

КЛЮЧЪТЪ НА ЖИВОТА

ЛЕКЦИИ

НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

**НА УЧЕНИЦИТЕ
ОТЪ ВСЕМИРНОТО БЪЛО БРАТСТВО
VIII ГОДИНА (1928—1929 г.)**

ТОМЪ I.

О О Ф И Я
1987

Печатница „Задруга“ —София, Врабча 1.

КЛЮЧЪТЪ НА ЖИВОТА.

Ще прочета 20. глава отъ Откровението. Нѣма да дамъ никакви тълкувания по нея. Нека всѣки я разбира тъй, както може. Обаче, има единъ основенъ законъ, който гласи: Всѣко сжщество използва храната, която му се дава, споредъ степенъта на своето развитие.

Обърнете внимание на четвъртия стихъ: „И видѣхъ престоли, и насѣдаха на тѣхъ, и даде се тѣмъ сждба; и видѣхъ душитѣ на закланитѣ за свидетелството Исусово и за Словото Божие; и които не се поклониха на звѣра, нито на образа му, и не приеха белега на челото и на ржката си, и оживѣха, и царуваха съ Христа тисящата години“.—Днесъ всички хора искатъ да царуватъ на земята. Както виждате, има разлика между тѣхнитѣ разбирания за мѣстото на царуването и това, за което се говори въ стиха. Кжде трѣбва да бжде това царуване: на земята, на небето или въ въздуха?

Често хората, отъ каквото общество и да сж, мязатъ на малки деца, които очакватъ на баща си, да имъ донесе нѣщо за ядене. Любителитѣ на забавления и удоволствия, като отиватъ на театъръ, сжщо тъй очакватъ, какво ще изнесатъ актьоритѣ на сцената. Като посѣе нивата си, земеделецътъ

очаква плодъ отъ нея. Като насади лозето си, лозарътъ очаква отъ него грозде. Всички хора все очакватъ нѣщо. Когато се даде очакваното, хората се радватъ. Когато представлението излѣзе сполучливо, всички казватъ, че ролитѣ сж изнесени добре. Когато нивата даде добъръ плодъ, казватъ: Добре роди тази нива. Когато лозето даде изобилно плодъ, казватъ: Добро е гроздето. Когато бащата донесе нѣщо въ кжщи, децата се радватъ и казватъ: Добъръ е нашиятъ баща. Обаче, това представя едната страна на живота, настоящето разбиране на хората.

Другата страна на живота се изразява въ това, че понѣкога бащата нищо не донася въ кжщи, нивата нищо не ражда, лозето не дава плодъ, играта на сцената не излиза тѣй, както се очаква и т. н. Тогава хората се разочароватъ отъ живота. Първото положение, когато отвсѣкжде се дава, това напълно отговаря на изискванията на хората, и тѣ сж довольни. Даже и крадецътъ се радва, когато успѣе да открадне това, което иска. Не може ли да открадне това, което иска, той скърби. И праведниятъ се радва, когато получи това, което иска. Той скърби, когато не може да придобие това, което иска. По какво се различава радостта и скръбта на праведния отъ радостта и скръбта на крадеца? И единиятъ иска, и другиятъ иска. Вие трѣбва да различавате, дали радостта и скръбта ви сж като тѣзи на праведния,

или на грѣшника. Това сж две различни положения, върху които трѣбва да мислите. Когато нѣкой каже, че се радва, той трѣбва да се запита, дали радостта му е като тази на праведния, или като тази на грѣшника. Ако скърби, пакъ трѣбва да се запита, дали скръбта му е като тази на праведния, или като тази на грѣшника.

Пазете се отъ илюзиитѣ на живота. Вие не трѣбва да имате илюзиитѣ на онѣзи българи-шопи, които ходили нѣкога да превзиматъ Цариградъ съ своитѣ голи, овчарски сопи. Цариградчани ги хванали, събрали сопитѣ имъ. натрупали ги на купъ, а тѣхъ разпрѣснали и върнали назадъ. Може ли градъ като Цариградъ да се превзема съ сопи? — Не може. Ако вашитѣ вѣрвания, ако вашитѣ убеждения, ако вашитѣ молитви и сълзи мязатъ на тия овчарски сопи, по-силнитѣ отъ васъ ще ви ги взематъ, ще ги натрупатъ на купъ, а вие ще се върнете назадъ, безъ да свършите нѣкаква работа. Когато човѣкъ отива да превзема нѣщо, той трѣбва да бжде добре въоръженъ. — Съ какво? Ако свѣтскитѣ хора, за да постигнатъ дадена целъ, се въоръжаватъ съ добри и силни оржия, тогава, какни трѣбва да бждатъ оржията на единъ праведенъ, на единъ духовенъ човѣкъ?

Ще приведа едно сравнение, да видите, на какво трѣбва да уповавате въ живота си. Заекъ застава предъ насъ съ два револвера

и казва: Докато съмъ съ васъ, косъмъ нѣма да падне отъ главата ви. На мене уповайте, въ мене имайте вѣра! Следъ заека идва мечка, сжщо така въоръжена, и казва: Докато съмъ съ васъ, никой не може да ви докосне. На мене уповайте! Питамъ: На кого трѣбва да упоавате — на заека, или на мечката? Ще кажете, че трѣбва да упоавате на мечката. Наистина, ако упоавате на заека, още при първия гърмежъ, дошла не дошла опасността, той ще избѣга. Заекътъ ще бжде пръвъ, а вие последенъ. Упоавате ли на мечката, като се намѣри предъ опасностъ, като види по-голѣма мечка отъ себе си, тя пакъ нѣма да бѣга. Тогава вие ще бждете пръвъ, а тя — последна. Какво ще постигнете, ако упоавате на заека, или на мечката? Ако мислите, че единъ заекъ, или една мечка могатъ да ви защитятъ въ живота, това значи да се самозаблуждавате. Заекътъ и мечката сж символи, които изразяватъ външни прояви на човѣшкия животъ. Вие трѣбва да преведете тѣзи символи въ живота си. Да упоава човѣкъ на заека, значи да упоава на удоволствията въ живота. И въ такъвъ случай, както заекътъ бѣга отъ най-малката опасностъ, така и човѣкътъ на удоволствията пада духомъ и отъ най-малкитѣ страдания и изпитания. Най-лесното положение е, когато човѣкъ иска да се удоволствува, всичко въ живота да му е угодно. Краката на удоволствието сж дълги, както на заека, и

го бѣга като него. Мечката пѣкъ изразява грубия животъ, който наричаме черенъ трудъ. Обаче, нито животътъ на удоволствията, нито животътъ на черния трудъ сж въ състояние да спасятъ свѣта. Който се удовлетворява, стомахътъ си разваля; който прекалено работи, ржцетѣ си разваля. Какъвъ смисълъ има въ това, човѣкъ да развали стомаха или ржцетѣ си? Това е външната страна на въпроса. Мислете върху вътрешната страна, върху дълбокия смисълъ на този въпросъ.

Днесъ всички хора се нуждаятъ отъ истинско схващане, отъ истинско разбиране на живота, който Богъ имъ е далъ. Кѣмъ какво трѣбва да се стреми човѣкъ? Яденето и пиенето не сж целъ въ живота; науката не е целъ въ живота; домътъ не е целъ въ живота; синоветѣ и дѣщеритѣ не сж целъ въ живота; богатството не е целъ въ живота. Тогава, какъвъ е вътрешниятъ смисълъ на живота? Ако при сегашнитѣ условия искате да разрешите една отъ великитѣ задачи на своя животъ, преди всичко трѣбва да знаете, какъвъ е смисълътъ на цѣлокупния животъ. Нѣкои казватъ, че не може да се живѣе безъ ядене и пиене.—Не разисквайте по този въпросъ. Яденето и пиенето сж условия само за подържане на живота, а условията сж вънъ отъ насъ, за тѣхъ нѣма какво да говоримъ. Всѣко нѣщо, косто е извънъ насъ, нищо не ни ползува. Разсждавайте върху тази мисълъ, докато ви стане ясна.

Представете си, че единъ човѣкъ има хиляда килограма жито въ хамбара си и ги държи заключени. Той не ги продава, нито ги смила на брашно, а самъ пости, гладува, като казва: Житото трѣбва за черни дни. Нека седи въ хамбара, нѣма да го ямъ. Другъ човѣкъ има само единъ килограмъ жито въ хамбара си, но го изважда навънъ, смила го на воденицата, направя си отъ него хлѣбъ, опича го, хапва си и казва: Ще ямъ, каквото Господъ ми е далъ. Въ кого отъ двамата е силата — въ онзи, който има едно кило жито и го употребява, или въ онзи, който има хиляда кила жито и ги затваря въ хамбара си? — Въ този, който има едно кило жито и разумно го използва.

Мнозина искатъ да станатъ учени, свети хора безъ да работятъ. — Това сж празни работи. Това е човѣкъ, който има хиляда кгр. жито въ хамбара си и пости. Силата на човѣка седи въ това, което той придобива всѣки даденъ моментъ, както и въ това, което се крие въ неговото съзнание. Богъ се проявява въ съзнанието на човѣка. Вънъ отъ съзнанието на човѣка Богъ не съществува. Хората знаятъ за Бога дотолкова, доколкото Той се проявява въ тѣхното съзнание.

Религиознитѣ казватъ, че Богъ може всичко да направи. — Вѣрно е, че Богъ може всичко да направи за васъ, но това зависи отъ възможноститѣ, които сж вложени въ душата, въ ума и въ сърдцето ви. Пред-

ставете си, че вие се намирате предъ единъ кладенецъ и държите въ ржката си кофа, вързана съ тънко вжже, съ което можете да извадите едва десетъ килограма вода. Азъ съмъ силенъ човѣкъ и съ своето вжже мога да извадя не десетъ, а сто килограма вода и ви наблюдавамъ, какво правите. Вие пуцате вашата кофа съ тънкото вжже, и изваждате само десетъ килограма вода. Ако е съзнателно, живо същество, вжжетото ще остане недоволено отъ това количество вода и ще каже: Не мога ли да извадя сто килограма вода?—Опитай се.—Вие взимате друга кофа, която може да събере сто килограма вода, закачвате я на вашето тънко вжже и я пуцате въ кладенеца. Теглите кофата нагоре, но вжжетото се скъсва, и кофата остава въ кладенеца. Вие се чудите, защо става това и казвате: Господъ не може ли да ми помогне да извадя съ това вжже сто килограма вода? — Съ това вжже не можешъ да извадишъ сто килограма вода; съ него можешъ да извадишъ само десетъ килограма. Ако мислите, че съ това вжже можете да извадите сто килограма вода, това показва, че вие имате погрѣшно заключение за пѣщата. Като казвате, че Богъ е всемогъщъ, това подразбира проява на Бога въ Неговата цѣлокупность, а не въ Неговите части. Въ всѣка отдѣлна частъ, въ всѣки отдѣленъ човѣкъ, Богъ е доколко силенъ, доколкото човѣкъ може да Го приеме, да Го разбере и прояви. Следовател-

но, зада извърши работа, по-тежка отъ своитѣ сили и възможности, човѣкъ се нуждае отъ време. Той трѣбва да пусне кофата десетъ пѣти въ кладенеца, за да извади сто килограма вода. Ако иска да свърши тази работа изведнѣжъ, да съкрати времето си, той трѣбва да търси другъ изходенъ пѣтъ; иначе, вжжето ще се скжса.

Хората правятъ погрѣшки въ живота си, понеже бързатъ — искатъ да съкратятъ времето. Нѣкой пита: Защо Господъ не ми даде богатство? Защо не ме направи богатъ? Вжжето ти е тънко. Самъ Богъ за себе си може да извади милиони и милиарди килограми вода, но вжжето на вашето съзнание е толкова тънко, че ако го пуснете въ кладенеца да извадите съ него повече отъ десетъ килограма вода, то ще се скжса. Тогава идва обезсърдчаването, и вие запитвате, не може ли този въпросъ да се разреши по другъ начинъ. — Има другъ изходенъ пѣтъ. Това, което ви говоря, е философия, която има приложение въ сегашния животъ, споредъ степенята на съзнанието, съ което днесъ живѣете. Изходниятъ пѣтъ седи въ следното: разумниятъ човѣкъ взима десетъ тънки вжжета, омотава ги едно въ друго, закачва на това дебело вжже една голѣма кофа, пуца я въ кладенеца и изважда сто килограма вода. Тукъ резултатитѣ щѣха да бждатъ еднакви съ резултатитѣ при тънкото вжже, което десетъ пѣти слиза въ

кладенеца. Придобивката, обаче, щѣше да бѣде различна. Докато извършвате работата си сами, радостта ви ще бѣде по-голяма, отколкото ако се ползвате отъ чужда помощъ. Всички вжжета, които взиматъ участие при вадене на вода, сж съзнателни, и всѣко иска своя дѣлъ — плодъ на извършената работа. Като изтеглите водата, ще искате да задържите всичко за себе си, но вжжетата ще се скарать помежду си за дѣлъ отъ придобивката. Едното вжже ще каже: Ако азъ не бѣхъ, вие нищо нѣмаше да свършите. Второто вжже ще каже: Ако азъ не бѣхъ, вие нищо нѣмаше да свършите. И останалитѣ вжжета ще кажатъ сжщото. — Да, всички вжжета сж участвували, за да извадятъ стотѣ килограма вода, но нито едно отъ тѣхъ не е въ състояние само да извади сто килограма вода. Значи, десеттѣ вжжета заедно, както и едното вжже отдѣлно, ще получатъ една и сжща печалба, само че въ първия случай печалбата ще се дѣли на десетъ — на всѣко вжже ще се падне по десетъ килограма вода.

Казвате: Хайде, да се съберемъ нѣколко души заедно, да свършимъ нѣкаква работа — да извадимъ заедно вода, или да работимъ на нивата. Отъ придобивката всѣки ще получи толкова, колкото ако е работилъ самъ сжщото време. Въ сжщностъ, имали нѣкаква придобивка въ взаимната работа? — Има. Истинската печалба седи въ насърд-

чавансто което взаимно си давате. Всички ще бъдете радостни и весели, ще работите усърдно и ще се върнете съ пѣсни. Това ще бжде малкиятъ плюсъ въ печалбата. Ако си самъ на работа, ще прекарашъ единъ мълчаливъ день. Ето защо, когато добритѣ хора работятъ, трѣбва да се събиратъ по нѣколко души заедно. Когато лошитѣ хора работятъ, всѣки самъ трѣбва да работи, за да му е мирна главата. Когато нѣкой иска самъ да работи, азъ подразбирамъ, че хората около този човѣкъ сж лоши, пѣкъ и той самъ не е добъръ. Когато всички хора искатъ само за себе си да работятъ, това показва, че между тѣхъ нѣма сговоръ. Разбиранията на тия хора не сж правилни.

Често хората се критикуватъ, че едни си не живѣятъ добре, не живѣятъ по Бога. Коя е мѣрката, по която сждите, кои нѣща сж добри и кои — лоши, или коя работа се върши по Бога и коя — не? Казвамъ: Никой не може да извърши една работа по Бога, докато уповава само на себе си. Когато работишъ нѣщо, кажи: Господи, помогни ми да свърша работата си тъй, както ти разбирашъ! Всѣка работа, която Богъ върши е много добра. Следъ това кажи: Господи сега пѣкъ азъ въ Тебе ще свърша своята работа. И като свърша своята работа въ Тебе, Ти ще се произнесешъ за нея. Когато върша своята работа, азъ самъ не се произнасямъ за нея, но оставямъ Богъ първо

да се произнесе. Щомъ дойде въпросъ до Божиитѣ работи, азъ имамъ само едно мнение. — Защо? — Защото зная, че Божиитѣ работи сж всѣкога добри. Ако всички философи, всички учени хора по свѣта започнатъ да ме разубеждаватъ въ това, тѣ нѣма да успѣятъ. Азъ зная положително, че Божиитѣ работи сж добри. Както и да разглеждамъ Неговитѣ работи, отъ коя и да е страна, азъ зная, че тѣ сж съвършени. Само разумното, Божественото начало въ човѣка може да се произнася за Божиитѣ работи. За човѣшкитѣ работи пъкъ Богъ се произнася. Ако искате да знаете, какво азъ мога да направя, не питайте нито мене, нито другитѣ хора, но питайте Господа. Следователно, не се спирайте върху това, какво хората мислятъ за васъ, но какво Богъ мисли. Законъ е: блажени сте, ако сами себе си сждите, т. е. ако Богъ въ васъ се произнася за вашитѣ работи.

Днесъ много хора иматъ известна философия, известни убеждения и, за да угодятъ на свѣта, казватъ: Ние ще излѣземъ предъ свѣта, да му покажемъ, какви сме. Питамъ: отъ толкова години насамъ, какво ново е казалъ свѣтътъ за добритѣ хора? Само Богъ има право да се произнася за човѣшкитѣ постѣпки, а разумниятъ човѣкъ има право да се произнася за Божиитѣ работи. — Защо? — Защото въ Божиитѣ работи човѣкъ не е заинтересуванъ лично, а въ човѣш-

китѣ е намѣсена личността. Когато се казва, че ще бждемъ сждени, това подразбира, че за нашитѣ постѣпки, за нашия животъ, за всичко, което вършимъ, Богъ е единствениятъ капацитетъ, Който има право да сжди и да се произнася. Както азъ не се безпокоя, какво ще кажа за Божиитѣ работи, така сжщо не се безпокоя за това, какво Богъ ще каже за моитѣ работи. За Божиитѣ работи азъ имамъ само едно мнение. Отъ това заключавамъ, че и Богъ ще се произнесе за мене така, както азъ се произнасямъ за Него. Дойде ли съмнението у васъ, вие казвате: Господъ може да се произнесе другояче заради насъ. — Ако Богъ се произнесе другояче за васъ, значи и вие сте се произнесли така, имали сте две мнения за Бога. Законътъ е сжщиятъ.

И тъй, възстановете първо вашитѣ първични понятия за онова, което Богъ върши за вашата душа. Величието на душата, величието на гения, на способния, на даровития, на праведния човѣкъ седи въ това, да съзнае, че всичко, което става въ него въ всѣки даденъ моментъ, се дължи на Бога, Който работи. Христосъ казва: „Отецъ ми работи“. — Кжде? — Въ душата ми, въ съзнанието ми, въ сърдцето ми, въ ума ми. Той работи на различни мѣста. Вследствие на това, всички хора иматъ стремѣжъ да направятъ нѣщо хубаво. Мнозина питатъ: Какво трѣбва да направимъ сега?

— Има единъ великъ законъ, споредъ който вие не можете да направите най-малкото добро дѣло, ако не любите Бога. Първото важно нѣщо за васъ е да любите Бога. Любите ли Го, Той ще ви се изяви, и тогава вашата любовъ ще стане едно съ Неговата.

Сега ще ви дамъ следното правило: работете съ положителнитѣ закони на мъдростъта и съ положителнитѣ методи на любовта! Досега вие сте имали отрицателни резултати въ работата си, защото сте работили съ отрицателнитѣ закони на мъдростъта и съ отрицателнитѣ методи на любовта. Въ Божията Любовъ нѣма закони. Тя е законъ сама за себе си. Нѣма законъ, който може да ограничи любовта. Живѣете ли по нѣкакви закони на любовта, вие ще изпаднете въ редъ погрѣшки и заблуждения. Любовта работи съ правила и методи. Значи, въ живота на мъдростъта има закони, а въ живота на любовта — методи.

Какви сж законитѣ на мъдростъта? Какви сж методитѣ на любовта и къде сж написани? Тѣ сж написани въ човѣшката душа. Потърсете ги тамъ, и ще ги намѣрите. Докато ги търсите извънъ човѣшката душа, това предполага, че вие имате едно кило жито въ хамбара си и сте започнали да го ядете, но искате да спечелите хиляда килограма. Стремите ли се къмъ хилядата килограма, вие сте отъ постницитѣ. Нѣкои казватъ, че постили много. Какво печели Го-

сподъ отъ това, че постите? — Той губи. И когато много ядете, Господъ пакъ губи. Ядете ли умерено, вие вършите Божията работа. Ако се храните и благодарите за храната, и Господъ е доволенъ отъ васъ. Прояждате ли, и вие се мжчите, и Господъ въ васъ се мжчи. — Гърлото ми засъхна! Богъ ви казва: Далъ съмъ ви много вода. Пийте отъ нея, колкото искате, за да не засъхва гърлото ви!

Ще ви дамъ единъ законъ съ два метода на приложение: единиятъ методъ е отрицателенъ, а другиятъ — положителенъ. Представете си, че имате предъ себе си човѣкъ, по рождение пияница. Вие искате да го вкарате въ правия пътъ и му казвате да не пие вино. Той ви отговаря: Не мога да не пия вино. Азъ съмъ наследилъ тази слабостъ отъ майка си и отъ баща си. Не е лесно да се откажа изведнѣжъ! Този човѣкъ продължава да пие. Въ този случай вие постъпвате съ отрицателния методъ. Следъ това прилагате положителния методъ къмъ този човѣкъ, като му казвате: Пий отъ най-чистата кристална вода, която съществува въ свѣта! Въ този методъ, именно, седи спасението на пияницата. Не му казвайте да не пие вино, но му кажете да пие отъ най-чистата изворна вода. Пие ли отъ нея, той никога нѣма да помисли за вино. Често казвате, че не трѣбва да мразите. Това е негативниятъ методъ на свѣта. То е все едно да казвате на

нияницата да не пие. Какво може да се придобие съ този методъ? — Нищо положително. Той дава отрицателни резултати. Приложете положителния методъ въ живота си. Не казвайте, че не трѣбва да мразите, но вложете въ душата си онази любовъ, която възвишенитѣ и благородни души сж приложили на земята. — Ама трѣбва да вѣрваме! — Не, приложи вѣрата! Приложете онази възвишена и благородна вѣра, съ която сж живѣли светии, праведни, добри хора, съ която гори и планини се мѣстятъ. Идете съ тази силна вѣра при нѣкоя планина и кажете ѝ да се премѣсти. Кажете ли на Витоша да се премѣсти, тръгнете къмъ нея. Отначало ще ви се види, като че ли тя никакъ не се е мръднала, но стигнете ли до нея, ще забележите, че тя малко се е премѣстила. Правили ли сте такъвъ опитъ, да провѣрите силата на вашата вѣра и мисълъ? Въ сжщностъ, най-голѣмата планина, това е човѣкътъ, който трѣбва да се мѣсти. Шомъ човѣкъ се премѣства, и Витоша ще се премѣсти. Ако Витоша не се премѣсти, значи човѣкътъ е мъртавъ Живиятъ, разумниятъ човѣкъ всѣкога се мѣсти. Въ този 'случай Витоша, т. е. планината представя човѣка.

Ако разбирате нѣщата буквално, ще имате единъ резултатъ; ако разбирате сжщността, духа на нѣщата, ще имате другъ резултатъ. Ако вѣрата и мисълта ви сж силни, ще провѣрите този законъ и ще ви-

дите, че Витоша се е помѣстила. Не се ли помѣсти, това се дължи на вашата слаба вѣра. Щомъ Витоша не се е помѣстила, вжжете, което спускате въ кладенеца, е слабо. Това не говори, че Богъ е слабъ, но вашето вжже е слабо. Затова ще намѣрите едно здраво вжже, което, като пускате въ кладенеца, да не се кжса, и Витоша да се помѣсти. Имате ли тази вѣра, не само Витоша ще мѣстите, но ще накарате слънцето да изгрѣва отъ западъ, а не отъ изтокъ, както сега. Ако слънцето изгрѣва отъ западъ, порядъкътъ въ свѣта нѣма да се наруши. Напротивъ, свѣтътъ ще бжде по-добъръ, по-хармониченъ. Каква философия има въ това, че слънцето днесъ изгрѣва отъ изтокъ, а залѣзва на западъ? Ако изтокъ е образъ на всичко добро въ свѣта, а западъ — образъ на всичко лошо, тогава, какво е допринесло слънцето досега, като е изгрѣвало отъ доброто и залѣзвало къмъ злото? Не ще ли бжде по-добре слънцето да изгрѣва отъ западъ и да залѣзва на изтокъ? Така то ще води свѣта отъ лошото къмъ доброто. Кой човѣкъ може да накара слънцето да изгрѣва отъ западъ?

Сега, ако разбирате буквално това, което говоря, ще кажете: За физическия свѣтъ ли се отнася това? — Физическиятъ прояви сж отражение на ония, които сжществуватъ въ духовния свѣтъ. Когато Христосъ казва,

че силната вѣра може планини да премѣства, въ това се крие сжщността на вѣрата. Витоша сжществува не само на физическия, но и въ духовния свѣтъ. Ако мѣстото на Витоша, или на кой и да е предметъ, се премѣсти въ духовния свѣтъ, заедно съ това ще се промѣни мѣстото и на тѣхната сѣнка. Щомъ се премѣсти единъ предметъ, премѣства се и неговата сѣнка. Обаче, искаме ли да премѣстимъ сѣнката на предмета безъ самия предметъ, това е мъчна работа. Сѣнката се мѣсти по другъ законъ. Само слънцето е въ състояние да мѣсти сѣнката на предметитѣ. Обаче, ако азъ разбирамъ закона, мога да дигна ржката си и да премѣстя сѣнката, дето искамъ. Дигнете ли Витоша, можете да премѣстите сѣнката ѝ, кждето искате.

И тъй, отъ васъ се иска приложение. Отъ васъ се иска вътрешна, дълбока мисълъ. Имате ли тази мисълъ, въ единъ день, въ една минута можете да завършите вашето развитие. Казвате: Като завършимъ развитието си, какво ще стане съ насъ? — Ще се върнете отново на земята и ще работите за другитѣ. И тогава, ако сте имали на разположение 40 дня, за да ожънете всичкитѣ си ниви, вие ще направите това нѣщо само за единъ день, а останалитѣ 39 дня ще употребите да помагате на вашитѣ близни. Единъ день ще работите за Ивана, другъ — за Драгана, трети — за Стояна и т. н.

Ще отидете при Ивана и ще му кажете: Иване, ти още ли не си пожъналъ? — Не съмъ. — Хайде, азъ ще ти помогна. За единъ день свършвате работата и отивате при Драгана. — Драгане, още ли не си свършилъ работата си? — Не съмъ. — Хайде да я свършимъ заедно. Запретвате се двамата и въ единъ день свършвате всичко. На третия день отивате при Стояна, помагате и на него. Въ 39 дена свършвате работата на всички. По сжщия начинъ и тѣ отиватъ да помагатъ на другитѣ. Работа се иска отъ всинца ви и на този, и на онзи свѣтъ! Нѣкои мислятъ, че, като отидатъ на онзи свѣтъ, тамъ ще ги посрещнатъ съ вѣнци и съ пѣсни, ще седнатъ при ангелитѣ и съ китари ще свирятъ. — Не, и тамъ предстои работа!

Мнозина казватъ, че сж завършили своето развитие, че Богъ Саваотъ имъ говорилъ направо и т. н. — Завършили своето развитие, а десетъ килограма вода не могатъ да извадятъ отъ кладенеца. Богъ Саваотъ имъ говорилъ, а никой не иска парче хлѣбъ да имъ даде. Какъ е възможно това? Не си правете никакви илюзии! Това е заблуждение! Това е положението на пияния човѣкъ, който се напива и казва: Знаете ли, кой съмъ азъ? — Бумъ! — счупва прозореца. За да се освободи отъ тия състояния, човѣкъ трѣбва да се добере до истината, която ще го направи свободенъ. Вие не знаете още, какво нѣщо е свободата. Писанието казва: „Не бивайте ро-

би на челоѳци"! Това значи: не бивайте робѳ на такиѳа вѳрвания, които заблуждаѳт. Прославете Господа и бѳжете свободни! Който иска свобода, той трѳбва да освобождаѳ хората.

Често хората се спиратъ върху отрицателнитѳ прояѳи на живота. Наистина, животѳтѳ има отрицателни страни, които сѳ резултатѳ на кармата, на закона за причини и послѳдствия на нѳщата, но той има и свои положителни страни. Кармата подразбира сѳдба, но хората трѳбва да се освободятъ отъ тази сѳдба. Господѳ казва: Ще залича грѳховетѳ ви, ще залича вашия миналѳ животѳ, вашитѳ престѳпления — поменѳ нѳма да остане отъ тѳхѳ! И следѳ туй ще внесе новото въ васѳ". Ето защо, за да реализирате живота въ неговата положителна страна, нужна ви е свобода. Какво трѳбва да се прави съ свѳта? Ще знаете, че вѳнѳ отъ васѳ свѳтѳтѳ не сѳществуѳва. Богѳ, Който живѳе въ мене, Той е създателѳ на свѳта и затова не трѳбва да Го търсите вѳнѳ отъ свѳта, нѳнѳ отъ себе си. Богѳ, Който е създалѳ свѳта, само Той знае истинскитѳ методи и начини за изправянето му. Следователно, нѳма защо да се безпокоите за свѳта и за неговото спасение. Спасението на хората, както и на цѳлия свѳтѳ, не е ваше дѳло. Само силниятѳ може да изправи и спаси свѳта.

Хората задаѳватъ вѳпроса: Какви ще бѳдатъ послѳдствията на нашия животѳ?—Ако

сте живѣли съ отрицателнитѣ методи на живота, ще имате отрицателни послѣдствия. Ако цѣлъ животъ сте се мжчили и нищо не сте разбрали отъ тия мжчения, такива ще бждатъ и резултатитѣ на вашия животъ. Нѣкой човѣкъ постилъ десетъ деня и казва, че се е измжчилъ отъ този постъ, че нищо не е разбралъ отъ него. — Да, ако сте постили и сте се измжчвали, безъ да научите нѣщо, този постъ не е на мѣстото си. Постътъ не е лошо нѣщо. Той е потрѣбенъ, но когато се използва разумно и даде добри резултати. Смыслътъ на живота не е въ поста, но той е необходимъ като съзнателенъ опитъ. И Христосъ пости 40 деня. Той отиде въ пустинята, дето прекара 40 деня въ постъ и молитва. Като свърши този опитъ, Христосъ доби голѣмо прозрение. Щомъ се върна при ученицитѣ си, тѣ Го запитаха: Какво трѣбва да правимъ сега? Христосъ имъ отговори: „Не само съ хлѣбъ може да се живѣе, но и съ всѣко Слово, което излиза отъ Бога“. Значи, има и другъ начинъ на хранене. Постътъ показва, че човѣкъ може да се храни и по другъ начинъ — съ Словото Божие. Въ този начинъ на хранене седи новиятъ животъ.

Ще направя единъ паралелъ между храненето по стария начинъ и това по новия начинъ. Вземете единъ богатъ човѣкъ, гастронѳмъ, който обича пищна храна. Той сяда на обѣдъ, и веднага на трапезата се

слагатъ печени кокошки, гжски, патици, различни видове плодове и редъ други закуски и питиета. Какво ли не е ялъ презъ живота си! Той казва: Така трѣбва да се живѣе! — Това е хранене по стария начинъ. Обаче, единъ день стомахътъ на този човѣкъ ще се разстрои, и той постепенно ще започне да слабѣе и ще вика лѣкари да го преглеждатъ. Лѣкаритѣ казватъ: Отъ днесъ, всички гжски, патици, кокошки, агънца, прасета се уволняватъ и ще се храните само съ оризова чорбица, и то по две чайни лъжички на два часа. Само по този начинъ ще се излѣкувате. Щомъ види, че жена му влиза въ стаята, той я запитва: Жена, колко е часътъ? Време ли е за супицата? Точенъ е той, гледа да не пропусне времето, иска да се спаси. Той знае, че спасението му е въ оризовата чорбица. Като дойдатъ нѣкои близки да го посетятъ, тѣ го запитватъ: Какъ си съ здравето? — Благодаря, по-добре съмъ сега. Лѣкаритѣ ми казаха, че ако продължавамъ да се храня по стария начинъ, ще отида на другия свѣтъ. Оризовата чорбица представя символъ на новото хранене. Тя представя чиста, идейна храна.

Сегашниятъ човѣкъ пости и се ограничава въ храненето, само когато е боленъ. Той казва, че лѣкарътъ му заповѣдалъ да употребява на всѣки два часа по две чайни лъжички оризова чорбица. — Това не е разуменъ постъ, нито новъ начинъ на хранене.

Този човѣкъ се храни така по необходимостъ. Не ме разбирайте буквално. Само здравиятъ, разумниятъ, идейниятъ човѣкъ може да се храни по новъ начинъ. Храните ли се по новия начинъ, вие ще придобиете миръ и сила въ душата си. Какво можете да направите въ този свѣтъ, ако нѣмате миръ и сила? Мнозина казватъ: Богъ да бжде на наша страна! Казватъ ли така, тѣ изключватъ Бога отъ себе си. Господъ не е вънъ отъ насъ. Нѣкой казва: Азъ имамъ мъчна задача за разрешаване. Писанието казва: „Богъ постоянно работи въ насъ“. Щомъ Богъ постоянно работи въ насъ, нашето съзнание трѣбва да бжде будно, да наблюдаваме, какъ Богъ въ насъ мисли, чувства и разрешава нашитѣ задачи. Дойде ли ви нѣкоя мъчнотия, не бързайте. Започнете да размишлявате и проследете, какъ Богъ въ васъ ще я разреши. Нѣма да минатъ петъ минути, ще видите, че задачата ви е решена. Следъ това ще ме запитате, правилно ли е решена тази задача? Само едно мнение имамъ за Бога и сега пакъ го потвърждавамъ: Всички Божии работи сж свършени!

Казвате: На теория е така, но не и на практика.—Не, и на практика е сжщото. Ще ви приведа единъ действителенъ примѣръ отъ живота, да видите, че за онзи, който слуша и изпълнява това, което Богъ му говори отвътре, за него теория и практика сж едно и сжщо нѣщо. Двама братя се карали помежду.

си за наследство, оставено отъ баща имъ. Голѣмиятъ братъ взелъ повече, малкиятъ — по-малко. Цѣли 15 години тѣ се карали помежду си, не искали да се видятъ, и всѣки отъ тѣхъ говорилъ лошо за другия. Единъ денъ Божественото се пробудило въ голѣмия братъ и му казало, че това, което той прави съ брата си, не е добро. Иди, примири се съ брата си, дай всичко на него, а ти работи и се прехранвай съ труда си. Той послушалъ този гласъ и тръгналъ къмъ дома на брата си. Въ това време Божественото проговорило и на малкия братъ. Той си казалъ: Дотегна ми вече тази свада! Отъ толкова години съмъ скранъ съ брата си. Какво спечелихъ отъ това? Я да отида при него, да се помиримъ и да му кажа, че всичко бащино давамъ на него. За мене е достатъчно това, което имамъ. Казано — свършено! Запжтилъ се къмъ брата си, да се помирятъ. Напжтjа се срѣщатъ и двамата. Голѣмиятъ казалъ: Братко, ида да се помиримъ. Всичко, което взехъ отъ баща си, давамъ на тебе. Азъ ще се прехранвамъ отъ собствения си трудъ. И азъ, отъ своя страна, решихъ, да направя сжщото, казалъ малкиятъ братъ. — Тогава, хайде и двамата да работимъ заедно! Събиратъ се двамата братя, помиряватъ се и започватъ обща работа. Ето начинътъ, по който и вие трѣбва да решавате всички мжчноти и недоразумения въ себе си.

Питамъ: трѣбва ли да дѣлимъ Божието

благо въ насъ? Трѣбва ли да се караме за Него?—Не, ние трѣбва да осветимъ името на Бога, Който живѣе въ насъ! Да поставимъ Бога високо въ нашето съзнание, дето Той работи. Мнозина искатъ да знаятъ, какво нѣщо е новото, Божественото учение. Божественото учение седи въ следното: да оставимъ Бога да работи въ нашето съзнание, и Богъ да ни остави да работимъ въ Него. Въ какво седи новото учение? — Богъ да работи въ мене, и азъ да работя въ Него. Какъ ще разберете това? Като го опитате. Вие не можете да опредѣлите, какво е новото учение, докато не го опитате.—Ама азъ съмъ правилъ опитъ. — Колко опити си направилъ? Ако си направилъ само единъ опитъ, нищо не си научилъ. Въ Божественото учение опитътъ е непреривенъ, безъ прекъсване. Божественото се проявява непреривно.

Каква е разликата между Божественото и човѣшкото? Божественото се проявява и за вѣчно остава; човѣшкото се проявява и за день остава. Това, което е непреривно и вѣчно, е Божествено. Това, което е краткоременно, е човѣшко. Щастие, радостъ, които скоро изчезватъ, сж човѣшки; щастие, радостъ, които никога не изчезватъ, сж Божествени. Доброта, която се проявява и изчезва, е човѣшка; доброта, която се проявява и не изчезва, е Божествена. Любовь, която скоро се явява и изгаря, е човѣшка. Лю-

Бовъ, която при всички условия не изгаря, но постоянно се увеличава и за вѣчни времена остава, е Божествена. Знание, което може да разрешава всички мъчнотии въ живота, е Божествено. Божественото живѣе вѣчно, въ него нѣма прекъсване. То е великото, което работи въ душитѣ. Само чрезъ Божественото можете да постигнете вашитѣ идеали и стремежи.

Казвамъ: Онѣзи, които искатъ да следватъ Божествения пътъ, нека турятъ торбичкитѣ на гърба си и да вървятъ напредъ. Не се обръщайте да гледате, какво става назадъ. Съ старото не се занимавайте! Богъ, Който живѣе въ насъ, ще създаде новъ свѣтъ — ново небе и нова земя. Казва се въ Писанието: „Земята и небето побегнаха отъ Неговото лице“. За коя земя и за кое небе се говори? — За старата земя и за старото небе, т. е. за старитѣ вѣрвания и разбирания. Сега се създаватъ ново небе и нова земя — нови вѣрвания и разбирания. Когато старата сцена пада, нова се вдига. Когато старото слънце залѣзва, денътъ не се свършва, ново слънце изгрѣва. Днешното слънце ще залѣзе: утре ще дойде ново слънце. Всѣки день Господъ създава ново слънце. Вѣрвате ли въ товъ ? Всѣко вѣрване, което залѣзва, не е истинска вѣра, то умира и се погребва.

Съвременнитѣ хора казватъ: Какви времена доживяхме! Едно време, въ младини,

какъ се обичахме, какъ живѣхме помежду си, а днесъ не остана нищо отъ тази любовъ. Ще ви приведа единъ примѣръ за нѣкой си дѣдо Стоянъ отъ с. Голѣма Могила, който често се хвалилъ за своето голѣмо юначество въ младинитѣ си. Когато станалъ на 90 години, той взелъ тоягата си, дошълъ до единъ голѣмъ трапъ и си казалъ: Едно време, когато бѣхъ младъ, лесно прескачахъ и най-голѣмитѣ трапове. Чакай да се опитамъ, мога ли и сега да прескоча този трапъ? Затичва се, и хопъ въ трапа! Като се видѣлъ въ това положение, той си казалъ: Чудно нѣщо, на млади години не бѣше така! Като остарѣе, човѣкъ става за посмѣшище на хората. Като излѣзълъ отъ трапа, поогледалъ се наоколо, да види, нѣма ли нѣкой да го слуша, и си казалъ: Каквото бѣше на младини, това е и на старини. — Така е. Силниятъ човѣкъ не може да стане слабъ. И слабиятъ човѣкъ не може да стане силенъ. Самъ по себе си, слабиятъ човѣкъ е слабъ. Слабъ е онзи човѣкъ, въ когото човѣшкото е силно; силенъ е онзи човѣкъ, въ когото Божественото е силно.

Оттукъ можемъ да извадимъ заключението: ако вашата любовъ е човѣшка, тя е слаба; ако любовта ви е Божествена, тя е силна и непреривна. Божествената любовъ, и на младини, и на старини е една и сѣща. Човѣшката любовъ на младини е гореща, на старини — студена. Божествената любовъ — обратно: въ началото е

слаба, въ края — силна. Само любовта на майката къмъ детето е еднаква презъ всичкитѣ му възрасти — като започнете отъ времето, когато детето е било още въ утробата на майка си и свършите до неговата крайна възраст. Единъ 90-годишенъ свещеникъ често се обръщаль къмъ своя 60-годишенъ синъ съ думитѣ: Моето момченце! — и го потупвалъ по гърба. Той не виждалъ предъ себе си върастенъ човѣкъ, съ побѣлѣли брада и мустаци, но виждалъ малко момченце. Сжщитѣ отношения сжществуватъ и въ Божествената любовь. Тя нѣжно се обръща къмъ своитѣ деца съ думитѣ: Синко, моето момченце! Докато хората се заблуждаватъ отъ външната форма на нѣщата, животътъ нѣма смисълъ. Всѣки, който остарява въ живота на любовта, върви въ човѣшкия пжтъ; всѣки, който отслабва въ знанието, върви въ човѣшкия пжтъ; всѣки, който грѣши въ живота си, върви въ човѣшкия пжтъ.

Два пжтя има въ живота: човѣшки и Божественъ. Нѣкой се извинява и казва: Ще ме извините, азъ съмъ малко рѣзъкъ, грубъ, имамъ слабости. — Нѣма защо да се извинявашъ, но кажи си истината: Азъ вървя въ човѣшкия пжтъ. Благородството на човѣка се изразява въ постоянното му корегиране. Като направи една погрѣшка, благородниятъ човѣкъ казва: Това е човѣшко — и го туря настрана. Като направи нѣкое добро, той казва:

Това е Божествено! — и него туря настрана. И видни философи, и учени хора правятъ погрѣшки. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не грѣши. Единъ писателъ написалъ своя забележителенъ романъ, но пожелалъ да го напечата безпогрѣшно. И действително, цѣлата книга била напечатана безъ погрѣшки, но въ заглавието на романа, въ едритѣ букви се допуснала една грѣшка. Какво отъ това, че имало една погрѣшка? — Ще я поправишъ! Въ човѣшкото погрѣшкитѣ сж допустими и неизбѣжни. Ако въ човѣшкото искате да внесете съвършенство, вие сте на кривъ пжть. Съвършенство сжествува само въ Божественото. Човѣшкото представя методъ за прилагане на Божественото. Не разбирате ли нѣщата така, вие сте не кривъ пжть, и въ края на краищата нищо нѣма да постигнете. Всички велики, всички праведни хора сж вървѣли въ Божия пжть.

Въ свѣта има два вида хора: едни, които вървятъ въ Божия пжть, безразлично, дали сж въ нѣкое религиозно общество, или въ свѣта. Втората категория хора сж тия, които вървятъ въ човѣшкия пжть. Тѣ сж вънъ, безразлично, дали сж въ нѣкое религиозно общество, или въ свѣта. Резултатитѣ отъ човѣшкия пжть сж едни, а тия отъ Божествения пжть — други. Двата пжтя трѣбва да сѣ съединятъ. Когато слабото, човѣшкото дойде подъ контрола на Божественото,

то се засилва и изправя. Само Богъ въ насъ е въ сила да ни освободи отъ нашитѣ слабости. И само ние сме въ състояние да използваме Божията сила за добро. Всѣки иска да използва Божията сила, и може да я използва, но трѣбва да има само едно мнение за Бога, а именно — всичко, което Богъ върши въ него, е добро. Кажете ли, че това, което Богъ върши, не е добро, всичко се свършва. Каквото и да ви се случи, казвайте: За добро е това!

Нѣкои отъ съвременнитѣ хора се запитватъ, защо нѣщата ставатъ по единъ, а не по другъ начинъ. Всичко става споредъ великитѣ закони на разумната природа. Други пъкъ се запитватъ, кой е правилниятъ начинъ на молене, къде трѣбва да се събиратъ за молитва, или за решаване на нѣкои въпроси? Вземете примѣръ отъ птицитѣ. Къде се събиратъ птицитѣ? Тѣ правятъ своитѣ срѣщи и събрания на въздуха. Сжшиятъ въпросъ зададе една жена, самарянка, на Христа, преди две хиляди години. Тя Му каза: „Господине, гледамъ, че Ти си пророкъ. Бащитѣ ни въ тази гора се покланяха, а Ти казвашъ, че Ерусалимъ е мѣстото, дето трѣбва да се кланяме“. Казва ѝ Исусъ: „Иде часъ, когато нито въ тази гора, нито въ Ерусалимъ ще се поклоните на Отца. Иде време, и сега е, когато истинскитѣ поклонници ще се покланятъ Отцу съ Духъ и Истина; защото Отецъ

таквизъ иска последователитѣ си. Богъ е Духъ, и които Му се кланятъ, съ Духъ и Истина трѣбва да Му се кланятъ“. Истинското служене на Бога не е въ външната форма, не е въ физическото. По отношение служенето на Бога, ние трѣбва да бъдемъ идеални! Които се кланятъ на Бога, тѣ трѣбва да Му се поклонятъ съ Духъ и Истина! При това, ако искате да бъдете щастливи на земята, не трѣбва да търсите щастието на пѣсѣка, който нѣкои турятъ въ шишета съ чиста вода и постоянно го бълникатъ и промиватъ. Въ това нѣма никакво щастие.

И тъй, който иска да служи на Бога, той трѣбва да знае, че Богъ живѣе и работи въ всички хора. Мислите ли така, отношенията помежду ви ще бъдатъ правилни. Мнозина казватъ: Време се изисква за всичко. Еволюция е нужна за всѣко нѣщо. — Да, съгласенъ съмъ, време, еволюция трѣбва, но за кого? — За слабия човѣкъ. Еволюция съществува за слабия човѣкъ, но не и за силния. Силниятъ човѣкъ еволюира, като помага на слабия, като го повдига въ неговия пжтъ. Силни сж разумнитѣ, великитѣ хора въ свѣта. Ако нѣкой човѣкъ има едно тѣнко вжже, съ което може да извади само десетъ килограма вода, а трѣбва да извади хиляда килограма, какво ще направи? — Този човѣкъ е слабъ. За него се изисква време, докато пусне вжжето въ кладенеца сто пжти, за да извади хиляда килограма вода.

Ако вжето му е здраво, дебело, той може моментално да извади хиляда килограма вода от кладенеца. Това значи, че еволюцията е необходима за слабия, а не за силния. За силния човѣкъ нѣщата ставатъ моментално. На онзи, който не ме е разбралъ, ще кажа: Влѣзъ въ кладенеца отъ единъ до сто пжти! Като излѣзешъ оттамъ, ще те питатъ, какво научи въ кладенеца. Ако си научилъ нѣщо, повече нѣма да искашъ да влизашъ и да излизашъ отъ кладенеца. Това показва, че ти си придобилъ известна опитностъ, имашъ известни разбирания. Не си ли придобилъ нужната опитностъ, нѣмашъ ли необходимитѣ разбирания за живота, ти ще влизашъ и ще излизашъ отъ кладенеца. За разумния човѣкъ, обаче, водата нѣма да се извлича по механически начинъ, чрезъ помпа, но тя сама ще извира на повърхността на земята и видъ на изворъ.

И тъй, за разумнитѣ хора водата сама иле при тѣхъ, нѣма нужда тѣ да слизатъ при нея. Каквото е отношението имъ къмъ водата, такова е отношението имъ къмъ Бога. Когато обичате Бога, Той е вътре въ васъ; когато не Го обичате, Той е извънъ васъ: ще Го търсите налѣво — надѣсно, нагоре — надолу, но нѣма да Го намѣрите. И тогава, като Псалмопѣвецътъ ще казвате: „Съ слъзи обливамъ възглавницата си, но нѣма Те, Господи“. Коя е причината, че не намирате Господа? — Богъ е въ васъ, не Го

търсете вънъ отъ себе си. Всѣки разбира нѣщата тѣй, както сж поставени въ него. Правилно е да разбирате нѣщата така, както Богъ ги е създалъ. Наблюдавайте себе си и ще видите, че както вашето съзнание всѣки день се разширява, така и нѣщата за васъ всѣки день придобиватъ новъ изразъ. Благата на свѣта, както и самиятъ свѣтъ, се криятъ въ човѣшката душа и въ човѣшкия духъ.

Сега, не мислете, че даденъ човѣкъ е въ състояние да изгаси малкото, микроскопическо свѣтило, което грѣе въ вашата душа и въ вашия духъ. Това е Божествениятъ огънь въ човѣка, който никога не изгасва. При каквито условия и да изпадне човѣкъ, този огънь никога не изгасва. Човѣшкиятъ огънь мяза на огънь отъ пѣздеръ. Момитѣ отъ нѣкои села кладятъ на седѣнкитѣ си огънь отъ пѣздеръ, (останки отъ конопени стѣбла, при обработване на влакното) който се издига високо, но следъ десетина минути изгасва. Знайте, че всичко онова, което като пѣздера се издига високо и скоро изгасва, е човѣшко. То не остава за дълго време. Ето защо, на човѣшкото не трѣбва да полагате своята вѣра. Искате ли да бъдете крепки, уповайте на Божественото въ себе си! Поставете вѣрата си на Него. Въ който моментъ се разколебаете въ Него, вие убивате силата си. Въ който моментъ повървате на Божественото въ себе си, вие

ставате силни. Прекъсват ли връзката си съ Божията мисъл, вие влизате въ човѣшкото, въ закона на еволюцията. Свързани ли сте съ Божественото, вие влизате въ свѣта на Божиитѣ прояви. Човѣшкиятъ свѣтъ е свѣтъ на въплѣтяване, оплитане въ материята, а Божествениятъ — свѣтъ на вселяване.

Значи, ние познаваме два свѣта: Божественъ и човѣшки. Щомъ сте силни, вие влизате въ проявитѣ на Божествения свѣтъ, въ закона на вселяването; щомъ сте слаби, влизате въ закона на въплѣтяването — слизане въ материята. Нѣкой казва, че признава само еволюцията, че само чрезъ еволюция могатъ да се постигнатъ човѣшкитѣ идеали. — Така е, но еволюцията е за слабитѣ хора, а не за силнитѣ. Божественото трѣбва да вземе надмощие надъ човѣшкото. Не смѣсвайте тия два свѣта, а се заемете да очистите съзнанието си отъ всички странични нѣща, всѣки даденъ моментъ да различавате въ кой свѣтъ живѣете.

Коя е най-важната мисъл отъ всичко, косто чухте? Споредъ мене, най-важнѣя мисъл за всѣки едно е тази, която той добре е разбралъ и може да приложи въ живота си. Тази мисъл представя за него единия килограмъ жито, който той може да приготви на хлѣбъ и да яде. А всичко онова, което не е разбралъ, това сѣ хилядата килограма жито въ хамбара. Сѣщиятъ законъ сѣществува въ математиката и въ дру-

гитѣ отрасли на науката. Който разбере числата отъ едно до десетъ, той ще разбере всички правила и манипулации въ математиката; който не е разбралъ първитѣ числа, той не може да манипулира и съ останалитѣ.

Религиознитѣ хора говорятъ за служене на Бога. — Два начина има за служене на Бога: единиятъ начинъ е служене съ вѣрвания, а другиятъ — служене съ онази беззаветна вѣра, въ която нѣма никакво съмнение, никакво колебание. Ако при това служене дойдатъ страдания и изпитания, човѣкъ се усмихва само и казва: Такава е волята Божия. Всичко е за добро. Като дойде сиромашията при него, той я запитва: Кой те изпрати при мене? — Господъ. — Тогава азъ ще ти кажа, защо си сиромашкиня. Ти си сиромашкиня, защото не слушашъ Господа. Като дойде невежеството при него, той го запитва: Кой те изпрати при мене? — Господъ. — Ти си невежество, понеже не слушашъ Господа, не искашъ да учишъ. Следъ невежеството иде болестъта. Той я запитва: Кой те изпрати при мене? — Господъ. — Ти си болестъ, понеже не обичашъ здравето, изключвашъ го отъ себе си. Ако искашъ да те обичатъ, здраве носй. Хайде, върви си сега, на добъръ часъ, нѣмамъ свободно време да се занимавамъ съ тебе. Най-после и грѣхътъ дохожда при него. Кой те изпрати при мене? — Господъ. — Иди да служишъ на Господа, да изпълнявашъ Неговата воля. Въ скоро вре-

ме криле ще ти израснатъ. — Ама азъ съмъ грѣшникъ. — Иди и не съгрѣшавай повече. Направи това, което не си направилъ досега! — Ама азъ имамъ слабостъ, пия. — Нищо, пий отъ най-чистата вода. По този начинъ, именно, човѣкътъ на беззаветната вѣра се справя съ всички отрицателни положения въ живота си.

Този е правиятъ начинъ на действие чрезъ който всѣки може да добие своята свобода. Всѣки, който иска да придобие свободата си, нека приложи този начинъ. Мнозина мислятъ, че животътъ имъ е празенъ, безсмисленъ. — Не, колкото и да е малкъ въ сравнение съ цѣлокупния животъ, човѣшкиятъ животъ има смисълъ, но не смисълътъ на цѣлото. Както животътъ на една мравка не разрешава цѣлокупния животъ на Битието, така и животътъ на отдѣлния човѣкъ не разрешава цѣлокупния животъ на Битието. Само Божественото въ човѣка разрешава живота въ всички негови фази. Нѣма по-хубаво, по-красиво нѣщо отъ това, да живѣе човѣкъ въ Бога! Само тогава той може да разбере, какво нѣщо е любовта, мъдростта, истината, правдата, добродетельта, милосърдието, кротостта, въздържанието и т. н. Всѣки, който среща такъвъ човѣкъ, ще му се усмихне. Всички сжщества, които живѣятъ при Бога и съ Него, се усмихватъ.

Въ една отъ пустинитѣ имало езеро, подата на което била чиста като кристалъ

ме криле ще ти израснатъ. — Ама азъ съмъ грѣшникъ. — Иди и не съгрѣшавай повече. Направи това, което не си направилъ досега! — Ама азъ имамъ слабостъ, пия. — Нищо, пий отъ най-чистата вода. По този начинъ, именно, човѣкътъ на беззаветната вѣра се справя съ всички отрицателни положения въ живота си.

Този е правиятъ начинъ на действие чрезъ който всѣки може да добие своята свобода. Всѣки, който иска да придобие свободата си, нека приложи този начинъ. Мнозина мислятъ, че животътъ имъ е празенъ, безсмисленъ. — Не, колкото и да е малкъ въ сравнение съ цѣлокупния животъ, човѣшкиятъ животъ има смисълъ, но не смисълътъ на цѣлото. Както животътъ на една мравка не разрешава цѣлокупния животъ на Битието, така и животътъ на отдѣлния човѣкъ не разрешава цѣлокупния животъ на Битието. Само Божественото въ човѣка разрешава живота въ всички негови фази. Нѣма по-хубаво, по-красиво нѣщо отъ това, да живѣе човѣкъ въ Бога! Само тогава той може да разбере, какво нѣщо е любовта, мъдростта, истината, правдата, добродетельта, милосърдието, кротостта, въздържанието и т. н. **Всѣки, който срещне такъвъ човѣкъ, ще му се усмихне.** Всички сжщества, които **живяатъ** при Бога и съ Него, се усмихватъ.

Въ една отъ пустинитѣ имало езеро, подата на което била чиста като кристалъ

—всичко се оглеждало въ нея. Вечеръ, презъ голѣмитѣ горещини, всички животни—мечки, тигри, лъвове, зайци, змии—отивали да пиятъ вода, но никое отъ тѣхъ не причинявало пакостъ на другитѣ. — Защо? — Всѣко животно се навеждало да пие вода, и следъ като се напивало, доволно си отивало на своето мѣсто. Голѣмата жажда изцѣло обхващала ума на всички животни, и никое отъ тѣхъ не мислило да пакости на другитѣ. Тигри, вълци, мечки, зайци, змии — всички заедно пиели вода. Казвамъ: Има едно мѣсто, дето всички хора могатъ да се разбиратъ. Кое е това мѣсто?—Чистото, кристално езеро. Идете всички при това езеро! То е Божествената любовъ, при която човѣшкитѣ души трѣбва да отидатъ да се напиятъ.—Какъ ще намѣримъ това езеро? — Идете при животнитѣ, тѣ ще ви кажатъ, какъ намиратъ хубавитѣ извори по планинитѣ. Жадната душа сама ще намѣри този изворъ. Душа, която не е жадна, не може да го намѣри.

Сега, помнете следното: когато Богъ започне да работи въ съзнанието ви, това е начало на нѣщата. Началото е добро, и краятъ е добъръ. Каквото е началото, такъвъ ще бжде и краятъ, плодътъ на работата. Богъ казва: „Азъ съмъ алфа и омега, начало и край“. Когато човѣкъ работи въ Бога, той е началото, Богъ е краятъ. Въ Божественото Богъ е началото, а човѣкъ — краятъ. Въ човѣшкото човѣкъ е началото, Богъ — кра-

ня. Въ Писанието е казано: „И Господъ ще ти бжде задна стража!“ Въ Божественото е обратно: ние ще бждемъ задна стража, а Богъ ще бжде началото. Ако разберете тия мисли и ги приложите, ще имате добри резултати; ако не ги разберете, ще останете въ стария животъ.

Започнете да работите, и за стария животъ не мислете. Какво е било вашето минало, не питайте. Живѣйте съ настоящето и бждещето, въ което се заключава новиятъ животъ. Ако сте разумни и живѣете съобразно законитѣ на разумната природа, вие можете да измѣните вашата сждба. Щомъ Божественото вземе надмощие въ васъ, животътъ ви ще се подобри. Умниятъ човѣкъ прави нѣщата красиви, а глупавиятъ — хубавитѣ работи разваля. Всичко зависи отъ човѣка. Ако Богъ живѣе въ насъ, ние ще бждемъ силни, и всичко можемъ да направимъ. Не тржбете предъ хората, че Богъ живѣе въ васъ, но покажете на опитъ силата си. Ако Богъ живѣе въ тебе, ти ще можешъ веднага да разрешишъ и най-сложнитѣ задачи. Божественото разрешава нѣщата моментално.

Какъвъ трѣбва да бжде ученикътъ на новото учение? — Ученикътъ на новото учение трѣбва да има сърдце чисто като кристалъ; умъ свѣтълъ като слънцето; душа благородна, обширна като цѣлата вселена и духъ мощенъ, като Бога и едно съ Бога! Ка-

то дойде нѣкоя мжнотия въ сърдцето ти, извади правилото за сърдцето си и кажи: Като ученикъ, азъ трѣбва да имамъ сърдце чисто като кристалъ — безъ никаква нечистотия. Като дойде мжнотия въ ума ти, кажи: Азъ трѣбва да имамъ умъ свѣтълъ като слънцето — безъ никаква тъмнина. Като дойде мжнотия въ душата ти, кажи: Азъ трѣбва да имамъ душа благородна, обширна като цѣлата вселена — безъ никакви дребнавости. И най-после, дойде ли нѣкоя мжнотия въ духа ти, кажи: Азъ трѣбва да имамъ духъ мощенъ като Бога и едно съ Бога! Следователно, като се намѣришъ въ затруднение, извади, споредъ случая, съответното правило и го произнеси нѣколко пѣти на редъ. Щомъ кажешъ така, злото ще дойде при тебе и ще каже: Ти можешъ да грѣшишъ. Кажи му: Не, азъ трѣбва да имамъ сърдце чисто като кристалъ! Прочети правилото и го тури въ джоба си. Ако злото дойде и започне да влияе върху ума ти и каже: Тази работа може да се направи и по другъ начинъ. — Не, азъ трѣбва да имамъ умъ свѣтълъ като слънцето. Следъ това злото ще дойде да изкушава душата ти. Ще му кажешъ: Моята душа трѣбва да бѣде необятна като вселената. И най-после, като дойде да изкушава и духа ти, ще му кажешъ: Моятъ духъ трѣбва да бѣде мощенъ като Бога и едно съ Бога. Следъ всички тия опити злото ще се намѣри въ затруднение и

ще каже: Ученъ е този човѣкъ, не мога да го изкуся.

Чисто сърдце, свѣтълъ умъ, обширна, необятна душа и мощенъ духъ — това е веригата, съ която можете да вържете злото и да бъдете свободни. Азъ искамъ вие да бъдете абсолютно свободни, т. е. свободни въ своитѣ възгледи, въ своитѣ вѣрвания, чувства, мисли и действия. Представете си, че сте живѣли въ времето, когато Христосъ е билъ на земята, и хората около Него сжви убеждавали, че Той, именно, е Христосъ, очакваниятъ Месия. Други пъкъ ви убеждаватъ въ противното. Въ душата ви се явява смутъ, вие търсите Христа, смущавате се. Казвамъ: Уповайте на своето вътрешно вѣрую, на своето дълбоко убеждение. Не търсете Христа тукъ или тамъ. Той е вътре въ васъ, въ вашата душа. Само свободниятъ човѣкъ може да намѣри Бога и да има едно мнение за Него. Следователно, като се срещаме, ние трѣбва да имаме само едно мнение единъ за другъ. — Защо? — Защото Богъ живѣе и въ двамата. Разсждавате ли така, ще кажете: Този братъ е отличенъ, защото Богъ работи въ него. Този учителъ е отличенъ, защото Богъ работи чрезъ него. Цомъ сме носители на Божественото, ние ще имаме сърдце чисто, умъ свѣтълъ, душа обширна и духъ мощенъ. Само Богъ въ насъ може да направи това.

Казвате: Тежъкъ, мъченъ е нашиятъ животъ. — Престанете да се мъчите! — Ама мъчно е да обичаме. — Защо се мъчите да обичате? Щомъ Богъ живѣе въ васъ, Той ще ви покаже, какъ трѣбва да обичате. Той ще ви покаже методитѣ на любовта и законитѣ на мъдростта. Тогава вие ще обичате, и любовта ви ще бжде свещена. Благословение ще бжде и за този, когото обичате, и за този, който ви обича.

И тъй, обръщамъ се къмъ всички млади и стари, къмъ тия, които сж започнали, както и къмъ тия, които не сж започнали, и казвамъ: Започнете да работите! — Ама нищо не сме научили досега. — Да, знанието, както и добродетелта съ хуния не могатъ да се влѣятъ въ главата ви. Оставете Божественото да работи въ васъ и, като се прояви, постъпете като двамата братя: пожертвуйте вашето лично благо за Божественото въ себе си. Не постъпвате ли така, ще се яви споръ въ самитѣ васъ. Мнозина питатъ: Трѣбва ли да бждемъ учени? — Трѣбва, разбира се. Ние не се задоволяваме съ обикновеното знание, съ обикновената любовъ, мъдростъ, истина, добродетель и правда. Ако е въпросъ за знание, ние се стремимъ къмъ онова знание, което Богъ има; ако е въпросъ за любовъ, за мъдростъ, за истина, за правда и за добродетель, ние се стремимъ да придобиемъ Божията Любовъ, Мъдростъ, Истина, Правда и Добродетель. Обикновенитѣ нѣща

не съществуватъ въ нашия речникъ. Нашиятъ идеалъ е къмъ Божественото, къмъ възвишеното, къмъ великото, къмъ реалното, къмъ всичко онова, което създава сѣнкитѣ, безъ то само да е сѣнка.

Казвате: Невежа съмъ. — Не говорете за невежество. — Грѣшенъ съмъ. — Не говорете за грѣха. — Слабъ съмъ. — Не говорете за слабостта. Павелъ казва: „Ние, силнитѣ, трѣбва да носимъ слабитѣ“. Азъ подразбирамъ, че Богъ, Който е силенъ, може да носи нашитѣ слабости. Всѣки, въ когото Богъ живѣе, може да носи слабитѣ. На слабия казвамъ: Богъ може да живѣе въ тебе и да бждешъ силенъ. Богъ може да живѣе въ всинца ви и да бждете силни. Следователно, дайте свобода на Господа въ себе си — не Го ограничавайте, не Му давайте правила, какъ трѣбва да постѣпва. Не искайте отъ Господа дрехи, обуща, шапки — започнете съ основното — съ живота. Дрехи, обуща, шапки ще дойдатъ сами по себе си. Дойде ли Божествениятъ животъ въ васъ, всичко ще придобиете. Красивъ е този животъ! Той носи свобода за вашитѣ души. Като станешъ сутринъ радостенъ, знай, че това е Божието лице въ тебе. Нѣма по-голѣмо благословение отъ това, да видишъ лицето на Господа радостно и весело.

Мнозина отъ васъ сте заровени въ гроба и викате, пѣшкате подъ него. Дигнете плочата на вашия гробъ и излѣзте вънъ!

Като поставиха Христа въ гроба, отгоре туриха плоча и голѣмъ камъкъ върху нея. Можа ли Той самъ да махне камъка отъ своя гробъ? — Не можа. Христосъ получи 80,000 удари отъ римскитѣ войници и четири голѣми гвоздеи на ржцетѣ и на краката си, вследствие на което бѣше слабъ самъ да отмахне камъка върху плочата на своя гробъ. Ангелъ дойде отъ небето да махне камъка отъ гроба на Христа, и Христосъ възкрѣсна. Всички вие сте разпнати на кръста, имате гвоздеи на ржцетѣ и на краката си, обаче, между Христа и васъ има сжществена разлика: Христосъ умрѣ и възкрѣсна, а вие сте разпнати на кръста, но още не сте умрѣли.

Ще приведа единъ примѣръ за изяснение на мисълта си. Единъ проповѣдникъ въ Америка говорилъ на своитѣ слушатели за щедростта. Той имъ разправялъ, че за да се спаси, човѣкъ трѣбва да се жертвува за Бога, т. е. да жертвува човѣшкото за Божественото. Единъ отъ присѣтстваващитѣ слушатели, голѣмъ богаташъ, като слушалъ тази проповѣдь, казалъ: И безъ жертви, и безъ голѣма щедростъ човѣкъ може да се спаси. Какъ се спаси разбойникътъ, който бѣше прикованъ на кръста заедно съ Христа? Какви жертви бѣше направилъ той? Проповѣдникътъ му отговорилъ: Разбойникътъ на кръста бѣше умираещъ човѣкъ, а ти си още живъ разбойникъ. Сжщото е и съ васъ. Вие сте разпнати на кръста, но още

не сте умрѣли. — Ама и ние ще умремъ.
 Това е другъ въпросъ. Всичката мъчнотия е докато сте на кръста. Вие сте разпнати на кръста и викате, дигате шумъ. И Христосъ, докато бѣше живъ на кръста, викаше: „Господи, защо си ме оставилъ за присмѣхъ, за поругание на хората?“ Но като разбра волята Божия, Той каза: „Господи, да бжде Твоята воля! Въ Твоитѣ ръце предавамъ духа си“. Като замина Христосъ за онзи свѣтъ, снеса тѣлото Му отъ кръста, туриха Го въ гроба, а отгоре поставиха каменна плоча. На третия день слѣзе ангелъ отъ небето, махна камъка, дигна плочата отъ гроба, и Христосъ възкръсна. Така и вие ще викате отъ кръста: „Боже мой, Боже мой, защо си ме оставилъ за присмѣхъ и поругание на свѣта?“ Господъ ще каже: „Свърши се всичко“. Следъ това ще дойде Никодимъ, ще иска разрешение да снесе тѣлото ви отъ кръста, ще ви увие въ плащаница, ще ви тури въ гроба, а отгоре ще затвори съ каменна плоча и камъкъ върху нея. Най-после ще дойдатъ свещеници да запечататъ гроба, да не би ученицитѣ ви да дойдатъ и задигнатъ тѣлото ви. Следъ три деня ще слѣзе ангелъ отъ небето, ще махне камъка, ще отвали каменната плоча, и вие ще възкръснете.

Казвамъ: Лесно е, когато ви свалятъ отъ кръста, но всичката мъчнотия е, докато сте още живи на кръста. Най-после вие трѣбва да умрете! Подъ думата „смъртъ“ ние разби-

раме трансформиране на съзнанието. Когато Христосъ умрѣ на кръста, съзнанието Му се трансформира. Той получи просвѣтление за великия порядъкъ въ свѣта, за новото, което иде въ живота. Когато новиятъ животъ проникне въ васъ, стариятъ животъ ще му отсжи мѣстото си, и вие ще слѣзете отъ мистическия кръстъ на страданието. Следъ това ще слѣзе ангелъ отъ небето, ще отвали каменната плоча отъ гроба ви, и вие ще влѣзете въ свободата на новия животъ — въ възкресението. Само така Богъ ще влѣзе да живѣе въ васъ, и вие ще започнете да работите на земята. Следъ възкресението Христосъ прекара между ученицитѣ си цѣли 40 дѣня, невидимъ за свѣта, като продължаваше да проповѣдва. Казва се въ Евангелието: „И отвори умоветѣ имъ да разбиратъ Писанията“. Само възкрѣсналиятъ придобива реалния, вѣчния, сжществения животъ — животътъ на безсмъртието.

Сега вѣрвамъ, че разбрахте всичко, което говорихъ. Това сж думи на освобождаване. Онѣзи отъ васъ, които сж разбрали думитѣ ми, трѣбва да образуватъ помежду си една Божествена верига на хармония и единство: единство въ мисли, въ чувства, въ действия и стремежи въ всички посоки. Ние сме за великия животъ, който се проявява въ всички посоки — въ физическия, въ духовния и въ Божествения животъ, като части на общия Божественъ организъмъ. Бждете носи-

тели на това единство! Въ това седи Божественото учение, което всѣки день трѣбва да прилагате въ живота си. Щомъ го приложите и опитате, тогава можете да разправяте на другитѣ хора, какъ сте намѣрили този пѣтъ.

И тъй, работете тази година усилено, да приложите Божественото учение. Азъ наричамъ тази година „Божествена“ — година на чистене. Миналата година бѣше година на любовта. Като роди детето си, майката започва да го чисти. То може да стане въ бждеще гений, светия, великъ ученъ, но докато порасне, майката го чисти по два-три пѣти на день. Чистенето е необходимо и за възрастнитѣ хора, докато Божественото укрепи въ тѣхъ. За възрастния, чистенето е така естествено и необходимо, както и за малкото дете. Щомъ Божественото въ васъ се усили и вземе надмощие надъ човѣшкото, вие ще станете силни и ще живѣте възвишенъ и идеаленъ животъ. Докато дойде това време, постоянно се чистете. Всички хора иматъ слабости. Човѣшкитѣ слабости сж условия за проява на душата. Когато душата се намѣри въ ограничителни условия, тя започва да се лута натукъ-натамъ, както пчелата се блѣска въ затворения прозорецъ на нѣкоя стая, докато се освободи. Препятствията въ свѣта сж необходими за прогреса на човѣка. Щомъ Божественото дойде въ васъ, то ще освободи душата

ви отъ всички препятствия и ограничения.

Всички хора се нуждаятъ отъ абсолютна, положителна вѣра. Колкото трудно и да изглежда това учение, кажете: Ние можемъ да разберемъ и приложимъ Божественото учение. — Ама слаба ми е вѣрата. — Ни поменъ отъ това! Не е слаба вѣрата ви. Трѣбва ли да напуснемъ свѣта, за да служимъ на Бога? — Не, въ свѣта ще живѣете. Кой дето е, тамъ ще разреши задачата си. — Съ какви методи? — Съ методитѣ на Божественото учение. Всички знаете, какво сж допринесли методитѣ на миналото. Хората на миналото и въ горитѣ сж живѣли, и въ манастири сж служили, и въ църкви сж се кланяли на Бога, но задачитѣ имъ и до днесъ не сж разрешени. Сега остава да се приложи служенето по вътрешна свобода. Нека всѣки се вслушва дълбоко въ себе си, да намѣри истинскитѣ начини на служене. По този начинъ човѣкъ самъ ще се освободи. Пробуди ли се Божественото въ човѣка, то ще бжде въ състояние да го освободи.

Ще приведа примѣра за единъ американски алашъ, когото затворили за редъ кражди и престѣпления. Завързали краката и рѣцетѣ му съ въжета и така го оставили да лежи на леглото, сигурни, че той е безопасенъ. Стражарьтъ, който го наглеждалъ, влѣзълъ една вечеръ при него съ овѣщъ и въ бързината си забравилъ свѣщъта въ стаята му. Като се видѣлъ

самъ въ стаята, апаштъ погледналъ къмъ свѣщъта и извикалъ: Има единъ начинъ за спасение! Вдигналъ краката си къмъ пламъка на свѣщъта и прегорилъ вжжето. Следъ това поставилъ вжжето на ржцетѣ си къмъ пламъка на свѣщъта, и то прегоряло. Освободенъ отъ вжжетата, т. е. отъ неговитѣ ограничителни условия, той веднага отворилъ прозореца и избѣгналъ навънъ. Тѣй щото, ако злото въ свѣта е вързало ржцетѣ и краката ви съ вжжета, а Господъ е оставилъ въ стаята ви запалена свѣщъ, трѣбва ли да питате, какво да правите? — Прегорете вжжето! — Ама позволено ли е? — Позволено е! Кой е позволилъ на злото да те вързва? По своя воля всѣки може да тури вжжето на свѣщъта, да го прегори и да се освободи. — Презъ прозореца ли да излѣза, или презъ вратата? — Презъ прозореца. Ако прозорецътъ е затворенъ, излѣзъ презъ кумина! Излѣзъ навънъ, отдето можешъ. Никаква друга философия не ти трѣбва. Всѣки самъ трѣбва да извоюва свободата на своята душа. Това е великъ процесъ. Въ придобиване на свободата си, човѣкъ се превъзпитава, израства, придобива великия моралъ на живота, при който злото не е въ сила да свързва ржцетѣ и краката му съ вжжета.

Само по този начинъ, новиятъ животъ ще влѣзе въ свѣта и ще можете да реализирате всичко, което душата и духътъ ви желаятъ. Само така, вие ще бъдете бла-

гоугодни на Бога, и Богъ ще бжде благоугоденъ на васъ. Само така, вие ще се радвате на Бога, и Той ще ви се радва. Кога ще стане това? — Когато Богъ дойде да живѣе въ васъ. Азъ вѣрвамъ, че ще направите това, защото ви говоря великата истина. Азъ ви предавамъ своята опитностъ. По сжщия начинъ и азъ придобихъ свободата си.

Помнете следното: човѣкъ трѣбва да има само едно мнение за Бога — всичко, което Богъ върши въ него, е добро. И Богъ има само едно мнение за човѣка: всичко, каквото човѣкъ върши за Бога, е добро и правдиво. Казва Христосъ: „Отецъ ми живѣе въ мене, и азъ живѣя въ Него“. Този е пжтьтъ за добиване на вътрешна, духовна свобода и за реализиране на всички блага въ свѣта. Другъ пжть нѣма. Ако не днесъ, утре, или кога и да е, но само по този пжть ще придобиете свободата си. Къмъ когото и да се обърнете, ако той знае истината, ще ви каже сжщото нѣщо. Ако не знае истината, той ще ви залъгва. Христосъ казва: „Азъ и Отецъ едно сме. Отецъ ми живѣе въ мене, и азъ живѣя въ Отца си. Богъ работи въ мене, и азъ работя въ Него“.

Сега искамъ и вие да бждете свободни, защото само тогава ще проявите и разработите вашитѣ дарби и способности. Тогава и любовта, и мъдростта, и истината, и правдата, и добродетельта, които проявявате,

ще бждатъ на мѣстото си. Приложите ли това учение, ще бждете бодри и весели, ще бждете дълбоки като морето и необятни като небето. Дълбочина ви е нужна ссѣа! Живѣете ли така, каквито страдания и да ви дойдатъ, въ ума ви ще изпъкне мисълта, че Богъ е съ васъ, и вие сте съ Него. Мислите ли така, Той ще ви снесе отъ кръста, на който сте разпнати.

Какво трѣбва да правимъ за постигане на свободата си? Да се молимъ ли? Трѣбва ли човѣкъ да се моли за свободата си? — На работа! Турете вжжето, съ което сте вързани, на запалената свѣщъ!—Трѣбва ли да пѣемъ? — Кога пѣе човѣкъ? — Когато свърши работата си. — Кога пѣятъ жътваритѣ? — Когато отиватъ и се връщатъ отъ жътва, но не когато работятъ. Когато отивахте на работа, вие пѣхте. Сега сте на работа вече. Който работи, той не пѣе. И като свършите работата си, пакъ ще пѣете. Всѣкога не се пѣе. Ако въ нѣкой горещъ лѣтенъ день ви накарамъ да отидете на Витоша за нѣкаква работа, можете ли да пѣете? Като се качвате нагоре, можете да пѣете въ душата си само, но като се качите на Витоша и свършите опредѣлената работа, можете свободно да пѣете. За всѣко нѣщо има опредѣлено време. Следователно, и за пѣнието има опредѣлено време.

Днешниятъ день е день за работа — първиятъ день на вашето съзнание, първи-

ятъ день за Божествена работа. Досега вие не сте работили. Днешната работа опредѣля бждещето за цѣлата вѣчностъ. Той е единъ отъ най-красивитѣ дни въ живота на вѣчността.

Христосъ казва: „Отецъ ми работи, и азъ работя“. Азъ искамъ сега, всички вие да сте на работа, понеже сте въ деня на работата. Не отлагайте работата си за вечерята. — Не, този день нѣма вечерь. Той е вѣченъ день, безъ вечерь, въ който слънцето не залѣзва. Той е день на вѣчно зазоряване и изгрѣване на слънцето — день, въ който нѣщата иматъ начало, а нѣматъ край. Той е най-хубавиятъ вѣченъ день на радостта и веселието. Въ Писанието се казва: „Когато видя лицето Ти, душата ми ще се развесели“. Въ този стихъ се говори, именно, за този хубавъ работенъ день. Само когато човѣкъ работи за Бога, той може да види Божието Лице, и душата му да се зарадва.

Ще кажете: Добре щѣше да бжде, ако днесъ присѣдствуваха всички братя и сестри отъ провинцията! — Всички сж тукъ. — Защо? — Защото всѣки братъ или сестра отъ физическия свѣтъ, които сж записани въ Бѣлото Братство, иматъ по двама делегати, които ги представятъ — единъ въ Божественния свѣтъ, и единъ въ ангелския свѣтъ. Тѣй щото, ако тука бѣха дошли хиляда души, въ сжщностъ тѣ щѣха да бждатъ 3,000 мощни юнаци: хиляда души на физическия

свѣтъ, хиляда—въ ангелския свѣтъ и хиляда—въ Божествения свѣтъ. Силата не е въ васъ, които сте на физическия свѣтъ, но въ тия 3,000 души, събрани заедно. И тѣ работятъ, не само хората на физическия свѣтъ работятъ. Знаете ли, какво ще направятъ тия помощници отгоре?—Тѣ ще свършатъ работата на Бога. Той работи чрезъ тѣхъ.

И тѣй, безъ пѣсни, безъ молитви, безъ цѣлуване на ржка! Всички на работа! Отгоре следятъ, кой се готви за работа, и кой е започналъ работата си.

Поздравявамъ ви съ великия день на работата. Бждете герои и съработници на Божията работа! Дошълъ е вече този день. Започнете Божествената работа, защото тя опредѣля бждещия ви животъ.

*

1. Беседа отъ Учителя, държана на 22 августъ. София. — Изгрѣвъ.

ОГРАНИЧАВАНЕ И ОСВОБОЖДАВАНЕ.

Ученикътъ трѣбва да размишлява всѣки денъ върху следнитѣ мисли и да си казва: Като ученикъ, азъ трѣбва да имамъ сърдце чисто като кристалъ, умъ свѣтълъ като слънцето, душа обширна като вселената и духъ мощенъ като Бога и едно съ Бога.

Съвременнитѣ хора често си служатъ съ израза: Щомъ се е родилъ, човѣкъ непременно трѣбва да умре. — Човѣкъ умира, наистина, но важно е, какъ ще умре и кога ще умре. Ако не изпълнява наредбитѣ и законитѣ, които Богъ или разумната природа е установила, човѣкъ постепенно отпада и най-после умира. Смъртъта се придружава съ разлагане на организъма. Щомъ организъмътъ започва да се разлага, образуватъ се газове съ неприятна миризма. Като съзнае това, човѣкъ започва да работи върху себе си, да живѣе правилно, съобразно законитѣ на разумната природа. Който изпълнява Божиитѣ закони, той не умира, а заминава. Който не изпълнява Божиитѣ закони, той умира — бавно, или изведнѣжъ. По сѣщия начинъ умиратъ и възгледитѣ, вѣрванията и убежденията на хората. Колкото по-стари и криви сж възгледитѣ на хората, толкова по-страшна смъртъ ги очаква.

Това се нарича „духовна смърт“. Значи, два вида смърт съществува въ свѣта: физическа и духовна. За да се освободи отъ смъртта, човѣкъ трѣбва да върви въ правия пѣтъ, въ пѣтя на любовта. Казано е въ Писанието: „Прави правете пѣтищата Господни!“ — Ама нали смъртта е неизбежна? Нали всички живи същества умиратъ? — Има два вида смърт: смърт, която ограничава човѣка и смърт, която го освобождава. Тѣй щото, дали физически или духовно ще умре човѣкъ, за него е важно да се освободи, да излѣзе надъ ограниченията, въ които се е намиралъ. За душата и за духа тѣлото е затворъ, отъ който може да се освободи само съзнателниятъ, добриятъ и разумниятъ човѣкъ.

Като ученици, вие трѣбва съзнателно да учите, да дойдете до разумно разбиране и различаване на доброто и на злото. Ученикътъ трѣбва да изучава произхода на доброто и на злото, да знае условията и причинитѣ на тѣхното зараждане. Това сж въпроси, които вие сами трѣбва да разрешите. Отъ правилното разрешаване на тия въпроси зависи вашиятъ бъдещъ прогресъ. Докато не разреши правилно тия въпроси, човѣкъ всѣкога ще се смущава. Много въпроси има да разрешава човѣкъ, но за да ги разреши правилно, той трѣбва да съзнава положението си като ученикъ въ живота и да учи. Ако не учи, той ще се натѣква на

редъ противоречия, докато единъ день каже, че животътъ нѣма смисълъ, че любовта е празна работа и т. н. Запримѣръ, срѣщате единъ младъ момъкъ, който иска да служи на Бога, да живѣе за благо на своитѣ ближни. Не се минава много време, виждате, че този момъкъ се е отклонилъ отъ пътя си. — Защо? — Срещналъ една млада мома, влюбилъ се въ нея и всичко друго забравилъ. Тази мома е станала за него божество, на което се кланя. Обаче, следъ една година той я разлюбва и казва, че любовта била празна работа. Следъ известно време се влюбва въ друга мома, но щомъ види нѣщо въ нея, което го разочарова, пакъ я разлюбва и казва, че любовта е правна работа. — Не е достатъчно човѣкъ да каже, че любовта е празна работа, или че животътъ нѣма смисълъ. И като се влюбва, и като разлюбва, човѣкъ трѣбва да учи. Той трѣбва да търси причината първо въ себе си, защо се е влюбилъ и защо е разлюбилъ. При това той трѣбва да си отговори, кое отъ дветѣ положения е по-право: да люби, или да разлюбва?

И тъй, не е важно, че човѣкъ се е влюбилъ, или че е разлюбилъ, но той трѣбва да търси причината на тѣзи явления въ своя животъ и да се изучава, да дойде до положение да познава себе си. Който не мисли правилно, той ще каже, че причината за влюбването му въ нѣкоя мома била нейната красота. После, като видѣлъ, че не е толкова красива,

както си я представялъ, че имало по-красиви моми отъ нея, той я разлюбилъ. — Не, красотата не е единствениятъ елементъ, който може да застави момъка или момата да се влюби. Ние виждаме моми и момци, които се влюбватъ едни въ други само заради богатството. Човѣкъ не трѣбва да гледа повърхностно на любовта. Дойде ли до този въпросъ, той трѣбва да изучава своитѣ мисли и чувства, да прави изборъ, да отдѣля низшето отъ висшето, както прави при храненето. Когато се храни, човѣкъ избира добра, чиста храна и знае, защо се стреми къмъ добрата храна и защо избѣгва долнокачествената.

Ще каже нѣкой, че, като се е влюбилъ, той изгубилъ свободата си и, за да придобие изгубената си свобода разлюбилъ. Ако при разлюбване човѣкъ веднѣжъ за винаги придобива свободата си, това има смисълъ, но ако разлюби и отново се влюби, какво ще придобие? Химикътъ разлага съединенията и освобождава елементитѣ. Обаче, следъ време сжщитѣ елементи се съединяватъ съ други нѣкои и отново образуватъ сложни тѣла. Какво придобиха тѣзи елементи при първото си освобождаване? — Нищо особено. Едва разбраха, че сж свободни и отново изгубиха свободата си. Какво показва това? — Това показва, че за човѣка на земята придобиването на свободата е времененъ процесъ. Можете ли да наречете свободенъ

онзи момъкъ, който разлюбва една мома, а се влюбва въ друга? За свобода може да говори само онзи, който е придобилъ известна стабилностъ, известенъ устой въ силитѣ на своя организъмъ. Докато не е придобилъ мораленъ устой въ себе си, човѣкъ всѣкога ще губи красивото и великото, което е придобилъ. Днесъ ще го придобие, утре ще го изгуби. Тогава, какъ ще запази той идеалното, свещеното, което въ бждеще може да придобие?

Кое е свещеното, великото въ човѣка? — Това е Божественото начало въ него. Това е животътъ на Бога въ самия човѣкъ. Какво остава въ човѣка, ако той загуби въ себе си, именно, този животъ? Да загубишъ Божественото въ себе си, това значи преждевременно да умрешъ. Човѣкъ не трѣбва да губи нищо отъ онова, което съставя неговата сжщина, т. е. реалността на неговия животъ. Запримѣрь, имате една малка свѣщъ. Какво ще направите съ нея? Ще я запалите, ще се радвате на свѣтлината ѝ и ще четете на нея. Като дойде втора свѣщъ, по-силна отъ първата, не хвърляйте първата навънъ, но къмъ нея прибавете втората, да увеличите свѣтлината си и да можете по-добре да четете на нея и да придобиете по-широки възгледи за живота. Тѣй щото, когато нѣкоя малка Божествена мисль ви посети, приемете я съ радостъ и я използвайте разумно. Дойде ли втора мисль, съ по-голѣма свѣт-

лина отъ първата, прибавете я къмъ нея и работете съ по-големата свѣтлина. Дръжте се за реалността на нѣщата, въ какъвто мащабъ и сила да сте я придобили, и ще видите, че тя постепенно расте и се усилва.

Какво представя реалността? Човѣкъ счита реални нѣща ония, отъ които може да се ползува всѣки моментъ. Само онази храна е реална за човѣка, която може да го задоволи въ момента, когато той се нуждае отъ нея. Представете си, че нѣкой ви говори за хубаво ядене, за сладки, първокачествени плодове, безъ да ги слага на трапезата предъ насъ. Вие го слушате, очаквате да ви се предложатъ, но очакванията ви излизатъ напразно. Можете ли да наречете тази храна реална? Следователно, колкото и да не е идеаленъ животътъ ви, той струва много повече отъ онзи възвишенъ, идеаленъ животъ, който може само да се описва. За васъ този животъ не е реаленъ още, защото е далечъ, непостижимъ. Като слушате да се говори за него, вие казвате: Възможно е да съществува такъвъ животъ, но не сме го опитали, не го познаваме. Животътъ, който прекърваме на земята, колкото и да не е идеаленъ, поне го познаваме. За насъ той е реаленъ и достъпенъ. Едно е важно за васъ: да живѣете разумно, да подобрите сегашния си животъ. Работете съзнателно върху себе си, да развивате търпение, да издържате на всички условия въ живота си, да се ползу-

вате отъ тѣхъ. Всѣко условие крие въ себе си известно благо. Мнозина се оплакватъ отъ условията на живота си, отъ хората и казватъ, че не могатъ да търпятъ този или онзи. Защо не могатъ да търпятъ? Тѣ казватъ, че за да търпятъ хората, трѣбва да имъ станатъ мостъ, или трѣбва да станатъ посмѣшище на свѣта. Тѣзи хора не си даватъ отчетъ, кой може да имъ се смѣе и какво значение има смѣха на разумния и смѣха на глупавия. Ако разуменъ човѣкъ ви се смѣе, има смисълъ да обърнете внимание на този смѣхъ. Обаче, ако глупавъ човѣкъ ви се смѣе, това не трѣбва да ви засѣга.

Следователно, като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, да организира своитѣ мисли и чувства, да ги постави въ известна връзка помежду имъ. Докато не организира своитѣ мисли, чувства и действия, човѣкъ всѣкога ще счита, че животътъ извънъ него е лошъ. Той ще третира въпроса за доброто и злото, безъ да си дава отчетъ, че и едното, и другото се криятъ въ самия него. Това, което причинява разлагане въ човѣка, е злото. Това, което гради въ него, е доброто. Значи, злото е процесъ на разлагане, на разрушаване; доброто е процесъ на съграждане, на творчество. Това, което разгражда и не съгражда, е зло. Това, което разгражда и съгражда, е добро. Наистина, за да съгради нѣщо добро, чо-

нѣкъ първо трѣбва да разгради, да разруши старото и отпосле да гради. Такъвъ е методътъ на доброто. То всѣкога работи въ свѣтъ на ограничения. Дойдете ли, обаче, до любовта, тамъ нѣма никакво разграждане. Тамъ има само творчество, само градежъ. Ако искате да подновите единъ старъ градъ, вие трѣба да разградите, да разрушите старитѣ кжци и вмѣсто тѣхъ да построите нови. Обаче, ако отидете на нѣкоя обширна поляна, дето нѣма нищо съградено, тамъ само ще строите. Тамъ нѣма какво да разграждате. Тамъ само ще мѣстите формитѣ, ще ги преобразявате. Ще вземете камъкъ отъ нѣкоя канара, ще го турите на работа. Ще вземете малко прѣстъ отъ земята, ще образувате отъ нея каша и ще я турите на работа. Каквото и да правите, стремете се да бждете господари на себе си. Само онзи може да бжде господарь на себе си, който не влиза въ стълкновение съ своето вътрешнъ азъ. За да не се натѣква на това стълкновение, той трѣбва да бжде доволенъ въ недоволството си.

Кога е недоволенъ човѣкъ отъ себе си? — Често човѣкъ е недоволенъ отъ себе си, когато не е постигналъ желанията си. Нѣкой иска да стане добъръ цигуларь и, ако не може да постигне желанието си, той страда, недоволенъ е отъ себе си. Той иска да излѣзе предъ публика, да го слушатъ и да се възхищаватъ отъ него. Който иска да

стане добъръ цигуларъ за хората, той никога не може да постигне това. Добриятъ цигуларъ първо свири за себе си, а после за хората. Това, което човѣкъ може да направи за себе си, може да го направи и за другитѣ. Това, което човѣкъ обича за себе си, може да го даде и на другитѣ. Не обича ли нѣщо за себе си, той не може нито да го предаде, нито да го даде на другитѣ. Музиката е въ самия човѣкъ, а не въ инструмента. Истински музикалниятъ човѣкъ може да свири на обикновена дъска, върху която сж опнати четири струни. Щомъ музиката е въ човѣка, той може и навънъ да я прояви. Нѣма ли музика въ себе си, той не може да я прояви навънъ. Човѣкъ може да бжде музикаленъ и безъ инструментъ. Щомъ музиката е въ него, той може да си направи, какъвто инструментъ иска. Споредъ мене, истински цигуларъ е онзи, който самъ може да си направи цигулка. Очаква ли на хората, тѣ да му направятъ цигулка, той не е никакъвъ цигуларъ. Не всѣки, който свири, е майсторъ.

Съвременнитѣ хора се ползватъ отъ всичко онова, което е създадено въ миналото, и къмъ него тѣ прибавятъ по нѣщо, съ цель да внесатъ нѣкакво подобряване или усъвършенствуване. Сегашнитѣ хора свирятъ на цигулки, създадени въ миналото. Какво ще правятъ, ако стариятъ материалъ изчезне? За да не изпадне въ трудно положение,

човѣкъ трѣбва да работи, да развива своитѣ творчески способности, самъ да твори, да създава, да преобразява формитѣ.

Сега, задачата ми не е да говоря върху музиката. Моята целъ е да говоря върху живота, който самъ създава своитѣ форми. Оттукъ вадимъ заключението, че и човѣкъ е нѣ състояние да твори, да създава нови форми. Като не познаватъ себе си, нито познаватъ силитѣ, които се криятъ въ тѣхъ, хората се оплакватъ отъ условията, отъ обществото, нѣ което живѣятъ, отъ народа и т. н. Тѣ не подозиратъ, че като творци, като хора съ способности, тѣ могатъ да излѣзатъ надъ всички условия, надъ всички срѣди и да живѣятъ, както разбиратъ. Отъ кое общество се оплакватъ? Събрали се 20 — 30 души на едно мѣсто, не се разбиратъ помежду си и се наричатъ общество. Щомъ не се разбиратъ, тѣ не представятъ никакво общество. Подъ думата „общество“ ние разбираме сборъ отъ хора, които се разбиратъ които живѣятъ въ миръ и съгласие помежду си. Възвишенитѣ и високонапредналитѣ хора представятъ духа на обществото. Добритѣ хора представятъ душата на обществото, а обикновенитѣ хора представятъ тѣлото на тази душа. Тѣй щото, когато говорите за дадено общество, трѣбва да имате предъ видъ, за какво се произнасяте: за духа, за душата или за тѣлото на това общество.

Като ученици, вие трѣбва правилно да разсждавате, да не се натѣквате на сжщитѣ мжчноти, на каквито се натѣкватъ всички хора. Пазете се да не изпадате въ противоречия. Запримѣръ, казвате, че Богъ царува на земята и на небето, а сжщевременно осждаате даденъ човѣкъ, или дадено общество. — Какъ е възможно, Богъ да царува навсѣкжде на земята, а сжщевременно да е създалъ толкова лоши хора и общества? Щомъ Богъ е създалъ свѣта, какъ ще го оправяте вие? Само силниятъ е въ състояние да оправя нѣщата. Когато иска да оправя една желѣзна ось, желѣзарятъ трѣбва да има съответни инструменти, чрезъ които да изправи осьта. Той трѣбва да има огнище, вжглища, мехъ, чукъ и да знае, какъ да си служи съ тия пособия. Тѣ представятъ неговата сила. Не е достатъчно желѣзарятъ само да вдига и слага чука, но той трѣбва да знае, какъ да го вдига и слага. Не владѣе ли това изкуство, той ще се срещне съ онзи, който му е далъ да оправя осьта, и ще си създаде голѣми неприятности. Каквато работа и да започне човѣкъ, той трѣбва да я изпълни, както трѣбва. Не я ли изпълни добре, ще го заставятъ да плати, да понесе последствията на своето невнимание и небрежностъ. Много лѣкари има въ свѣта, които правятъ опити съ хората, учатъ се върху тѣхъ. Оттукъ е излѣзло мнението, че за да стане лѣкарятъ добъръ, опитенъ, трѣб-

ва да умори поне сто души. Вѣрно ли е това, или не, то е другъ въпросъ, но казвамъ: Лѣкаръ, който може да умори сто души, за да спаси единъ човѣкъ, не е никакъвъ лѣкаръ. Той не е роденъ за лѣкаръ. Какво учение е това, което уморява сто души, за да спаси единъ? Това не е никакво учение, то не може и не трѣбва да съществува. Вѣрую, което уморява сто души, а само единъ спасява, не е никакво вѣрую.

Сега, като говоря по този начинъ, нѣкои могатъ да се съблазнятъ. Щомъ се съблазняватъ, това не се отнася до тѣхъ. Азъ говоря за души съ пробудено съзнание, които не се съблазняватъ. Азъ говоря за души, които и да паднатъ, не се нараняватъ. За тѣхъ ние казваме, че слизатъ, но не падатъ. Всѣки човѣкъ, който се съблазнява, който пада и се наранява, е човѣкъ съ непробудено съзнание. За онѣзи, които слизатъ и се качватъ, безъ да се нараняватъ, е казано въ Писанието, че тѣхъ Богъ ще въздигне. Само тѣзи хора съществуватъ въ съзнанието на Бога. Докато човѣкъ грѣши и не се разкайва, докато върши престѣпления, безъ да се бори, този човѣкъ отсъствува отъ Божественото съзнание. Следователно, само онзи човѣкъ има възможность да се повдигне, който съществува въ съзнанието на Бога. — Тогава, какво трѣбва да правятъ лошитѣ хора? — Много просто — трѣбва да станатъ добри. Въ който моментъ лошиятъ човѣкъ

измѣни посоката на своето движение, Богъ моментално го записва въ книгата на ученицитѣ и въ него започва да блика новъ животъ.

Тѣй щото, първата работа на човѣка е да се запита и да си отговори, съществува ли той въ съзнанието на Бога, записанъ ли е въ книгата на ученицитѣ. Ако въ мисълта, въ чувствата, въ постѣпкитѣ си човѣкъ се ръководи отъ желанието да изпълнява волята Божия, той непременно присъствува въ съзнанието на Бога. Въ това седи неговата сила. Който може да държи Бога въ съзнанието си, и Богъ го държи въ своето съзнание. Той е придобилъ Вѣчния животъ. Казано е въ Писанието: „Това е животъ Вѣченъ, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“. Човѣкъ живѣе, докато е свързанъ съ Бога. Щомъ прекъсне тази връзка, той умира.

И тѣй, смъртта не е нищо друго, освенъ прекъсване връзката на душата съ Бога. Щомъ престане да чувства присъствието на Бога въ своето съзнание, човѣкъ прекъсва връзката си съ Него и умира. Въ това отношение смъртта е процесъ на разлагане. Когато този процесъ настане въ човѣка, той започва да се чувства старъ, немощенъ, безъ никакъвъ подемъ, безъ никакъвъ идеалъ въ живота си. Той казва: Всичко е свършено съ мене. Дойде ли до това състояние, човѣкъ мжчно може да се повдигне. Той не се подава на какво възпи-

гание. Той се намира въ положението на муха, на която мжно може да се въздействува.

Азъ обичамъ да наблюдавамъ мухитъ, да изучавамъ тѣхнитъ прояви. Има мухи, които, макаръ и подсъзнателно, проявяватъ особени движения, които заслужаватъ изучаване. Като забележи, че съзнанието на човѣка е будно, мухата не го предизвиква. Щомъ съзнанието му се отклони, тя каца на носа, на челото му, започва да го безпокои. Щомъ постигне целта си, тя излиза вѣнъ, доволна, че успѣла да го отклони отъ работата му. После пакъ се връща и започва да играе, да се върти изъ въздуха, като че танцува. Съ това тя иска да обърне внимание на човѣка. Ако той спре работата си и започне да я гледа, тя остава доволна и продължава да играе около него. Ако никакво внимание не ѝ обърне, тя излиза вѣнъ, недоволна отъ него. Казвате: Какво особено има въ една муха, заради което заслужава да се занимава човѣкъ толкова много съ нея? Както вие задавате този въпросъ, така и едно възвишено сщество може да си зададе въпроса: Какво особено има въ човѣка, заради което заслужава да му се обърне внимание? Значи, каквото представя мухата за човѣка, такова нѣщо представя човѣкъ за възвишенитъ сщества отъ невидимия свѣтъ. Често и хората постъпватъ като мухитъ. Когато Богъ е най-много заетъ, нѣкой човѣкъ ще кацне на носа му и ще почне да го безпокои.

— Какво искашъ? — Искамъ да ми обърнешъ внимание, да ме погледнешъ.

Често, когато работитѣ на хората не вървятъ така, както желаятъ, тѣ се опълчватъ противъ Бога. Тѣ започватъ да роптаятъ противъ Бога, защо ги е поставилъ при толкова трудни условия, защо на еди-кого си е далъ толкова много, а на него — толкова малко. Има право човѣкъ да задава такива въпроси, но когато той е предприемалъ една или друга работа, питалъ ли е Господа, да я започне или не? Ако човѣкъ, като разумно същество, иска смѣтка отъ Бога, защо не иска смѣтка и отъ себе си, за своитѣ отношения къмъ подобнитѣ си? Човѣкъ трѣбва да бжде справедливъ: каквото изисква отъ Бога, това трѣбва да изисква и отъ себе си. За да не изпадатъ въ противоречия, религиознитѣ хора казватъ: Богъ е свободенъ да прави, каквото иска, а ние трѣбва да мълчимъ. Тѣ казватъ така, а въ сжщностъ не живѣятъ споредъ своята философия. Значи, въ това отношение тѣхната философия не е права. Тѣ иматъ право да запитватъ Господа по различни въпроси, но каквото Той имъ отговори, тѣ трѣбва да разбиратъ. И каквото разбератъ, трѣбва да го приложатъ. Свѣтскитѣ хора пъкъ се основаватъ на авторитета на нѣкой ученъ и считатъ, че сж прави. Какво ще кажатъ тѣ единъ день, следъ като животътъ имъ, който сж съградили върху известенъ автори-

тестъ, излѣзе нещастенъ? Човѣкъ трѣбва да има права мисълъ, която да го ръководи. Правата мисълъ трѣбва да бжде авторитетъ за човѣка. Той трѣбва да гради живота си върху правата мисълъ. Само тя може да го ориентира въ живота му. При това положение, той ще знае, защо се съмнява, защо се гнѣви, защо мрази, защо обича и т. н. Каквото преживява, всичко ще му бжде ясно — самъ може да си отговори на въпроситѣ, които го занимаватъ.

Хора, които нѣматъ права мисълъ, лесно ее обезсърдчаватъ и казватъ: Животътъ е тежъкъ, пъленъ съ противоречия. Трѣбва да го напуснемъ! — Не, докато сте въ морето, вие не трѣбва да пущате вжжето, за което се държите. Щомъ ви дадатъ друго вжже, по-здраво отъ първото, хванете се за него, а старото пуснете. Докато не сте се домогнали до новия животъ, дръжете се за стария. Стариятъ животъ е за предпочитане предъ новия, който още не сте придобили. Новиятъ животъ изисква нови разбирания, новъ моралъ. Новиятъ животъ работи съ реалността. Животъ, който произтича отъ душата, който не се нуждае отъ доказателства е животъ на реалността. Докато човѣкъ днесъ обича, утре не обича, днесъ мисли по единъ начинъ, утре — по другъ начинъ, той не познава реалността. Само разумниятъ, само съвършениятъ човѣкъ живѣе въ реалността на нѣщата. Той приема

новия животъ за свой господарь, а стария животъ за слуга на новия. Който може да застави новия животъ въ себе си да царува надъ стария, той минава за божество. За да се постигне и едното, и другото, хората се нуждаятъ отъ свобода

Какво нѣщо е свободата? Какъ може да се постигне тя? Апаштъ, разбойникътъ обиратъ, убиватъ хората, съ цель да разбогатѣятъ, да придобиятъ свободата си. Тѣ търсятъ свободата си по кривъ пжтъ, вследствие на което не я намиратъ. Прилежниятъ човѣкъ усърдно работи, но и той не придобива свободата си. Обаче, животътъ на крадеца се изражда, а на прилежния — съгражда. За придобиване на свободата има само единъ пжтъ — пжтътъ на любовта. Вънъ отъ този пжтъ нѣма свобода, нѣма животъ.

Казано е въ Писанието: „Изпраща Духа си да ни оживи“. Докато Духътъ Господенъ е надъ човѣка, той живѣе. Отнеме ли се този Духъ отъ него, той умира. Щомъ умира, човѣкъ се заличава отъ съзнанието на Бога. Това показва, че той е скжсалъ връзката си съ Бога. Държи ли тази връзка здрава, и да умре, човѣкъ пакъ живѣе. При това положение, животътъ и на земята, и на небето е красивъ. Красивъ е животътъ на радостта, тежъкъ е животътъ на мъчението. Красивъ е животътъ на щедростта и изобилието, тежъкъ е животътъ на просията. За да не бж-

де тежъкът живота на човѣка, той трѣбва да пази своята вътрешна връзка съ Бога.

Мнозина искатъ да бждатъ независими, самостоятелни въ живота си, вследствие на което считатъ всичко глупаво. Който е намѣрилъ разумното въ живота, той има право да се отрича отъ обикновенитѣ, отъ глупавитѣ нѣща. Когато малкото момиченце порасне, то се отказва отъ куклитѣ си. Щомъ порасне, тя започва да търси другарки, да се разговаря и весели съ тѣхъ. Като стане мома, тя започва да се облича хубаво, да се докарва, да обърне внимание на момцитѣ. Какво ще бжде положението и, ако не обърне внимание нито на единъ момъкъ? Тя ще се чувствува нещастна. Такова е положението на всѣки религиозенъ, който по цѣли часове се моли на Бога, плаче и разкайва, но въпрѣки това Богъ не му обръща внимание. Въ края на краищата той се обезсърдчава и казва: Не струва човѣкъ да се моли на Бога. Ще оставя тази работа за другъ животъ. — „Трай, коньо, за зелена трева“. Ако Богъ не отговори още днесъ на молитвата ти, никога другъ пътъ нѣма да ти отговори. Ако днесъ може да ти отговори, всѣкога можешъ да очаквашъ отговоръ. Казано е въ Писанието: „Търсете ме, докато съмъ близо“. Това значи: търсете ме още днесъ. Ако Богъ днесъ не дойде, и въ бждеще нѣма да дойде. Днешниятъ день е Божественъ. Това разбира само онзи, съзнанието на когото е про-

будено. Пробуденото съзнание е мърка на нѣщата. Ако Богъ не дойде при човѣка днесъ, когато съзнанието му е будно, никогa другъ пжтъ нѣма да дойде. Ако съ сегашното съзнание човѣкъ не разбере Бога, никогa нѣма да Го разбере.

Сега, азъ говоря по този въпросъ, за да се създаде у васъ убеждение. Днесъ хората страдатъ отъ липса на убеждение. Ако нѣкой обещава да ви даде сто английски лири, вие сте доволни отъ него. На другия день той отказва да изпълни обещанието си. Вие веднага нахвърляте по неговъ адресъ редъ обидни думи. — Това не е убеждение. Такива сж отношенията на повечето хора днесъ къмъ Бога. Докато получаватъ блага въ живота си, тѣ вѣрватъ въ Бога и Го славословятъ. Щомъ благата имъ се отнематъ, тѣ започватъ да роптаятъ срещу Него. — Не, човѣкъ трѣбва да бжде справедливъ, да има едно мнение за Бога. При всички изпитания въ живота си, той да не се поколебае, да не измѣни отношенията си къмъ Първата Причина. Щомъ е справедливъ къмъ Първата Причина, той ще бжде справедливъ и къмъ себе си. И тогава, каквато погрѣшка и да направи, нѣма да се оправдава съ своитѣ слабости, но ще бжде готовъ веднага да я изправи. Когато съчинява нѣщо, поетътъ не трѣбва да се смущава отъ това, че римитѣ не вѣрватъ гладко, но да пише и преписва, докато самъ хареса това, което е написалъ.

Докато дойде до съвършенство въ работата си, човѣкъ постоянно трѣбва да се коригира. Така трѣбва да постѣпва човѣкъ и по отношение на живота си, да изправя своитѣ мисли, чувства и постѣпки непрерывно. Докѣде е дошълъ въ своята вътрешна работа, той ще познае по своето лице.

Сега, като говоря така, азъ имамъ предъ видъ ония ученици, на които съзнанието е пробудено. Тѣ иматъ вътрешна връзка съ мене. Тѣ сж въ моето съзнание, и азъ — въ тѣхното. Който иска да знае, ученикъ ли е или не, той трѣбва да си отговори на въпроса, живѣе ли въ съзнанието на Бога, и Богъ присѣтствува ли въ неговото съзнание. Това значи, да имате връзка съ Бога. Щомъ имате тази връзка, животътъ ви ще се осмисли. Само при това положение човѣкъ коренно ще се преобрази, и противоречията въ живота му съвършено ще изчезнатъ. При свѣтлината на този животъ, вие трѣбва да изучавате опитноститѣ на миналитѣ вѣкове, опитноститѣ на вашитѣ по-стари братя, които и до днесъ още сж живи и взиматъ участие въ вашия животъ. Ако срещнете нѣкой свѣтия на пѣтя си, той ще ви каже: Преди хиляди години азъ бѣхъ пакъ на земята, минахъ презъ мжнотии, презъ които и нисминавате, и ги разрешихъ по еди-кой си начинъ. — Може би тогава условията да сж били по-добри. — Условията и днесъ, и тогава сж били еднакви, но методитѣ за раз

решааане на мжчнотиитѣ сж различни. Какво разбирате подѣ думата „условия“? Представете си, че бащата на единъ младъ момъкъ му купилъ скжпа цигулка, на Страдивариусъ, хубавъ лжкъ, кутия, ноти, облѣкълъ го добре и го пратилъ при най-добрия учителъ да учи. При всички добри условия, обаче, този младъ човѣкъ не напредва, нищо не може да научи. Учителътъ взима скжщата цигулка и свири отлично. Кжде сж условията? — Тѣ се криятъ въ самия човѣкъ, а не въ външнитѣ пособия. Майсторътъ цигуларь свири добре и на проста цигулка, а ученикътъ, чиракътъ не може да свири и на хубава. Значи, човѣкъ е факторъ на условията, той седи надъ тѣхъ.

Мнозина чакатъ да придобиятъ дарби наготово, по нѣкакъвъ магически начинъ. — Не, докато не развие въ себе си абсолютна, непоколебима вѣра, човѣкъ нищо не може да придобие. Изучавайте живота на великитѣ хора, да видите, какъ сж придобили тѣ свойтѣ дарби. При всички условия на живота си, добри и лоши, при голѣми изпитания и страдания, тѣ сж работили, постоянно ствували сж, съ пълна вѣра и надежда за успѣхъ. Само по този начинъ тѣ сж дошли до положение имената имъ да бждатъ записани въ книгата на великитѣ хора. Имената на нѣкои хора сж записани въ книгитѣ на свѣта, а на други — въ Божественото съзнание. Когато името на нѣкой човѣкъ е на-

писано въ Божественото съзнание, той става виденъ човѣкъ и въ свѣта. Който не е записанъ въ Божественото съзнание, той не може да бжде виденъ човѣкъ въ свѣта. Човѣкъ трѣбва да бжде виденъ едновременно и на земята, и на небето. Съ други думи казано: човѣкъ трѣбва да бжде виденъ въ себе си.

Човѣкъ трѣбва да бжде проникнатъ отъ съзнанието, Богъ да бжде виденъ въ него. Щомъ Богъ е виденъ въ човѣка, и човѣкъ ще бжде виденъ въ Бога. Това не е външенъ процесъ, но вътрешенъ. Действително, всѣки иска неговия възлюбенъ да го държи въ съзнанието си. Тѣй щото, невъзможно е нѣкой да ви обича, ако не ви държи като свещенъ образъ въ съзнанието си. Докато вашиятъ възлюбенъ ви държи въ съзнанието си, вие сте сигурни, че ви обича. Излѣзете ли вънъ отъ съзнанието му, любовта му къмъ васъ е изчезнала. Да държишъ единъ човѣкъ въ съзнанието си като душа, това значи да имашъ пълна вѣра въ него. Най-малкото съмнение въ него е нарушаване на взаимнитѣ отношения на обичъ и приятелство. Всѣко съмнение въ приятелството води къмъ разлагане на отношенията. За да се освободи отъ съмнението, човѣкъ трѣбва да държи прави мисли въ ума си и стремежъ къмъ свещена чистота въ сърдцето си. Само по този начинъ човѣкъ може да се освободи отъ противоречията на живота.

Докато отношенията на хората сж на материална база, между тѣхъ винаги ще се явяватъ противоречия. Щомъ материалната причина се отстрани, и противоречията изчезватъ.

Срѣщате единъ богатъ човѣкъ, който има хиляда длъжници: първиятъ му дължи единъ левъ, вториятъ — два, третиятъ — три, последниятъ — хиляда лева. Длъжниците му нѣматъ възможностъ да платятъ дълга си и го избѣгватъ. Който отъ тѣхъ го срещне, скрива се, не иска да се яви предъ очитѣ му, като казва: Да не ме види моятъ кредиторъ! Единъ великъ мждрецъ познава този богаташъ, затова отива въ дома му и започва да се разговаря приятелски съ него: Приятелю, гледамъ, че нѣщо не си разположенъ. — Имамъ хиляда длъжници, които нито ми плащатъ, нито ме поглеждатъ като човѣкъ. Дето ме срещнатъ, всички ме избѣгватъ, единъ погледъ не ми отправятъ. — Тогава, прости имъ задълженията къмъ тебе! — Не, това не мога. И азъ искамъ да живѣя. — Кажете ми, колко ти дължатъ? Азъ съмъ готовъ да платя за тѣхъ. Отгоре на това ще ти дамъ още толкова, колкото ти дължатъ. — Добре, съгласенъ съмъ. Мждрецътъ плаща задълженията на хилядата души, и по този начинъ освобождава и тѣхъ, и кредитора имъ. Питамъ: Всѣки отъ васъ не може ли да плати, или да прости задълженията на брата си? Каква е вашата любовъ, ако не можете да простите? Който не може да

прости на брата си, той е или говедо, съ рога и копита, или мечка — съ нокти, или змия — съ своята отрова и т. н. Който е готовъ да прости на брата си заради Бога, той е създаденъ по Неговъ образъ и подобие. Готовността на човѣка да върши всичко заради Бога се изявява извънъ времето и пространството. Да прощава човѣкъ на ближнитѣ си, когато Богъ му каже, това трѣбва да служи като великъ импулсъ въ живота му. Това се отнася до ония, на които съзнанието е будно. Това се отнася до ония, които търсятъ истината. Какво сте били въ миналото не е важно. За мене е важно, готови ли сте още днесъ, въ този моментъ да простите на брата си, да скжсате старата полица, срещу която той ви дължи. — Да си направимъ смѣтка, че тогава да видимъ, можемъ ли да простимъ, или не. — Не пѣма какво да мислите. Още сега скжсайте старата полица.

Едно трѣбва да знаете: моментътъ определя човѣка. Това, че сте били богати, че сте завещали кжщитѣ и паритѣ си на своитѣ близки, че сте свършили четири факултета — нищо не значи. Важно е, можете ли да простите на брата си заради Господа? — Ама ученъ човѣкъ сте били. — Това е едно понятие само. Ученъ е само Богъ, понеже Той твори вселената, Той всичко **знае**. Ти, който не знаешъ всичко, трѣбва да **имашъ** смирение и да кажешъ: **Азъ съмъ отъ уч-**

ниците, които съзнаватъ, че трѣбва да учатъ. Тогава, като на ученикъ, казвамъ: Бжди готовъ всѣкога да възприемашъ новото! Никога не настоявай за старото, което носи смъртъ. Новото подразбира разумния, съзнателния животъ, който носи радостъ и веселие за човѣка. Новото изключва смъртъта отъ себе си. Смъртъта е случайно явление въ живота. Така трѣбва да разбирате новия и стария животъ. Така трѣбва да бждатъ поставени тѣ въ съзнанието на човѣка.

Какво представя съзнанието?—Споредъ мене, съзнанието е свѣщъ, отъ свѣтлината на която нѣщата се изясняватъ и придобиватъ истински смисълъ, такъвъ, какъвто тѣ действително представятъ. Да ви изнеса нѣщата, както сж въ действителность, това значи да ви нарисувамъ една картина и да дамъ да я изучавате. И тогава, красивото и великото, което вие възприемате въ нея, ще бжде едновременно красиво и велико за всички хора, за всички ученици, на които съзнанието е пробудено. Когато двама души се обичатъ, тѣ трѣбва едновременно да бждатъ красиви, добри, любещи. Такъвъ е законътъ на безкористната, на Божествената любовь.

Каква е разликата между Божественото и човѣшкото?—Хиляда души черпятъ вода отъ единъ и сжщъ източникъ — великиятъ изворъ на живота. Отивате при първия отъ тѣхъ да пиете вода. Той ви завежда при една чешма, която едва тече. Водата отъ нея се точи,

като конецъ. Отивате при втория, при третия — водата тече малко по-силно, струята е малко по-голѣма. Отивате най-сетне при последния. Той ви завежда при извора на живота, отдето водата се изтича отъ самата глава — широко, изобилно. Тамъ водата не тече, но блика. Водата при хилядата души е все отъ Божествения изворъ, но користолобивитѣ човѣшки сърдца я прекарватъ презъ тѣсни отворстия. Тѣ не даватъ възможност на Божественото въ тѣхъ да се прояви въ своята пълнота. Тѣ ограничаватъ Божественото въ себе си и даватъ просторъ на човѣшкото.

Следователно, когато искате да пиете вода, не се спирайте при първата чешма, отъ която, вмѣсто да задоволите жаждата си, вие повече ще я усилите, но спрете се при последния изворъ — изворътъ на Божествената любовъ, и пийте отъ нея. Тя задоволява всички хора едновременно. Доволството е мѣрка за Божественото. Ако отидешъ на единъ изворъ и не се задоволишъ, иди на другъ, по-широкъ. Ако и отъ него не се задоволишъ, иди на трети, още по-широкъ. Постоянно върви отъ единъ изворъ на другъ, докато се напълно задоволишъ. Тѣй щото, човѣкъ трѣбва да се разширява, докато се задоволи. Щомъ се задоволи, по-далечъ да не отива. Отиде ли по-далечъ, той всичко ще изгуби.

И тъй, ако искате да бъдете ученици, да живѣте въ свѣтъ, въ който нѣма страдания, нѣма мъчности, нѣма смъртъ, вие не трѣбва да мислите за условията. Ако така разглеждате нѣщата, каквото мислите, каквото желаете, ще стане. Нѣма да има нѣщо невъзможно. Каквото пожелаете, ще го постигнете. По този начинъ вие ще се освободите отъ ограничителнитѣ условия, въ които живѣте. Това нѣщо е изразено чрезъ стиха: „Богъ на горделивитѣ се противи, а на смиренитѣ дава благодать“. Смиренитѣ, това сж разумнитѣ, добритѣ хора въ свѣта. На тѣхъ Богъ всичко' дава. Свѣтътъ сжествува за разумнитѣ, за добритѣ хора.

„Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!“

2. Лекция отъ Учителя, държана
на 29 августъ, 1928 г. София.

ПЛАНИНСКИ ВЪРХОВЕ.

Размишление.

Сега, начъртайте два триъгълника, които представятъ два планински върха, покрити съ снѣгъ и ледъ. Между тѣхъ се образува една долина. Снѣгътъ, който се е натрупалъ по върховетѣ, показва, че температурата тамъ е ниска. Ако бѣше топло, снѣгътъ щѣше да се стопи и като вода щѣше да потече надолу. Споредъ съвременната наука, всички тѣла, колкото и да сж студени, съдържатъ въ себе си известно количество скрита, вътрешна топлина. Ако вътрешната топлина се изяви навънъ, тѣлата започватъ да се разширяватъ.

Какво нѣщо е разширяването? — Проява на топлина. Следователно, когато нѣкой каже, че се е разширилъ, това подразбира, че се е стопилъ. Обаче, разширяването се подчинява на известни закони. То не може да бжде неограничено. Лѣте, когато слънцето грѣе силно, тѣлата постепенно се топятъ. Дебели пластове ледъ и снѣгъ се топятъ отъ силнитѣ слънчеви лъчи. Ако тѣзи ледове и снѣгове покриватъ планински върхове, отъ тѣхъ започватъ да се спускатъ малки и по-голѣми вадички, които напояватъ долините. Колкото по-силно грѣе слънцето, толкова по-широки ставатъ вадичкитѣ, докато се слѣятъ въ една широка, обилна

рѣка. Когато децата наблюдаватъ разширяването на рѣката, тѣ питатъ учителя си за причината на това разширяване. Учителътъ имъ дава обяснения. Той казва, че причината за разширяване на рѣкитѣ лѣтно време, особено пролѣтъ, се дължи на слънцето, което започва силно да грѣе. Колкото повече се разширява рѣката, толкова повече снѣгове се топятъ. Къмъ края на лѣтото, въ голѣмитѣ горещини, рѣката започва да се намалява, вследствие намаляване на снѣговетѣ и силно изпаряване на водитѣ.

Каквито явления ставатъ въ природата, такива се извършватъ и въ човѣшкия организъмъ. Въ човѣшкия мозъкъ сжщо така има високи планински върхове, покрити съ снѣгъ и ледъ; тамъ има долини, обработени и необработени, полета и т. н. Когато се гнѣви, човѣкъ се сгорещява. Въ този смисълъ, гнѣвътъ не е нищо друго, освенъ топлина, която стопява ледоветѣ и снѣговетѣ въ човѣшкия мозъкъ, вследствие на което водитѣ, т. е. енергиитѣ на мозъка потичатъ надолу. Дето мине, тази енергия руши, събаря, влачи камъни. Като видите такъвъ човѣкъ, казвате, че се е разгнѣвилъ. — Не, снѣговетѣ на неговитѣ планини се стопили, вследствие на което образуваната вода буйно слиза надолу и влѣче съ себе си всичко, което срѣща на пътя си. Значи, колкото е по-голѣмъ гнѣвътъ на човѣка, толкова по-голѣма енергия развива той. — Докога ще се развива та-

зи енергия? — Докато се стопятъ всички сиѣгове и ледове по върховетѣ на планинитѣ. Това е просто, но научно обяснение на гнѣва. Колкото повече гнѣвътъ въ човѣка се намалява, толкова повече и енергията, която той предизвиква, се намалява. Водитѣ се събиратъ въ коритата си, започватъ да текатъ тихо и спокойно, безъ шумъ, безъ разширявания, безъ търкаляне на камъни—навсѣкжде настава миръ и съгласие.

Проявата на енергиитѣ, на силитѣ въ природата се отличава по това, че докато едни отъ тѣхъ рушатъ и събарятъ, други градятъ, животъ носятъ навсѣкжде. Запримѣръ, докато буйната вода отъ една страна руши и събаря, отъ друга тя напоява, освежава растителността, въ резултатъ на което се явяватъ зрѣли, вкусни плодове. Значи, отъ гнѣвната вода, която руши и събаря, каквото срещне на пътя си, се напояватъ долини и поляни, растителностъ и плодни дървета. Може ли водата да бжде гнѣвна? — Не, водата, която слиза отъ планинитѣ, е буйна. Когато сиѣгътъ се топи, превръща се въ вода, която има стремежъ да слиза въ долинитѣ, да пои дървета и цвѣтя. Запитвате се: Каква е целта на мосто слизание на земята? — Целта за слизането ти на земята е такава, каквато е целта на водата, получена при разтопяването на сиѣга. Целта на тази вода е да слиза надолу, да пои растителността. Следователно, и твоя-

та целъ е да слѣзешъ отъ нѣкой високъ върхъ и да изучавашъ живота.

Какво представя животътъ? За да разберете живота въ неговата цѣлокуность, първо трѣбва да разберете вашия животъ. Това значи да разберете онова, което досега е станало, и това, което въ дадения моментъ става. Запримѣрь, какъ ще си обясните гладъ? Или, какъ ще си обясните нуждата отъ ядене? Ставате сутринъ и започвате да мислите за ядене. Казвате, че сте гладни. Задавали ли сте си въпроса, кога и какъ е произлѣзълъ гладътъ? Гладътъ е първиченъ процесъ, който сѣществува въ природата. Стопяването на снѣга, на леда и превръщането му въ вода е сѣщо така първиченъ процесъ. Обаче, разумнитѣ сѣщества взиматъ участие въ този процесъ и продължаватъ по-нататкъ. Тѣ прокопаватъ канали, презъ които прекарватъ водата. По този начинъ тѣ я впрѣгатъ на работа. споредъ нуждитѣ на времето и на мѣстнитѣ условия. Отъ буйната вода могатъ да образуватъ нѣколко рѣки, които да текатъ въ противоположни направления. Така става втичане и изтичане на водата. Ученитѣ хора се интересуватъ отъ природнитѣ явления, за причинитѣ на които често сѣдятъ отъ самитѣ явления. Тѣ ги изучаватъ, наблюдаватъ и вадятъ вѣрни заключения. За да дойдатъ до прави заключения, тѣ си служатъ съ редъ уреди и инструменти. Запримѣрь, съ спектроскопа тѣ опре-

дѣлятъ, какви елементи има въ слънцето. Всѣки елементъ дава специална цвѣтна линия на тъмното поле на спектроскопа. Сжщо така и различнитѣ звезди иматъ свой собственъ спектъръ. Спектритѣ на различнитѣ звезди се различаватъ едни отъ други по цвѣта, по широчината си. Ако единъ и сжщъ спектъръ ту се разширява, ту се смялява, това показва, че дадена звезда се приближава или отдалечава отъ земята. Колкото по-широкъ става спектърътъ, толкова по-близо дохожда звездата до земята. Такива заключения ученитѣ вадятъ и за рѣкитѣ. Щомъ водата на нѣкоя рѣка се увеличава, това показва, че снѣговетѣ се топятъ. Намалявали се водата, и топенето на снѣговетѣ се намалява. Стопи ли се окончателно снѣгътъ, рѣката може свършено да пресъхне. При това положение, ученитѣ нѣма какво повече да разсжждаватъ. Тѣ не могатъ нече да падятъ никакви заключения.

Сега, като дойдемъ до науката, ние лесно си обясняваме нѣщата. Виждаме, че воденици работятъ, градини се напояватъ, мотори се движатъ и т. н. Всичко това е ясно на учения. Той знае, отде иде тази вода, какъ е впрегната на работа. Обаче, простиятъ воденичаръ, който не знае тия нѣща, единъ день забелязва, че водата намалява, и воденицата му спира. Той казва: Навѣрно водата е отбита. — Това не е знание. Той трѣбна положително да знае, кжде е отишла водата.

Тъй щото, колкото по-мжно човѣкъ си изяснява известенъ процесъ, толкова по-сложенъ е този процесъ. Първичнитѣ процеси сж по-достъпни за човѣка. Щомъ процесътъ е сложенъ, това показва, че по-голѣмъ брой разумни сжщества сж взели участие въ него. За да се домогне до сложнитѣ процеси въ природата, човѣкъ трѣбва да влѣзе въ връзка съ разумнитѣ сжщества, които сж работили въ тѣхъ. Много има човѣкъ да учи, за да разбере смисъла на живота, да разбере, защо е слѣзълъ на земята.

Съвременнитѣ хора се оплакватъ отъ различни заболявания, отъ неразположения на духа и т. н. Тѣ могатъ лесно да си помогнатъ. Азъ ви дадохъ единъ методъ срещу болезненитѣ ви състояния и неразположения. Казахъ ви, че трѣбва да се изпотявате, да се подложите на щателно пречистване. Теренътъ, почвата, т. е. вашитѣ земни пластове сж претърпѣли голѣми сътресения, вследствие на което тржбитѣ на канализацията ви сж огънати, пречупени и не могатъ да пропусчатъ водата презъ тѣхъ. Тѣ сж запушени съ пѣсъкъ. Изпотяването ще предизвика голѣмъ напоръ, ще изтласка пѣсъка навънъ и ще даде възможность на водата да тече презъ тржбитѣ. Не е достатъчно само да констатираме, че воденицата ви е спрѣла, по нѣмане на вода, или че градината и зеленчуцитѣ въ нея сж изсъхнали. Човѣкъ трѣбва да знае причината на тия явления и да

потърси начинъ да я премахне. Каква полза, ако човѣкъ философствува върху въпроса, защо се е развалила канализацията, а не се заеме да я поправи?

Нѣкои учени философствуватъ върху въпроса, защо Господъ е създалъ свѣта, защо е допусналъ злото и страданията въ него. Тѣзи философи мязатъ на овчари, които запитватъ, защо е създаденъ вълкътъ. Ако вълкътъ не нападеше овцетѣ имъ, тѣ никога нѣмаше да задаватъ този въпросъ. Ако вълкътъ живѣеше нѣкъде въ горитѣ, безъ да напада стадата имъ, тѣ никога нѣмаше да се интересуватъ отъ него. Нападнали, обаче, стадото и вземе най-тлъстата имъ овца, тѣ веднага започватъ да разискватъ върху въпроса, защо е създаденъ вълкътъ. — Много просто. Вълкътъ е създаденъ, за да държи съзнанието на човѣка будно, да го застави да се моли, да мисли за Бога. Човѣкъ най-добре мисли, когато засегнатъ интереситѣ му, когато го засегнатъ материално. Щомъ пострада веднѣжъ, овчарътъ започва да се моли. На другата вечеръ вълкътъ задига още една овца. — Защо? Нали се моли? — Втората овца му задигатъ, за да го научатъ да се моли усърдно. Въпрѣки това, всѣка вечеръ му липсва по една овца, докаго най-после и той напусне кошарата.

Тѣй щото, като разисквате върху въпроса, защо Господъ е създалъ вълка, ще наемете, че той е създаденъ, за да научи ов-

чаря да търси Бога, да придобие по-голям внимание и будност на съзнанието. Като види, че една от овцетѣ му липсва, нека проследи, отде е влѣзълъ вълкътъ. Като намѣри дупката, отдето вълкътъ се е промъкналъ въ кошарата, веднага да я запуши, за да не дохожда вълкътъ и втори, и трети пътъ. Ако се укаже, че нѣма никаква дупка въ кошарата, тогава овчарътъ трѣбва да провѣри, да не би вълкътъ да е прескочилъ презъ оградата. Като се увѣри въ това, нека направи по-висока ограда, да не може вълкътъ да я прескача. Овчарътъ трѣбва да вземе всички мѣрки, да запуши дупкитѣ въ кошарата, да направи висока ограда, да запази стадото си отъ нападенията на вълци.

И тъй, каквото и да се случва въ живота на човѣка, природата има предъ видъ неговото възпитание. Да се възпитава, или да се самовъзпитава човѣкъ, това значи да запуши добре дупкитѣ на своята кошара, да не се промъква вълкътъ презъ тѣхъ; или, да направи оградата на кошарата по-висока, да не може вълкътъ да я прескача. Когато учениятъ човѣкъ мине покрай такава ограда, той разбира, че въ тази околностъ има вълци. Сжъе-временно той разбира, че овчарътъ, който е оградилъ добре кошарата си, е патилъ отъ вълци. Опитността му го е направила внимателенъ и предвидливъ. Като види висока ограда, вълкътъ не може да прескача. Не само вълкъ, но и човѣкъ може да пре-

скача оградитѣ на хората. Той е научилъ това изкуство отъ вълка. Понеже въ градоветѣ и селата нѣма вълци, хората прилагатъ тѣхното изкуство. Тѣ сж създали хорото. Следователно, хорото не е нищо друго, освенъ прескачане презъ оградата на хората и влизане въ кошарата имъ, да грабятъ овце. Щомъ грабне една овца, човѣкъ прескача оградата, и съ нея заедно излиза навънъ. Значи, ако нѣмаше вълци въ свѣта, и хората нѣмаше да знаятъ изкуството да скачатъ и прескачатъ.

Казвате: Вѣрно ли е това заключение? — То е толкова вѣрно, колкото е вѣрно заключението на детето, че рѣката се е разширила. Вѣрно е, че рѣката се е разширила, но защо е станало това, детето не знае. То вижда последствията на нѣщата, но причинитѣ на явленията не знае. Учениятъ, обаче, всѣкога казва: Рѣката се е разширила, защото снѣгътъ на планината се е стопилъ. Ако кажете това нѣщо на детето, то ще пита: Защо се топи снѣгътъ? Каквото обяснение и да се даде на нѣщата, детето винаги ще задава въпроса „защо“. Тѣй щото, дали нѣщата сж вѣрни, или не, това зависи отъ разбиранията на човѣка. Ако дадете извѣстно обяснение на възрастния, той веднага разбира, и нищо по-нататкъ не пита. Детето, обаче, всѣкога пита. — Защо пита? — Много нѣща не му сж ясни. Възрастниятъ знае, че когато рѣката се разширява повече, отколкото коритото ѝ събира, може да стане наводнение. Ста-

не ли наводнение, много кжши ще пострадатъ. — Какво трѣбва да се прави тогава? — Вие трѣбва да изнесете дрехитѣ си навънъ, и да напуснете кжщата си временно, докато водата се оттегли. Щомъ водата се прибере въ коритото си, и вие можете да се приберете въ кжщата си. Следъ всичко това, ще дойде нѣкой да пита, защо трѣбва да излѣзе отъ кжщата си. — Много просто. Ти непременно трѣбва да бѣгашъ далечъ отъ кжщата си, защото си я поставилъ близо до рѣката. Когато си я строилъ, тогава още трѣбваше да мислишъ, къде и какъ да я построишъ. Сега не остава нищо друго, освенъ да носишъ последствията на своето невежество. Щомъ рѣката се подчинява на известни закони, и човѣкъ трѣбва да спазва сжщитѣ закони. Рѣката казва: Водата, която е въ мене, има свойство да се разширява и стѣснява. Когато иде въ голѣмо количество и съ сила, тя завлича всичко, каквото срещне на пътя си.

Тѣй щото, който иска да живѣе приятелски съ рѣката, той трѣбва да съгради кжщата си на такова разстояние отъ нея, че и като се разширява, и като се смялява, винаги да запазва еднакви отношения. Не вземе ли това нѣщо предъ видъ, приятелскитѣ отношения помежду имъ лесно могатъ да се развалятъ. При пръвъ случай на разширяване, ще стане нужда да бѣгате отъ кжщата си. Рѣката не може да измѣни на естеството си, а

ти, като разуменъ човѣкъ, можешъ да предвидишъ всичко.

Този законъ съществува и въ отношенията на хората. Когато двама души не живѣятъ добре помежду си, това показва, че гѣ сж построили кжщитѣ си близо една до друга. — Какво трѣбва да направятъ, за да живѣятъ добре? — Тѣ трѣбва да раздалечатъ кжщитѣ си. Ако еднииятъ построи кжщата си на единъ връхъ, другиятъ трѣбва да я построи на другъ връхъ. Кжщитѣ имъ трѣбва да бждатъ раздѣлени една отъ друга посрѣдствомъ долина. Като знае това, човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ въ отношенията си не само къмъ външния свѣтъ, но и къмъ всичко онова, което става въ ума, въ сърдцето и въ волята му. Ако две мисли, две чувства и две постѣпки въ човѣка се сблъскатъ поради близкото разстояние, на което се намиратъ, той трѣбва да вземе мѣрки да ги отдалечи. Всѣка мисль, всѣко чувство и желание въ човѣка се нуждаятъ отъ просторъ, да могатъ свободно да растатъ и да се развиватъ. Голѣмата близость между тѣхъ може да предизвика силно течение, порой, който да завлѣче всичко, каквото срещне на пътя си. Като се намѣри предъ такава опасность, човѣкъ започва да бѣга. — Защо? — Защото не може да разсѣждава. Единственото му спасение е въ бѣгането. Мине ли опасността, той започва да мисли вече и не бѣга. Следователно, видете ли, че

нѣкой бѣга, ще знаете, че той се намира предъ нѣкаква опасностъ и се страхува да не пострада. Значи, бѣгането е въ зависимости отъ страха. Колкото е по-голѣмъ страхътъ, толкова и бѣгането е по-силно. Учени-тѣ казватъ, че нѣкога движението на земята е било по-голѣмо отъ сегашното. Оттукъ може да се извади заключението, че нѣкога, въ далечното минало, земята е преживяла голѣмъ страхъ, отъ който днесъ се е освободила. Колкото по-голѣмъ е страхътъ на нѣкое тѣло, толкова по-голѣмо е неговото движение. Обаче, движението на това тѣло не може да бѣде безпредѣлно. Ще дойде моментъ, когато силата, енергията, която кара тѣлото да се движи, ще се преустанови, и то ще спре. Колкото е по-голѣмъ страхътъ, толкова по-малко работи разсѣдѣкътъ въ човѣка. Щомъ разсѣдѣкътъ се увеличава, страхътъ се намалява.

И тъй, нещастията, катастрофитѣ въ живота на хората се дължатъ на обстоятелството, че тѣ сж построили кжщитѣ си близо до рѣката: едни сж по-близо, други — по-далечъ. Въ случай на наводнение, първитѣ ще пострадатъ повече, а вторитѣ — по-малко. Щомъ се стопятъ снѣговетѣ, и наводнението престава, но разрушенията не могатъ веднага да се поправятъ. Едва се поправятъ разрушенията, следната година иде ново наводнение. — Какво трѣбва да се направи, за да се избегнатъ тия нещастия? — Много про-

сто: или трѣбва да строите кжшитѣ си далечъ отъ рѣката, или да съборите върховетѣ, отъ които се стичатъ водитѣ. Има и трета възможность да се избегнатъ нещастията въ живота на хората, но тя е мжчно приложима. Първата и най-лесно приложима възможность е да построи човѣкъ кжщата си далечъ отъ рѣката; втората възможность е да срине върховетѣ, отъ които водитѣ се стичатъ; третата и най-мжчно приложима възможность е човѣкъ да спре действието на топлината. Отъ тритѣ възможности човѣкъ може да се ползува отъ първата: да построи кжщата си на солидна, здрава основа и далечъ отъ рѣката. За да постжпи по този начинъ, той трѣбва да бжде уменъ, да разсждава.

Като не разсждаватъ много, съвременнитѣ хора търсятъ причината на своитѣ нещастия въ произхода си, въ това, което сж наследили отъ дѣди и прадѣди, отъ майка си и отъ баща си. Отчасти това е вѣрно, но не е абсолютно вѣрно. Нѣкой се гнѣви много, безъ да е наследилъ тази чѣрта отъ родителитѣ си. Гнѣвътъ се дължи на това, че той има високи върхове въ себе си, по които се натрупватъ много снѣгове. Щомъ снѣговетѣ започнатъ да се топятъ, гнѣвътъ се проявява. При това, колкото по-високи и по-голѣми сж тия върхове, и гнѣвътъ е по-голѣмъ. Колкото по-малки сж върховетѣ, и гнѣвътъ е по-малкъ. Единъ день, ко-

гато тия върхове се сринатъ, и гнѣвътъ ще изчезне. — Възможно ли е свѣтъ безъ върхове? — Възможно е, но при други условия на живота. Докато дойде този день, човѣкъ трѣбва разумно да използва енергията на гнѣва. Който може разумно да използва тази енергия, той ще се благослови; който не може разумно да я използва, той ще носи последствията ѝ, ще търпи редъ пакости и нещастия отъ нея.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате всички енергии въ себе си, като движения, които иматъ опредѣлена сила и посока. Докато гледате на гнѣва, като на сила, която гради, той не е опасенъ. Не можете ли да го впрегнете на работа, не можете ли да го канализирате, той е опасенъ. Колкото повече се гнѣви човѣкъ, толкова по-голѣмо е движението въ него. Разумнитѣ, възвишенитѣ същества използватъ гнѣва на хората на мѣсто. Когато имъ трѣбва тази енергия, тѣ слизатъ на земята съ своитѣ мѣхове и започватъ да духатъ тукъ—тамъ между хората, да ги разгнѣвяватъ. Гнѣвътъ произвежда топлина, която започва да топи снѣга по върховетѣ. Щомъ водата започне да се стича по върховетѣ, хората се залавятъ усилено на работа: воденичаритѣ мелятъ брашно, градинаритѣ поливатъ градинитѣ и бостанитѣ си и т. н. Като приематъ нужното количество енергия, възвишенитѣ същества затва-

рятъ мѣховетѣ си, и топенето на снѣга спира. Значи, възвишенитѣ сжщества се ползватъ отъ енергията на по-низкостоещитѣ отъ тѣхъ сжщества. По сжщия начинъ и хората могатъ да използватъ енергията на по-низкостоещи отъ тѣхъ сжщества, безъ да питатъ, защо свѣтътъ е създаденъ по този, а не по-другъ начинъ. Вие трѣбва да приемете, че така, както свѣтътъ е създаденъ, е най-правилниятъ начинъ на създаване. Приемете това като аксиома. Тѣй щото, дойдете ли до въпроса, що е свѣтътъ, що е животътъ, ще знаете, че това сж аксиоми, които не се доказватъ. Че живѣе човѣкъ, това е аксиома. Кой може да докаже, че човѣкъ живѣе? — Никой другъ, освенъ самиятъ човѣкъ. Нѣкой ученъ доказва, че човѣкъ живѣе. Другъ ученъ доказва, че човѣкъ умира. Първиятъ ученъ, който доказва, че човѣкъ живѣе, е опиталъ нѣщата. Той знае, че човѣкъ живѣе и на този, и на онзи свѣтъ. Вториятъ ученъ, който доказва, че човѣкъ умира, нѣма опитностъ, не разбира живота въ неговата цѣлокупностъ. Отъ това, че умрѣлиятъ не се движи, не говори, той сжди, че е умрѣлъ. Въ сжщностъ, това, което умира, не е истинскиятъ човѣкъ. Това е временното, преходното въ човѣка — неговата дреха, която може да се облича и съблича. Въ доказателствата си, тия двама учени мязатъ на хора, които спорятъ, дали дадена **круша** е сладка, или не. Първиятъ е **вкусилъ** кру-

шата и доказва, че тя е сладка и породиста. Вториятъ не е вкусилъ крушата и не върва на първия. Той казва: Виждамъ формата, голѣмината, цвѣта на крушата, но не мога да кажа, че е сладка.

Какъ могатъ да се разрешаватъ спорнитѣ въпроси въ живота? — Много лесно. Щомъ става споръ за крушата, дали е сладка, или не, тя трѣбва да се раздѣли на две половини: първиятъ ще опита едната половина, вториятъ ще опита втората половина. Следъ това и двамата ще доказватъ едно и сжщо нѣщо, а именно, че крушата е сладка и доброкачествена.

Следователно, не бързайте да доказвате въпроса за смъртъта, че човѣкъ умира, но запитайте се, що е смъртъта. И по аналогия на посаденото житно зърно, ще кажете, че смъртъта не е нищо друго, освенъ посажда-не на човѣка въ земята, да покълне, да възрасте и отново да възкрѣсне. Докато е въ хамбара, житното зърно е изложено на опасностъ: мишка, човѣкъ или нѣкое животно могатъ да го изядатъ. Заровите ли го въ земята, следъ време то възкрѣсва, започва новъ животъ. И човѣка заравятъ въ земята, разкопаватъ около него, поливатъ го, за да израсте единъ день и да възкрѣсне. Жената пита: Кжде с мъжътъ ми? — Израсналъ е, подалъ е главата си надъ гроба, който е добре обрасълъ наоколо съ трева. — Защо не говори тогава? — Защото се смуцава. — Ще

проговори ли нѣкога? — Да, въ скоро време ще проговори. Нѣкои учени казватъ, че като умре, човѣкъ отива при Бога, при ангелитѣ. — Възможно е, но азъ го виждамъ въ тревата: седи спокойно и чака. Като казватъ, че той е между ангелитѣ, тѣ иматъ предъ видъ цвѣтията, тревата, като деца на ангелитѣ. Тѣ се занимаватъ съ тѣхъ и ги изучаватъ. Ето защо, който иска да влѣзе въ ангелския свѣтъ, той трѣбва да мине по пътя на тревитѣ, на цвѣтията и на дърветата. Той нѣма да стане като тѣхъ, но ще мине презъ тѣхния пътъ. И водата не става тржба, но минава презъ лржби. Това сж редъ разсждения, които водятъ човѣка до правата мисль. Има ли права мисль, човѣкъ е спокоенъ и добре разположенъ. Изгуби ли правата мисль, съ нея заедно той губи своя миръ и разположение.

Съвременнитѣ хора се оплакватъ отъ неразположение на духа, отъ изтощаване, отъ нервностъ. Коя е причината за тѣзи състояния? — Многобройнитѣ имъ желанія. Тѣ иматъ много желанія, а малко почва, малко земя. При тѣзи условия желаніята имъ не могатъ да растатъ, нито да се реализиратъ. За да израсте, да даде плодъ, растението се нуждае отъ земя. Посадите ли много цвѣтя на малко земя, ако по нѣкакъвъ начинъ израстатъ, тѣ нѣма да дадатъ плодъ. Следователно, искате ли желаніята ви да се реализиратъ, посадвайте ги на голѣми простран-

ства, далечъ едно отъ друго, да могатъ да растатъ и добре да се развиватъ. Нѣмате ли много земя, не хранете много желания. Човѣкъ трѣбва да има малко желания, но силни, добре отгледани. Щомъ желанията на човѣка сж силни и добре отхранени, и мислитѣ му ще се развиватъ добре. Задъ всѣка силна мисль живѣе едно силно желание. И обратно: силното желание изразява силна мисль. Прекжснете ли мисльта въ човѣка, желанията му не могатъ правилно да се подхранватъ. Човѣкъ съ силни желания, но безъ мисль, става разсѣянъ. И да мисли нѣщо, мисльта на разсѣяния е безъ връзка, разхвърляна, неопредѣлена. Когато желанията на човѣка се развиватъ естествено, мислитѣ въ него текатъ правилно. Силнитѣ, но естествени желания развиватъ ума. Тѣ внасятъ разширяване, движение въ човѣка. Силнитѣ желания внасятъ разширяване въ човѣка, а силнитѣ страсти — движение, интензивность. Значи, всѣка мисль има за основа желание и страсть. Желанието внася разширяване на мисльта, а страстьта — сила, движение. За да се реализира една мисль, тя трѣбва да има широчина, сила и движение. Възвишени-тѣ чувства пѣкъ придаватъ на мисльта дълбочина. Обаче, желанията, чувствата и страститѣ на човѣка трѣбва да бждатъ канализирани. Канализиратъ ли се тѣ, мисльта на човѣка се изправя. Само правата мисль е въ състояние да изправи свѣта. Правата

мисълъ е Божествена. Когато всички енергии въ човѣка се канализиратъ правилно, той се радва на единъ уреденъ свѣтъ въ себе си.

Съвременнитѣ хора се стремятъ отъ една страна къмъ самовъзпитание, а отъ друга — къмъ възпитание на обществото. Това може да се постигне само тогава, когато хората разполагатъ съ положителна философия за живота, когато иматъ една свещена идея въ себе си. Каква е идеята на съвременнитѣ хора, когато тѣ всѣки моментъ се колебаятъ, има ли Господъ, или нѣма? Единъ день вѣрватъ въ Бога, а другъ день не вѣрватъ. Единъ день удобряватъ живота, а другъ день не го удобряватъ. Това не е никаква философия. Какво убеждение е това, всѣки день да доказвате на човѣка съществуването на Бога? Богъ е величина, за която нищо не може да се говори, нито може да се доказва. И за живота нищо не може да се говори. Единственото доказателство за живота е това, че човѣкъ живѣе. Щомъ живѣе, щомъ съществува, нѣма какво повече да му се говори. Когато животътъ на човѣка е приятенъ, това показва, че той е уменъ; щомъ животътъ му не е приятенъ, той не е уменъ. Човѣкъ се намира въ различни положения въ живота, вследствие на което се раждатъ различни възгледи за нѣщата. Запримѣрь, той може да прекара съ години въ хамбара, а може и да бжде посаденъ въ почвата. Тия две положения създа-

ватъ различнитѣ гледища за човѣка. Въ хамбара нѣма страдания, нѣма противоречия, но и растене нѣма. Въ почвата има страдания, има противоречия, но същевременно има богати условия за растене.

Какво представятъ противоречията? — Противоречията сж нѣщо фиктивно, недействително. Тѣ не представятъ никаква реалностъ. Причината за противоречията въ живота се крие въ самия човѣкъ. Нѣкой носи тежка раница на гърба си и пѣшка подъ тежестъта ѝ. Настига го другъ единъ, добъръ, услужливъ човѣкъ и му предлага да носи известно време раницата му, докато си почине. Уморениятъ пѣтникъ дава раницата си и се чувствува доволенъ, че може да си почине. Обаче, скоро следъ това той започва да се съмнява въ добрия човѣкъ, да го подозира, да не би да задигне раницата му. Подозрението му става причина за явяване на известни противоречия. Ако е искренъ, той ще каже на добрия човѣкъ, че се е усъмнилъ и ще го помоли да върви близо до него, да не се отдалечава отъ пѣтя си. Ако не е искренъ, нищо нѣма да му каже, но ще се смущава и безспокои, докато най-после поиска раницата си назадъ.

Следъ всичко това казватъ, че съвременната култура е много напреднала, че хората сж прогресирали въ развитието си и т. н. — Какъвъ прогресъ е този, когато ще дадешъ нѣколко хиляди лева на заемъ на

човѣка, а същевременно ще му представишъ редъ условия: гаранция, полица, падежъ на полицата и т. н.? И този човѣкъ мисли, че като вземе паритѣ, ще спечели нѣщо. Съ тѣзи пари той ще намѣри нещастieto си. Паритѣ не носятъ щастие. Който мисли, че съ пари, съ богатство може да влѣзе въ духовния пжтъ, той не е разбралъ истината. За да влѣзе въ духовния свѣтъ, въ Царството Божие, човѣкъ се нуждае отъ добродетели, а не отъ пари. При това, тамъ се изискватъ такива добродетели, които да отговарятъ на милиарди златни лева. Добродетелниятъ човѣкъ може само да надзърне презъ вратата на Царството Божие, да види, какво има тамъ и пакъ да слѣзе на земята да работи. Следователно, човѣкъ е дошълъ и дохожда на земята да работи, да придобива богатство, изразено въ добродетели, за да може нѣкога да влѣзе въ Царството Божие. Съ други думи казано: никой не може да влѣзе въ Царството Божие, докато Богъ не го обича. Богъ обича само ценнитѣ нѣща. Значи, за да бжде обичанъ отъ Бога, човѣкъ трѣбва да бжде цененъ.

И тъй, когато Богъ се проявява между две души, това показва, че тѣ сж ценни, т. е. отношенията между тѣхъ сж правилни. Човѣкъ трѣбва да се научи правилно да разсждава. Когато погледне къмъ изгрѣващото слънце, човѣкъ не трѣбва да пита, защо Господъ създаде слънцето, но да се замисли,

какъ да използва неговата енергия. Като отиде при нѣкоя рѣка, той трѣбва да се запита, отде извира тази рѣка, а не защо е създадена. Така, именно, той може да се добере до великата истина на живота, до Онзи, Който е създалъ нѣщата. Като мисли правилно, човѣкъ може да използва своята висша енергия, своитѣ морални чувства за преработване на низшитѣ енергии и чувства въ себе си. Така той ще се справи съ своя гнѣвъ, съ своитѣ неразположения и мрачни състояния. Като се натъквате на известни противоречия въ себе си, които не можете да разрешите правилно, не питайте, защо ви сж дадени ума и сърдцето, но старайте се да възстановите правилни отношения между ума и сърдцето си, т. е. между мислитѣ и чувствата си. Щомъ постигнете това, вие имате възможность вече да изучавате звездитѣ, небето, природнитѣ сили и да се ползвате отъ тѣхъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате планетитѣ, както и тѣхното влияние върху човѣка. За тази цель човѣкъ може самъ да си направи хороскопъ, да предвиди всичко, което предстои да му се случи. По този начинъ той ще знае, каква работа да предприеме и съ какво да се занимава. Ако човѣкъ не попадне на работа, която му отговаря, той ще си създаде редъ нещастия и неприятности. Отъ астрологическо гледище, на човѣка се препорѣчва да започне първо съ най-силната

си способностъ или добродетель, за да предизвика движение въ себе си. Ако въ нѣкой човѣкъ вѣрата е най-силна, той трѣбва да започне съ нея. Ако въ другъ нѣкой надеждата, или любовта е най-силна, той трѣбва да започне съ тѣхъ — съ надеждата, или съ любовта въ себе си.

Едно трѣбва да знаете: като сте дошли на земята, вие можете всичко да постигнете, но затова се изисква работа и условия. Щомъ е така, вие можете да постигнете онова, което при дадени условия е възможно. Запримѣрь, човѣкъ може и трѣбва да приложи своя умъ въ живота си, да съобрази, къде да постави кжщата си, далечъ или близо до рѣката, далечъ или близо до планината. Обаче, по никой начинъ той не може да намали или увеличи топлината на слънцето, за да се топятъ или да не се топятъ снѣговетъ. Като ученици, вие трѣбва да се отличавате съ своята разумностъ, съ своя животъ. Вие не сте дошли още до границата на Божествения животъ, по което, именно, ученикътъ се отличава. За ученика Божествениятъ животъ е камертонъ, по който той се нагласява. Този животъ тече и прониква въ неговия умъ и въ неговото сърдце. По този камертонъ, именно, и вие ще нагласявате живота си. Каго ставате сутринъ, първата ви работа е да се нагласите споредъ този камертонъ и, ако сте самъ, ще изпълните едно соло. Ако сте двама въ дома си, мжжъ и жена, ще из-

пълните единъ дуетъ. Ако сте трима, ще изпълните едно трио. Ако сте четирма — мжжъ, жена, дъщеря и синъ, ще изпълните единъ квартетъ. Ако сте повече отъ петима, шестима, ще образувате оркестъръ. Есѣки трѣбва да свири, да владѣе своя инструментъ и добре да изнася своята частъ. Щомъ му се представи случай да свири, той трѣбва да бжде готовъ да изпълни своя номеръ. Никога, обаче, той не трѣбва да се извинява, че не му се свири. Хората плащатъ и искатъ да слушатъ музика. Който не свири, той нищо нѣма да получи. Всѣка разумна работа се възнаграждава. Какво ще бжде възнаграждението, това зависи отъ хората, които ще оценяватъ работата. Вие трѣбва да знаете, че живѣете между разумни, между добродетелни същества.

Какъ се придобиватъ добродетели?—За да придобие нѣкаква добродетель, човѣкъ трѣбва да мисли, да чувствува и да постѣпва правилно. Това подразбира човѣкъ да върви по пѣтищата, които Богъ е начѣрталъ. Който се отрече отъ тѣзи пѣтища, той създава злото въ себе си. Злото не е нищо друго, освенъ отклоняване на човѣка отъ първичния планъ на живота. Доброто и злото всѣкога сж въ стѣлкновение помежду си. Като резултатъ на това стѣлкновение, всѣкога може да стане следното: или маслото да се отдѣли отъ млѣкото, т. е. доброто да възтѣржествува, или сждѣтъ да се счупи — злото

да вземе върхъ надъ доброто. Казватъ за нѣкой човѣкъ, че се блѣска много въ себе си. —Какво ще стане съ него?—Едно отъ дветѣ; или сждѣтъ му ще се счупи, и той ще умре, или маслото му ще се избие. Цената и смисълътъ на живота се заключава въ доброто, което показва правия пжтъ на човѣка. Добро-то създава истинската култура на живота. Обаче, ако доброто не се приложи въ живота, новата култура нѣма да дойде. За да дойде тази култура на земята, мъже и жени, всички трѣбва да мислятъ, да чувствуватъ и да постжпватъ по новия начинъ. Мъжътъ, това е умътъ въ човѣка; жената, това е неговото сърдце. Умътъ не може безъ сърдце, но и сърдцето не може безъ умъ. Ако сърдцето спре да работи, и мозъкътъ спира своята деятелность. Ако мозъкътъ спре да работи, и сърдцето спира. И обратното е вѣрно: ако мозъкътъ работи добре, и сърдцето нѣма да престане. Между мозъка и сърдцето на човѣка трѣбва да сжествува правилно отношение.

Казано е въ Писанието: „Плътъ и кръвъ нѣма да наследятъ Царството Божие“ Мнозина сж говорили върху този стихъ, но не сж го изяснили правилно. При сегашнитѣ условия на живота, плътта е необходима на човѣка. Безъ плътъ на земята той не може да расте, не може да се развива. Плътта и духътъ въ човѣка сж въ постоянна борба Докато тази борба сжествува, човѣкъ има

условия за развиване. Духът е разумното начало въ човѣка. Като се бори съ плътта, духът докарва енергията ѝ въ движение, и по този начинъ я възпитава. Движението, което духът предава на плътта, е хармонично. Това хармонично движение прави плътта разумна. Тѣй щото, стихътъ „плътъ и кръвъ нѣма да наследятъ Царството Божие“, се отнася до неразумната плътъ. Разумната плътъ, обаче, ще наследи Царството Божие. Разумната плътъ представя доброто, а неразумната — злото. Значи, злото нѣма да наследи Царството Божие. Разумната плътъ, доброто е дрехата, съ която духътъ се облича, за да влѣзе въ Царството Божие.

И тѣй, за да превърне неразумната плътъ въ разумна, човѣкъ трѣбва да вѣрва въ Бога. Да вѣрва човѣкъ, това значи да има интуиция, да предвижда нѣщата. Който нѣма интуиция, той не може да вѣрва. Вѣрата подразбира процесъ на единство. Знанието подразбира процесъ на множество. За да придобие знание, за да придобие вѣра, човѣкъ трѣбва да бжде уменъ. Когато работи, умниятъ никога не причинява пришки на ржцетѣ си. Когато пжтува по планини, той никога не ранява краката си. Пришките на ржцетѣ не показватъ, че човѣкъ е работилъ много. Тѣ сж рани, причинени отъ неразумността на човѣка. Ранитѣ, причинени на ржцетѣ, или на краката на човѣка не го правятъ по-добъръ, отколкото е билъ по-ра-

но. Ранитѣ, неджитѣ сж създадени отъ самия човѣкъ, а не отъ Бога. Той е създалъ човѣка за добъръ, за разуменъ животъ. Кой баща не иска децата му да живѣятъ добре? Значи, ако хората не живѣятъ добре и страдатъ, причината за това сж тѣхнитѣ криви разбирания. Тѣ не разбиратъ законитѣ на разумната природа, вследствие на което не ги изпълняватъ. Когато не изпълняватъ тия закони, страданията неизбѣжно ги следватъ.

Като ученици, вие трѣбва да работите съзнателно върху себе си, да извадите навънъ и доброто, и злото. Като мислите правилно, вие ще разберете, че доброто и злото сж въ самия човѣкъ. Тѣ сж резултатъ на неговия животъ. Като се натъквате на изпитания, на изкушения, вие трѣбва да работите върху въздържането. Дали боледувате, дали ви обиждатъ, вие трѣбва да се въздържате. Нѣкой отива на планината, но случайно се спъва, пада и удря крака си. Това е единъ случай да се прояви въздържане. Вмѣсто да започне да плаче и да вика, той трѣбва да се спре, да хване между ржцетѣ си удареното мѣсто и да започне да размишлява върху причината на падането. Щомъ започне да размишлява, болката му постепенно минава, и той продължава пътя си.

Велика сила е човѣшката мисълъ. Тя може да върши чудеса. Упражнявайте мисълта си за добро. Запримѣръ, срѣщате единъ банкеръ, който ви разправя, че има

да взима нѣколко хиляди лева отъ двама души. Той ви показва полицитѣ на тия хора и имъ се заканва, че ако на време не платятъ дълга си, ще ги даде подъ сждѣ. При това, той допълва, че тия хора сж бедни, но въпрѣки това ще имъ даде добъръ урокъ, да го помнятъ. Вие вървите заедно съ него, но по едно време банкерътъ се спъва, пада и счупва крака си. Веднага го завеждате въ дома му, викате лѣкаръ и го оставяте, домашнитѣ му да се грижатъ за него. Той започва да вика единъ, втори лѣкаръ, да му помогнатъ по-скоро, и по този начинъ изхарчва повече пари, отколкото му дължатъ двамата бедни хора. Защо банкерътъ падна и счупи крака си? Като започне да размишлява и си направи смѣтка за похарченитѣ за лѣкуване пари, той ще разбере, че причината за това се дължи на нежеланието му да прости дълга на беднитѣ хора. Когато длъжниците ви сж богати хора, вие можете да искате отъ тѣхъ да си платятъ дълга; щомъ сж бедни, трѣбва да бждете готови да имъ простите. Не сте ли готови да простите дълга на беднитѣ хора, природата ще ви постави на легло и ще ви накара да похарчите сжщата сума за лѣкари.

Съвременнитѣ хора сж дошли до положение да се иска отъ тѣхъ да живѣятъ разумно. На богатия не се позволява да отсрочва дълговетѣ си, нито да не ги плаща. На бедния, обаче, се позволява да отсрочва пла-

щането на дълга си, докато се улесни, а въ-
краенъ случай може съвсемъ да му се про-
сти. Въ постѣпкитѣ си човѣкъ може да бж-
де разуменъ. Новиятъ животъ се отличава
по своята разумность. Ето защо, когато бо-
гатииятъ се удари, нека прояви готовность
да прости дълга на бедния. Той трѣбва
да извади отъ джоба си полицата на бедния,
да я скжса и да каже: Прощавамъ дълга му.
После да се обърне къмъ Господа съ думи-
гѣ: Господи, благодаря Ти, че ми даде до-
бъръ урокъ, да зная, какъ да постѣпя съ по-
лицата на бедния. Като постѣпвате по този
начинъ, болестъта ви моментално ще мине.
За да постѣпвате по този начинъ, отъ васъ
се иска будно съзнание.

Кое е огличителното качество на ста-
рия животъ и кое — на новия? Стариятъ
животъ се отличава по това, че човѣкъ тър-
си своето право. Той изважда полицитѣ отъ
джоба си и казва: Имамъ законно право да
получа паритѣ си. Далъ съмъ пари и трѣбва
да ги получа. Новиятъ животъ, обаче, се от-
личава по това, че и при законното право да
иска паритѣ си, човѣкъ казва: Отъ мене да
замине. Не искамъ и не търся правото си.
Който постѣпва споредъ духа на новия жи-
вотъ, той получава Божието благословение.
Следователно, новиятъ животъ подразбира
свободна и права мисълъ, свободни чувства
и свободни постѣпки. Който е придобилъ
пази свобода въ себе си, той свободно може

да си каже: Азъ живѣя и се радвамъ на Божия свѣтъ, на всичко, което Той е създалъ. Когато нѣкой иска да му се докаже съществуването на всичко, което Богъ е създалъ, ще го хвана за ржка и ще го заведа въ градината си, въ библиотеката си, въ кабинета си, дето правя своитѣ научни изследвания, и ще поставя предъ очитѣ му единъ телескопъ, който увеличава десетъ милиона пжти, после — другъ, който увеличава нѣколко милиарда пжти и ще го застава да наблюдава звездитѣ. Следъ това той може да говори за онова, което и азъ зная. А сега, като влѣзете въ нѣкой домъ, не намирате нито микроскопъ, нито телескопъ, и каквото и да говорите, нищо не остава въ главата на човѣка.

Съвременнитѣ хора говорятъ за доброто, за ангелитѣ, за Бога, но нищо не сж приложили. Тѣ говорятъ за идеенъ животъ, но не сж го още приложили. Говорятъ за добъръ животъ, но и него не сж приложили. Човѣкъ трѣбва да се стреми да учи, а не да бжде ученъ. Силата на ученика не седи въ желанието, въ стремежа му да бжде ученъ. Силата на ученика е въ стремежа му да учи и прилага. Всички хора могатъ да учатъ, но всички не могатъ да бждатъ учени. Силата е въ знаенето, а не въ знанието. Всички хора трѣбва да учатъ! Тѣ мислятъ, че сж придобили голѣма наука, но се самозаблуждаватъ. Науката е капиталъ, който принадле-

жи само на банкеритѣ. Въ свѣта има много злато, но то е достъпно само за богатитѣ, за банкеритѣ. Обаче, истинската звонкова монета, съ която работниятъ може да искара своята прехрана, това е неговиятъ умъ, неговото сърдце и неговата воля. Тази монета струва повече отъ всичко друго. Всѣки день човѣкъ трѣбва да благодари за този малъкъ капиталъ, за да може чрезъ своята форма, въ която е поставенъ, да придобие щастливъ животъ. Въ това седи щастието на човѣка. Който нѣма това щастие, той не разбира живота. Щастието седи въ правилното разбиране на Божиитѣ закони. То е постижимо само при разумния животъ на човѣка. Ако човѣкъ е щастливъ въ единъ моментъ само, а въ втория не е щастливъ, той не е придобилъ истинското щастие. Казвате: Защо Богъ създаде вълка?—Оставете този въпросъ настрана. Не е ваша работа, да знаете, защо Богъ е създалъ вълка. Знайте, че щастието е постижимо. — Отде влѣзе вълкътъ: отдолу или отгоре? — И това не е важно. Може да е влѣзълъ отдолу. — Ама дупка нѣма. — Тогава може да е прескочилъ отгоре. — Щомъ си нещастенъ, вълкътъ е влѣзълъ или отдолу, или отгоре. Ако е влѣзълъ отдолу, трѣбва да запушишъ дупката; ако е прескочилъ отгоре, трѣбва да направишъ оградата си по-висока. Тогава овцетѣ ти ще бждатъ здрави. Ще вземете вълната, млѣкото имъ и ще се веселите, ще бждете щастливи.

И тъй, щастието е реалност, къмъ която хората се стремятъ. Тѣ трѣбва да се стремятъ къмъ щастието! Всички хора на земята търсятъ щастие и трѣбва да вкусятъ отъ него. Ако не вкусятъ отъ щастието, всички мжчнотии и страдания, които сж преживѣли, оставатъ безпредметни. Който е претърпѣлъ всичко заради щастието, той заслужава да вкуси отъ неговитѣ плодове. Ето защо, и вие, като ученици, трѣбва да бждете разумни, че като ви дадатъ отъ плодетѣ на щастието, да вкусите отъ тѣхъ, безъ да философствувате, защо сж създадени и какъ сж създадени. Благодарете за тия плодове, бждете доволни отъ тѣхъ и не питайте, дали щастието ще остане при васъ за дълго време. Щастието остава за винаги съ човѣка, при условие, любовта, мждростъта и истината да царятъ въ него.

x

3. Лекция отъ Учителя, държана на 5 септемврий, 1928 г. София. - Изгрѣвъ.

МНОГО ЗНАНИЯ.

„Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждрость и Божията Истина носятъ всичкото щастие“.

Едно изречение казва: Който много знае, той много страда. Защо многото знание, именно, носи много страдания? Значи, който знае много, той страда много. Въ сжщностъ, който много знае и много страда, той не знае всичко, затова страда. Ще излѣзе, че за да не страда човѣкъ не трѣбва да знае много. Това е изопачена мисль. Знанието всѣкога носи щастие въ себе си. Знанието огражда щатието; знанието огражда здравето; знанието огражда малкитѣ придобивки на човѣка. Ако знанието не може да огражда тия нѣща, то нѣма никакъвъ смисль, никакво приложение. Само по себе си знанието представя възможности на човѣшката душа, или на мислеция човѣкъ. Умътъ на човѣка съдържа условия за повдигането му, затова той трѣбва да бжде високо организиранъ.

Представете си, че вие имате градина, насадена съ красиви, ароматни цвѣта, съ зеленчуци и съ различни плодни дървета. Вашиятъ съседъ, обаче, има голѣмъ дворъ,

въ който отглежда кокошки, патици, гжски, прасета, козички, крави и т. н. Отъ време на време кокошкитѣ, прасетата на сжседа ви минаватъ въ вашата градина и ровятъ, кълватъ цвѣтята — развалятъ вашитѣ посѣви. Вие казвате на съседа си да внимава, да не пуца своитѣ кокошки и прасета да ровятъ градината ви, но тѣ не го слушатъ. Вие се чудите, какъ е възможно думата на господаря да не се чува! Защо трѣбва да се чудите? Не само кокошкитѣ и прасетата не слушатъ господаря си, но и децата не слушатъ родителитѣ си. Майката и бащата казватъ на децата си да не ходятъ на рѣката да се кжпятъ, че могатъ да истинатъ или да се удавятъ, но тѣ не искатъ да знаятъ, не ги слушатъ. Бащата казва на децата си да не ходятъ да кжсатъ плодове отъ чуждитѣ градини, но тѣ не слушатъ. Тѣ правятъ, каквото искатъ. Какво показва това? — Това показва, че и въ човѣка има сжщитѣ пориви, каквито въ кокошкитѣ и прасетата. Значи, всѣки човѣкъ, който не слуша, е прасе. Прасето символизира известенъ родъ човѣшки желанія, които мжно се подаватъ на възпитание. Само единъ високо повдигнатъ човѣкъ може да управлява този родъ желанія въ себе си.

Какво представя прасето? Прасето символизира човѣкъ на удоволствия. Прасето обича да се търкаля въ тинята и, като се обръща на една или на друга страна, казва:

Това е животът! Повече не може да се желае. Като изучавате живота на прасето, вие се домогвате до низшия животът, който е вложенъ въ дадената форма. Отъ формата, въ която е вложенъ животътъ, можете да сждите за нейната интелигентностъ. Като изучавате формитъ на всички животни и растения, отъ най-малкитъ до най-голѣмитъ, вие ще дойдете най-после до познаване на онази висша интелигентностъ, която е работила въ тѣхъ. Сжщевременно, въ цѣлия органически свѣтъ, между растения и животни, сжществува вѣчна борба за запазване на рода, за първенство. Това говори за слаба интелигентностъ, за отсѣствие между тѣхъ на онази разумностъ, която примирява противоречията. Навсѣкжде ставатъ кражби и убийства. Каква поезия може да сжществува въ такъвъ свѣтъ? Въ това отношение земята представя голѣмъ затворъ, съ множество затворници, всички съ вериги. Желанието на разумнитъ сжщества, които сж създали растенията и животнитъ, е да пробудятъ съзнанието имъ, да ги повдигнатъ на по-висока степенъ на развитие. Като методъ за пробуждане на съзнанието имъ, тѣ сж избрали страданието и ограничението.

Сега ние не говоримъ за цѣлокупния човѣшки животъ, но за онѣзи вътрешни състояния, презъ които човѣкъ минава. Какво виждате днесъ въ живота на всички живи сжщества, отъ най-малкитъ до най-голѣмитъ?

Една риба гълта друга, една птица сграбчва друга и я изяжда, едно млѣкопитаещо напада друго и го изяжда, единъ човѣкъ убива другъ и му взима богатството. Какво се придобива отъ това? — Нищо особено. Убийствата и грабежитѣ не само че нищо не придаватъ къмъ щастието на човѣка, но увеличаватъ нещастията и страданията му. Когато нѣкой човѣкъ убива своя ближенъ, ако възмездие не дойде веднага върху него, ще дойде върху неговитѣ синове и дѣщери. И следъ това трѣбва да минатъ редъ поколѣния, докато престѣплението се изглади. За да оправдаятъ дѣлата си, хората изнасятъ редъ философии. Каквато философия и да изнесатъ, тѣ не изясняватъ въпроситѣ. Тѣ мислятъ, че като умратъ, съ тѣхъ всичко се свършва. Тѣ мислятъ, че между този и онзи свѣтъ нѣма никаква връзка, и никой нѣма да ги държи отговорни за дѣлата имъ. Ако биха знаели, че сегашнитѣ имъ постѣпки ще носятъ последствията си въ бждещия животъ, хората биха живѣли добре. — Има ли прераждане? — Това не е важно. Дали човѣкъ ще се преражда, или вселява, законътъ е единъ и сѣщъ.

Хората трѣбва да се стремятъ къмъ онова знание, което носи свобода за дула и разширяване за душата. Мнозина очакватъ да получатъ това знание по магически начинъ. Тѣ очакватъ да получатъ наследство отъ баща си въ единъ день и

като отидатъ въ странство за нѣколко месеца, да придобиятъ нужното знание. Вие трѣбва да знаете, че дето и да отидете, пакъ ще се върнете въ родното си мѣсто и ще разправяте, какво сте научили. Ако отидете въ Америка, ще разправяте за културата на американцитѣ. Ако отидете въ Франция, въ Германия, въ Италия, въ Русия или другаде, ще разправяте за културата на тия народи. Всѣки народъ има своя култура. Обаче, нито една отъ съвременнитѣ култури не може да се нарече култура на щастието. Никоя отъ съвременнитѣ култури не носи още щастието, което хората търсятъ. Всички търсятъ щастието, всички се стремятъ къмъ нови придобивки, но не успѣватъ. — Защо? — Защото се движатъ по една гладка площъ, безъ никакво съпротивление. Като се засилятъ нагоре, веднага се хлъзгатъ и падатъ. Тѣ ставатъ и падатъ, безъ да придобиятъ нѣщо. И въ края на краищата се обезсърдяватъ. Всичкитѣ имъ опити оставатъ безрезультатни, понеже нѣматъ опорна точка въ живота си. При това положение, кой е изходниятъ пжтъ, за да застанатъ на краката си? Срѣщате единъ младъ, идеалистъ човѣкъ, готовъ на всѣкакни жертви за своя идеалъ. Не се минаватъ много години, срѣщате сжщия човѣкъ, който се оплаква отъ живота и намира, че идеализмътъ е временно състояние. — Защо се е измѣнилъ този човѣкъ? — Защото се движи по една

гладка повърхност и постоянно се хлъзга. Такава гладка повърхност представя земята за човѣка, затова той непрекъснато пада и става. Такива падания и ставания има и въ любовта. Днесъ обичате нѣкого и мислите, че любовта ви никога нѣма да се измѣни. Не се минаватъ много години, и любовта ви се измѣня. Днесъ имате добро мнение за нѣкого, но утре мнението ви се измѣня. Това не става по желанието на човѣка, но по причина на неговото разбиране. При това той не вижда добре нѣщата, нито отблизо, нито отдалечъ, нѣма истинска представа за тѣхъ.

Сега, като слушате да се говори по този начинъ, казвате, че всичко разбирате. Разбирането се основава на опити. Човѣкъ трѣбва да преживѣе, да опита нѣщата и тогава да говори за разбиране. Който не ходи на училище, и той учи, и той придобива знания, но неговитѣ знания се различаватъ отъ тия, които ученикътъ придобива въ училището. Ученикъ, който изучава музика въ консерваторията, се различава въ свиренето си отъ този, който учи извънъ консерваторията. Въ съзнанието на ученитѣ хора, на професоритѣ има единство, когато въ съзнанието на обикновенитѣ хора това единство липсва. Обикновениятъ музикантъ знае нѣколко парчета и постоянно ги повтаря. Нѣма нищо по-лошо въ свѣта отъ повторението на нѣщата. Повторението уморява човѣка. Природата никога не повтаря себе си. Богъ говори на

човѣка за едно и сѣщо нѣщо най-много три пѣти, и то по три различни начини. Първиятъ пѣтъ ще го каже на ума на човѣка; вториятъ пѣтъ — на сърдцето му; третиятъ пѣтъ — на волята му. Като проговори три пѣти на човѣка, Богъ спира вече да му говори. Когато говори на ума на човѣка, Богъ казва: Слушай, това, което мислишъ, не е право. Ако не послуша думитѣ на Бога, човѣкъ си изработва нѣкаква крива форма въ ума, която се възприема отъ сърдцето му, и той започва да страда. За да предпази човѣка отъ страдания, Богъ дохожда до сърдцето му и започва да говори: Слушай, въ умствения свѣтъ ти изработи една изопачена форма, която възприе съ сърдцето си, но тя ще ти причини страдания. Внимавай да не реализирашъ тази форма на физическия свѣтъ, защото нещастия и страдания ще те сполетятъ. Като не послуша и този гласъ, човѣкъ започва да реализира своята мисль, но веднага се натѣква на редъ страдания, физически и психически. Следъ това той се чуди, отде идатъ тия страдания.

И тъй, знанието, което човѣкъ придобива, е необходимо, за да запази чрезъ него живота си. Ако той не прилага знанието си, то ще изгуби своето значение. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да учи, както постѣнва ученикътъ на Божествената школа. Първо той трѣбва да започне съ водата. Който познава законитѣ на водата, той

владѣе магическата пръчица. Който не знае тия закони, той нищо не може да постигне. Щомъ има вода и разбира свойствата ѝ, човѣкъ може да въздействува на твърдата почва, на въздуха и на огъня. Чрезъ водата, той може да регулира всички сили въ природата. Следователно, водата е единъ отъ важнитѣ елементи въ природата, които ученикътъ трѣбва да изучава. Който владѣе законитѣ на водата, той има свѣтла и трезва мисль. Той може да даде на мисльта си, каквато посока иска. Който разбира и владѣе законитѣ на водата, той може да регулира и своитѣ чувства. И най-после, който разполага съ своята воля и може навреме да я прилага, той знае, какъ да обработва твърдата почва. Безъ вода твърдата почва не може да се обработва, не може да се владѣе. Има хора, на които долината на чувствата е суха, а климатътъ — горещъ. Какво може да роди тази долина? Каквото растение и да се посади на такава почва, въ края на краищата то ще изсъхне. Този човѣкъ се намира въ преходни условия на живота. Въ миналото си той е билъ добъръ човѣкъ, но сухата почва показва, че се е намиралъ въ критически условия. Когато пипнете ржката на нѣкой човѣкъ, усѣщате, че тя е влажна и студена. Това показва, че въ живота на този човѣкъ ваятъ проливни дъждове, които правятъ почвата му мочурлива. Сжщевременно това показва, че той не обича да

работи, вследствие на което посѣвитѣ му изгниватъ отъ влага. Ако е работливъ, той ще канализира излишната вода и ще я използва за напояване на зеленчуцитѣ си въ време на суша.

Следователно, голѣмата суша, както и голѣмата влага, причиняватъ голѣми пакости на човѣка. Хората, на които почвата е много влажна, сж голѣми мечтатели. Тѣ седатъ, мечтаятъ и казватъ: Ако имаме щастие, на крака да ни дойде. Добъръ е Господъ, Той ще ни изпрати всичко, каквото ни е нужно. — Така може да говори само разумниятъ човѣкъ, който е работилъ известно време и свършилъ известна работа. Този човѣкъ казва: Господи, разоряхъ нивата, която ми даде, посѣхъ я и сега, моля Те, да изпратишъ дъждъ да я полѣе. Молбата на този работникъ ще бжде чута, и Господъ ще изпрати дъждъ, да полѣе житото му. Който е разоралъ и посѣлъ нивата си добре, той ще пожъне добри плодове. Какъвто е господарьтъ, такава ще бжде и житото, и лозето му. Всѣка работа прилича на своя господарь. Каквото човѣкъ е пипналъ съ ржката си, напълно прилича на него. Житото на разумния човѣкъ е хранително, едро, доброкачествено. Като знае това, за своитѣ успѣхи и неуспѣхи, човѣкъ трѣбва да счита виновникъ себе си, и никого друго. Каквото е изработилъ, такива ще бждатъ и плодетѣ на неговата работа.

Сега, като се говори по този начинъ, мнозина мислятъ, че всичко е насочено срещу тѣхъ. Въ това отношение тѣ мязатъ на царски синове или дъщери, къмъ които трѣбва да бждете много внимателни. Знанието изключва човѣшката личностъ. Личността, индивидуалността на човѣка е външна обвивка. Тя не представя истинския човѣкъ. Чувствата на човѣка представятъ друга обвивка, по-тънка отъ първата, но и тя още не е истинскиятъ човѣкъ. Като дойдете до мислитѣ на човѣка, имате трета обвивка, повъзвишена отъ първитѣ две, но и тя не е истинскиятъ човѣкъ. Като разглеждате картината на единъ художникъ, по нея вие можете да сждите за самия художникъ, но все още тя не показва най-високата степенъ, до която художникътъ може да достигне. Когато нѣкой гениаленъ художникъ не може да твори, това показва, че той нѣма на разположение такива четки и бои, които да се подаватъ на неговата ржка. Мнозина мислятъ, че като взематъ перо въ ржка, ще напишатъ велики работи. Взиматъ перо въ ржка, но нищо не могатъ да напишатъ, нищо не имъ се подава. Кога ще могатъ да напишатъ нѣщо велико? — Въ бждеще, когато дойде новата култура. Ако се намѣри човѣкъ, който може да напише нѣщо велико въ свѣта, знаете ли, какъвъ резултатъ би имало това описание? Небивали резултати ще се

получатъ, но важно е, че днесъ това не се подава още никому.

Великото не се подава нито на разказване, нито на рисуване. Това сж опитали всички художници, всички поети и писатели. Нѣкой художникъ иска да нарисува едно красиво лице, както го вижда. Започва да го рисува день—два—три—година, но все не остава доволенъ. Чъртитѣ е нарисувалъ правилно, но като погледне портрета, вижда, че нѣщо му липсва. Какво липсва на портрета? — Красотата, която прави човѣшкото лице велико, вдъхновено. Това, именно, е Божественото въ човѣка, което не се подава на човѣшка рѣка. Най-после художникътъ захвърля настрана четката, боитѣ и се отказва да рисува. — Не, човѣкъ не трѣбва да се обезсърдчава. Той трѣбва да е доволенъ отъ това, което днесъ, при даденитѣ условия, може да направи. Въ бждеще, когато развие своитѣ заложи, той ще може да постигне нѣщо повече.

Сегашнитѣ условия на живота представятъ предисловие на цѣлокупния животъ. Човѣкъ има много още да учи, докато дойде до дълбоко разбиране на законитѣ на материята, върху която той живѣе. Той не подозира даже, че твърдата почва, върху която стѣпва, е мъртва, съставена отъ милиарди умрѣли, мъртви трупове, както и отъ множество заспали същества, съ непробудено сѣзнание. Когато житното зърно, което с жи-

во сжщество, се посади въ земята, между мъртвитѣ сжщества, то започва да страда. То побутне едно отъ тия сжщества, побутне второ, но никое отъ тѣхъ не му отговаря. Оттукъ поиска помощъ, оттамъ поиска помощъ, никой не му се отзовава. Като види, че никой не му обръща внимание, че никой не му отговаря, житното зърно се вглѣбява въ себе си и започва да работи отъвжтре. Първиятъ процесъ, който става съ житното зърно въ земята, е процесъ на пропукване на външната обвивка. Следъ това настѣпва разлагане. Когато частицитѣ на житното зърно забележатъ, че за тѣхъ настѣпва смъртъ, тѣ веднага се обединяватъ въ задружна работа: започватъ да правятъ канализация нагоре, да пробиватъ земята, да излѣзатъ на бѣлъ свѣтъ. Щомъ пробиятъ земята, отъ житното зрънце нагоре се подава едно малко стрѣкче. Тѣ наричатъ този процесъ прорастване, покълване или растене на житното зърно. Житното зърно нарича този процесъ спасение, освобождаване отъ мъртвитѣ и заспали сжщества въ земята. Сжщевременно житното зърно пуца малки коренчета, чрезъ които дава животъ на нѣкои отъ мъртвитѣ, заспали сжщества въ земята. Стрѣкчето пѣкъ нагоре развива своитѣ разклонения. Значи, задачата на житното зърно не е само въ неговото лично размножаване, но и въ спасяване на нѣкои свои мъртви или заспали съседи. — Какъ ги спасява?

— Като пробужда живота имъ. Размножаването на житното зърно не е нищо друго, освенъ събуждане живота на нѣколко умрѣли или заспали клетки. Когато се казва, че едно житно зърно родило 30, друго — 60, а трето — 100 житни зрънца, това показва броя на пробуденитѣ клетки. Ако земеделецътъ разгледа съ микроскопъ тия житни зрънца, ще види, че тѣ се различаватъ едно отъ друго по елементитѣ, които сж придобили отъ почвата, отъ условията, при които сж се развивали.

Следователно, каквото е положението на житното зърно въ земята, такова е положението на нѣкои хора между тѣхнитѣ окръжаващи. Тѣ се движатъ въ срѣда на мъртви хора. Като срещнатъ нѣкои отъ тѣхъ, тѣ започватъ да имъ проповѣдватъ своя великъ идеалъ, но оставатъ неразбрани. Тукъ се обърнатъ, тамъ се обърнатъ, никой не имъ отговаря. — Защо? — Спятъ хората, почиватъ си. Нѣкои отъ живитѣ хора, на които съзнанието е пробудено, вземе цигулката си и отива да свири нѣкъде. Като види нѣкой човѣкъ, той започва да настройва цигулката си и му казва: Слушай, искамъ да ти изсвирия една ария, която току-що съмъ научилъ. — Моля ти се, освободи ме. Свири си самъ. Утре имамъ много работа, сега трѣбва да си почина. Не ми се слуша музика. Възмемъ свещената книга, отворишъ я, искашъ да прочетешъ нѣщо на нѣкого, но той веднага

ти казва: Остави книгата настрана. Хлѣбъ нѣмамъ, трѣбва да работя, да изкарамъ прехраната си. Какво ще свирите на такива хора! Или, какво ще имъ четете Свещената книга! Каквото и да правите, едва ли ще намѣрите въ живота си десетина души, които да мислятъ като васъ. Да разбирате хората и да ви разбиратъ, въ това седи щастието, въ това седи придобивката на живота. Сега и ние търсимъ буднитѣ души съ свѣщъ, както едно време Диогенъ е търсилъ истинския човѣкъ.

Съвременнитѣ хора търсятъ щастието съ фенеръ, съ запалена свѣщъ. Запалената свѣщъ подразбира човѣшкия умъ, който търси нѣщо. Диогенъ е тръгвалъ посрѣдъ день съ запалена свѣщъ да търси човѣци. Защо му е трѣбвало свѣщъ при силната слънчева свѣтлина? Значи, при слънчевата свѣтлина не може да намѣрите човѣка, когото търсите, затова трѣбва да запалите свѣщъ. За да разберете, на кого можете да проповѣдвате, вие трѣбва да запалите свѣщъ. Който иска да намѣри човѣка, на когото да проповѣдва, той трѣбва да запали свѣщъ. Обаче, около него веднага ще се събератъ хора и ще го нарекатъ смахнатъ, ще се чудятъ, защо е запалилъ свѣщъ посрѣдъ день. Да запали човѣкъ свѣщъ посрѣдъ день и да тръгне съ нея да търси човѣци, това все има нѣкакво практично приложение. Наистина, не е лесно човѣкъ да запали свѣщъ

и да тръгне съ нея изъ града. Въ древно-
 стъта, на окултнитѣ ученици сж давали та-
 кава задача. Докато е на физическия свѣтъ,
 човѣкъ трѣбва да пази свѣщъта си, да не
 изгасне. Обаче, въ духовния свѣтъ, дето нѣ-
 щата ставатъ бързо, свѣщъта, огънятъ трѣб-
 ва да изгасва и отново да се запалва. Да из-
 гасишъ една свѣщъ на физическия свѣтъ,
 това значи да я умъртвишъ. Щомъ я умърт-
 вишъ, ти ще усѣтишъ нейната миризма. Богъ
 никога не изгасва своитѣ свѣщи: звездитѣ,
 луната, слънцето. Тѣ горятъ вѣчно и услуж-
 ватъ на човѣчеството.

Съвременнитѣ учени разискватъ върху
 въпроса, колко милиона години още слънце-
 то ще изпраща свѣтлината си на земята, но
 това е външенъ въпросъ. Слънцето никога
 не може да изгасне. Що се отнася до огъня,
 който хората палятъ, може да се говори за
 изгасване. Достатъчно е да се полѣе отгоре
 съ малко вода, за да изгасне. Тѣй щото, во-
 дата е единъ отъ елементитѣ за гасене на
 огъня. Гасенето на огъня съ вода предста-
 вя практически методъ за работа. Много ме-
 тоди има за работа, но, като ученици, вие
 трѣбва да знаете, какви методи трѣбва да
 употребявате при всички специални случаи
 въ живота си. Нѣкои хора не подозиратъ, че
 за всѣки день е опредѣлена специална про-
 грама, която трѣбва да изпълнятъ. Тѣ ста-
 ватъ, лѣгатъ, обличатъ се, ходятъ по раз-
 ходки, по работа и все очакватъ нѣщо ново.

Въ това отношение тѣ приличатъ на млада мома, въ сърдцето на която за пръвъ пѣтъ трепва желание да обича и да бжде обичана. Тя започва да си фантазира, да очаква нѣкой младъ момъкъ. Какво ще ѝ донесе този момъкъ? — Чрезъ него тя ще познае любовта. Мисълта за любовь показва, че младата мома се е натъкнала на Божествения принципъ, и Богъ, т. е. любовта ще я посети, ще влѣзе въ душата ѝ. Чрезъ любовта си, Богъ посещава хората, учи ги, като сжщевременно следи за тѣхното поведение, за уроцитѣ имъ. Въ първо време момата е вдъхновена, доволна, очаква идването на нѣкой ангелъ. Като минатъ нѣколко години, и ангелътъ не се яви, тя започва да си представя нѣкой младъ момъкъ безъ крила, но съ черни мустачки, съ черни очи. Тя си го представя въ въображението, както децата рисуватъ своитѣ картини. Не само децата рисуватъ такива картини, но и нѣкои художници се мжчатъ да рисуватъ хубави картини, а тѣ излизатъ несполучливи. Като погледне портрета, който е нарисувалъ, художникътъ самъ се чуди на това, което е излѣзло. И за да го корегира, той му поставя мустаци и брада. Великиятъ художникъ рисува гладки лица, безъ мустаци и брада. Първоначално човѣкъ се е родилъ безъ брада и мустаци. Впоследствие, когато мжжътъ и жената не сж живѣли добре, израсли имъ косми по лицето, одето се ви-

ждатъ задълженията имъ, т. е. законитѣ, на които тѣ служатъ.

Жената, въ сравнение съ мъжа, представя дете. Мъжътъ пъкъ е баща, човѣкъ съ задължения. Щомъ хване единъ косъмъ отъ брадата или мустацитѣ си, това показва, че той се е натъкналъ на известенъ законъ, който трѣбва да изпълни. Мъжътъ е по-възрастенъ отъ жената, защото Богъ първо създаде мъжа, а после жената. Тѣй щото, когато мустацитѣ и брадата на мъжа паднатъ, тогава ще израстатъ на жената. Засега мъжътъ живѣе въ груба, неблагоприятна срѣда, а единъ день жената ще живѣе въ тази срѣда. Това е необходимо условие за каляване. Тукъ, обаче, виждаме разумността на природата. Тя използва и добритѣ, и лошитѣ условия все за добро. Доброто, което природата раздава, не се отнася само за човѣка, но за всички живи същества. Обаче, въ единъ и същъ моментъ, едно и същото не е еднакво полезно за две същества. Запримѣръ, въглеродниятъ двуокисъ, въ единъ и същъ моментъ, не е еднакво полезенъ за човѣка и за растението. Растението поглъща въглеродния двуокисъ и го използва за храна, а човѣкъ се задушава отъ него. Нѣкои наши мисли скжсяватъ живота ни, а на други същества даватъ потикъ за животъ.

И тѣй, като ученици, вие трѣбва да използвате и доброто, и злото, защото и въ

дветѣ се крие нѣщо велико. Който не разбира това, той постоянно се запитва, защо му е дошло дадено страдание. Ученикѣтъ не трѣбва да си задава такѣвъ въпросъ. Като изпраща едно страдание на човѣка, Богъ му казва: Едно страдание е дошло при тебе; ако го приемешъ добре, то ще работи за твоето повдигане. Защо е дошло страданието, не питай. Веднѣжъ говорихъ на ума ти, не ме послуша. Втори пѣтъ говорихъ на сърдцето ти, пакъ не ме послуша. Трети пѣтъ говорихъ на волята ти, сѣщо не ме послуша. Сега не остава нищо друго, освенъ да приемешъ страданието и да го използвашъ за добро. Като пострадашъ известно време, ще изпълнишъ волята Божия и ще започнешъ да учишъ.

Сега, какво изисква новото учение отъ човѣка?— Безстрашие, смѣлостъ. Когато дойде лѣкарѣтъ да лѣкува счупения кракъ на нѣкой човѣкъ, той веднага ще разбере, герой ли е този човѣкъ, или не. Ако болниятъ се съгласи лѣкарѣтъ да намѣсти крака му безъ упойка, той минава за герой. Исква ли да го упоятъ, той не е герой. И тогава, за него не остава нищо друго, освенъ да легне на операционната маса и да диша отъ упойтелната течностъ, докато изгуби съзнание. Това показва, че този човѣкъ е непостояненъ, страхливъ и неустойчивъ. Нѣкои хора, при изпадане въ дълбокъ магнетиченъ сънъ, могатъ лесно да се лѣкуватъ. Ония, на които съзна-

нието е будно, могат да се лѣкуватъ само съ мисълта си. Щомъ заболѣятъ, тѣ веднага се издигатъ въ мисълта си, и тамъ изправятъ погрѣшката си, която е причина за болестъта имъ. После тѣ слизатъ въ сърдцето си, дето сжщо изправятъ погрѣшката, която е причинила болестъта имъ. Най-после тѣ слизатъ въ областъта на волята си, и тамъ изправятъ погрѣшката си. Следъ това казватъ: Да бжде волята Божия! Щомъ кажатъ така, болестъта или мжнотията имъ изчезва.

Следователно, задачата на ученика е, чрезъ съзнателна работа върху себе си, да оживи материята на своя организъмъ, както прави житното зърно съ почвата, въ която се посажда. Ако нѣкой човѣкъ не може да мисли, причината за това е, че известни мозъчни клетки сж мъртви. Тѣ трѣбва да се събудятъ, да оживѣятъ, да проявятъ своята деятелность. Който разбира законитѣ на разумната природа, чрезъ мисълта си той може да изправи всички външни и вътрешни повреди на своя организъмъ. Мощно нѣщо е мисълта, но съ нея могат да работятъ гении, светии. И обикновениятъ човѣкъ може да има резултати въ тази областъ, но за това се изисква повече време. Това, което светията може да направи въ една минута, за обикновения човѣкъ сж нужни най-малко десетъ години. Може ли той при развитието, при което се намира, да мечтае за нѣ-

какъв възвишенъ свѣтъ? Колкото и да мечтае, той не може да живѣе тамъ. Ако обикновениятъ човѣкъ попадне между сжщества отъ възвишения свѣтъ, той ще се види въ чудо. Той нѣма да разбира нито езика, нито отношенията, нито науката имъ и ще гледа по-скоро да слѣзе на земята. Бързината, съ която възвишенитѣ сжщества се движатъ, е толкова голѣма, че тѣ сж почти невидими. Като погледнете къмъ тѣхъ, вие виждате само свѣтлина, безъ никакъвъ образъ. Ако човѣшкиятъ мозъкъ и вибрацитѣ на нервната система на човѣка сж еднакво нагласени съ тия на възвишенитѣ сжщества, той би могълъ да види тѣхния образъ, да се слѣе съ тѣхното съзнание. Значи, ако умътъ и сърдцето на човѣка сж нагласени споредъ ума и сърдцето на нѣкой ангелъ, на нѣкое възвишено сжщество, той би могълъ да влѣзе въ съобщение съ него, би могълъ да го разгледа добре, да види неговото лице, неговитѣ очи, уши, уста, носъ. Само при това положение ангелътъ би могълъ да се спре предъ човѣка. Той ще му се усмихне, ще го поздрави, ще му даде такъвъ приемъ, какъвто никой не му е давалъ. Не сте ли нагласени въ хармония съ ангелитѣ, съ възвишенитѣ сжщества, тѣ никога нѣма да се спратъ за васъ. Никакви молитви, никакви плачове не сж въ състояние да предизвикатъ тѣхното внимание.

И тъй, искате ли да постигнете своитѣ красиви желания и копнежи, следвайте пътя на житното зърно. То дава примѣръ на пълно безкористие, на готовностъ да помага на ближнитѣ си, на окръжаващата срѣда. Помагайте на себе си, помагайте и на ближнитѣ си. — Какъ може човѣкъ да помага на себе си? — Много начини има, чрезъ които човѣкъ може да си помага. Като работи, като учи, като се моли, човѣкъ си помага. Обаче, едно нѣщо трѣбва да имате предъ видъ: избѣгвайте еднообразието. Еднообразието, повтарянето на нѣщата убива човѣка. Тъй щото, учи ли, работи ли, моли ли се, човѣкъ трѣбва да внася нѣщо ново въ себе си. Трѣбва ли все за едно и сѣщо нѣщо да се моли човѣкъ на Бога? Защо трѣбва всѣки день да се моли да се напълни хамбара му? Хамбарътъ му е пълень, нѣма какво повече да иска. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да мисли за бждещето си, да се осигури. — Не, човѣкъ има право да се осигури само за единъ день. Той нѣма защо да се осигурава за утрешния день. Днешниятъ день принадлежи на човѣка, а утрешниятъ — на Бога. Не изпадайте въ положението на богатия, който, като напълни цѣли хамбари съ жито, мисли, че се е осигурилъ и решава само да яде и да пие — за нищо да не мисли. Обаче, той не подозира, че смъртта върви въ стѣпкитѣ му и коси неговия животъ. При това положение, за предпочитане

е човѣкъ да бжде сиромахъ, но праведенъ, и всѣка вечеръ да благодари на Бога за това, което му е дадено презъ деня, и да легне спокойно да спи, да не мисли за утрешния день. Човѣкъ е дошълъ на земята да учи, а не да се удоволствува. Какво по-голѣмо благо за него отъ това, че той може да учи?

Съвременнитѣ хора сж въ положението на ученици, и тѣ трѣбва да учатъ, да работятъ, да преобразятъ, да оживятъ окръжаващата срѣда. На всѣки човѣкъ е дадена работа, която той неотклонно трѣбва да свърши. Не я ли свърши, той нѣма да получи Божието благословение. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да мисли за себе си. И като мисли за себе си, той трѣбва да знае, какво да прави. Запримѣрь, нѣкой човѣкъ се намира въ голѣмо затруднение. Той трѣбва да знае, какъ да си помогне. Какво ще се ползува отъ това, че мисли за себе си, ако не знае, какъ да излѣзе отъ своето затруднение? Затруднението показва, че е навлѣзълъ въ гжста материя. За да се освободи отъ затруднението си, той трѣбва да се изкачва нагоре, въ по-рѣдка материя. Ако не можете да живѣете съ нѣкой човѣкъ добре, това показва, че този човѣкъ се нуждае отъ нѣкакъвъ елементъ: въздухъ, вода, твърда материя, свѣтлина или топлина. Щомъ разберете, отъ какво се нуждае, доставете му този елементъ и ще видите, че отношенията между васъ ще станатъ

хармонични. Хората трѣбва да си помагатъ. Богъ работи чрезъ тѣхнитѣ умове и сърдца. По този начинъ Той възкрѣсява мъртви, спасява грѣшници, повдига паднали.

Съвременнитѣ хора, особено религиознитѣ, постоянно говорятъ за спасяване, но въпрѣки това още не сж спасени, както трѣбва. Спасението е вътрешенъ, органически процесъ. Да се спаси човѣкъ, това значи, да придобие въ себе си такава устойчивостъ, че никакви бури и вѣтрове, никакви мъчности и противоречия да не го разклащатъ. За това се изисква усилена работа. Човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, да координира своитѣ свѣтли мисли въ една стройна система и съ тѣхъ да живѣе. Той трѣбва сжщо така да координира своитѣ благородни чувства и възвишени постѣпки въ други системи. Като се движи въ хармоничнитѣ системи на своитѣ мисли, чувства и постѣпки, човѣкъ ще изгради здравъ физически и духовенъ организъмъ и ще осмисли живота си. Докато е на земята още, човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, да се освободи отъ всички болести на физическия и духовния си организъмъ, че като замине за онзи свѣтъ, да бжде съвършено свободенъ отъ тѣхъ. Какъвъ смисълъ има живота на човѣка, ако, следъ като е живѣлъ 60—70 години на земята, занесе своитѣ физически и психически недѣзи и на онзи свѣтъ? Тукъ е страдалъ отъ ревматизъмъ, подпиралъ се

е съ тояга, но и на онзи свѣтъ го виждате, че куца. — Хвърли тоягата и върви изправенъ, безъ куцане, безъ пригърбване. — Не мога безъ тояга. — Докато бѣше на земята, както и да е, временно тоягата ти бѣше нужна, но сега нѣмашъ нужда отъ нея. — Нали живѣя на земята? — Не, отъ 20 години насамъ ти си заминалъ за онзи свѣтъ, дето тоягитѣ не сж нужни. Този човѣкъ е заминалъ за другия свѣтъ, но не може да се опомни. Дълго време трѣбва да му се говори, докато се убеди, че не е на земята и не се нуждае отъ тояга. Срѣщамъ другъ човѣкъ съ кесия въ ржка, пази паритѣ си. — Хвърли тази кесия. — Какъ ще я хвърля? Пари ми трѣбватъ, сиромашия ще ме налегне. — Тукъ нѣма сиромашия. На земята има сиромашия, но условията, при които сега живѣешъ, сж други. Тукъ пари не сж нужни. — Ами ако ме излъжешъ и остана безъ пари? И този човѣкъ не може да се осъзнае, да разбере, че е попадналъ въ нови условия на живота.

Сегашнитѣ хора живѣятъ на земята, но прекарватъ състояния на свои близки, заминали за онзи свѣтъ. Заминалитѣ за онзи свѣтъ пкъ преживяватъ състояния на живитѣ. Като не съзнаватъ промѣната, която е станала съ тѣхъ, десетки години наредъ тѣ продължаватъ да живѣятъ съ спомени и разбирания отъ земния животъ. Преди нѣколко деня дойде при мене единъ го-

сподинъ. Той плаче и ми разправя, че жена му умрѣла. Казва, че не може да се успокои постоянно плаче за нея. Азъ му обяснихъ, че причината за неговия плачъ се дължи, на това, че жена му не може да се ориентира въ другия свѣтъ и плаче за изгубенитѣ условия. Тя сега вижда, че не е работила, както трѣбва, и се намира въ тежко положение, между два свѣта: нито е на земята, нито въ духовния свѣтъ. Той възприема нейното състояние и плаче вмѣсто нея. Тази жена трѣбва да работи въ онзи свѣтъ най-малко 20 години, докато се пробуди.

Сега и на васъ казвамъ да работите съзнателно върху себе си, да използвате условията, които ви сж дадени на земята, че като влѣзете въ духовния свѣтъ, да бждете готови. Ще кажете, че Богъ е милостивъ, всичко може да направи. — Богъ всичко може да направи, но никога нѣма да пристъпи единъ отъ великитѣ закони на Битието заради нѣкой ленивъ и несъзнателенъ човѣкъ. Той е далъ всички добри условия на човѣка за разуменъ животъ, за съзнателна работа. Който пропусне тия условия, той ще се намѣри въ духовния свѣтъ при голѣми мъжнотии, въ мракъ и тъмнина. Той ще се намѣри въ положението на житното зърно, заровено въ земята. Дълго време ще плаче, ще страда, ще прави усилия, докато покаже главата си на повърхността, при подобри условия на животъ. За да избѣгне

тия страдания, човѣкъ трѣбва да живѣе споредъ законитѣ на Божиитѣ мисли, чувства и желания, които сж написани въ самия него.

Като ученици, вие не трѣбва да се страхувате отъ страданията, но трѣбва да търсите причината на тия страдания. Щомъ намѣрите причината на нѣкое страдание, вие ще можете да го отстраните. Има страдания, обаче, на които причината не може да се намѣри. Щомъ се натъкнете на такова страдание, приемоте го търпеливо и чакайте времето, когато причината сама ще ви се открие. Мнозина мислятъ, че като се обърнатъ къмъ Бога, страданията ще ги напуснатъ. Дали ще страда човѣкъ, или не, това не е важно. За човѣка е важно да бжде роденъ отъ Бога, а не да бжде обърнатъ къмъ Бога.

Писанието казва: „Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Родениятъ отъ Бога никога не говори за себе си. Кажете ли на нѣкого, че е роденъ отъ Бога, той веднага ще бжде подложенъ на изпитания. Родениятъ отъ Бога е вътрешно богатъ. Той не се нуждае отъ пари. Видите ли, че нѣкой се оплаква отъ нѣмотия, знайте, че той не е роденъ отъ Бога. Може да ви говори за себе си, за своето духовно развитие, но вие ще знаете, че той още не се е изпиталъ, не се е позналъ. Родениятъ отъ Бога не се нуждае отъ пари. Той никога не може да бжде банкеръ, нито се стреми къмъ външно богатство. Пеперу-

дата не може да бжде гжсеница, нито гжсеницата — пеперуда. Ангелътъ не може да бжде банкеръ, нито банкерътъ — ангелъ. Ако човѣкъ иска пари на заемъ отъ нѣкой ангелъ, последниятъ ще му каже, че не се занимава съ материални работи и ще го изпрати при банкеритѣ на земята. Ангелътъ ще каже на банкера: Кредитирай този човѣкъ! — Добре, ще го кредитирамъ, но ти ще се подпишешъ вмѣсто него. — Не, ангелътъ не може да се подписва за никого. Преди всичко, той не е гражданинъ на земята, не може да се подписва. За да се подпише, той трѣбва да съблѣче своята дреха и да облѣче човѣшка. Като свѣтло сжщество, като небесенъ жителъ, ангелътъ може само да помага на хората, да ги съветва да си услужватъ взаимно. Който изпълни съветитѣ на ангела, той ще бжде благословенъ. Банкерътъ, обаче, не се нуждае отъ такова благословение. Той е готовъ да даде пари на заемъ, но съ лихва и съ условие да получи паритѣ си на опредѣления срокъ. Такъвъ е редътъ на земята.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Като знаете това, стремете се къмъ новораждането, за което Христосъ говори. Работете върху себе си съ ума, съ сърдцето, съ волята си, да се преобразите, да се родите изново. Това означаватъ думитѣ на Христа: „Търсете, хлопайте, искайте“. Като не разбиратъ дълбокия смисълъ на тѣзи думи, хо-

рата хлопатъ отъ врата на врата, искатъ да имъ се даде нѣкаква помощъ. Тѣ криво разбиратъ Христовитѣ думи. Първо човѣкъ трѣбва да хлопа на вратата на своя умъ, на вратата на своето сърдце и на вратата на своята воля. И ако при това положение не получи нѣщо, тогава само има право да хлопа на чуждитѣ врати. Мнозина, безъ да сж хлопали на своитѣ врати, хлопатъ на чуждитѣ и, ако нищо не получатъ, роптаятъ, обиждатъ се. Защо трѣбва да се сърдите? Може би този, при когото отивате, да не е у дома си. Или, може да не е разположенъ, да нѣма пари въ касата си. Ако отивате да взимате само, безъ да давате нѣщо отъ себе си, вратитѣ на хората ще бждатъ затворени за васъ. Човѣкъ трѣбва едновременно да дава и да взима — да става правилна обмѣна.

Казано е въ Писанието: „Даромъ сте взели, даромъ давайте“. Това се отнася за всички хора. Следователно, ако единъ е получилъ едно благо даромъ, на това основание той трѣбва да даде частъ отъ това благо на своя ближень. Какво правятъ хората съ богатата, които всѣки день изобилно получаватъ? — Тѣ ги задържатъ за себе си. Давайте на хората, на ближнитѣ си отъ любовта, отъ свѣтлината, отъ радостта, които изобилно ви се даватъ. Благото на едного е благо за всички. И обратно: общото благо е благо и на едного. Ще

кажете: Какво ще остане за насъ, ако раздадемъ всичкитѣ си блага? — Не се страхувайте. Ако сте разумни и изпълнявате волята Божия, вие ще бъдете и богати, и здрави, и силни, и учени. Имате ли тѣзи качества въ себе си, и въ затворъ да ви турятъ, пакъ неповреденъ ще излѣзете. Заради клевета, Иосифъ прекара две години въ затворъ, но благодарение на знанието, съ което разполагаше, фараонътъ заповѣда да го извадятъ оттамъ. Скоро следъ това той зае първо мѣсто при фараона.

И тъй, и васъ като Иосифа, трѣбва да ви затворятъ, да проявите знанието и мъдростта си. Докато не проявите знанието и мъдростта си, нѣма да излѣзете отъ затвора. Две години прекара Иосифъ въ затвора заедно съ царския виночерпецъ. При излизане на последния отъ затвора, Иосифъ го помоли да спомене на фараона за него. Виночерпецътъ, обаче, като се освободи, забрави молбата на Иосифа. Но Богъ не забрави Иосифа. По това време фараонъ сънувалъ сънъ, който и най-големитѣ мъдречи на Египетъ не могли да изтълкуватъ. Едва сега виночерпецътъ си спомнилъ за Иосифа и казалъ на фараона, че въ затвора има единъ младъ, ученъ човѣкъ, който може да тълкува сънища. Той навѣрно ще може да изтълкува съня на фараона. Тогава фараонътъ заповѣдалъ да извадятъ Иосифа отъ затвора. Като излѣзълъ отъ затвора, Иосифъ изтълкувалъ съня на фараона, заради

което го поставилъ на най-високото мѣсто — управителъ на Египетъ.

Следователно, стремете се и вие да придобивате знания, доброта, сила, съ които да се издигнете надъ себе си, да проправите своя пътъ. Работете върху себе си, но по такъвъ начинъ, че да не влизате въ стълкновение помежду си. Не сждете ближния си и не го одумвайте. Трѣбва ли да се смѣете на ближния си, че му паднали два жбѣ, когато и на васъ е падналъ единъ? Какво лошо има въ това, че на нѣкого сж паднали два—три жбѣ? Лошото седи въ това, че безъ тѣзи жбѣ той не може да се храни, и следъ време стомахътъ ще престане да работи. Здрави трѣбва да бждатъ жбитѣ на човѣка! И на 120 години да стане, жбитѣ му трѣбва да бждатъ здрави, единъ до другъ наредени, като керемидитѣ на кжщитѣ. Днесъ малко хора се радватъ на здрави жбѣ. Причината за ранното разваляне и падане на жбитѣ се дължи на живота на редъ минали поколения. Тѣ сж живѣли така, че сж разслабили вѣнцитѣ си. Човѣкъ трѣбва да има здрави жбѣ, здрава мисълъ, здрави чувства. Ученикътъ трѣбва да изучава срѣдата, въ която живѣе. Той трѣбва да изучава своя организъмъ, своя умъ и своето сърдце. Не е достатъчно само да кажете, че сте лоши хора, но трѣбва да работите. Лошъ е онзи човѣкъ, който не е обработилъ нивата си. Какво трѣбва да прави, за да стане добъръ? — Да

вземе мотика, рало и да се впрегне на работа.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Новораждането е непрерывенъ процесъ. Да се роди човѣкъ отново, подразбира всѣки день да се ражда. То не е завършенъ процесъ. Който мисли, че като е роденъ веднѣжъ, повече нѣма да се ражда, той самъ се спѣва. Новораждането е вѣченъ процесъ. Когато е въ съгласие съ Божиитѣ закони, човѣкъ е новороденъ. Щомъ наруши единъ отъ тия закони, той веднага пада. Щомъ се разкае и изправи погрѣшката си, той отново се ражда. Това показва, че въ природата сѣществува процесъ на вѣчно възстановяване на нѣщата. Когато боледува, човѣкъ отслабва, пожълтява. но щомъ оздравѣе, отново придобива цвѣта на лицето си и по-красивъ става. Колкото повече страда човѣкъ, физически или психически, толкова по-красивъ и благороденъ става. Колкото повече пада и става, толкова повече човѣкъ се обработва и придобива особена вътрешна красота. Работете съ ония сили и възможности, които сж вложени въ вашия организъмъ. Тѣ представятъ кръга на вашата деятелность. Вънъ отъ този кръгъ вие не можете да излѣзете. Достатъчно е за васъ да използвате силитѣ на вашия организъмъ като реактиви за извършване на редъ вътрешни, алхимически реакции. Работете съ възможноститѣ на живитѣ клетки въ своя органи-

зъмъ, за да събудите мъртвитѣ клетки. Ползувайте се отъ лжчитѣ на животворното слънце, което събужда всичко мъртво, а на живото дава потикъ за работа.

Слънчевитѣ лжи оживяватъ и привличатъ. Обаче, докато сте на земята, не се стремете да отидете на слънцето. Използувайте лжчитѣ, които слънцето ви изпраща, като държите съзнанието си будно, за да приемете благата на живота, да разберете и радоститѣ, и скърбитѣ. Използувайте малкитѣ блага, които всѣки день получавате. Въ малкитѣ блага се криятъ голѣми вътрешни богатства. Имате 500 метра мѣсто. Трѣбва ли да мечтаете да постройте на това мѣсто голѣма кжща, на петъ—шестъ етажъ? Тази кжща ще струва милиони и ще стане причина да задлъжнявате толкова много, че цѣлъ животъ да се заробите за нея. Какво ще придобиете въ края на краищата? — Тревоги, безпокойствия, ограничения, а най-после и смъртъ. — Не, за предпочитане е да си направите малка кжща, съ две стаи и кухня, но да запазите своя вътрешенъ миръ и спокойствие, отколкото да направите голѣма кжща, която да ви отнесе въ гроба. Започвайте отъ малкото и постепенно отивайте къмъ голѣмото. Като се замогнете, тогава можете и палати да строите. Докато нѣмате възможности за голѣмото, използвайте малкото, на което всѣкога ще разчитате. Това е волята Божия. Така сж ра-

ботили всички напреднали братя, които сж завършили вече своето развитие

„Роденъ отъ Бога“. Всички хора иматъ желание да се родятъ отъ Бога. Какво трѣбва да прави онзи, който се е родилъ вече? — Той трѣбва да помага на ония, които не сж родени Нероденитѣ, обаче, трѣбва да се въоръжатъ съ търпение, да не викатъ много. Достатъчно е единъ пжтъ да изплаче малкото дете, за да покаже, че е гладно. Истинската майка е отзивчива. Тя се притича въ помощъ на детето още при първия му зовъ.

Сега, както виждате, на всички предстои една практическа работа, отъ която да придобиете нѣщо. Всѣки трѣбва да опита силата на своята мисълъ, като творчески актъ въ съграждането и въ разрушаването. Старото ще рушите, новото ще съграждате. Следователно, едновременно ще бждете и зидаръ, и рушителъ. Самъ ще събаряшъ, самъ ще градишъ, безъ никаква чужда помощъ. Който не може самъ да събаря, той не може и самъ да гради. — Не може ли само да градимъ, безъ да събаряме? — Въ природата такъвъ процесъ не сжществува. Ученикътъ самъ руши, самъ съгражда. Въ това отношение той прилича на видния професоръ по химия, или по физика, който самъ нарежда приборитѣ за своитѣ опити. Той завъртва, отвъртва канелки, поставя цевы, каучукови тръби, съединява ги съ колби, съ реторти. Не свърши ли самъ тази работа,

не предвиди ли всички условия, които помагатъ при опита, той може да бжде изненаданъ зле. Въ дадения случай този професоръ е слуга, самъ нареджда опититѣ си. Той има и асистенти, но тѣ повече се учатъ отъ него, отколкото да му помагатъ. Виднитѣ професори всѣкога сж били слуги на своята работа, защото знаятъ, какви условия сж нужни за дадени елементи. Остави ли други лица да се мѣсятъ въ неговитѣ опити, тѣ непременно ще развалятъ работата му.

И тъй, каквато работа и да вършите, знайте, че вие сте въ своята лаборатория, предъ нѣкакъвъ наученъ опитъ. Асистентътъ нека седи настрана и гледа, какво правите. А вие, като слуга, ще се впрегнете на работа: ще направите единъ, два, три, десетъ, сто опита, докато дойдете до положителни резултати. Щомъ сте сигурни вече въ резултата на своитѣ опити, ще излѣзете отъ лабораторията си съ открито лице, съ сигурна стѣпка напредъ.

Като ученици на Великата Школа, сега ви се дава задача, която сами трѣбва да решите въ своята лаборатория. Тази задача се заключава въ изучаване физическото влияние на водата върху човѣка. Ще носите вода година, две, три, цѣлъ животъ, докато решите задачата. Тази задача не може да се реши въ една, или въ нѣколко години. Хиляди години сж нужни за правилното ѝ решаване. Всички ще носите вода и ще изучавате

свойствата ѝ. Който никога не е носилъ вода, той сега ще носи и ще се учи.

Божията Любовь носи пълния животъ.

*

4. Лекция отъ Учителя, държана на 12 септемврий, 1928 г. София. – Изгрѣвъ.

РАЗУМНИ НАРЕДБИ.

Богъ е Любовь. Божията Любовь носи щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждростъ. Божията Любовь и Божията Мждростъ носятъ пълното щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждростъ. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждростъ и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

Съвременнитѣ хора се подчиняватъ на редъ наредби, външни или вътрешни, както и на известни свои навици. Както въ живота на хората съществуватъ наредби, така и въ природата. Тя заставя човѣка да се подчинява на нейнитѣ наредби. Запримѣръ, пиенето на вода, яденето на хлѣбъ, спането, това сж наредби отъ природата, безъ които човѣкъ не би могълъ да живѣе на земята. Правилно е човѣкъ да изпълнява наредбитѣ, които разумната природа е установила, но той трѣбва да се запита, какво е придобилъ, следъ като 60—70 години редовно е изпълнявалъ тия наредби.

Като ученици на новата култура, вие трѣбва да мислите върху всичко, което правите, да ликвидирате съ старото. Защо яде

човѣкъ? Вие ще кажете, че човѣкъ яде, за да придобива животъ, енергия въ себе си. За колко време задържате придобитата енергия отъ яденето? — Най-много за три—четири часа. Следъ това пакъ ядете. Тази е причината, задето човѣкъ яде по три или четири пѣти на день, а болниятъ—по-често. Яденето, пиенето на вода, спането представятъ упражнения, безъ които живиятъ човѣкъ не може. Само умрѣлиятъ не прави упражнения. Колкото човѣкъ е по-здравъ, толкова повече упражнения прави. Мисленето, чувствуването на човѣка сж упражнения, които природата му е опредѣлила. Мисълта опредѣля човѣка. Безъ мисълъ той не е човѣкъ. Чувствата опредѣлятъ, дали даденъ човѣкъ е благороденъ, или не. Безъ мисли и безъ чувства, вие нѣмате представа за човѣка. Като мисли и чувствува, човѣкъ се стреми опредѣлено къмъ два центъра: къмъ центъра на слънцето и къмъ центъра на земята. Понеже слънцето е по голѣмо отъ земята, то я привлича къмъ себе си. Тази е причината, поради която стремежътъ на Божественото въ човѣка е насочено къмъ слънцето.

Като наблюдавате явленията въ живота и природата, вие казвате, че малкитѣ рѣкички образуватъ голѣмитѣ рѣки. Малкитѣ морета образуватъ голѣмитѣ. Това отчасти само е вѣрно. Въ действителность, обаче, не е така. Малкото не може да създаде голѣмо-

то. Голѣмата рѣка и голѣмото море се разпрѣсватъ въ малки рѣки и въ малки морета. Малкитѣ мисли, чувства и постѣпки сж получени отъ голѣмитѣ. Когато голѣмото не може да се обхване изцѣло, то се раздробява на малки части, и по този начинъ става достѣпно за обикновения човѣкъ. Дойде ли една малка мисль въ ума ви, едно малко чувство въ сърдцето ви и една малка постѣпка въ волята ви, вие трѣбва да ги приемете, да имъ дадете възможность да се проявятъ. Тѣ представятъ процесъ, който се е започналъ вече и трѣбва да се завърши. — Защо човѣкъ трѣбва да вѣрва въ Бога? — За да се стреми къмъ нѣщо. Вѣрата е стремежъ. Който не се стреми къмъ Бога, той е осѣденъ на смъртъ.

Често хората говорятъ за вѣра и за безвѣрие. Нѣкои отъ тѣхъ казвагъ, че сж вѣрващи, а други — безвѣрници. Последнитѣ казватъ, че не вѣрватъ въ Бога, не вѣрватъ въ другъ свѣтъ, освенъ въ физическия. Въ този смисълъ, тѣ не сж абсолютно безвѣрници, но не вѣрватъ въ това, въ което другитѣ хора вѣрватъ. Обаче, тѣ вѣрватъ въ паритѣ, въ насието и др. Тѣ не сж безвѣрници, но фанатици. Въ какви ли не кумири вѣрватъ хората! Азъ бихъ желалъ да срещна човѣкъ, който да е абсолютно свободенъ отъ заблуждения и който абсолютно да не вѣрва. Каква вѣра е тази, ако човѣкъ днесъ вѣрва въ доброто, а на дру-

гия день вече се съмнява въ него? Хората на новото учение трѣбва да иматъ характера на детето, да вѣрватъ безъ съмнение, безъ никакво колебание. Само при такава вѣра тѣ могатъ да иматъ добри резултати. Когато дадете на малкото дете чаша съ вода и захаръ и му кажете да тури захаръта въ водата, да се разтвори, то не философствува, не се колебае, но пристѣпва направо къмъ опита. Щомъ захаръта се изгуби, детето веднага вдига чашата съ вода и пие. Следъ това то казва: Понеже захаръта е сладка, и водата е станала сладка. Дайте чаша съ вода и нѣколко бучки захаръ на възрастния човѣкъ и му кажете да тури захаръта въ водата, той веднага ще започне да философствува: ще стане ли водата сладка, какви сж свойствата на захаръта и т. н. — Какъ трѣбва човѣкъ да вѣрва? — Като детето. Вземи захаръта, тури я въ водата и опитай вкуса на получения разтворъ.

Човѣшкиятъ животъ представя верига отъ малки опити, отъ наредби, дадени отъ природата. Ако всѣки день човѣкъ не мисли, не чувствува и не действува, той ще дойде до положението на дѣдото, ще престане да вижда, да чува, докато единъ день умре и го опѣятъ. Човѣкъ трѣбва да бжде абсолютно честенъ, да изпълнява само ония наредби, които природата е предвидила за неговото растене и усъвършенствуване. Това не значи, че той ще допуска само доброто,

а ще отблъсква злото. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ ще допуска въ живота си и доброто, и злото като възможности, а той самъ, като разумно същество, ще седи въ срѣдата, между доброто и злото, и ще работи. Колкото и да се пази отъ злото, човѣкъ все ще се намира подъ негово влияние, както и подъ влиянието на доброто. Обаче, за да не изпитва разрушителното влияние на злото, човѣкъ не трѣбва да го допуска въ ума, въ сърдцето и въ волята си. Вънъ отъ човѣшкитѣ мисли, чувства и постѣпки, злото не е опасно. То е сила, която може да се използва разумно. Докато развалена-та храна не се приеме и асимилира отъ организма, тя не е вредна. Приемеш ли се отъ организма, тя става вредна. Такова нѣщо представя злото за ума, за сърдцето и за волята на човѣка.

Лошитѣ мисли и чувства сж отрова за ума и за сърдцето на човѣка. Запримѣръ, нѣкой се моли на Бога да му даде пари, да забогатѣе. Щомъ не получи отговоръ на молитвата си, той се разколебава въ съществуването на Бога. Щомъ човѣкъ се разколебава въ съществуването на Първата Причина, това показва, че желанието му да забогатѣе не е било на мѣсто. Който иска пари, той трѣбва да се обърне къмъ онзи, който ги е сѣкълъ, а не къмъ Господа. Едно време, когато поискали пари отъ Христа, да плати данѣкъ на държавата,

Той не отиде при банкеритѣ, да търси пари отъ тѣхъ, нито при Господа, но каза на Петра: „Хвърли мрежата въ морето и ще извадишъ една риба, въ устата на която ще намѣришъ една златна монета заседнала. Извади монетата и плати за мене и за тебе. И да не е имало монета въ устата на рибата, като се продаде, пакъ ще се получатъ пари за нея. Съвременнитѣ хора продаватъ говеда, овце и агнета все за пари. Тѣ едни други се продаватъ пакъ за пари.

Сега вие минавате за учени хора, но не си давате отчетъ за всичко, което преживявате. Съмнявате се — дайте си отчетъ, защо се съмнявате. Гнѣвите се — дайте си отчетъ, защо се гнѣвите. Боли ви глава, сърдце, стомахъ — трѣбва да си дадете отчетъ, защо ви боли. Не е достатъчно само да констатираме нѣщата и да се страхувате да не умрете, но трѣбва да си давате отчетъ за всѣко нѣщо, което се случва въ живота ви. Всѣко малко бодване, всѣка болка е резултатъ на нѣкаква слаба експлозия, която става въ нервната система на човѣка. Това сж малки избухвания, причинени отъ електрически пълнежи, които се пукатъ като електрически бомби. Нѣкои бомби се прѣскатъ нагоре, а нѣкои — надолу. Има мисли въ човѣка, които сж силно електрични, вследствие на което предизвикватъ голѣми експлозии въ нервната система. Тѣзи експлозии постепенно разрушаватъ човѣшкия органи-

зъмъ. Пазете се отъ мисли, които рушатъ нервната система.

» Следователно, за да бжде здравъ въ физическо, въ умствено и въ сърдечно отношение, човѣкъ трѣбва да знае, какъ да регулира енергиитѣ на своята мозъчна и симпатична нервна система. Ще кажете, че Господъ пази и спасява човѣка. -- Веднѣжъ Господъ е спасилъ човѣка, втори пътъ нѣма да го спасява. Той му е далъ всички условия да пази своето спасение. Кой каквото е заробилъ въ себе си, самъ трѣбва да го освободи. Спасението е външно и вътрешно. Външно хората спасяватъ, а вътрешно — Богъ. Ако нѣкой не е спасенъ вътрешно, външно трѣбва да се спаси. Като влѣзе въ морето, човѣкъ самъ трѣбва да се пази, да не се удави. Щомъ има ржце и крака, той ще ги движи споредъ вълнитѣ, ще държи главата си надъ водата и така ще плава. Който не знае да плава, той е осъденъ на удавяне. Свѣтътъ е море, въ което всѣки човѣкъ трѣбва да знае да плава, да не очаква на хората да го спасяватъ. Който не знае да плава, той трѣбва да стои на брѣга, или да има спасителенъ поясъ. Знанието на човѣка да плава представя неговата вѣра. Вѣрващите може да плава безъ поясъ и безъ поддржката на чужди хора. Добриятъ плувецъ и въ бурното море е въ безопасностъ. Той прави различни движения, гурка се въ водата, изми а на повърхността, прави различни

маневри, и въ края на краищата излиза неповреденъ. Нѣкои плувци не смѣятъ да се гурнатъ въ водата. Тѣ се страхуватъ да измѣнятъ положението на главата си. Щомъ е влѣзълъ въ морето, човѣкъ ще влиза подъ водата, ще излиза надъ водата, но винаги ще пази главата си.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ все ще влѣзе да живѣе въ нѣкаква система, но той трѣбва разумно да използва силитѣ на тази система. Той ще се движи по прави и криви линии въ тази система. Що е права и що е крива линия? Споредъ сегашнитѣ учени, правата линия е най-късото разстояние между две точки. А когато редъ точки се намиратъ на еднакво разстояние отъ една вътрешна, централна точка, образува се крива линия. Когато правата престане да функционира, тя се превръща въ крива. И когато кривата престане да функционира, тя се превръща въ права. Сжщото се отнася и до мислитѣ. Когато правата мисль стигне до своя краенъ предѣлъ, тя се превръща въ крива линия. Кривата линия се опредѣля отъ разстоянието на точкитѣ, които я образуватъ, по отношение на вътрешната, централна точка. Ако всички точки на кривата сж еднакво отдалечени отъ централната, тогава и постѣпкитѣ на човѣка ще бждатъ отмѣрени, правилни. Обаче, ако точкитѣ не сж еднакво отдалечени отъ централната, имаме елипса. Тогава казваме, че въ постѣпкитѣ на

даденъ човѣкъ има нѣкаква несъразмѣрностъ, нѣкакво отклоняване отъ нормалното положение. Когато се движи по крива линия, човѣкъ образува една система. Щомъ образува система, непременно нѣкой ще се върти около него. Ако нѣкой човѣкъ казва за себе си, че се върти около слънцето, това подразбира, че той представя земя. Тогава пъкъ луната ще се върти около него.

Следователно, както планетитѣ се въртятъ една около друга, така и хората се въртятъ едни около други. Сжщиятъ законъ се отнася и къмъ мислитѣ на човѣка: около силнитѣ мисли винаги обикалятъ по слаби, и по този начинъ се образуватъ системи отъ мисли. Една отъ великитѣ задачи на човѣка е така да създаде своя мисловъ свѣтъ, че да образува единъ козмосъ, въ който мислитѣ да бждатъ наредени въ планомѣрни системи. Между системитѣ на външния козмосъ и тия на мисловия свѣтъ на човѣка има известно съотношение. Съ други думи казано: макрокозмосътъ съответствува на микрокозмоса. Каквото става въ външния свѣтъ, сжщото става въ мислитѣ, чувствата и постжпкитѣ на човѣка. Ученитѣ сж опитали тия нѣща, но и обикновениятъ човѣкъ може да ги провѣри. За да се домогне до истината, човѣкъ трѣбва да намѣри съответствието между външния и вътрешния свѣтъ въ себе си. Като върви правилно въ своя пжтъ, човѣкъ ще разбере и прило-

жи Божиитѣ закони, както сж ги разбирали и прилагали всички наши братя, които сж завършили своето развитие.

Какво представя човѣкъ въ развитието си? Той представя десетия кръгъ на Битието. Значи, въ пѣтя на своето развитие, човѣкъ образува кръгъ, вътрешно движение по отношение на дадена система. Той още не живѣе изцѣло въ този кръгъ, но нѣкога все ще живѣе. Засега му предстои грамадна работа. Като не могатъ още да проникнатъ въ висшитѣ сфери на мисловия свѣтъ, хората се занимаватъ съ дребнавости. Нѣкои искатъ по-скоро да умратъ, да отидатъ между ангелитѣ, да видятъ, какъ живѣятъ. И да отидатъ между ангелитѣ, пакъ нищо нѣма да научатъ. Тѣ могатъ да видятъ само външната дреха на ангелитѣ, както детето иска да види офицеръ, облеченъ въ парадни дрехи. Тѣ виждатъ, че нѣкой ангелъ прави опити, създава свѣтове, но като не сж учени, нищо нѣма да разбератъ. Тѣ виждатъ, че ангелитѣ пишатъ нѣщо, правятъ нѣкакви изчисления, но не разбиратъ, какво означаватъ тия изчисления. И ученикътъ вижда своята тетрадка по български езикъ, нашарена съ червено мастило, но всичко не разбира. Въ процеса на ученето си, ученикътъ все още прави погрѣшки. Той ще грѣши, а учителътъ му ще корегира.

Свѣтътъ, въ който хората живѣятъ, допуска грѣшки. Въ Божествения свѣтъ, обаче,

никакви погрѣшки, никакви дефекти не се допускатъ. Пише ли нѣкой човѣкъ писмо, той трѣбва да внимава, да не допусне нито една погрѣшка. Тамъ правописътъ е строго опредѣленъ и не се измѣня, вследствие на което всѣка буква отива на своето мѣсто. Божествениятъ езикъ е сложенъ, състои се отъ много думи, затова има ангели, които и досега още не сж го научили. Красивъ е Божествениятъ езикъ!

Всички хора се стремятъ къмъ Божествения езикъ, защото е красивъ. Момата иска да бѣде красива по практически съображения. Ако е красива, тя има по-голямъ вѣроятностъ да се ожени безъ зестра. Щомъ е красива, тя има по-голямъ възможностъ да се ожени за богатъ, за ученъ мъжъ. Момъкътъ иска да бѣде интелигентенъ, по-добре да нареди живота си. Значи, на физическия свѣтъ красотата и интелигентността се използватъ за користолюбиви цели. Въ Божествения свѣтъ тѣ иматъ свършено друго предназначение. На физическия свѣтъ всѣки гледа да се докосне до красивата дреха на човѣка, да я пипне, да опита качествата ѝ, вследствие на което тя лесно се цапа. Въ Божествения свѣтъ красивата дреха се гледа отдалечъ, съ благоговѣние. На физическия свѣтъ всѣки иска да се докосне до ума на интелигентния човѣкъ. Щомъ се докосне, все ще го оцапа, ще го развали. Въ Божествения свѣтъ се отнасятъ особено предпа

зливо къмъ интеллигентността на човѣка.

Като ученици, които сте слѣзали на земята, отъ васъ се изисква голѣмо смирение, да не се бъркате въ работитѣ на своитѣ ближни, да не се осжждате. Че нѣкой не мисли право—това не е ваша работа. — Единкой си не постъпва право. — И това не е ваша работа. Щомъ осждите нѣкого, вие веднага се свързвате съ неговата отрицателна чѣрта. Който се осмѣли да осжди нѣкого въ духовния свѣтъ, той веднага се нагърбва да поеме половината отъ неговия недостатъкъ и да плати за него, като за свой дългъ. Минешъ ли покрай нѣкой човѣкъ, който носи голѣмъ товаръ и го осждишъ, ти веднага се задължавашъ да поемешъ половината отъ товара му. Ако минешъ покрай нѣкой човѣкъ, който носи малкъ товаръ, ти трѣбва да му дадешъ половината отъ своя товаръ. Значи, отъ голѣмия товаръ ще взимате половината, а на малкия товаръ ще придавате половината отъ своя. Отъ натоварената кола ще вземешъ половината багажъ, а на празната кола ще прибавишъ половината отъ своя товаръ. Такива сж отношенията между разумнитѣ сжщества.

И тъй, когато хората казватъ, че животътъ е тежъкъ, това подразбира, че тѣ сж претоварили колитѣ си и не могатъ свободно да се движатъ. И при това положение тѣ ламтятъ за кжщи, за пари, за богатства. Това е неразбиране на живота.

Богатиятъ е натоварилъ кжщата си на кола, тегли я и пъшка — стръменъ е неговиятъ пжтъ. Бедниятъ върви леко, безъ никакви мжчноти. Той се качва бързо, безъ запъхтяване. Като стигне на върха, той има и кжщи, и пари, и каси. Ако богатиятъ е оставилъ кжщата и паритѣ си долу, той не може да се връща да ги носи нагоре.

Всички хора се запитватъ, какъвъ е смисълътъ на живота. Смисълътъ на живота се заключава въ служенето. Да служи на Бога, това е главната задача, която човѣкъ трѣбва да реши. Реши ли тази задача правилно, всичкитѣ му работи ще се наредятъ. Когато човѣкъ реши да служи на Бога, сърдцето му се изпълва съ радостъ, умътъ му — съ свѣтлина, а волята му — съ активностъ. Истински човѣкъ е този, който мисли за Бога. Престане ли да се изпълва отъ тази мисълъ, той не може да се нарече човѣкъ, въ пълния смисълъ на думата. Ангелътъ се отличава отъ човѣка по това, че служи на Бога. Престане ли да служи, той вече не е ангелъ. Следователно, човѣкъ се отличава отъ животнитѣ по това, че мисли. Престане ли да мисли, той се превръща въ животно. Ангелътъ се отличава отъ човѣка по това, че служи. Престане ли да служи, той се превръща въ човѣкъ. Като човѣци, вие не трѣбва да губите човѣшкото въ себе си — мисълта.

Съвременнитѣ хора сж недоволни отъ положението, въ което се намиратъ. Тѣ се

стремятъ къмъ нѣщо по-високо. По-високо положение отъ това, въ което човѣкъ се намира, е положението на ангела. Значи, човѣкъ иска да стане ангелъ, да служи на Бога. Докато дойде до ангелското състояние, той трѣбва да постави мисълта си за основа на своя животъ. Ако не може да мисли, човѣкъ никога нѣма да стане ангелъ. Подолу може да слѣзе, но по-горе не може да се качи. Мисълта води човѣка къмъ служене. Може да служи само онзи човѣкъ, който живѣе въ пълна хармония съ себе си. Ангелскиятъ свѣтъ е свѣтъ на хармония. Казватъ, че ангелитѣ живѣятъ на небето. Значи, небето е мѣсто на хармония. Погледнете ли къмъ небето, осѣяно съ безброй свѣтове, слънца и звезди, вие чувствувате хармонията между тѣхъ. Тѣ представятъ възвишени, разумни същества. Като гледамъ кжщитѣ, азъ зная, че тѣ не сж разумни, но въ кжщитѣ живѣятъ разумни същества. Кжщата е построена отъ разумни същества, но и въ нея живѣятъ такива. Колкото по-красива е кжщата, толкова по-разумни същества живѣятъ въ нея. На сжщото основание, всѣка звезда е жилище на разумни същества, които изпращатъ своитѣ свѣтли мисли по цѣлия свѣтъ. За тѣхъ земята представя предметно учение. Понеже разумнитѣ същества влизатъ въ системи, създадени отъ Първата Причина, затова тѣ мислятъ за всичко, за което и Тя мисли. Нѣкои хора

гледатъ ограничено на живота и казватъ, че не искатъ да се интересуватъ отъ звездитѣ, но се интересуватъ само за себе си. — Не, синътъ трѣбва да се интересува отъ живота на баща си, на майка си, на сестра си, на брата си, на господаря си, на приятеля си и т. н. Изобщо, всѣки човѣкъ трѣбва да се интересува отъ живота на ония, които влизатъ въ неговата система.

Като ученици, пазете се отъ ограничени- ния. Човѣкъ самъ се ограничава, външно или вътрешно. Той казва: Това не трѣбва да правя, онова не трѣбва да правя. День следъ день той се ограничава, свързва се съ известни постановления и наредби, докато се види напълно заробенъ. Нѣма защо да се обвързвате. Вие знаете вече старитѣ наредби, опитали сте резултатитѣ на досегашнитѣ си навици. Време е да се освободите отъ старото. Яденето, пиенето, дишането, мисленето, чувствуването, волевитѣ действия сж все стари наредби, но не може да ги напуснете. Не можете да ги напуснете и не трѣбва да ги напуснете, но нѣщо ново трѣбва да внесете въ тѣхъ: яжъ по новъ начинъ, пий по новъ начинъ, дишай по новъ начинъ, мисли, чувствуй и работи по новъ начинъ. Човѣшкиятъ животъ е изтъканъ отъ наредби, но тѣ трѣбва всѣки день да се обновяватъ. Чиновникъ ли си, изпълнявай службата си по новъ начинъ. Ученикъ ли си, учи по новъ начинъ. Каквато работа и да предприе-

мешъ, работи въ духа на новото. Работата е разумно нѣщо, тя внася радостъ и веселие въ живота на човѣка. Тя го прави щастливъ. Бездействието го прави нещастенъ.

Като ученици, вие всѣки день трѣбва да решавате по една малка задача. За решаване на задачитѣ ви сж дадени редъ условия, които разумно трѣбва да използвате. Ще дойде нѣкой при мене да му кажа, какъвъ ще бжде краятъ на живота му. Той иска да знае истината по този въпросъ, за да разбере, има ли смисълъ да работи, да прави усилия. Щомъ иска да му кажа истината, ето каква е тя: краятъ на живота ви ще се ознаменова съ това, че ще умрете гладни. Такъвъ ще бжде и вашиятъ край, такъвъ ще бжде краятъ и на царя, и на банкера, и на последния сиромасъ. Всички хора ще заминатъ отъ този за онзи свѣтъ, гладни и жадни. — Какво ще стане съ детето, което току що се ражда? — Ще живѣе. Новороденото дете подразбира начало на живота. Който се ражда, той туря начало на своя животъ. Началото подразбира истината. Който започва, т. е. туря начало на живота си, той ще живѣе. Който туря край, т. е. свършва съ живота, той умира. Докато момата храни въ ума си мисълъ за женене, тя живѣе. Щомъ престане да живѣе съ тази мисълъ, тя умира. Докато се учи, ученикътъ живѣе. Щомъ престане да учи, той умира.

Това е законъ. Човѣкъ трѣбва постоянно да се учи, да придобива знания.

Какво представя знанието? — Знанието е стремежъ на душата къмъ нѣщо. Земята се стреми къмъ слънцето. Момата се стреми къмъ момъка, а момъкътъ — къмъ момата. Значи, като се стреми къмъ слънцето, земята може да се уподоби на мома, която се стреми къмъ момъка. Колкото момата може да владѣе момъка, толкова и земята може да владѣе слънцето. По отношение на слънцето, земята е бебе. Слънцето е милионъ и половина пжти по-голѣмо отъ земята. Изобщо, никой никого не може да владѣе: нито земята може да владѣе слънцето, нито момата — момъка, или момъкътъ — момата. Когато говоримъ за любовта на хората, ние имаме предъ видъ тѣхнитѣ вътрешни отношения — отношения на души. Едно отъ качествата на любовта е, че тя дава животъ. Който не може да даде животъ, той не обича. Христосъ казва: „Азъ за това дойдохъ, да имъ дамъ животъ, и да го иматъ преизобилно“. Тѣй щото, говори ли ви нѣкой за любовъ, а не ви дава животъ, ще знаете, че той не говори истината. Който има любовъ въ себе си, той дава животъ на другитѣ и самъ не умира. Слънцето всѣки день изпраща животъ на земята. Значи, земята живѣе, благодарение на живота, който слънцето ѝ изпраща. Слънцето свѣти, благодарение на любовта, която земята има къмъ

него. Ако земята не го обичаше, слънцето щѣше да потъмнѣе. Съ други думи казано: Който вѣрва въ Бога и Го люби, той свѣти. Усѣмни ли се въ Него и престане да Го люби, той веднага потъмнява. Единъ е Господъ, въ Когото трѣбва да вѣрваме и на Когото трѣбва да служиме. На Него се подчиняватъ и доброто, и злото.

Какво нѣщо е доброто и какво — злото? Въ пѣтя на своето развитие, човѣкъ е дошълъ до положение да познава доброто и злото. Отъ времето на Адама още, човѣкъ направи първия опитъ за познаване на доброто и на злото. Този опитъ водѣше човѣка въ низходяща посока. Сега човѣкъ постепенно се издига, върви въ възходяща посока. Той прави втория си опитъ, но не за познаване на доброто и на злото. Вториятъ опитъ на човѣка е за познаване на самия животъ, който ще го застави да обича живота. Казано е, че човѣкъ трѣбва да се отрече отъ живота. — Той трѣбва да се отрече отъ временния животъ, а да разбере и обикне вѣчния животъ, носителъ на Божествената Любовь. Казано е въ Писанието: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога“.

Да познаемъ Бога, да познаемъ любовта, това е една отъ великитѣ задачи на човѣшкия животъ. Нѣкой казва, че иска да бжде абсолютно свободенъ, съ нищо да не се занимава. — Не, човѣкъ не може да бжде аб-

солютно свободенъ, все ще се занимава съ нѣщо. Той не може да се откаже отъ старитѣ наредби, но поне правилно да ги изпълнява: правилно да мисли, да чувствува, да действува; правилно да яде, да пие, да диша. Всѣка наредба има смисълъ дотолкова, доколкото може да се възобнови, да се изпълни по новъ начинъ. Наредбитѣ, наставленията, по които рибитѣ живѣятъ, не се отнасятъ нито за птицитѣ, нито за млѣкопитаещитѣ, нито за хората. Сегашниятъ човѣкъ се намира въ преходно състояние. Той върви къмъ новъ свѣтъ, за който се изискватъ нови наредби. И слънчевата система днесъ не е сжщата, каквато е била преди хиляди години. Ще дойде день, когато слънчевата система ще се намира подъ влиянието на друга система, която коренно ще измѣни живота на земята — въ положителенъ смисълъ. При новитѣ условия на живота злото свършено ще изчезне. Гнѣвъ, обида, огорчение нѣма да съществуватъ. Какъ ще се гнѣвите на онзи, когото обичате? Какъ ще се гнѣвите на огъня, на водата, на хлѣба, на въздуха, на свѣтлината? Човѣкъ не може да се гнѣви на това, отъ което има нужда. Човѣкъ може да се сърди само на това, което не му е необходимо.

Хората се оплакватъ, че не успѣватъ въ живота си. Тѣ не успѣватъ, защото се стремятъ къмъ голѣми работи, къмъ велики постижения. Стане ли въпросъ да из-

вършатъ нѣкоя малка работа, тѣ я избѣгватъ. Запримѣръ. правили ли сте опитъ, да видите, съ колко хапки хлѣбъ се нахранватъ на обѣдъ? Направете този опитъ за една седмица, да видите, когато ядете съ голѣмъ апетитъ, или когато ядете безъ апетитъ, колко хапки хлѣбъ ще употребите. Добре е човѣкъ да прави такива изчисления, да знае, срѣдно по-колко хапки хлѣбъ употребява на обѣдъ. Ще кажете, че това е дребна работа.—Може да е дребна работа, но отъ нея зависи успѣха на човѣка. Ако въ време на война генералътъ преяжда, той ще изгуби сражението. Ако търговецътъ преяжда, ще изгуби капитала си. Ако ученикътъ преяжда, не може правилно да решава задачитѣ си. Изобщо, когато умътъ или сърдцето на човѣка е заето съ нѣкаква работа, той яде малко или никакъ. Първо свършва работата си, а после яде. Когато вѣрващиятъ, религиозниятъ иска да се моли на Бога, той нищо не яде. При такива случаи стомахътъ на човѣка трѣбва да бжде празенъ, за да могатъ умътъ и сърдцето да възприематъ правилно.

Казано е въ Писанието: „Търсете първо Царството Божие, и всичко друго ще ви се приложи“. Като ученици, вие трѣбва да търсите първо истината, която ще ви направи свободни, и всичко друго ще ви се придаде. Що е свобода? Свободата представлява разумно отношение между всички души.

Разумнитѣ отношения между душитѣ не предизвикватъ никакви стълкновения, никакви противоречия. Тѣ иматъ удобрението на всички напреднали, възвишени сжщества. Разумността подразбира правилни отношения къмъ хората и къмъ ангелитѣ. Дойде ли ви на умъ нѣкоя малка мисль, приложете я. Тя иде отъ нѣкой ангелъ. Давайте пжтъ на малкитѣ мисли и чувства въ себе си. Тѣ сж Божествени. Тѣ идатъ отъ нѣкое възвишено сжщество, отъ нѣкой ангелъ. Запримѣрь, отивате на работа, но въ това време дохожда въ ума ви мисльта да се спрете малко предъ едно бедно момиченце, да му кажете нѣколко думи и да си заминете. Поглеждате момиченцето, но си казвате: Работа имамъ сега, нѣмамъ време да се отклонявамъ отъ пжтя си. Не искамъ нито да дамъ нѣщо отъ себе си, нито да взема. Постжпите ли по този начинъ, вие сте отблъснали една Божествена мисль. Който нито дава, нито взима, той е умрѣлъ човѣкъ, той е мораленъ инвалидъ. Човѣкъ трѣбва да дава толкова, колкото взима. Ако малко взима, малко ще дава; ако много взима, много ще дава. Богъ ни е далъ изобилно животъ, изобилно мисль и чувства. Той ни е далъ всичко въ изобилие. Следователно, давайте отъ изобилието, въ което живѣете. Не давате ли отъ изобилието на живота, отъ изобилието на своитѣ мисли и чувства, вие вършите престжпление. Дайте пжтъ на Божия Духъ въ васъ! Който

не се подчинява на този законъ, той ще се върне назадъ въ развитието си.

Това е философия, която се отнася до ученитѣ хора, до пробуденитѣ души, до роденитѣ отъ Бога. Онѣзи, които ꙗже сж родени още, които не сж пробудени, нека спятъ. На тѣхъ не е дадено още да чуятъ и да разбератъ истината. Тѣй щото, искате ли да се повдигнете, да придобиете свободата си, да имате съдействието на разумнитѣ същества, обичайте истината. Този е правиятъ пжтъ, по който можете да получите отговоръ на вашитѣ желания. Не вървите ли въ този пжтъ, колкото и да се молите, ще ви се отговори: „Съ каквата мѣрка мѣрите, съ такава ще ви се отмѣри“. При това положение, ти ще страдашъ, ще боледувашъ, ще гладуашъ, ще изгубишъ близкитѣ си и т. н. — Защо? — Защото не си обичалъ истината, противодействувалъ си на разумното въ свѣта и т. н. Когато човѣкъ не изпълнява великитѣ закони на Битието и се отклонява отъ правия пжтъ, лесно може да се предскаже, какво ще му се случи. Който разбира това, той може да бжде добъръ астрологъ. Когато Богъ работи въ свѣта, хората трѣбва да Му се подчиняватъ. Не се ли подчиняватъ, тѣ ще носятъ тежкитѣ послѣствия на своето непослушание.

Христосъ казва: „Ако дѣсното ти око те съблазнява, извади го навънъ. Ако дѣсната ти ржка те съблазнява, отсѣчи я и я

хвърли настрана“. Този стихъ се отнася до глупавитѣ хора, които не изпълняватъ волята Божия. Очитѣ на разумния човѣкъ, обаче, гледатъ едновременно на една и сѣща страна. Следователно, нѣма защо да вади едното отъ тѣхъ. Ржцетѣ на разумния човѣкъ работятъ съобразно волята Божия. Следователно, нѣма защо да отсича едната отъ тѣхъ. Обаче, глупавиятъ, който гледа съ едното си око тамъ, дето не трѣбва, и пипа съ едната си ржка на забранени мѣста, по-добре е да влѣзе въ живота съ едно око и съ една ржка, отколкото да върши престѣпление. Но какъвъ ще бжде твоятъ животъ, ако влѣзешъ въ него съ едно око и съ една ржка? — Не, човѣкъ може да живѣе така, че да не се съблазнява. Той трѣбва да влѣзе въ живота съ две очи, съ две уши, съ две ржце и съ два крака.

Първото нѣщо, което се изисква отъ васъ, е да имате непреодолима любовъ къмъ истината. Съзнанието ви трѣбва да бжде толкова будно, че нищо въ свѣта да не ви изкушава. Мислитѣ, чувствата, действията ви трѣбва да бждатъ безпогрѣшни. Направите ли нѣкаква погрѣшка, веднага трѣбва да я корегирате. Не можете ли сами да я изправите, обърнете се къмъ учителя си. Запримѣрь, пишете буквата А, но сте я написали неправилно. Учителътъ ви ще напише сѣщата буква и, като имате красивъ образецъ за нея, вие ще можете да изправите по-

грѣшката си. Човѣкъ трѣбва да се упражнява, да изработи красивъ почеркъ. По почерка се сѣди за характера на човѣка. Колкото по-красивъ и правиленъ е почеркътъ, толкова човѣкъ е по-благороденъ. Значи, характерътъ на човѣка се познава по почерка, по лицето, по челото, по носа, по устата. Разумниятъ свѣтъ пѣкъ опредѣля отношенията си къмъ човѣка споредъ неговия вътрешенъ животъ. Щомъ човѣкъ измѣни, въ смисълъ подобри своя вътрешенъ животъ, и разумниятъ свѣтъ подобрява отношенията си къмъ него. Това е законъ на съответствие, който съществува навсѣкжде въ природата. Като влѣзе въ затворъ, човѣкъ се облича въ халатъ. Щомъ излѣзе отъ затвора, той съблича халата и облича хубави, нови дрехи.

И тъй, щомъ сте дошли на земята, трѣбва да разберете, въ какво седи смисъла и красотата на живота. Човѣкъ е дошълъ на земята за две нѣща: да се научи право да мисли — да се опредѣли като човѣкъ, и да служи съ любовъ на Бога — да се опредѣли като ангелъ, т. е. като човѣкъ, който е далъ ходъ на Божественото начало въ себе си.

Желая ви да мислите право и да служите на Бога съ любовъ. Радвайте се и за едното, и за другото.

Божията Любовъ носи пълния животъ.

*

5. Лекция отъ Учителя, държана на 19 септември, 1928 г. София.—Изгрѣвъ.

АКУСТИКА НА СЪЗНАНИЕТО.

Сега ще говоря върху „акустика на съзнанието“. Думата „акустика, акустиченъ“ се употребява въ случаи, когато искатъ да обяснятъ, какъ става предаването на звука. Казватъ, запримѣръ, акустиченъ салонъ. Това подразбира такъвъ салонъ, въ който звука на даденъ инструментъ, или гласа на пѣвеца, на говорителя се предава еднакво силно, ясно и чисто отъ всички мѣста на салона. На който край и да застане човѣкъ, все добре ще чува. Акустиката има приложение въ музикални салони, въ читалища, дето се държатъ сказки, въ театри. Актьорътъ може да е много добъръ, но ако театрътъ не е акустиченъ, публиката нѣма да чува добре. Ораторътъ може да е много добъръ, но ако салонътъ не е акустиченъ, слушателитѣ нѣма да чуватъ добре и единъ следъ другъ ще си излѣзатъ. Като знаятъ значението на акустиката, турцитѣ правятъ банитѣ си акустични. Като влѣзе човѣкъ единъ пжтъ въ турска баня, пожелава пакъ да отиде. Има акустика и на човѣшкото съзнание. Когато човѣкъ има акустика на съзнанието си, всички го разбиратъ и оставатъ доволни отъ неговата мисль. Нѣма ли акустика на съзнанието, никой не го разбира. Мисльта му може да е права, но щомъ не е акустична, хората не могатъ да я възприематъ.

Акустика съществува не само въ театри-
тѣ и салонитѣ, но и въ науката. Едни науки
сж акустични, а други — не сж акустични.
Ония науки, които се изучаватъ съ приятностъ
и увлѣчение, сж акустични. Всички науки, кои-
то не се изучаватъ съ увлѣчение, нѣматъ аку-
стика въ себе си. Запримѣрь, старитѣ езици
не сж акустични. Каква акустика може да има
въ анатомията на предпотопнитѣ животни?
Много ученъ трѣбва да бжде човѣкъ, за да
може, отъ останкитѣ на нѣкое предпотопно
животно, да възстанови цѣлото животно. Мно-
го отъ човѣшкитѣ мисли, чувства, действия,
разбирания сж разхвърляни въ пълень безпо-
рядкъ, безъ никаква система, както сж раз-
хвърляни коститѣ на предпотопнитѣ животни.
Както ученитѣ могатъ да събератъ разпрѣ-
снатитѣ кости и да възстановятъ животното,
така има учени, които отъ безпорядъка на чо-
вѣшкитѣ мисли, чувства и желания могатъ да
създадатъ стройна, хармонична система. Ще
кажете, че докато се постигне това, главата
на човѣка ще побѣлѣе. Какво лошо има въ по-
беляване на главата? Има смисълъ да побѣ-
лѣе главата на човѣка, но поне да научи нѣ-
що. Ако нищо не е научилъ, а главата му е
побѣлѣла, това побѣляване е безпредметно.
Като изтъкатъ платното, женитѣ го турятъ да
се бѣли. Бѣленото платно е за предпочитане
предъ небѣленото. Красивъ е бѣлиятъ цвѣтъ,
но когато има акустика въ него. Виждате хора
съ побѣлѣли коси, но космитѣ имъ сж чисти,

меки, приятни за гледане и пипане. Има хора събъли коси, на които косъмътъ нѣма приятенъ бѣлъ цвѣтъ и на пипане е остъръ, твърдъ. Той нѣма акустика въ себе си.

Съвременнитѣ хора казватъ, че животътъ е сериозно нѣщо и не може да се живѣе, както и да е. Вѣрно е, че животътъ е сериозенъ, но сжщевременно той е идеенъ и красивъ. Въ това сж съгласни всички разумни хора, както сж съгласни, когато предъ тѣхъ сложатъ добре сготвено ядене. Всички се нареждатъ около трапезата и казватъ, че навсѣкжде сжществувва редъ и порядъкъ. Обаче, какво ще правите, ако предъ васъ сложатъ нѣтолко сжда съ ядене, приготвено отъ нѣколко деня: въ единия сждъ — най-старо ядене, въ другия — по-прѣсно, а въ последния е сипано ядене, което току що е свалено отъ огъня. Каквото и да е положението на човѣка — царъ, владика, или простъ работникъ, всѣки ще протестира, ако му сипятъ ядене, готвено отъ нѣколко деня насамъ. — Защо ще има протести? — Защото качеството на яденето не е еднакво, а сжщевременно се прави разлика: на бедни и прости хора се сипва отъ старото ядене, а на богати и учени — отъ прѣсното. Различното качество на храната поражда недоволство между хората. Недоволството пѣкъ става причина за изгубване на акустиката на съзнанието имъ.

Въ живота има много случаи, при които човѣкъ лесно губи акустиката на своето съзна-

ние. Запримѣрь, една сутринь ставате веселъ, разположенъ, готвите се да излѣзете, да уредите нѣкои важни работи. Вървите изъ пжтя доволенъ, подсвирквате безгрижно съ уста, но изведнѣжъ срѣщате единъ вашъ познатъ, който бързо туря въ джоба ви една книжка, на която виждате написана сумата 15,000 лв. Спомняте си, че това е ваша полица, която трѣбва да изплатите още днесъ. Разположението ви веднага изчезва. — Защо? — Изгубвате акустиката на съзнанието си. Вие се намирате предъ една важна задача, която непременно трѣбва да решите.

Срѣщате една млада, красива мома, която се разговаря съ двама млади, учени хора. Тя е довольна, засмѣна, защото и двамата я обичатъ. Докато не се намира предъ въпроса, кого отъ двамата да избере, тя счита, че всичко е въ редъ и порядъкъ. Обаче, изправили се предъ нея въпроса за изборъ, мирътъ ѝ се нарушава, тя не знае, какво да прави. Външно и двамата сж млади, красиви, учени, но какви отрицателни качества криятъ въ себе си, тя не знае. Една бждеща възможность за нѣкакво нещастие я плаши, и тя става вече замислена, сериозна. — Защо? — Изгубила е акустиката на своето съзнание. Всѣки човѣкъ се намира предъ мъжнотии, които могатъ да причинятъ нарушавне на акустиката въ неговото съзнание.

Ако искате да разберете повече нѣщо върху акустика на съзнанието, прочетете 18,

19 и 20 глави отъ Евангелието на Матей. Като ги четете, вижте, какво отношение иматъ тѣ къмъ васъ. Въ тѣзи глави се описва сегашното състояние на човѣшкото съзнание.

Сега ще пристѣпимъ къмъ единъ наученъ въпросъ. Представете си, че имате два планински върха А и В. Да допуснемъ, че върхътъ А е богатъ съ златни, сребърни, мѣдни руди, съ вжглища, каменна соль и др.. Сжщевременно този върхъ е осѣянъ съ много извори, поточета, рѣки. Другиятъ върхъ В, обаче, е беденъ. Освенъ трева, нищо друго нѣма по него. Това голѣмо различие на двата върха създава различие и въ живота, който се развива около тѣхъ. Около върха А се развиватъ индустриални центрове: рудитѣ се използватъ, водитѣ се впрѣгатъ на работа — за воденици, за електрически мотори. Върхътъ В се използва само като добро пасбище и се посещава отъ овце, агнета, говеда и т. н. Около върха А кипи животъ, който бързо се развива, а върхътъ В остава назадъ въ развитието си. Върхътъ А представя разуменъ, културенъ центъръ, а върхътъ В минава за добро пасбище

Какви елементи сж необходими за проява на културата? Въ физическо отношение, злато, сребро, мѣдъ, соль, вжглища, вода сж елементи, необходими за проява на културата. Като се ползватъ отъ това положение на нѣщата, хората казватъ, че безъ злато, безъ пари животъ не може да сжществува. Вѣрно е, че безъ злато нѣма животъ.

Златото е необходимъ елементъ, както въ грубоматериалния животъ, така и въ органическия. Човѣкъ трѣбва да има злато не само въ кесията си, но и въ своята кръвь — органическо злато. Безъ злато кръвьта не може да действува. Въ този смисълъ, златото е проводникъ на живота. Ако кръвьта на човѣка не може безъ злато, колко повече външниятъ животъ не може да се развива безъ злато. Златото е размѣнна монета между хората, между различнитѣ държави. Въ органическия свѣтъ, обаче, златото е най-добриятъ проводникъ на живота. Който иска да стане безсмъртенъ, той трѣбва да придобие съответно количество злато въ кръвьта си. Следователно, който нѣма нужното количество злато въ кръвьта си за подържане на живота, той умира. Както човѣкъ умира отъ отсъствие на злато въ кръвьта си, така и търговецътъ пропада отъ отсъствие на злато въ касата си. Колкото книжни пари да има човѣкъ, той трѣбва да разполага съ известно количество злато, ефективенъ, както въ касата си, така и въ своята кръвь. Безъ злато, като алхимически елементъ, животътъ е немислимъ. Като знае това, ученикътъ има право да се стреми къмъ придобиване на злато, не като външенъ, материаленъ елементъ, но като вътрешенъ, органически елементъ въ кръвьта — носителъ на живота. Колкото повече злато има човѣкъ въ кръвьта си, толкова по-изобиленъ е животътъ въ него. Колкото по-малко злато има въ кръвь-

та си, толкова по-малко животът тече въ него.

Така трѣбва да гледа човѣкъ на нѣщата, за да може правилно да се ползува отъ всичко, което му се дава. Нови разбирания, нови убеждения, нови условия сж нужни за човѣка. Ще кажете, че както ви е създалъ Господъ, и при каквито условия ви е изпратилъ на земята, това сте вие и това ще останете.—Не, условията, отъ които зависи живота и развитието на човѣка, не сж само външни, но и вътрешни. Ако нѣкой човѣкъ се е родилъ при условия, които върхътъ А дава, той може по-бързо да се развива. Той се намира при благоприятни външни условия. Ако другъ нѣкой се е родилъ при условия, които върхътъ В дава, той не може бързо да се развива. Хората, които живѣятъ на тия два върха, могатъ да се съобщаватъ. Благодарение на възможността да се съобщаватъ, жителитѣ отъ В, които иматъ добри вътрешни условия, могатъ да се ползуватъ отъ външнитѣ благоприятни условия на А и да се развиватъ добре. Културнитѣ хора отъ върха А иматъ злато, сребро, мѣдъ, вжглища, солъ, но тия нѣща не могатъ да се ядатъ. Тѣ ще влѣзатъ въ връзка съ жителитѣ на върха В и ще заимствуватъ отъ тѣхъ млѣко, сирене, масло, вълна и т. н. По този начинъ около В ще се образува другъ културенъ центъръ. Ако хората отъ центъра В сж разумни, тѣ веднага ще пренесатъ енергията си отъ В къмъ А. При

тази обмѣна на живота, именно, се образува особено акустично движение.

Каквито отношения съществуватъ между върховетъ А и В, такива отношения съществуватъ и между хората. Когато двама души се събератъ на едно мѣсто, винаги единиятъ отъ тѣхъ е по-даровитъ. По-даровитиятъ представя върха А — изобилие на богатства и енергия, а вториятъ — върха В. Върхътъ А представя плюсь единица, а В — минусъ единица. Между тѣзи две числа има известно съотношение, или както казваме въ живота — обмѣна. Енергиитъ отъ А минаватъ въ В, а тия отъ В минаватъ въ А. Изобилието на живота, на културата е въ плюсь единицата, която нѣкога ще се прехвърли въ В. Първоначално културата въ А е трескава, бърза, активна. Когато се пренесе въ В, тя става тиха, спокойна. Дветъ култури, А и В, представятъ две фази на човѣшкия животъ. Първата фаза въ развитието на човѣка е неговото физическо развитие — животътъ на физическото съзнание. Това е животътъ на детето — животъ на промѣни. Детето е пѣргаво, активно, скача, ходи. Въ движенията си, детето е работникъ, който обработва земята, разкопава я, вади руди отъ нея и ги пренася отъ едно мѣсто на друго. Ако работникътъ е разуменъ, той ще знае, че единствената посока на движение на енергиитъ му е посоката В. Спази ли този законъ и порядъкъ на природата, неговиятъ характеръ правилно се разви-

ва. Не спази ли закона на природата, той се натъква на редъ противоречия, които изопачаватъ, огрубяватъ неговия характеръ. Щомъ изпадне въ това положение, той започва да вѣрва въ щастие. Да очаквашъ щастieto, това значи, да се надѣвашъ на нѣкакво външно благоприятно стечение на обстоятелствата. Наистина, все трѣбва да дойде нѣкой човѣкъ отвѣнъ, да ти каже, въ коя посока да се движишъ, т. е. накъде да отправяшъ своитѣ енергии.

Когато работитѣ на човѣка не вървятъ добре, колкото и да е ученъ, той започва да търси гадатели, разни врачки, циганки, да му кажатъ, защо нѣма успѣхъ въ живота си. Ще дойде една циганка, ще извади единъ охлювъ, ще го върти натукъ—натамъ и най-после ще извади нѣщо черно отъ него. Следъ това ще вземе едно яйце, ще го чукне и ще каже, че черното отъ охлюва, което е било причина за неуспѣха въ живота на този човѣкъ, е отишло въ яйцето. Тя ще зарови яйцето въ земята, а съ него заедно ще зарови и прѣчкитѣ въ живота на дадения човѣкъ. На другия день го срѣщате веселъ, обнаденъ, съ вѣра, че работитѣ му ще се оправятъ. Наистина, като даде известно възнаграждение на циганката, въ него става нѣкакво отпущване, и енергиитѣ започватъ да текатъ къмъ В. Човѣкъ все трѣбва да жертвува нѣщо отъ себе си, за да тръгнатъ работитѣ му напредъ.

Охлювътъ, на който циганката гледа, е завитъ спиралообразно. Той дава представа за

създаването на свѣта. Щомъ свѣтътъ е създаденъ разумно, непременно ще има животъ. Когато охлювътъ е празенъ, това показва, че животътъ е спрѣнъ, т. е. работитѣ на човѣка не вървятъ добре. Пъленъ ли е охлювътъ, работитѣ на човѣка се развиватъ добре. Охлювъ, който не се движи, е празенъ. Движи ли се, той е пъленъ — животъ има въ него. Движението на охлюва отъ едно мѣсто на друго, показва, че животътъ, енергиитѣ трѣбва да се мѣстятъ отъ единъ центъръ въ другъ. Когато охлювътъ е празенъ, въ него нѣма животъ, нѣма злато, сребро, мѣдъ — нищо нѣма въ него. Понеже животътъ въ този охлювъ е престаналъ, въ него се е събрала калъ, която циганката изважда навънъ. Това е черното, което тя изважда отъ охлюва. Щомъ извади черното, което е спъвало правилното движение на енергиитѣ отвънъ навътре и отвътре навънъ, животътъ потича, и работитѣ на човѣка тръгватъ напредъ. Който разбира живота правилно, той може да превежда символитѣ. Охлювътъ, яйцето сж символи въ живота, които трѣбва правилно да се разбиратъ и превеждатъ. Правилното разбиране и превеждане на символитѣ не е нищо друго, освенъ наука, която наричатъ магия.

И тъй, неблагоприятнитѣ условия, препятствията въ живота на човѣка показватъ, че той нѣма акустика на съзнанието си. За да придобие тази акустика, човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ, да постави въ хармония всич-

ки противоречиви елементи въ своя животъ. Той трѣбва да се обърне къмъ нѣкой ученъ човѣкъ, вънъ или вжтре въ себе си, да му помогне. Както и да мисли, човѣкъ все трѣбва да потърси нѣкой по-ученъ отъ себе си, да му преведе символитѣ въ живота. Тази циганка все трѣбва да дойде при човѣка. Като ѝ даде една голѣма сума, работитѣ му ще трѣгнатъ напредъ. Въ дадения случай, циганката играе роля на вѣрата. Щомъ дойде вѣрата въ човѣка, работитѣ му постепенно започватъ да се нареждатъ. Това не значи, че мжчнотиитѣ ще изчезнатъ, но разумността започва да се проявява, и човѣкъ се убеждава, че може да се справя съ мжчнотиитѣ и да върви напредъ. При каквито мжчнотии и да се намира човѣкъ, все ще дойде нѣкой ученъ, добъръ, вѣрващъ, който ще му помогне. Тѣй щото, добре е по-нѣкога да те срещне циганката, да усили вѣрата ти. — Кога трѣбва човѣкъ да срещне циганката? — Когато нѣма акустика на съзнанието си. Обаче, има ли акустика на съзнанието си, добре е човѣкъ да срещне своя Учителъ, Който да му разправя красиви, велики работи.

И тѣй, като ученици, вие трѣбва да имате нови схващания за живота, правилно да превеждате противоречията и мжчнотиитѣ си. Да правите правиленъ преводъ на дадено противоречие, това значи, да намѣрите посоката на вашето движение. Да намѣри човѣкъ посоката на своето движение, това значи, да

опредѣли, за какво е роденъ, съ какви дарби разполага и да работи за тѣхното развиване. Инженерътъ ще поеме посока къмъ върха А, дето има заровени златни, сребърни и мѣдни руди. Той ще копае и ще се ползува отъ тѣхъ. Земедѣлецътъ ще поеме посока къмъ върха В, въ подножието на който има богати полета за обработване и пасбища за отхранване на добитъка. Музикантътъ, художникътъ, поетътъ сжщо ще намѣрятъ посоката на своето движение.

Изобщо, всѣки човѣкъ първо трѣбва да развива онѣзи дарби, съ които е роденъ, а не тия, които отпосле е придобилъ. Тия дарби, които човѣкъ днесъ придобива, ще останатъ за бждеще. Следователно, човѣкъ трѣбва да започва съ силнитѣ дарби, вложени въ него, и съ тѣхъ да работи. Това означава опредѣляне посоката на движението. Който е опредѣлилъ посоката на своето движение, той има акустика на съзнанието си. Който има акустика на съзнанието си, той може правилно да трансформира енергиитѣ си. Следъ голѣми и тежки упражнения, той веднага пристѣпва къмъ малки, прости, за да се освободи отъ голѣмото папрежение, въ което се намира. Малкитѣ, слаби упражнения не сж нищо друго, освенъ отдушници. Чрезъ тѣхъ човѣкъ отпушва крановѣтъ на своя физически и душевенъ животъ, да изтече навънъ напора на енергиитѣ въ него. Когато енергията въ човѣшкия организъмъ не може да се отправя къмъ по-

соката, която ѝ е опредѣлена, тя създава известни страдания на човѣка. За да се освободи отъ тия страдания, той трѣбва да намѣри нѣкакъвъ отдушникъ въ себе си, чрезъ който да прекара излишната енергия навънъ. Въ това отношение, музиката, поезията, художеството сж отдушници, които спасяватъ човѣка отъ голѣми вътрешни напрежения. Щомъ се намѣри подъ натиска на нѣкакво голѣмо напрежение, човѣкъ трѣбва да започне да пѣе, да пише, да рисува. Да си поетъ, ученъ, музикантъ или художникъ, това значи, да изучавашъ и прилагашъ законитѣ на акустиката на човѣшкото съзнание. По тѣзи закони човѣшкото съзнание може да се развива.

Мнозина, особено религиознитѣ, се изказватъ противъ науката. Тѣ намиратъ, че като се стреми къмъ Бога, човѣкъ не се нуждае отъ наука. — Не, науката е толкова необходима за човѣка, колкото и храната. Човѣкъ може да се обяви противъ нѣкои шаблонни разбирания на известни учени, но не и противъ самата наука. Науката е сѣществувала преди човѣка. Тя е сѣществувала и преди ангелитѣ, херувимитѣ и серафимитѣ. Божествената наука, поезия, музика, художество сж сѣществували преди всѣкаква наука, поезия, музика, изкуство, за които днесъ се говори. Това, което хората наричатъ музика, поезия и наука, представятъ вълни, отражения на Божествената наука, музика и поезия, които долитатъ до човѣшкия умъ и сърдце и се изнасятъ на-

вънъ. Съзнателно или несъзнателно, човѣкъ се стреми, именно, къмъ тази първична енергия, която единствена е въ състояние да определи посоката на неговото движение. Само при това положение, човѣкъ може правилно да се проявява.

Съвременнитѣ хора се натъкватъ на противоречия, на недоразумения помежду си и се запитватъ, кои сж причинитѣ за това. Много просто! Причината за противоречията и недоразуменията между хората се дължи на отсъствие на акустика на тѣхното съзнание. Когато двама души се каратъ, това показва, че тѣ нѣматъ акустика на съзнанието си. И двамата сж положителни. Обаче, два плюса не разрешаватъ въпроситѣ. Ако търговецътъ увеличава капитала си, а стоката му се намалява, той ще се превърне въ банкеръ. Щомъ иска да върти търговия, отъ една страна той ще получава пари, а отъ друга ще дава за стока. Въ търговията има взимане и даване.

Сжщиятъ законъ се отнася и до човѣшкия животъ. Колкото повече се увеличава златото въ кръвта на човѣка, толкова повече се увеличава и животътъ. Този животъ трѣбва да се вложи въ работа, въ движение. Не се ли тури въ действие, той ще се увеличи толкова много, че ще превърне човѣка въ банкеръ. При тѣзи условия, човѣкъ ще се натъква на редъ противоречия. Тѣй щото, ако изоилието на животъ, на жизнена енергия въ човѣка не се тури въ действие, тя произвежда противоре-

чия въ неговия животъ. Нѣкои майки се оплакватъ отъ децата си, че били буйни, палави, не седѣли на едно мѣсто. — Защо? — Тия деца иматъ много злато въ кръвта си. Това злато внася въ децата излишъкъ отъ животъ, отъ жизнена енергия, която тѣ не знаятъ, какъ да използватъ. Майкитѣ трѣбва да бждатъ просвѣтени, да знаятъ, съ какво да занимаватъ децата си, и по този начинъ да впрѣгатъ на работа излишната енергия въ тѣхъ.

Едно се иска отъ човѣка: да намѣри посоката на своето движение и въ това направление да насочи своитѣ енергии. Не попадне ли човѣкъ въ посоката на своето движение, той за цѣлъ животъ остава недоволенъ. Като не знаятъ този законъ, родителитѣ често насилватъ децата си, каратъ ги да учатъ това, което не имъ е присърдце. Единъ свещеникъ, отъ варненскитѣ села, ималъ единъ синъ. Като станалъ на училищна възраст, бащата го записалъ въ училище да учи. Обаче, детето не обичало да учи. То бѣгало отъ училище и отивало въ една съседна до тѣхъ воденица, дето цѣли часове се занимавало съ правене на колелца за воденици. Въпрѣки силното желание на бащата да изучи сина си, да стане свещеникъ, синътъ станалъ воденичаръ. Казвамъ: Въ каквото направление и да се прояви живота на даденъ човѣкъ, важно е той да върви въ посоката на неговото съзнание. Върви ли въ тази посока, животътъ на човѣка се изявява правилно. Въ този смисълъ, каквато работа и да

изпълнява човѣкъ, щомъ помага за неговото лично повдигане, както и за благо то на цѣлото човѣчество, тя е благородна.

Често хората се обезсърдчаватъ, изпадатъ въ песимизмъ. — Защо? — Не сж намѣрили посоката на своето движение. Песимизмътъ се дължи на подпушване на енергиитѣ въ човѣшкия организъмъ, или на изгубване на акустиката на съзнанието. За да се освободи отъ своя песимизмъ, човѣкъ трѣбва да намѣри оная циганка, която ще му гадае на охлювъ и на яйце. Щомъ му каже нѣколко думи, песимизмътъ изчезва. Да мисли човѣкъ, че циганката му е помогнала, това е все едно, когато нѣкой се търкаля отъ планина, и дрехата му се закачи на нѣкой трънъ, да счита, че трънътъ го е спасилъ. Колкото циганката може да освободи човѣка отъ неговия песимизмъ, толкова и трънътъ може да задържи човѣка отъ падане. Трънътъ е поставенъ въ пѣтя на човѣка като препятствие, да го застави да мисли. И циганката е изпратена при човѣка отъ разумни същества, да го накаратъ да мисли, че отъ него зависи, да бжде щастливъ или нещастенъ.

Сега, като ученици, отъ васъ се иска да мислите право, по новъ начинъ. Мислите ли по старъ начинъ, вие ще бждете нещастни, бедни хора, нѣма да имате злато въ кръвта си. Дойде ли до това положение, човѣкъ престава да съществува, т. е. неговата фирма изчезва. Като види, че е изпадналъ въ пълна не-

състоятелностъ, човѣкъ казва за себе си, че е голѣмъ грѣшникъ. Грѣшникътъ не е нищо друго, освенъ фалиралъ търговецъ, който не може да изплати задълженията си. Ако нѣкой грѣшникъ е готовъ при най-голѣми лихви да изплаща задължеиията си, той е надежденъ — неговата фирма се задържа. Тѣлото на човѣка представя фирмата му, съ която той върши своитѣ търговски операции на земята. Като знаете това, пазете тѣлото си да не фалирате. Не е лесно човѣкъ да фалира! Докато създаде нова фирма, той трѣбва да пази старата. За да запази старата си фирма, човѣкъ трѣбва да уравниоесява капиталитѣ си съ стоката, съ своето производство. Като пази равновесие между капитала и стоката си, между мислитѣ и чувствата си, човѣкъ лесно се справя съ мжнотиитѣ си.

Какво представятъ мжнотиитѣ? Мжнотиитѣ въ живота на човѣка не сж нищо друго, освенъ изплащане на полици. Щомъ си взелъ стока, трѣбва да я платишъ. Когато нѣкой роптае противъ мжнотиитѣ, това показва, че той е взелъ стока, продалъ я, но забравилъ да я плати. Макаръ по-късно и съ по-голѣма лихва, но той трѣбва да изплати тази полица. Мжнотиитѣ сж полици, които човѣкъ неизбежно трѣбва да изплаща. Или ще плаща, или ще върне стоката. Какво трѣбва да прави човѣкъ, ако нито паритѣ може да плати, нито стоката да върне? Тогава той трѣбва да върва въ щастие, въ късметъ. Тѣй щото, човѣкъ

първо започва съ противоречието, съ дисхармонията въ живота и постепенно върви къмъ хармонията. Човѣкъ самъ вижда протворечията въ себе си и самъ ще ги примири. Никой другъ не може да види неговитѣ противоречия, нито може да ги примири. Щомъ примири противоречията въ себе си, едновременно съ това той се справя и съ външния свѣтъ. Той започва да вижда хармонията въ външния свѣтъ, която по-рано не е виждалъ.

Мнозина мислятъ, че като разрешатъ противоречията въ живота си, ще бждатъ на първо мѣсто въ небето. Тѣ се заблуждаватъ. Небето е училище. Както ученикътъ на земята минава отъ по-долно отдѣление въ по-горно, отъ по-доленъ класъ въ по-горенъ, докато единъ день влѣзе въ университета, така и ученикътъ на небето не може да влѣзе въ университета, докато не е миналъ презъ по-долнитѣ класове на училището. Майката може да хване детето си за ржка и да отиде съ него въ университета при голѣмия му братъ, но това не значи още, че детето е студентъ. Ако се развива правилно, единъ день детето ще влѣзе въ университета, ще стане студентъ, какъвто братъ му нѣкога е билъ.

Като ученици, вие трѣбва да имате правилни разбирання за живота. Първо трѣбва да разберете своя вжтрешенъ животъ, а после външния. Човѣкъ не може да разбере външния животъ, докато не е разбралъ своя вжтрешенъ животъ. Като не разбере нѣщо, човѣкъ

се обезсърдчава. Какво означава неразбирането или незнанието? Че не знаешъ нѣщо, това подразбира, че не можешъ да свиришъ като великъ музикантъ, че не можешъ да рисувашъ като великъ художникъ, че не можешъ да пѣешъ като великъ пѣвецъ, че нѣмашъ силата на нѣкой голѣмъ борецъ и т. н. Когато нѣкой казва за себе си, че не разбира и не знае нѣщо, това показва, че той е ученикъ въ първо отдѣление и сега се запознава съ буквитѣ. Той не може да знае и да разбира толкова, колкото знаятъ и разбиратъ ученицитѣ въ гимназията и студентитѣ въ университета. Трѣбва ли да се обижда човѣкъ, че не знае и не разбира нѣкои нѣща? Щомъ не знае и не разбира, той трѣбва да се радва, че има какво да учи. Докато не се научи да пѣе добре, човѣкъ не трѣбва да излиза на сцената. Излѣзе ли на сцената неподготвенъ, ще го освиркатъ и ще му дадатъ урокъ, втори пѣтъ да не се подиграва съ тѣхъ. Да се обижда, или да не се обижда човѣкъ, зависи отъ това, какъ той гледа на нѣщата.

Веднѣжъ дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да привежда всички явления въ физическия свѣтъ, както и тия въ живота, къмъ акустика на своето съзнание. Художникъ ли е човѣкъ, или поетъ, музикантъ, ученъ, той трѣбва да свежда всичко къмъ акустика. Постигне ли това нѣщо, той е дошълъ до възкресението, което води къмъ новия животъ. Това не може да се постигне изведнѣжъ. Кой

дето е стигналъ, оттамъ ще започне и ще върви напредъ. Старото ще остава назадъ, а къмъ новото ще се стреми. Казано е въ Писанието: „Старото небе и старата земя ще преминатъ; ново небе и нова земя ще се създадатъ“. Новиятъ животъ се нуждае отъ нови знания нови разбирания. Между старото и новото нѣма никакви противоречия. Старото е изиграло ролята си. То се оттегля отъ сцената, да дойде новото и да заеме неговото мѣсто. Всички актьори, които сж опредѣлени за новата сцена, ще дойдатъ да свършатъ своята работа. Новото, което сега иде, представя златото, носителъ на живота. Който се откаже отъ новото, той ще фалира. Ако не се откаже, той ще придобие животъ и ще го има изобилно. За да използва правилно този животъ, човѣкъ трѣбва да бже разуменъ, свободенъ, да има свѣтлина въ ума си. Това значи, да има човѣкъ акустика на съзнанието си. За да придобие акустика на съзнанието си, човѣкъ трѣбва правилио да изпълнява всички наредби на природата. Яле ли, спи ли, диша ли, мисли ли, човѣкъ трѣбва да знае законитѣ, по които тѣзи процеси се извършватъ. Когато възприема свѣтлина, човѣкъ трѣбва да знае, подъ какъвъ жгълъ да я приема. Когато мине презъ редъ мжчнотии, противоречия и страдания, човѣкъ дохожда най-после до правата мисль, която го поставя въ посоката на неговото движение. При това положение, противоречията на човѣка ще се намалятъ и между енергиитѣ отъ

двата върха въ него ще става правилна обмѣна. Това значи „раждане на новата култура“ — култура на новия животъ.

Кажете сега, кой въпросъ е най-важенъ по отношение акустиката на съзнанието. Единъ ще каже, че еди-кой си въпросъ е важенъ. Другъ ще изтъкне съвсемъ особенъ въпросъ. Това зависи отъ разбиранията на човѣка. Споредъ мене, всички пасажѣ въ музиката, въ поезията сж еднакво важни. Различието седи само въ мѣстата, на които сж поставени. Въ една музикална пиеса всички тонове сж еднакво важни, само че едни отъ тѣхъ сж поставени на първо мѣсто, вследствие на което изпъкватъ повече отъ другитѣ. Махнете ли нѣкой отъ тоноветѣ, които считате маловажни, веднага ще се образува единъ дисонансъ. Отъ различното съчетаване на тоноветѣ се образува или хармония, или мелодия. Хармонията създава широта на съзнанието, а мелодията — дълбочина. Съзнанието се нуждае едновременно и отъ хармония, и отъ мелодия. Когато човѣкъ има акустика на съзнанието си, хармонията и мелодията въ него се сливатъ въ едно цѣло. При такова съзнание, мислитѣ, чувствата и действията на човѣка сж необикновени, изпълнени съ хармония и мелодия.

Сега, като ученици, предъ васъ се разкрива една велика задача, отъ правилното разрешаване на която зависи вашето велико бъдеще. За решаване на тази задача вие разполагате съ грамаденъ капиталъ — вашата фир-

ма. Турете въ действие този капитал! Задачата на всѣкиго е различна: на ученика отъ отдѣленията е дадена задача да свърши отдѣленията и да влѣзе въ прогимназията; тоя отъ прогимназията трѣбва да мине въ гимназията; който е свършилъ гимназия, той трѣбва да свърши университетъ. На нѣкои сж дадени задачи да станатъ учени, богати, поети, музиканти, художници и т. н. Какво се иска отъ васъ въ дадения моментъ? Да давате даромъ. Това, което даромъ сте взели, даромъ давайте. Това, което съ пари сте взели, съ пари давайте. Има нѣща, които не могатъ да се даватъ даромъ. По какъвто и да е начинъ, но човѣкъ всѣкога трѣбва да плаща за онова, което му се дава. Запримѣръ, интензивното желание на ученика да слуша учителя си като пѣе или свири, е особенъ начинъ на плащане. Когато ученикътъ е доволенъ отъ учителя си, последниятъ се вдъхновява и възнаграждава за своята работа. Каквото човѣкъ даде, въ края на краищата то пакъ ще се върне при него. Обаче, когато дава, човѣкъ трѣбва да знае посоката на своето движение, както и състоянието, въ което възприемателтъ се намира. Ако човѣкътъ, къмъ когото сте изпратили мисълта си, не е билъ акустично разположенъ, мисълта ви ще се върне къмъ васъ, но като дисхармонична. Срещнете ли човѣкъ, който иска да ви прочете или изсвири нѣкое свое произведение, не го отблъсвайте, изслушайте го внимателно. Пъкъ и той

отъ своя страна трѣбва да бѣде внимателенъ. Като пожелае да ви прочете нѣщо, но вие не се заинтересувате, нека се откаже отъ намѣрението си. Четете, пѣйте, свирете на хората само тогава, когато видите, че въ тѣхъ естествено се явява нѣкакъвъ интересъ къмъ васъ. Щомъ сте заинтересувани отъ него, той ще ви чете, а вие ще пишете, ще си вадите бележки. Дойде ли на ума ви нѣкаква свѣтла мисль, вземете бележника си и я запишете. Това е предсказанието на циганката, която гледа на яйце и на охлювъ. Вѣрно е казала тя. Щомъ циганката си замине, работитѣ ви постепенно ще почнатъ да се нареждатъ. Тази циганка представя отъ една страна вѣрата въ човѣка, а отъ друга — науката. Днесъ нито вѣрата се зачита отъ всички хора, нито науката.

И тъй, когато циганката дойде при васъ, приеете я. Тя е скромно облѣчена. Ако я приеете, тя ще отвори дисагитѣ си, ще извади охлюва и яйцето и ще почне да гадае. Това сж нейнитѣ пособия, съ които работи. Който не вѣрва въ циганката, т. е. въ науката, ще каже, че това сж измислени теории, които нѣматъ практическо приложение. — Не, добре гадае циганката. Слушайте, какво ви казва. Съ циганката е лошо, скжпо плащате за гаданието ѝ, но безъ циганката е още по-лошо. Съ науката е лошо за нѣкои, но безъ науката е два пѣти по-лошо. Изучавайте онова, което се крие въ охлюва и яйцето, като символи, ако

искате сами да си помогнете. Всѣки день внасяйте по нѣщо ново въ съзнанието си. Старото е отживѣло вече времето си. Вложете новото въ съзнанието си и вървете напредъ. Не поставяйте никакви ограничения на Божественото въ себе си. Този е начинътъ, по който можете правилно да се развивате.

Сега, поставете за основа на живота си следното правило: безъ моралъ, но съ любовъ; безъ моралъ, но съ свѣтлина; безъ моралъ, но съ свобода. Моралътъ е изигралъ вече своята роля. Сега започва новиятъ животъ на любовта, на свѣтлината и на свободата.

Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината.

Въ истината е скритъ животътъ.

6. Лекция отъ Учителя, държана на
26 септемврий, 1928 г. София.—Изгрѣвъ.

БЕЗЪ ПРЕГРАДИ.

Богъ е Любовь. Божията Любовь носи щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждростъ. Божията Любовь и Божията Мждростъ носятъ пълното щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждростъ. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждростъ и Божията Истина носятъ ~~пълното~~ щастие.

всичко то

Размишление

Въ живота на човѣка има нѣколко важни нѣща, които той трѣбва да изучава. Отъ познаването на тия нѣща зависи неговото бъдеще. Днесъ тия важни нѣща представятъ за човѣка неизвестни величини. Животътъ на човѣка е построенъ, именно, върху тия неизвестни. Една отъ неизвестнитѣ величини за човѣка е животътъ. Какво представя животътъ, и той не знае, но трѣбва да го изучава. Животътъ има две страни: положителна и отрицателна. Дветѣ страни на живота го опредѣлятъ като щастливъ и като нещастенъ. Когато животътъ се проявява така, както изтича отъ Бога, той е щастливъ. Когато не се проявява такъвъ, какъвто е въ

действителностъ, той е нещастенъ. Когато се стреми къмъ нѣщо и не може да го постигне, човѣкъ се чувствува нещастенъ. Постигне ли го, той е щастливъ. Въ този смисълъ, щастието и нещастieto сѣ вътрешни състояния въ човѣка. Човѣкъ се стреми къмъ нѣщо, но къмъ какво, и той не знае. Значи, и стремежътъ на човѣка представя нѣщо неизвестно.

Какво представя стремежътъ, и защо човѣкъ се стреми? Стремежътъ не е нищо друго, освенъ слизане и качване на човѣка по наклонъ. Когато пуснете нѣкое тѣло въ пространството, то пада на земята подъ влияние на земното притегляне. Такава сила представя стремежа на човѣка. Подъ влиянието на своя потикъ къмъ нѣщо, човѣкъ върви стремително въ дадена посока. — Докога ще се движи въ тази посока? — Докато стигне предмета, къмъ който се стреми. Щомъ стигне този предметъ, т. е. своя идеалъ, той спира. Значи, предметътъ, къмъ който човѣкъ се стреми, спира неговото движение. По-далечъ отъ този предметъ той не може да отиде. Следователно, всѣки предметъ, къмъ който се стремимъ, е въ състояние или да ни отклони отъ пътя, или да спре нашето движение. Ако нѣкой човѣкъ се стреми да отиде далечъ нѣкъде, т. е. въ идеалния животъ, но постави на пътя си нѣкакъвъ предметъ, самъ ще прегради пътя си, самъ ще спре движението си. Вървете въ

правия път безъ прегради, безъ препятствия. Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да не препятствува на движението си? Щомъ си препятствува, това показва, че е поставилъ на пътя си нѣкакво желание. Всѣко човѣшко желание е преграда, поставена на пътя на наклонната площъ. Тръгне ли човѣкъ по тази наклонна площъ, да реализира своето желание, той неизбѣжно ще спре. Това желание, именно, опредѣля посоката на движението на даденъ човѣкъ. Животътъ на този човѣкъ ще върви въ тази посока, въ която е поставено желанието му. При това положение, животътъ самъ по себе си ще се прояви.

Следователно, когато нѣкой казва, че желае нѣщо, това не е нищо друго, освенъ стремежъ къмъ предмета, който е поставенъ въ известна посока. Той привлича човѣка. Човѣкъ започва да се стреми къмъ тази посока, именно, и животътъ му се проявява по единъ, или по другъ начинъ. Който разбира този законъ, той знае, каква посока ще вземе неговиятъ животъ. Желанията могатъ да бждатъ силни и слаби. При силнитѣ желания, наклонътъ, билъ той въ възходяща или въ низходяща посока, е голѣмъ. При слабитѣ желания наклонътъ е малъкъ. По-неже при силнитѣ желания, които водятъ въ низходяща посока, наклонътъ е голѣмъ, и бързината на движението е голѣма. При бързото движение човѣкъ неизбѣжно пада,

защото предметътъ, къмъ който се стреми, не може да го спре. Често човѣкъ завлича съ себе си и самия предметъ. Понѣкога това бързо движение става причина човѣкъ да изгуби желанието си. Изгуби ли желанието си, той става нещастенъ. Когато силно се удари въ желанието си, човѣкъ може да го умъртви, да го раздроби на части.

И тъй, какво въ сжщностъ представя животътъ, това е неизвестно за човѣка. Въ човѣка има нѣкаква сила, която му подсказва, че живѣе, но отде иде, защо е дошълъ на земята, какво е неговото предназначение, и той не знае. Казвате, че човѣкъ трѣбва да се храни, да расте и да се развива. Защо трѣбва да се храни? Защо трѣбва да расте? Какво се постига съ растенето? Човѣкъ не може да отговори не само на тия въпроси, но и на много още. Той знае, че като е дошълъ на земята, трѣбва да живѣе, да яде, да пие вода, да се движи, но защо е нужно всичко това, не може да си отговори. Това, именно, показва, че човѣкъ се движи и живѣе съ неизвестни величини.

Когато се говори за материята, ние имаме предъ видъ нейнитѣ четири състояния: твърдо, течнo, въздухообразно и огнено, или свѣтлинно. Тѣзи състояния на материята се срѣщатъ и въ човѣка. Когато твърдата материя преобладава въ човѣка, той минава за твърдъ. Ако течната материя преобладава въ него, той минава за мекъ. Когато въз-

духообразната материя преобладава въ човѣка, той има разположение къмъ разширяване, къмъ заемане голѣмъ обемъ въ пространството. И най-после, има случаи, когато огнената материя преобладава въ човѣка. Тогава той е горещъ, огненъ и дето мине, всичко сгорещява. Понеже животътъ се извява чрезъ четиритѣ състояния на материята, човѣкъ непременно ще бжде и твърдъ, и теченъ, и въздухообразенъ, и огненъ. Ако не е твърдъ, човѣкъ ще бжде или теченъ, или въздухообразенъ, или огненъ. Ако не е теченъ, той ще бжде или твърдъ, или въздухообразенъ, или огненъ. Ако не се проявява нито въ едно отъ тия състояния, той никакъвъ не е, т. е. животътъ въ него не може да се прояви. Докато пулсътъ на човѣшкото сърдце бие, докато въ него има външна и вътрешна топлина, и животъ има. Твърдостъта и огнътъ сж крайниятъ предѣлъ на земния животъ. Човѣкъ гори, докато е твърдъ. Щомъ твърдостъта престане, и горението престава. Човѣкъ е твърдъ, докато гори; той е горещъ, докато е твърдъ. Изгуби ли твърдостъта си, и горението престава. Щомъ горението престава, и твърдостъта се губи.

Това сж научни положения отъ алхимията, които трѣбва да преведете въ съзнанието си. Преведете ли ги, вие ще разберете отношенията, които съществуватъ между тѣхъ. Какво предава твърдостъта на тѣлата?

—Форма. Твърдостта е основа на формитѣ. Безъ твърдостъ тѣлата не могатъ да иматъ никаква форма. Формитѣ се моделиратъ, когато се предаде на тѣлата известна мекота. Който иска да моделира формитѣ на своитѣ мисли, чувства и желания, той трѣбва да познава законитѣ, които управляватъ твърдата материя. Едни отъ човѣшкитѣ желания сж твърди, други — течни, трети — въздухообразни и четвърти — огнени. Желанията непременно трѣбва да съдържатъ известни качества, за да се различаватъ едни отъ други, да знае човѣкъ, какъ да се справя съ тѣхъ, какъ да ги реализира. Ако не разбира своитѣ мисли, чувства и желания, човѣкъ може да ги изгуби. Нѣкой говори за моралъ, за характеръ въ себе си, безъ да мисли за твърдостта. Докато не придобие твърдостъ въ себе си, човѣкъ не може да говори за моралъ, за устой на характера си.

Представете си, че имате две семена, които сж въ твърдо състояние. Докато не ги посадите въ земята, животътъ имъ се намира въ латентно състояние. Посадите ли ги въ земята, тѣ намиратъ влага и започватъ да се разпукватъ, т. е. животътъ, който е билъ скритъ въ тѣхъ, се проявява. Ако едно-то семе задържа влагата, както и всички останали условия, само за себе си, ние казваме, че това семе нѣма никакъвъ моралъ. То трѣбва да задържи за себе си

само една частъ отъ условията и богатата на живота, колкото му сж нужни, а останалитѣ да изпрати къмъ другото семе. Следователно, когато човѣкъ задържа всичкитѣ блага на живота само за себе си, казваме, че той не е мораленъ, т. е. нѣма моралъ. Изпраща ли частъ отъ богатата, които получава, и къмъ другитѣ хора, той има моралъ. Който отнима условията за животъ отъ даденъ човѣкъ, той не постѣпва морално. Никога не отнимайте условията за животъ на кое и да е живо същество. Оставете живота като рѣка свободно да тече въ всички живи същества и да ги напоява. Ако богатиятъ, който има на разположение кжщи, ниви, лозя, градини, добитѣкъ, спре тия блага само за себе си, като се сили да премахне всички прѣчки на пътя си и постави преграда между себе си и своитѣ ближни, нѣма да мине много време, и той ще изгуби всичко.

Земята се върти, и теченията на живота се движатъ отъ една посока въ друга. Ще дойде день, когато благоприятнитѣ условия ще потекатъ въ посока, противоположна на първата. Тогава, богатиятъ ще осиромашее, а сиромашѣтъ ще забогатѣе. Има единъ великъ законъ въ природата, който регулира нѣщата. Благата на живота не текатъ само въ една посока. Тѣ мѣнятъ посоката на своето движение. Въ природата постоянно има приливи и отливи, а не само приливи или отливи. Възъ основа на този законъ, ние приемаме,

че и рѣкитѣ се движатъ въ две противоположни посоки, а не само въ една посока, както мнозина твърдятъ. Ако приемемъ последното твърдение за вѣрно, тогава законътъ за приливитѣ и отливитѣ въ природата се отнася само за известни случаи. Въ сжщностъ, не е така. Този законъ е общъ и се отнася не само до физическия, но и до психическия животъ.

Кои сж причинитѣ за приливитѣ и отливитѣ, това е другъ въпросъ. Теченията въ природата се регулиратъ отъ една вътрешна причина. Отъ това гледище, именно, казваме, че теченията въ живота сжщо се смѣнятъ. Който разбира този законъ, той никога не би се осмѣлилъ да постави преграда между себе си и своя ближенъ, съ цель да задържи богатата само за себе си. Той знае, че всѣка преграда, която е поставилъ, единъ день ще се обърне противъ самия него. Като не разбира този законъ и не го спазва, човѣкъ самъ си създава нещастия. Преди всичко, човѣкъ трѣбва да знае, че не е той, който създава богатата. Другъ създава богатата. Щомъ знаемъ това, отъ насъ се изисква само едно: да не поставяме преграда на Божественитѣ блага, които текатъ къмъ насъ. Що се отнася до човѣшкитѣ блага, който иска, той може да поставя прегради. За Божественитѣ блага, обаче, никакви прегради не се позволяватъ.

Земедѣлецъ работилъ цѣло лѣто, събралъ жито отъ нивата си. Той има право да прибере житото си въ хамбаръ. Въ случая хамбарътъ представя една преграда. Божествениятѣ блага, обаче, не се нуждаятъ отъ хамбари. Единствениятъ хамбаръ, който самата природа е предвидила за нѣкои Божествени блага, това е стомахътъ. Всѣки има право да тури въ този хамбаръ само толкова, колкото е нужно за случая. Тури ли повече, отколкото трѣбва, веднага ще дойде наказанието. Ако нѣкой се нуждае отъ повече храна, позволява му се да туря по-често, но по малко. Тукъ не се позволява никакво осигуряване, никакъвъ запасъ. Рече ли нѣкой да се осигури за утрешния день, да складира нѣщо въ хамбара си за следния моментъ, веднага му пращатъ писмо отъ невидимия свѣтъ, съ което го викатъ да даде отчетъ, защо е престѣпилъ единъ отъ великитѣ закони на Битието, защо е турилъ преграда на Божиитѣ блага. Като ученъ човѣкъ, който много знае, искатъ да го назначатъ на служба въ невидимия свѣтъ.

И тъй, помнете: Божественото благо е общо за всички живи същества. Божественото е достъпно за всички същества, но всѣко същество може да се ползува отъ него повече или по-малко, споредъ степенята на своето развитие. И мухата, и вълкътъ, и човѣкътъ иматъ право да се ползуватъ отъ живота, обаче, никое живо същество нѣма

право да туря преграда на живота. Щомъ се осмѣли да тури преграда на живота, смъртъта неизбѣжно го следва. Защо убиватъ вълцитѣ? — По единствената причина, че спиратъ растенето на овцетѣ. Нѣкои вълци сж станали кучета, да пазятъ овцетѣ, но всички вълци не искатъ да станатъ кучета. Борбата между животѣ сжщества, която виждаме въ природата, сжществувa и въ човѣка. Тази борба е причина за недоволството, за страданията, за противоречията въ живота. Често въ човѣка се сблъскватъ две противоположни мисли, чувства или желания, вследствие на което той става недоволенъ. Това сблъскване, тази борба се дължи на факта, че въ единъ и сжщи моментъ дветѣ мисли въ човѣка или дветѣ чувства искатъ да заематъ първото мѣсто въ него. Невъзможно е две мисли или две чувства едновременно да заематъ първо мѣсто въ човѣка. Ако той иска да възприеме и дветѣ мисли, първо ще приеме едната, а после другата. Започнатъ ли тѣ да се борятъ въ него, човѣкъ става недоволенъ. Какъ ще се справи съ недоволството си? За да излѣзе неповреденъ отъ тази борба, човѣкъ трѣбва да стои настрана, да не взима никакво участие. Като се поборятъ известно време, тѣ сами ще решатъ въпроса.

Борбата между две мисли, чувства или желания въ човѣка излиза и вѣнъ отъ него. Ние виждаме, какъ двама братя, или две

сестри се борятъ за едно и сжщо нѣщо, за единъ и сжщъ идеалъ. Запримѣръ, баща има две дъщери, и дветѣ красиви и образовани. Въ дома имъ дохожда младъ, знатенъ момъкъ, отъ княжески родъ. Дветѣ дъщери се влюбватъ въ него, и всѣка иска да го задържи за себе си. Бащата се чуди, какъ да разреши този въпросъ. Той започва да увещава по-малката да отстъпи, да почака малко, и за нея ще дойде сжщо такъвъ знатенъ момъкъ. Обаче, тя не отстъпва. Голѣмата дъщеря пъкъ настоява, че момъкътъ трѣбва да принадлежи на нея. И тя не отстъпва. Какъ ще се реши този въпросъ? Всѣки иска първото мѣсто, първия кандидатъ, първата хапка и т. н.

Съвременнитѣ хора се натъкватъ на редъ такива положения и мислятъ, че сж ги разрешили. Повидимому тѣ сж ги разрешили, но въ сжщностъ тѣзи въпроси и досега още не сж разрешени. Нѣкой казва, че като отстъпилъ, разрешилъ въпроса. Това е привидно отстъпване. Малцина познаватъ и прилагатъ закона на отстъпването. Повечето хора отстъпватъ външно, а вътрешно оставатъ непримирени. Да набиешъ човѣка, да го затворишъ и по този начинъ да го заставишъ да отстъпи, това не е никакво отстъпване. И бащата на дветѣ дъщери можа да разреши въпроса така, но това не е правилно разрешаване. Той можа да набие малката дъщеря, да я затвори временно, да я изпрати въ другъ градъ, докато ожени го-

лѣмата, и да каже после, че въпросътъ е разрешенъ чрезъ взаимно споразумяване.

— Не, това не е никакво разрешаване. Въ края на краищата малката дъщеря ще каже: Можете да ме биете, да ме затваряте, но ще знаете, че азъ го обичамъ.

Въ такова положение се намира всѣки човѣкъ поотдѣлно. Той представя княжески или царски синъ, въ когото сж влюбени дветѣ дъщери на богатия баща. Едната дъщеря представя земния животъ, а другата — небесния. Другояче представени, двата живота не сж нищо друго, освенъ животъ на плътъта и животъ на духа въ човѣка. Първиятъ животъ казва: Азъ имамъ право на този човѣкъ. Вториятъ животъ казва: Азъ имамъ по-голѣмо право на него. Когато двата живота въ човѣка се борятъ, той трѣбва да стои настрана и да наблюдава, какъ ще се свърши борбата. Мнозина си въобразяватъ, че сж разрешили този въпросъ, но когато най-малко очакватъ, тѣ се изненадватъ **отъ** себе си и виждатъ, че не сж го още **разрешили**. Той е единъ **отъ** неразрешенитѣ въпроси. И най-великитѣ мждреци на **миналото** не сж могли да го разрешатъ. Това не значи, че човѣкъ трѣбва да се безпокои и да се откаже **отъ** неговото разрешаване. Колкото и да е труденъ, човѣкъ трѣбва да се занимава съ този въпросъ. Ще дойде день, когато човѣкъ ще се домогне до неговото **правилно** разрешаване.

Какво представятъ любовта и умразата въ живота? Тѣ сж две дъщери на единъ и сжщъ баща, които иматъ единъ и сжщъ стремежъ, но въ противоположни посоки. Онзи, който те обича, и онзи, който те мрази, еднакво се интересуватъ отъ тебе. Кждето мръднешъ, и двамата те следятъ. И единиятъ, и другиятъ искатъ да знаятъ, кжде ходишъ, какво правишъ. И двамата ти пишатъ любовни писма. Единиятъ пише: Слънце на моя животъ, откакъ те видѣхъ, ти огрѣ всичкитѣ ми кжтчета, стопли душата ми. Безъ тебе не мога да живѣя. Другиятъ пише: О, ти мое препятствие, мое нещастие. Когато помисля за тебе, или като те видя, настрѣхвамъ отъ ужасъ. Ти ме водишъ въ дъното на ада.

Сега, ти четешъ и едното, и другото писмо и търсишъ начинъ да ги примиришъ въ себе си. Това нѣщо става всѣки день въ самия човѣкъ. Дойде една свѣтла мисль въ него, и той се повдигне. Дойде една мрачна мисль, и той падне на дъното на ада. Следъ това седи и мисли, дали наистина е слънце на живота, безъ което хората не могатъ, или е страшилище на живота, което ги води въ ада. Ти не знаешъ, радость ли носишъ на хората или страдания. Единъ день мислишъ, че си добъръ, че може да излѣзе нѣщо отъ тебе. На другия дець казвашъ, че не си добъръ, че нѣма да настешъ човѣкъ. — Защо става това? — За-

щото се подавашъ на писмата, които всѣки день получаващъ, ту отъ този, който те обича, ту отъ онзи, който те мрази.

Тѣй щото, когато човѣкъ е веселъ, разположенъ, това показва, че той е получилъ любовно писмо, въ което му пишатъ, че е слънце на живота и безъ него не могатъ да живѣятъ. Не е ли разположенъ, той е страшилище, което води къмъ дъното на ада. И едното е толкова вѣрно, колкото и другото. Това сж състояния на съзнанието. Човѣкъ изпада въ тия противоположни състояния, защото е поставилъ прегради въ своя животъ. Щомъ премахне тия прегради, животътъ му ще потече нормално, безъ вътрешни борби и бушувания. Въ това седи разрешаването на въпроса. Когато Христосъ казва, че човѣкъ трѣбва да се отрече отъ себе си, това подразбира, да се върне той назадъ въ своя животъ и да премахне всички прегради, които е поставилъ на Божественитѣ блага. Щомъ разбератъ намѣрението на човѣка, моралиститѣ ще започнатъ единъ следъ другъ да се изреждатъ, да го съветватъ, какъ и доколко да премахне тази преграда. Единъ ще го посъветва да махне една малка частъ отъ нея. Другъ ще го съветва да махне по-голѣма частъ, но не цѣлата. Трети ще го съветва да махне цѣлата преграда, но да остави коренитѣ, основата ѝ, да не стане нѣкаква катастрофа. — Не, цѣлата преграда ще махнешъ, съ коренитѣ ѝ

заедно. Останатъ ли коренитѣ ѝ, останалъ е зародишътъ на злото. Започнете ли да воювате съ злото, или изцѣло ще го победите, или никакъ не се залавяйте съ него.

Сега, ако искате да се справите съ злото, създайте въ себе си правилна обхода. Пазете се да не допускате лъжливи нѣща въ себе си. Обвиняватъ нѣкого въ кражба. Ти излизашъ противъ него и казвашъ, че си го видѣлъ да крие нѣщо подъ дрехата си. Кога е било това, какво е носилъ, не знаешъ, но твоето свидетелство усилива обвинението срещу този човѣкъ. Щомъ не си видѣлъ, какво той крие подъ дрехата си и не помнишъ, кога е било това, по-добре мълчи. Не поставяйте прегради въ живота си, ако искате да бъдете господарь на себе си, на противоречивитѣ състояния, които ви нападатъ. Следователно, докато човѣкъ не е господарь на себе си, докато не различава, отде идатъ противоречията въ живота му, той се намира въ областта на относителния моралъ. Той нѣма ясна представа за живота, за това, кое е морално и кое не е. Той е поставилъ преграда на пътя на Божественото благо и трѣбва да я махне, животътъ му да потече нормално.

Какво се разбира подъ думитѣ мораленъ и немораленъ животъ? Представете си, че наблюдавате две дървета, расли при различни условия. Отъ външния видъ на дърветата, отъ тѣхното растене, отъ тѣхнитѣ

плодове, вие сждите за условията, при които тѣ сж се развивали. Ако едното дърво е буйно, добре развито, съ добри плодове, вие казвате, че то е расло при благоприятни условия: влагата е била изобилна, климатътъ — мекъ, свѣтлината и топлината сжщо сж били изобилни. Второто дърво, което е израсло слабо, низко и дало хилави плодове, говори за оскъднитѣ условия, при които се е развивало. Следователно, кажемъ ли, че нѣкой човѣкъ е немораленъ, ние подразбираме, че той се е развивалъ при неблагоприятни условия. Моралниятъ човѣкъ се е развивалъ при благоприятни, външни и вътрешни условия. Обаче, това не трѣбва и не може да служи за оправдаване на човѣка. — Защо? — Защото условията и теченията въ природата и въ живота се смѣнятъ.

Казано е: „Който изтърпи докрай, той спасенъ ще бжде“. Човѣкъ трѣбва да изтърпи условията на живота си докрай, за да бжде спасенъ, т. е. да мине въ благоприятнитѣ условия на доброто растене и развиване. Човѣкъ трѣбва да има предъ видъ следното нѣщо: когато е при благоприятни условия, да не поставя преграда на Божественитѣ блага, които идатъ къмъ него. Когато е въ неблагоприятни условия, да не се озлобява, да не се мжчи да събаря преградитѣ на ония, които сж ги поставили. Всѣки самъ трѣбва да премахне преградитѣ, които е поставилъ. Споредъ закона на кар-

мата, въ единъ животъ човѣкъ ще бжде богатъ, въ другъ — сиромашъ. — Защо? — Теченията на живота се смѣнятъ. Щомъ теченията на живота се смѣнятъ, богатиятъ изгубва всички блага, които по-рано е ималъ, и става сиромашъ. Тия блага отиватъ къмъ страната на онзи, който е билъ сиромашъ. Като е поставялъ прегради на Божественитѣ блага, богатиятъ е станалъ причина да се измѣнятъ теченията въ живота, вследствие на което изгубилъ благоприятнитѣ условия въ полза на сиромаша. Това говори за великия законъ на равновесие, който съществува въ природата.

Този законъ има приложение не само по отношение на външнитѣ блага, но и по отношение на богатата на сърдцето и на ума. Ако сърдцето на човѣка постави преграда на богатата, които идатъ къмъ него, и по този начинъ препятствува да отиватъ въ посока на ума, сърдцето се развива добре, а умътъ остава хилавъ. Но понеже теченията въ живота се смѣнятъ, богатата ще почнатъ да текатъ въ посока на ума, и преградата, която сърдцето само е поставило на пътя си, ще прѣчи на тия блага да минаватъ къмъ него. Тогава то ще остане хилаво, слабо. Когато човѣкъ пожелае да развива правилно и ума, и сърдцето си, той трѣбва съзнателно да работи върху себе си, сърдцето да махне преградитѣ, които само е поставило на пътя си, а умътъ — своитѣ. Съзнае ли

това, човѣкъ трѣбва да остави свободно силитѣ, които минаватъ презъ сърдцето му, да отиватъ и къмъ ума, за да може, когато теченията се смѣнятъ, силитѣ, които минаватъ презъ ума, да отиватъ и къмъ сърдцето. Като не спазватъ този законъ хората сж осакатили, изопачили нормалното си развитие. Запримѣръ, срѣщате човѣкъ съ отличенъ умъ, а съ хилаво сърдце. Или обратно: съ добре развито сърдце, а съ хилавъ умъ. Това сж аномални положения въ живота. Човѣкъ трѣбва да има добре развитъ умъ и добре развито сърдце. — Какъ ще се премахнатъ тия аномалии? — Като се махнатъ преградитѣ, които хората сж поставили на Божествения пътъ.

Запишете въ ума и въ сърдцето си следната мисль: Благата, които Богъ дава, трѣбва да се оставатъ свободно да текатъ, да се ползуватъ всички живи същества. — Какви ще бждатъ последствията отъ това? — За последствията не мислете. Живѣйте безъ страхъ. Щомъ постѣпвате по Божественъ начинъ, не мислете за последствията. Когато дава, Богъ предвижда всичко. Въ Божествения животъ последствията сж всѣкога добри. Като не разбира този законъ, човѣкъ се страхува отъ изобилието и мисли, че ако му се даде нѣщо въ изобилие, ще полудѣе, нѣма да знае, какъ да се справи съ него. Щомъ тури преграда на това благо, той наистина ще полудѣе. Ако тури пре-

града на любовта, на мъдростта и на истината въ себе си, човекът непременно ще полудее. Не туря ли никаква преграда, той се разширява, цъпти и забогатява. Някой се оплаква, че сърдцето му е малко, не може да вмъкне благото, което му се дава. — Щом сърдцето на човекът не може да събере благото, което Богът му дава, въ него има преграда. Човекът трябва да премахне тази преграда, да освободи сърдцето си, за да могат енергиите да текат свободно въ него, да се отправят към ума.

Защо хората не успяват въ живота си, въпреки своя стремеж към новото, към красивото въ свѣта? Те не успяват, защото, като се стремят към новото, не прилагат нови методи, но стари. Който иска да успява, той трябва да се върне назадъ, да събори преградите, които някога самъ е поставилъ на пътя си. Като наблюдавамъ хората, виждамъ, какъвъ страхъ ги е овладѣлъ. Те слушатъ да имъ се говори нещо хубаво, разбиратъ, че трябва да махнатъ преградата въ своя животъ и решаватъ да съборятъ една малка частъ отъ тази преграда. Като съборятъ една малка частъ отъ нея, те казватъ: Голѣмъ превратъ стана днесъ съ мене. — Днесъ е станалъ голѣмъ превратъ съ някой човекъ, а на другия день работите му пакъ не вървятъ. — Не, приятелю, събори тази преграда изведнѣжъ. Събаряшъ ли я частъ по частъ, животътъ ти няма да се

оправи. Животътъ не се оправя съ палеативни срѣдства. Човѣкъ трѣбва да бжде смѣлъ, безстрашенъ. Дойде ли до тази ограда, ще я ритне, изведнѣжъ да се събори.

Това е философия за светиитѣ, за адептитѣ, за великитѣ учители, които сж живѣли безъ прегради. Тѣ сж давали изобилно отъ благата, които сж получавали отъ Бога. Всички ония, които сж поставяли прегради на пътя си, които сж задържали Божественитѣ блага за себе си, сж останали назадъ въ развитието си, и днесъ отново започватъ да пѣплятъ, да стигнатъ до мѣстото, отдето нѣкога сж се отклонили. Като се намѣри въ голѣми затруднения, човѣкъ се запитва, колко време му е нужно, докато се върне въ правия пътъ, т. е. докато събори преградата, която е поставилъ на пътя си. За да се отговори на този човѣкъ, трѣбва да му се направи хороскопъ. Хороскопътъ на човѣка се опредѣля отъ голѣмината на преградата, която той си е поставилъ. Фигуративно, тази преграда се представя въ видъ на окръжностъ, равна на 360 градуса. Ако за извървяването на всѣки градусъ е нуженъ единъ животъ на земята, то за извървяване на цѣлата окръжностъ сж нужни 360 живота. Значи, 360 прераждания сж нужни на човѣка, да събори преградата, която самъ е поставилъ. Щомъ събори преградата, той ще се освободи отъ страданията и нещастия-

та въ живота си. Този е пжтътъ на обикновения човѣкъ.

Обаче, съзнателниятъ, разумниятъ човѣкъ може да събори преградата изведнѣжъ, съ едно удряне на главата. Трѣбва ли човѣкъ да удари 360 пжти главата си въ преградата, за да разбере, че тя му прѣчи и трѣбва да я събори? Като се удари веднѣжъ въ нея, той трѣбва да направи всички усилия да я събори, да не чака второ, трето и треста и шестдесето прераждане, да удря главата си. Трѣбва ли човѣкъ да се преражда 360 пжти, за да събори една преграда? Ще кажете, че чрезъ прераждане човѣкъ придобива опитности. Какви опитности придобива магарето, като носи вода всѣки день, а отгоре на това го биятъ? Единствената придобивка на магарето отъ постоянното носене на вода и опъване на врата е порастване на ушитѣ му. Значи, животътъ, енергията на магарето се локализира главно въ неговитѣ уши. Като го набиятъ, магарето казва: Сега съмъ вънъ отъ всѣкаква опасностъ. Значи, то се е научило да понася бой и ругатни. — Не, това не е никаква опитностъ, никаква придобивка.

Мнозина подържатъ мисълта, че не може безъ страдания. Вѣрно е, че безъ страдания не може, но кога? Когато страданията се използватъ разумно. Ако човѣкъ не използва страданията разумно, той ще бжде въ положението на магаре, което носи вода

и го биятъ. Въ резултатъ на това, ушитѣ му порастватъ. Отъ тия страдания магарето нищо не придобива. Ние не сме за страдания, каквито магарето има. Тѣ не осмислятъ живота. Страданията иматъ смисълъ само тогава, когато човѣкъ намира въ тѣхъ начинъ за проява на своята деятелность. Да намѣри човѣкъ правия пжтъ на своята деятелность, това значи, да съгласява своята деятелность съ великитѣ Божии закони. Когато едно страдание посети човѣка, втори пжтъ сжщото страдание не може да го посети. Като дойде веднѣжъ, човѣкъ трѣбва да го покани въ дома си, да го нагости добре и като си отиде, да му даде нѣкакъвъ подарѣкъ, че като го срещне втори пжтъ, отдалечъ да го познава. Ако едно и сжщо страдание посети два пжти единъ и сжщъ човѣкъ, това показва, че той не е уменъ, не е научилъ урока си. Ако отъ първия пжтъ още не научи урока, който дадено страдание носи, човѣкъ не е направилъ крачка напредъ въ развитието си.

Следователно, когато казваме, че човѣкъ трѣбва да страда, имаме предъ видъ разумното страдание.—Нали трѣбва да реформираме живота си?—Веднѣжъ ще го реформираме, и то обмислено, съзнателно, а не два пжти.—Трѣбва да учимъ.—Веднѣжъ трѣбва да учимъ, а не два пжти. Защо трѣбва да учимъ и да преповтаряме старото? Щомъ сме научили старото, ще вървимъ къмъ но-

вото, а новото не трѣбва да се повтаря — то всѣки моментъ върви къмъ ново и по-ново. Дай свобода на ума си, не го ограничавай, не го преграждай. Стъпка по стъпка той ще върви въ правия пѣтъ, въ пѣтя на новата наука. Пресѣчешъ ли го, ти ще дойдешъ до науката на възлитѣ, която не спасява човѣка. Отъ единия до друия край, конецътъ трѣбва да бѣде равенъ, гладкъ, безъ никакви възли. Вързаното всѣкога се кѣса. Дрехата на човѣка не трѣбва да бѣде вързана. Тя може да бѣде преплетена, но безъ възли. Никакви възли не се допускатъ на дрехата на хората. Щомъ дрехата нѣма възли, човѣкъ лесно може да се изхлузва отъ нея. Кой човѣкъ е по-уменъ: който лесно се изхлузва, или който не може да се изхлузва? По-уменъ човѣкъ е онзи, който лесно се изхлузва.

Съвременнитѣ хора сж дошли до морала, споредъ който за предпочитане е човѣкъ да стои на мѣстото си, дето е поставенъ, отколкото да се изхлузва. Ако този моралъ е правъ, какво трѣбва да прави дървото, въ което е набитъ клинъ? Споредъ този моралъ, дървото трѣбва да остане цѣло, да не позволява на клина да влиза въ него. Дървото, обаче, се изхлузва, т. е. разцѣпва се на две и изхвърля клина вънъ отъ себе си. По този начинъ хората се ползуватъ отъ дървото. Въ дадения случай, дървото се подчинява на разумната воля на човѣка, която поставя

по-високо отъ своята. Защо и за какво дървото трѣбва да се цѣпи и изгаря, това е другъ въпросъ. Днесъ дървото се цѣпи и изгаря по единствената причина, че нѣкога е спрѣло Божественото благо само за себе си. На сжщото основание, ако човѣкъ спира Божиитѣ блага, и за него ще дойде брадвата и клинѣтъ, ще го поставятъ на страдания и нещастия, докато му отнематъ всичко онова, което е надвзелъ.

Сега, азъ давамъ тия обяснения, за да разберете добре всички противоречиви състояния, които минаватъ презъ съзнание-то ви, и да ги използвате разумно. Иначе, тѣ ще минаватъ и заминаватъ презъ съзнанието ви, безъ да се ползвате отъ тѣхъ. Какъвъ смисълъ има изучаването на математиката, ако не я приложите въ живота си? Математиката има голѣмо приложение въ живота. Който разбира смисъла на числата отъ 1—10, той е разбралъ живота. Числото едно, единицата символизира бащата, двойката — майката, тройката — детето. Единицата представя мъжкия принципъ, а двойката — женския. Ако вземете числото 1212, имате повторение на единицата и на двойката. Първата единица и първата двойка представятъ бащата и майката — първата степенъ на тия числа. Втората единица и втората двойка представятъ синъ и дъщеря — втората степенъ на сжщитѣ числа. Значи, числото 1212 представя баща и майка, които

иматъ единъ синъ и една дъщеря. Сжщото число показва и условията, които сж помогнали за възпитанието на сина и на дъщерята.

Съвременната математика работи съ числата, безъ да разбира тѣхното вътрешно значение. Истинскитѣ учени знаятъ това, но обикновенитѣ учени даже не подозиратъ, че всѣко число има не само външно количествено значение, но и вътрешно. Отъ разумното съчетание на числата зависи успѣха на човѣка въ умствения, сърдечния и физическия свѣтъ. Глупавитѣ хора изразходватъ голѣмо количество срѣдства, условия, енергия, а умнитѣ — пестятъ. Глупавиятъ разпилява, а умниятъ — економисва. Глупавиятъ се облича разкошно и туря много украшения върху себе си, а умниятъ се облича скромно и съ вкусъ. Той се облича споредъ правилата и изискванията на природата. Споредъ природнитѣ закони, дрехата трѣбва да отговаря на формата на тѣлото. Който не живѣе споредъ законитѣ на природата, той изразходва много енергия. Тогава числото 1212 се увеличава, превръща се въ 121212 и т. н. Колкото повече се повтарятъ числата 1 и 2, толкова повече интелигентността и чувствителността на децата се намалява. Колкото повече човѣкъ повтаря тия числа, толкова повече той се стреми къмъ осигуряване. Този човѣкъ не вѣрва въ Божия Промисълъ и се надѣва на себе си. Той пълни

единъ следъ другъ хамбаритѣ си съ жито, трепери за него и казва: Ако човѣкъ не помисли за себе си, никой нѣма да се погрижи за него. Този човѣкъ е правъ въ заключенията си, но само при сегашнитѣ условия на живота, когато хората сж поставили прегради на пжтя си. Това заключение е право, само при организъмъ, въ който всѣки удъ мисли за себе си. Обаче, това заключение не е право, когато цѣлото тѣло мисли за всички удове. Човѣкъ пѣкъ мисли за цѣлото си тѣло, за всѣки отдѣленъ удъ. Ако човѣкъ нѣ отдѣля отъ Божественитѣ блага, които получава, специфична часть за всички свои удове, той е осъденъ на смъртъ. Той самъ подписва своята смъртна присжда.

Следователно, щомъ човѣкъ влиза като удъ въ Божествения организъмъ и изпълнява великитѣ закони на Битието, и Богъ ще го зачита. Щомъ е въ хармония съ Първата Причина, той ще бжде въ хармония и съ цѣлото си тѣло, както и съ всички негови части. Само при това положение могатъ да се сбжднатъ думитѣ на Христа: „Преди да сте поискали, ще ви се отговори“. Това значи, човѣкъ да е премахналъ преградата отъ пжтя на своя животъ. Това значи, да бжде човѣкъ силенъ, да върви въ пжтя си безъ препятствия, безъ противоречия. Колкото по-голѣми сж противоречията на човѣка, толкова по-голѣма е преградата на неговия пжтъ. Махнете преградата отъ пжтя си и

знайте, че благата на живота идатъ отъ две противоположни посоки: отъ посока на сърдцето къмъ ума и отъ посока на ума къмъ сърдцето. Постави ли човѣкъ преграда между тѣзи две течения въ себе си, между ума и сърдцето си, ще се яви споръ. Този споръ и до днесъ още сѣществува, не само между сърдцето и ума — вътрешно, но и между жената и мъжа — външно. Въ миналото благата сѣ идвали чрезъ мъжа, и той турялъ преграда на пътя имъ, да не отиватъ къмъ жената. Днесъ е обратно: благата идатъ чрезъ жената. И тя постѣпва като мъжа, туря преграда на пътя имъ, да не отиватъ къмъ мъжа.

И тѣй, когато мъжътъ заграби всички блага за своя смѣтка, жената нѣма условия да се развива и издребнява. Когато жената заграби всички блага за своя смѣтка, тя става причина за издребняване на мъжа. Хората едни—други се осакатяватъ, а после търсятъ нѣкакъвъ външенъ начинъ да загладятъ погрѣшката си. — Не, тази погрѣшка не се загладва лесно. Всѣки, който е лишилъ ближния си отъ благата на живота, той трѣбва да премахне преградата, която е поставилъ на пътя му, да потекатъ благата и къмъ него. Съ нищо друго не можете да го задоволите. Който се е лишилъ отъ Божиитѣ блага, той всѣкога и отъ всичко е недоволенъ. Той постоянно се оплаква, че е лишенъ отъ благата на живота, вследствие на

което не е могълъ да порасне като другитѣ хора.

Следователно, да знае човѣкъ, какъ да махне преградата отъ своя животъ, за да могатъ богатата, които той получава, да потекатъ къмъ всички хора, това значи, да се е домогналъ до правилната обхода, до новия моралъ. Безъ този моралъ, човѣкъ ще се намира въ положението на магарето, което носи вода. Той ще се ражда и преражда, докато измине 360 градуса. Който не иска да приеме новия моралъ, той ще се освободи отъ противоречията на живота едва следъ завъртване на кръга отъ 1—360 градуса, т. е. следъ изживяване на своя хороскопъ. Докато не приеме новото въ себе си, човѣкъ нѣма да влѣзе въ Царството Божие. Тази мисль Христосъ е изказалъ предъ Никодима съ следнитѣ думи: „Ако човѣкъ не се роди изново, не може да влѣзе въ Царството Божие“. Като не разбралъ дълбокия смисълъ на новораждането, Никодимъ запиталъ Христа, какъ е възможно старъ човѣкъ отново да влѣзе въ утробата на майка си? Христосъ му отговорилъ: „Ти си учителъ Израилевъ и не знаешъ ли това?“ Никодимъ не разбралъ, какъ може човѣкъ да се роди отново, защото ималъ преграда за Божественото благо. Христосъ му казалъ, че за да разбере смисъла на думитѣ, които му говори, той трѣбва да махне преградата, която самъ е поставилъ. — Може ли самъ да я премахне? — Това,

което човѣкъ самъ е съградилъ, самъ може да го събори. Човѣкъ самъ може да оправи своя животъ. Никой другъ не е въ състояние да оправи неговия животъ. Богъ внася живота и благата въ човѣка, но човѣкъ самъ може да изправи онова, което е изопачилъ. Отъ Бога е животътъ, знанието, свѣтлината, свободата, но отъ човѣка зависи приложението на това, което му се дава. Да живѣе човѣкъ, това значи, да съзнава, откъде иде животътъ. Да има свѣтлина на ума си, това значи, да знае, откъде иде тази свѣтлина и да не поставя преграда на пътя ѝ, да се ползуватъ и другитѣ отъ нея. Да бжде човѣкъ свободенъ, това значи, да съзнава откъде иде свободата и да не ограничава свободата на другитѣ хора.

И тъй, махнете преградитѣ, които сте поставили на пътя на Божественитѣ блага и пуснете Божествения животъ да тече презъ васъ. Той ще ви очисти отъ грѣховетѣ, ще махне всички прѣчки, които сж спъвали развитието ви, и вие ще тръгнете напредъ. Божествениятъ животъ ще тече презъ васъ и никога нѣма да изтича. Това, което тече и не изтича, което гори и не изгаря, е вѣчно. Вѣчниятъ животъ е Божественъ. Въ този животъ нѣма никакво прекъсване. Животъ, който се прекъсва, е човѣшки. Следователно, всѣка мисль, всѣко чувство и всѣко действие, въ което има прекъсване, е резултатъ на единъ неестественъ, човѣшки порядъкъ.

Щомъ констатираме това, не се плашете, но повдигнете мислитѣ и чувствата си въ високъ свѣтъ. Неестественитѣ мисли и чувства въ човѣка сж причина за известни болезнени състояния. Запримѣръ, когато заболѣе стъпалото ви, това показва, че сте нарушили нѣщо въ умствения свѣтъ. Ако ви заболятъ пицелитѣ, нарушили сте нѣщо въ чувствения свѣтъ. Ако ви заболи бедрото, нарушението се отнася до физическия свѣтъ. Като знаете това, ще изправите погрѣшката си въ съответния свѣтъ, и болката ви ще мине. Махнете ли преградата отъ пътя си, болката ви ще изчезне. Иначе, каквито лѣкарства и да взимате, болката ви нѣма да се махне. Ако ви заболи ржката, пакъ ще потърсите причината на болката въ нарушаване на нѣкакъвъ законъ въ физическия, сърдечния или умствения свѣтъ. Като намѣрите причината на това заболяване, ще потърсите начинъ да го премахнете. Щомъ махнете причината на дадена болка, тя сама по себе си ще изчезне. Когато знае причината на болестъта, човѣкъ лесно се лѣкува.

Като ученици, вие трѣбва да работите съ мисълта си, да помагате на ближнитѣ си и на себе си. Ако нѣкой отъ васъ заболѣе, не бързайте да търсите лѣкаръ, но мислено се лѣкувайте. Вземете единъ килограмъ чиста, планинска вода и мислено си представете, че внасяте въ нея енергиитѣ на вѣрата, на милосърдието и на обичъта. Следъ

това пийте отъ тази вода три пѣти на день по една супена лъжица, както лѣкаритѣ препоръчватъ. Това лѣкарство има сила, когато се употрѣбява на време. При всѣко пиене на водата, винаги дръжте въ ума си мисълта, че въ нея сж вложени енергиитѣ на вѣрата, на милосърдието и на обичьта. Нѣщата иматъ сила, когато се употрѣбаватъ на време. Да платите дълга си на време, заедно съ лихвитѣ му, това значи, довѣрието да отвори вратата си за васъ. Който всѣкога е билъ изправенъ въ работитѣ си, той се ползува съ довѣрието на Бога. Каквото и колкото поиска, Богъ ще каже: Този човѣкъ има отворенъ кредитъ предъ мене. Дайте му, колкото иска. Обаче, ако си е позволилъ само единъ пѣтъ да излъже, Господъ казва: Криза има, не можемъ да дадемъ нищо на този човѣкъ. Нека почака малко.

Следователно, искате ли да възстановите кредита си предъ Бога, махнете преградата, която сте поставили на пѣтя на Божественитѣ блага.

Богъ е Любовь. Божията Любовь носи щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Божията Любовь и Божията Мждрость носятъ пълното щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждрость и Бо-

жията Истина носятъ всичкото щастие.

Тази формула има смисълъ и е вѣрна само тогава, когато човѣкъ премахне преградата, която е поставилъ на пътя на Божественитѣ блага

×

7. Лекция отъ Учителя, държана на 3 октомврий, 1937 г. София.—Изгрѣвъ.

КАКВО СЖ РАЗБРАЛИ.

Т. м.

Размишление.

Чете се резюме на миналата лекция.

Представете си, че на една маса е сложено месо, а отъ дветѣ страни на масата има тревопасни и месоядни животни. Въ кои животни ще се възбуди апетитѣ къмъ месото? — Въ месояднитѣ. Тревопаснитѣ, обаче, ще стоятъ тихи и спокойни, като че нищо нѣма на масата. Значи, животнитѣ, които сж отъ едната страна на масата, ще се раздвижатъ, ще се нахвърлятъ къмъ месото. Тия отъ другата страна на масата ще запазятъ спокойствието си. Обаче, ако на масата се сложи трева или сѣно, тревопаснитѣ, които бѣха спокойни, ще се раздвижатъ и ще се отправятъ къмъ масата, по направление къмъ тревата.

Задавали ли сте си въпроса, кое е онова, което стимулира месояднитѣ и тревопаснитѣ животни? Задавали ли сте този въпросъ и на себе си? Кое е онова въ живота ви, което ви стимулира? Какъвъ е вашиятъ идеалъ? Въ ранното си детство, човѣкъ се привързва къмъ родителитѣ си и развива сърдцето си. Въ юношеската си възраст, той започва постепенно да се разширява,

да създава отношения съ повече хора, а въ зрѣла възраст почва да се готви за онзи свѣтъ. Хората говорятъ за онзи свѣтъ, четатъ за него, но въпрѣки това нѣматъ ясна представа, какво въ сжщностъ е онзи свѣтъ. И като не могатъ да си представятъ, какъвъ е онзи свѣтъ, въ който отиватъ, започватъ да се безпокоятъ. Тази е причината, задето почти всички хора заминаватъ за онзи свѣтъ съ тжга, съ безпокойствие, съ страхъ. Малцина сж заминали за онзи свѣтъ съ радостъ. Това сж били светиитѣ само, или нѣкои духовно напреднали хора. Всички останали, въпрѣки голѣмитѣ страдания, които сж преживяли на земята, пакъ се раздѣлятъ отъ нея съ мжка. Какво сж разбрали тия хора отъ земния животъ, щомъ го напусчатъ съ мжка?

Съвременнитѣ хора не могатъ да се раздѣлятъ лесно отъ земния животъ, защото силно сж свързани съ желанията си. Да се отдѣлятъ отъ желанията си, тѣ не могатъ, но сжщевременно не могатъ и да ги постигнатъ. Въ това отношение, тѣ приличатъ на животни, били месоядни или тревопасни, на които е сложено месна храна или сѣно, като сжщевременно господарьтъ имъ е поставилъ преграда между тѣхъ и храната. Месото привлича месояднитѣ, а сѣното — тревопаснитѣ. И еднитѣ, и другитѣ се хвърлятъ къмъ храната, възбуждатъ се, напръгатъ се, но желанието имъ да задово-

лятъ глада си, остава непостигнато. Яденето е постижимо желание, но въ случая нито месо-ядните, нито тревопасните могат да го постигнатъ. Човѣкъ яде по три пѣти на день. Какво постига той съ яденето?—Успокоява се. Докато не е ялъ, той е неспокоенъ, раздразненъ, недоволенъ. Щомъ се нахрани, той се успокоява. Тѣй щото, когато яде, човѣкъ или животното се успокоява. Яденето внася успокояване въ всички живи същества. Освенъ желанието на човѣка да яде, той има още много желанія, постижими и непостижими, които го държатъ здраво за земята.

Хората се успокояватъ, не само когато се нахранятъ, но и отъ всѣка мисль, и отъ всѣко чувство, които сж въ състояние да разсѣятъ тѣхния страхъ. Запримѣръ, човѣкъ се страхува отъ смъртъта, понеже мисли, че съ нея заедно и животътъ престава. Започне ли да вѣрва въ задгробния животъ, той постепенно се успокоява. Следователно, както яденето уталожва глада и успокоява човѣка, така и мисълъта за съществуването на задгробния животъ успокоява човѣшката душа. Човѣкъ мисли за гостилничаря, докато е гладенъ. Щомъ задоволи глада си, той не мисли вече за него, не се интересува, съществува ли нѣкакъвъ гостилничаръ или не. Такъвъ е интересътъ на човѣка за Бога. Значи, отношението на човѣка къмъ Бога е такова, каквото е отношението му къмъ гостилничаря. Щомъ се намѣри въ известни

изпитания, човѣкъ започва да търси Бога, да се моли по нѣколко пѣти на день. Като за-богатѣе, като придобие знания, той пакъ Го забравя и си казва: Дали сѣществува Богъ, или не, това е въпросъ. Ако сѣществува, Той е нѣкъде горе, далечъ отъ хората и нѣма никакво отношение къмъ тѣхния жи-вотъ.

Трѣбва ли човѣкъ постоянно да мисли за гостилничаря? Той ще мисли за него, само докато е гладенъ. Съ това хората искатъ да се оправдаятъ, защо търсятъ Бога, само ко-гато се намиратъ въ нужда. Както и да се извиняватъ, тѣ не могатъ да се оправдаятъ. Казано е, че Богъ е любовъ, мъдростъ, истина, животъ, знание, свѣтлина, свобода и т. н. Сле-дователно, човѣкъ трѣбва да търси Бога въ всички случаи на живота си. Човѣкъ трѣбва да бже свързанъ съ Бога, ако иска да при-добие Вѣчния животъ, който внася въ не-го любовъ, мъдростъ, истина, свобода, зна-ние, свѣтлина.

И тъй, за да постигне Вѣчния животъ, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ новъ мо-ралъ, който да не почива само на теория, а на нѣщо конкретно. Не е достатъчно човѣкъ само да каже, че сѣществува едно слънце въ свѣта, което може да вижда навсѣкжде и на всѣко време презъ деня. Той трѣбва да бже потопенъ въ неговата свѣтлина и топли-на. Накждето и да се обърне човѣкъ, все слън-цето вижда. Докато човѣкъ търси слънцето,

нищо не може да го засѣнчи, нищо не може да го скрие отъ неговия погледъ. Обаче, случва се понѣкога, че на хоризонта се явяватъ облаци, малки и голѣми, които успѣватъ да скриятъ слънцето отъ погледа на човѣка. Тогава той започва да се колебае, съществува ли слънцето на небето, или не съществува. Той ее запитва, облацитѣ ли сж по-голѣми или слънцето. Тъмнината ли е помощна или свѣтлината? Облацитѣ на небето не сж нищо друго, освенъ човѣшкитѣ желанія, които временно само могатъ да засѣнчатъ слънцето и да го скриятъ отъ очитѣ на човѣка. Какви ли не желанія се явяватъ въ живота на човѣка, които, като облаци, затъмняватъ яснотата на идеята за Бога въ него, и той започва да се колебае, съществува ли Богъ, или не. Запримѣръ, желаніята на човѣка да яде, да пие, да придобива богатства, слава, почести се наслояватъ въ съзнанието му като облаци и закриватъ свѣтлината на неговото слънце. Тѣ казватъ: Не само Богъ е голѣмъ, но и ние сме голѣми. И за насъ трѣбва да мислишъ. И вие гледате, какъ човѣкъ се раздвоява, какъ се натѣква на противоречия, които не може да разреши.

На какво се основаватъ противоречията въ човѣшкия животъ? Иматъ ли право облацитѣ да се мѣсятъ въ работитѣ на човѣшкото съзнание? Преди всичко, между слънцето и облацитѣ нѣма никакво отношение.

Облацитѣ сж изпратени само като поливачи, да разнасятъ влагата отъ едно мѣсто на друго, да свършатъ известна работа. Да се мисли, че като сж се спрѣли на едно мѣсто, облацитѣ закриватъ слънцето, това е хипнотическо състояние, отъ което човѣкъ трѣбва да се освободи. Щомъ човѣкъ се осъмни, разколебае или обезвѣри, облацитѣ веднага заставатъ между слънцето и него, т. е. между съзнанието и ума му, и той изпада въ противоречия и започва да страда. За да освободи човѣка отъ тия облаци, невидимиятъ свѣтъ изпраща вѣтъра, който ги разпрѣсва, пренася отъ едно мѣсто на друго или излива въ видъ на дъждъ. Дето падне, дъждътъ носи своето благословение.

И тъй, яви ли се нѣкаква мжнотия въ съзнанието ви, знайте, че тя представя облакъ, който нѣма за целъ да засѣнчи слънцето, но да се излѣе нѣкъде въ видъ на дъждъ и да донесе своето благословение. Въ края на краищата, всѣка мжнотия трѣбва да се превърне на дъждъ. Кой мжжъ и коя жена не сж проливали дъждъ при голѣми мжнотии? Кой човѣкъ, при голѣма простуда, не е билъ поставянъ на парила и не е отдѣлялъ изобилно потъ отъ тѣлото си въ видъ на дъждъ? Щомъ се разболѣе физически, човѣкъ трѣбва да се изпоти. Щомъ се изпоти, той е вѣнъ отъ всѣкаква опасностъ. Човѣкъ трѣбва да се изпотява не само физически, но и духовно. Въ духовния животъ

на човѣка страданията представятъ нѣщо подобно на изпотяване. Ако не може физически да се изпоти, човѣкъ е изложенъ на опасностъ. И ако не страда, човѣкъ пакъ е изложенъ на опасностъ.

Следователно, радоститѣ и скърбитѣ въ човѣшкия животъ не представятъ нѣщо положително. нѣщо съществено. Тѣ сж само упражнения. Като страда и като се радва, човѣкъ се упражнява. Животътъ е пъленъ съ упражнения: ученикътъ се упражнява да чете, музикантътъ — да свири, художникътъ — да рисува и т. н. Обаче, ако ученикътъ прекали въ упражненията си, уроцитѣ му се втрѣсватъ. Същото изпитва и музикантътъ, и художникътъ. Втрѣсне ли се веднѣжъ на музиканта да свири, повече не можете да го накарате да свири. Човѣкъ трѣбва да се упражнява само дотогава, докато му е приятно. Всѣко нѣщо, въ което прекали, не е приятно нито за самия него, нито за ближнитѣ му.

Често слушамъ нѣкой да говори за себе си, че е духовенъ човѣкъ. — Кое му дава право да мисли, че е духовенъ? — Защото не водѣлъ свѣтски животъ, челъ нѣколко пжти Библията, занимавалъ се съ духовни въпроси и т. н. Това сж упражнения, но още не е никаква духовностъ. Истински духовенъ човѣкъ е този, който разполага съ голѣма интелигентностъ и култура, вътрешна и външна; той предвижда нѣща, които ще се

сбжднатъ най-малко следъ 20 — 30 години. Нѣма събитие въ живота, което може да го изненада. Ако е търговецъ, той предвижда, колко стока му е нужна. Той никога не взима повече стока, отколкото му трѣбва. Неговиятъ активъ и пасивъ винаги се уравни-весяватъ. Той не разчита на вѣроятности, на щастие, но винаги уповава на онзи великъ вжтрешенъ законъ, който работи въ Битието. Който не се ръководи отъ този разуменъ законъ, той казва: Човѣкъ е слабъ, не може да не грѣши, но понеже Богъ е милостивъ, ще му прости. — Не, Божията милостъ нѣма никакво отношение къмъ грѣхове-тъ на хората. Божията милостъ е последниятъ пунктъ, на който човѣкъ може да се опре. Като грѣши, той непременно ще падне, но поне да падне на меко, да не счу-пи главата си. Ако Богъ не прилагаше милостъта си по отношение на хората, тѣ щѣха да бждатъ пълни инвалиди, а така само се конгузватъ, натъртватъ тукъ - тамъ и продължаватъ да учатъ. Милосърдието насърдчава човѣка, дава му възможность да изправи погрѣшките си. Нѣма погрѣшка въ живота на човѣка, която да не може да се изправи. Милосърдието дава възможность на човѣка да изправи погрѣшките си и да върви напредъ, да постигне своите добри желания.

Като ученици, вие не трѣбва да се спирате предъ въпроса, ще се простятъ ли грѣховете ви или не, но трѣбва да учите, да се

занимавате съ всички отрасли на науката, да проникнете въ тѣхния дълбокъ смисълъ. Като изучавате математиката, запримѣръ, вие разглеждате действията съ числата, степенувате ги, но не се замисляте върху значението на дадено число, повдигнато въ степенъ. Запримѣръ, числото 2 представя две единици, т. е. едно количествено отношение. Ако напишете 2^2 , 2^3 , 2^4 , 2^5 , какво ще получите? Числото 2^2 означава 2, умножено само на себе си: $2 \cdot 2 = 4$; $2^3 = 2 \cdot 2 \cdot 2 = 8$; $2^4 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 16$; $2^5 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 32$. Числото 2 означава жена. Щомъ не е повдигнато въ степенъ, числото 2 представя жена, която се движи само между две точки А и В—бащата и майката. Когато числото две е повдигнато въ втора степенъ, това показва, че жената е станала майка. Тя е започнала да се движи между две точки още — своя синъ и своята дъщеря. Числото две, повдигнато въ кубъ, въ трета степенъ, показва, че майката е оженила вече дъщеря си, станала е баба, има си внучета. Кубътъ има шестъ страни. Следователно, числото две, повдигнато въ кубъ, показва, че въ него влизатъ толкова семейства, колкото страни има кубътъ. Когато двойката се повдигне въ четвърта степенъ, имате тесаракта. Това показва, че майката е наредила и децата си, и внучетата си. Тѣ сж заели нѣкаква длъжностъ въ обществото. И най-после, когато двойката се повдигне въ пета степенъ, това показва, че

всички членове на даденитѣ семейства сж придобили нѣщо отъ живота и се готвятъ вече за другия свѣтъ.

И тъй, човѣкъ трѣбва да се изучава, да познава, какви сили и възможности се криятъ въ него, да познава себе си като дадено число. Всѣки човѣкъ представя едно число, съ скрити сили и способности въ него. Това число може да бжде еднозначно, двузначно, тризначно и т. н. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ може да бжде числото 123,456. Цифритѣ на това число могатъ да взематъ и другъ редъ, да получиме числата 132,546, или 165,423 и т. н. Всѣко едно отъ тия числа има различно значение. Първото число, обаче, въ което цифритѣ сж наредени въ естествения редъ на числата, а именно, числото 123,456, представя човѣкъ, който е дошълъ до голѣмитѣ илюзии на живота. Първоначално този човѣкъ е билъ единица, но мислилъ, че трѣбва да се ожени. Като намѣрилъ мома, въ която се влюбилъ, той се убедилъ още повече, че трѣбва да се ожени, да стане двойка. Безъ нея животътъ му нѣма никакъвъ смисълъ. Като се оженилъ, започналъ да мечтае за детенце. Той разбралъ, че домъ безъ деца нищо не струва. Така, съ сина си заедно той станалъ тройка. После дошла и дъщерята — станалъ четворка. Той започналъ да се грижи за семейството си, да изучи децата си, срещу което искалъ отъ тѣхъ уважение и почитание. Това е число-

то петъ — човѣкътъ, съ своитѣ изисквания отъ живота. Като пораснали децата му, той ги оженилъ и скоро следъ това станалъ дѣдо съ внучета. Той се превърналъ въ число — шестъ — число на илюзии. Като се видѣлъ въ това число, той се убедилъ, че нищо не е разбралъ отъ живота. Защо се оженилъ, защо ималъ деца, защо станалъ дѣдо съ внучета — това сж въпроси, които останали неразрешени. Дотукъ този човѣкъ е вървѣлъ правилно. Той трѣбва да продължава въ сжщия пѣтъ, т. е. отъ човѣшкото да мине въ Божественото, дето ще намѣри разрешение на всички въпроси. Той трѣбва да се превърне въ числото 123,456,789. Това число представя нормално развитъ човѣкъ, съ всички качества и възможности въ себе си. Всѣка цифра въ даденото число е жива. Тя крие въ себе си живи сили, които човѣкъ може да възприеме. Всѣки човѣкъ, който представя числото 123,456,789, е билъ свидетел и участникъ при създаването на земята, на цѣлата слънчева система. Той е миналъ презъ всички епохи и периоди на развитие на земята, презъ всички култури. Това число показва пѣтя на човѣшкото развитие и проявление като душа.

Сега, като говоря за числата, имамъ предъ видъ да обърна вниманието ви къмъ тѣхъ; като къмъ наука, която има практическо приложение. Всѣка наука има значение за човѣка дотолкова, доколкото може

да се приложи въ живота. Изучавайте числата, правете опити съ тѣхъ. Напишете последователно числата отъ 1—10 на единъ листъ и наблюдавайте, какво ще изпитате при всѣко едно отъ тѣхъ. После, пишете ги разбъркано и пакъ наблюдавайте, какво влияние ще укаже всѣко число върху васъ. Следъ това, комбинирайте по две, по три отъ тия числа заедно, като двуцифрени или трицифрени, и правете наблюдения върху себе си. Когато сте неразположени, напишете едно число, второ, трето, докато неразположението ви изчезне, и вижте, при кое отъ написанитѣ числа е станала тази смѣна. Гледайте на числата не само като на количества, но и като носители на живи сили. Всѣко число има свое специфично значение. За мнозина числото 13 е фатално. За лошия човѣкъ числото 15 подразбира уволняване отъ служба; числото 16 — обръщане на работитѣ му наопаки. Въ българската история числата 17 и 18 сж играли фатална роля. Числото 14 е законъ на жертви. Въ 1914 година започна Всеобщата война. Добре е всѣки отъ васъ да си припомни ония години, месеци и дни отъ своя животъ, които сж свързани съ нѣщо велико, красиво и приятно за него. Спомнете си и годинитѣ на неприятноститѣ и страданията, които сте преживяли, като си направите една таблица. Така ще видите, че между числата сжществува правилно съотношение. Така ще видите, че радоститѣ и скър-

битѣ въ живота на всѣки човѣкъ вѣрватѣ по опредѣленѣ законѣ на числата. Въ този законѣ се забелязва едно правилно редуване на радости и скѣрби.

И тъй, изучавайте науката за числата — кабалистиката, да дойдете до положение да гледате на тѣхъ не само като на количествени величини, но и като на сборъ отъ живи, разумни сили, разумни единици. Запримѣръ, числото 12 представя общество отъ 12 души. Числото 13 — общество отъ 13 души и т. н. Ако влѣзете въ общество отъ 12 души, добри музиканти, вие ще научите нѣщо отъ тѣхъ. Но ако влѣзете въ общество отъ 13 души борци, атлети, какво ще придобиете? Въ края на краищата, вие ще излѣзете отъ това общество съ пукната глава.

Сега, колкото и да ви говоря за числата, вие не можете изведнѣжъ да станете кабалисти, както всички хора не могатъ изведнѣжъ да станатъ музиканти, учени, философи, поети и т. н. За да придобие нѣщо, човѣкъ трѣбва да работи дълго време въ известно направление. Докато достигне това, той трѣбва да има правилно разбиране за нѣщата и върху него да гради

Следователно, иска ли да постигне своя идеалъ, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ правилно разбиране на великитѣ Божии закони и пѣтища. Въ този стремежъ, именно, се крие облагородяването на човѣшкото сърдце. Като работи въ това направле-

ние, човѣкъ ще дойде до положение да разбира астрологията — влиянието на числата, на планетитѣ, като живи, разумни сили върху човѣшкия животъ, върху неговата сждба. Човѣкъ може да направи хороскопъ на една своя радостъ или скръбъ, да види, колко време ще продължава. Хората сж забелязали, че радоститѣ въ живота се смѣнятъ съ скърби и обратно, скърбитѣ се смѣнятъ съ радости. Тази е причината, поради която разумнитѣ хора не се подаватъ на влияние то на голѣми радости и скърби. Запримѣрь, случвало се е нѣкой човѣкъ да получи наследство отъ нѣколко милиона лева, и докато не се е нарадвалъ още, синъ му умира. На голѣмата радостъ отговаря голѣма скръбъ.

Всѣки човѣкъ носи съ себе си нѣкакво щастие или нещастие. На единъ беденъ чиновникъ, останалъ безъ служба, се родило детенце. Той се видѣлъ въ чудо, какъ ще посрещне нуждитѣ си. Излѣзълъ изъ града да срещне нѣкой приятелъ, да му поиска известна сума на заемъ. Той вървѣлъ замисленъ, и въ този моментъ видѣлъ на земята една банкнота отъ сто лева. Взелъ банкнотата, върналъ се у дома си и посрещналъ съ нея най-належащитѣ си нужди. Два три деня следъ това отново го назначили на служба. Отъ деня на идването на детенцето въ неговия домъ, работитѣ му тръгнали добре. Детето расло, станало на 14 годи-

ни, а положението на бащата все повече се подобрявало. Обаче, единъ день детето заболѣло и умрѣло. Отъ този часъ работитѣ на бащата трѣгнали назадъ. Наскоро го уволнили отъ служба, и той пакъ дошълъ на първото си положение — беденъ чиновникъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате живота. Като го изучавате, ще видите, че нѣкои хора, като това дете, носятъ щастие, а други — носятъ нещастие. Не само хората, но също така и мислитѣ, чувствата и желанията на човѣка носятъ щастие или нещастие за него. Като знае това, разумниятъ човѣкъ прави изборъ на мислитѣ, чувствата и желанията, които минаватъ презъ него, и ги отдѣля: ония, които носятъ щастие въ себе си, туря на една страна; тия, които носятъ нещастие, туря на друга страна. Той разбира законитѣ и условията, при които желанията трѣбва да се реализиратъ. Нѣкой иска да стане офицеръ. Той постига желанието си, но скоро следъ това се обявява война, въ която взима участие. Щомъ излѣзе на първата бойна линия, нѣколко часа следъ това го изнасятъ на носилка — раненъ. Какво се ползува отъ това, че е постигналъ желанието си? Той постигналъ желанието си, но станалъ инвалидъ. Другъ нѣкой ималъ желание да стане химикъ. Той станалъ химикъ, но при единъ отъ опититѣ изгубилъ окото си. Добре е човѣкъ да реа-

лизира желанията си, но трѣбва да знае, кога и какъ, за да не би, като ги реализира не на време, да стане инвалидъ.

При сегашнитѣ условия на живота нѣма човѣкъ, който да не е инвалидъ поне въ едно отношение. Добре е всички хора да бждатъ здрави, а не инвалиди. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да бжде здравъ. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва положително да знае, защо е дошълъ. Той трѣбва да има една основна идея въ живота си, която да бжде като звено на всички негови идеи и отъ това звено да може правилно да се ориентира въ всички посоки. Ще кажете, че вървате въ Бога. Вървата ви въ Бога не подразбира още онази основна идея, която опредѣля посоката на вашето движение. Дали човѣкъ е станалъ търговецъ, лѣкаръ, учителъ, свещеникъ, майка или баща, това не е важно. Каквото положение и да заема въ обществото, за човѣка е важно да има една основна идея, като ръководителъ въ неговия животъ. Като лѣкаръ, той трѣбва да намѣри онзи свой пациентъ, чрезъ когото да се добере до основната си идея и да ликвидира съ медицината въ тази форма, въ каквата днесъ съществува. Да намѣри човѣкъ основната идея въ своя животъ, това значи, да стане корененъ превратъ съ него. Същото се отнася и до търговеца, и до учителя, и до свещеника, и до майката и бащата. Основната идея преобра-

зядва човѣка. Намѣри ли я, човѣкъ ликвидира съ старото и влиза въ новия животъ. При това положение, всички негови идеи се централизиратъ къмъ основната и придобиватъ ценностъ. Основната идея е скъпоцененъ камѣкъ, за който човѣкъ продава всичко, само да го купи. Да притежава човѣкъ този скъпоцененъ камѣкъ това значи, да стане силенъ. Силенъ човѣкъ е онзи, който е съградилъ живота си върху своята основна идея.

Коя е основната мисълъ въ тази лекция? Мжчно можете да намѣрите основната мисълъ. Като ви се говори много, вие се намирате въ положението на човѣкъ, който мисли само за пари, или за страданията си и въ края на краищата казва, че е разбралъ, какво животътъ е пълненъ съ страдания, или че безъ пари не може да се живѣе. — Лесно е да се каже, че животътъ е тежъкъ, пълненъ съ страдания, или че безъ пари не може. Човѣкъ не трѣбва да очаква на готово да получи нѣщо. Той трѣбва самъ да си изработи това, което му е нужно. Като работи съзнателно върху себе си, човѣкъ ще дойде до вътрешно разбиране на числата, до познаване на себе си и на другитѣ хора. Като чете стихотворенията на поетитѣ, или като слуша произведенията на музикантитѣ, той ще може да опредѣли, какъвъ е поетътъ или музикантътъ, какво число представя той и къмъ кого отправя своята поезия или музика. Отъ езика, съ който човѣкъ си

служи, се познава, както неговата възраст, така и възрастта на ония, къмъ които се обръща.

И тъй, безъ основна идея, животътъ на човѣка нѣма смисълъ. Както човѣкъ не може да живѣе безъ обичъ, така не може да живѣе и безъ основна идея. Човѣкъ трѣбва да обича, но разумно. Обичъ безъ разумность не е обичъ. И разумность безъ обичъ не е разумность. Това значи, да бжде човѣкъ силенъ. Никакви външни или вътрешни пертурбации не сж въ състояние да разколебаятъ силния човѣкъ. Той трѣбва да бжде истински плувецъ, да се гурка подъ водата, да излиза надъ нея, безъ да пострада. Радвайте се на успѣхитѣ на приятелитѣ си като на свой успѣхъ. Радвайте се на онзи успѣхъ, който е придобитъ съ трудъ, съ работа, съ постоянство. Само по този начинъ вие можете да се повдигнете.

Помнете: разумность безъ обичъ, и обичъ безъ разумность нищо не допринасятъ. Ако единъ разуменъ и любещъ човѣкъ отиде въ нѣкое село, между непознати, той скоро ще се опознае и ще си пробие пжтъ. — Какъ? — Той ще види, отъ какво иматъ нужда селянитѣ. Ако нѣматъ вода, той веднага ще изпита, кжде има вода и ще я прекара презъ селото. После, той ще ги подтикне къмъ работа, къмъ учене. Щомъ събуди въ тѣхъ потикъ за учене, веднага ще имъ намѣри учитель, който ще започне

да ги учи. Искат ли човѣкъ да бѣде добре приетъ между хората, той трѣбва да имъ бѣде полезенъ, както е полезенъ на себе си.

Божията Любовь носи пълния животъ.

*

8. Лекция отъ Учителя, държана на
10 октомврий, 1928 г. София. — Изгрѣвъ.

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ.

Т. м.

Съвременнитѣ учени изследватъ процеситѣ, които се извършватъ въ природата, и се стремятъ да ги осмислятъ. Щомъ ги осмислятъ, тѣ ще дойдатъ до истинската наука. Днесъ всѣки човѣкъ работи съ числата, безъ да разбира тѣхния вътрешенъ смисълъ. Всѣки може да брои отъ едно до милиони и милиарди, безъ да прониква въ сжщината на тия числа. Казвате: Единица, двойка, тройка, или $1 + 1 = 2$, $2 + 1 = 3$, $2 - 1 = 1$ и т. н. При обикновеното смѣтане, процеситѣ събиране и изваждане се извършватъ лесно, но въ живата математика тия процеси сж мжчни. Като събира капиталитѣ си, човѣкъ се радва, но като събира мжчиотиитѣ и страданията си, той скърби. Ако изважда страданията или дълговетѣ си единъ следъ другъ и се освобождава отъ тѣхъ, той се радва; ако изважда пари, за да плаща дълговетѣ си, той скърби. — Защо? — Защото остава безъ срѣдства.

Тѣй щото, събирането не произвежда всѣкога радость, както изваждането не произвежда всѣкога скръбъ. Ако отъ числото две — жената — отнемемъ единица — мжжа, ще остане пакъ единица — мжжъ. Тази

единица е осиромашала. Които не разбиратъ висшата математика, тѣ намиратъ, че числата сж прости величини. Обаче, които разбиратъ висшата математика, тѣ знаятъ, какъ се образуватъ числата, какво е тѣхното значение и т. н. Въ обикновената математика числото две е однородно, обаче, въ висшата математика, съ която невидимиятъ свѣтъ се занимава, то е разнородно число, понеже е образувано отъ две числа. Следователно, разнородното въ невидимия свѣтъ образува однородното въ физическия свѣтъ. Съ други думи казано: две съзнания, които съдържатъ въ себе си различни възможности, се съединяватъ въ едно тѣло и работятъ въ него като единица. Ние наричаме това тѣло единица, т. е. единъ човѣкъ. Въ това тѣло, което представя единица, едновременно живѣе и една жена — числото две, което иска да реализира една идея.

Защо жената се стреми къмъ мъжа, и мъжътъ — къмъ жената? Защо не сж доволни отъ себе си? Защо всѣки човѣкъ иска да има приятелъ, който да го обича? Това сж въпроси, на които само ученитѣ, просвѣтителитѣ хора могатъ да отговорятъ. Всѣки човѣкъ представя известно число и отъ прибавяне или отнемане на това число къмъ друго дадено число се създаватъ добри или лоши отношения. Приближаването на даденъ човѣкъ къмъ другъ нѣкой може да се отрази така, както, ако отъ стоѣ

лева въ касата на нѣкого отнематъ 50 лева. Щомъ види, че отъ касата му липсватъ 50 лева, той изпитва недоволство, неразположение. Ако дойде другъ нѣкой и тури въ касата 50 лева, неразположението на този човѣкъ изчезва. Той се отнася добре съ човѣка, който е внесълъ въ касата му 50 лв., и го счита за добъръ, за честенъ човѣкъ. Значи, всѣко приближаване или отдалечаване на единъ човѣкъ отъ другъ може да се уподоби или на събиране, или на изваждане. Всѣки човѣкъ или дава нѣщо отъ себе си на своя ближень или взима, вади нѣщо отъ него. Въ този смисълъ, отношенията между хората представятъ особенъ родъ математика, която трѣбва да се изучава.

Защо мжжътъ се стреми къмъ жената, и жената — къмъ мжжа? — За да се увеличатъ. Жената представя числото две, а мжжътъ — единица. Следователно, мжжъ и жена, събрани на едно мѣсто, даватъ числото три: $2 + 1 = 3$. Какъ ще примирите това противоречие? Какъ е възможно, мжжъ и жена, събрани на едно мѣсто, да дадатъ числото три? Това е единъ метафизически въпросъ, който не може лесно да се разреши. Щомъ не можете да го разрешите, вие изпадате въ съмнение, въ подозрение и въ редъ отрицателни състояния. Всѣко отрицателно състояние пъкъ представя за човѣка бreme, което той не иска да носи съ себе си.

Събирането и изваждането, които се изучаватъ въ математиката, сж живи процеси. Тѣ иматъ приложение въ живота, въ отношенията на хората, въ тѣхнитѣ взимания и давания. Нѣкой човѣкъ внася сто хиляди лева въ банката. Съ тѣзи пари капиталътъ на банката се увеличава. Единъ день той чува, че банката е предъ фалиментъ и веднага изважда паритѣ си. Той се радва, че не е изгубилъ нищо, но банката скърби. Тя е недоволна, че день следъ день губи капиталитѣ си.

Момъкъ се оженва за красива, добра мома. Съ оженването си за тази мома, той печели, придобива нѣщо. Обаче, той е сприхавъ, нервенъ, грубъ, и като не може да се приспособи къмъ неговия характеръ, жена му го напуска, отива при баща си. Мжжътъ започва да скърби, защото вижда, че губи нѣщо отъ предишното си положение. Това е събиране и изваждане на разумни величини, на живи числа. Който не разбира тѣзи процеси въ природата, той казва, че Богъ е наредилъ така нѣщата, че сждбата на хората е такава, или законитѣ на природата сж такива и т. н. — Не, колкото и да се мжчите да примирите противоречията въ живота си, едно трѣбва да знаете: на разуменъ мжжъ се дава разумна жена. Ако мжжътъ не е разуменъ, ще взематъ жена му; ако жената не е разумна, ще взематъ мжжа ѝ. Разумната жена и разумниятъ мжжъ трѣбва

да благодарятъ, че сж се освободили отъ глупавия мжжъ и отъ глупавата жена. Въ всѣки човѣкъ има по единъ мжжъ и по една жена, които трѣбва да се разбиратъ. Не се ли разбиратъ, по-глупавиятъ отъ тѣхъ ще бжде изпжденъ навънъ, тамъ да се възпитава.

Сега, докато работите съ обикновената математика, вие лесно събирате и вадите числата и получавате отъ тѣхъ известни резултати. Казвате: $1+1=2$; $2+1=3$; $3+1=4$. Вие разбирате тѣзи действия, лесно се справяте съ тѣхъ, но като ги замѣстите съ живи величини, работата върви малко по-особено. Казвате: $1+1=2$, т. е. единъ мжжъ и една жена даватъ двама души. Обаче, ако единъ момъкъ едновременно обича две моми, отъ това действие не може да се получи никакъвъ резултатъ. Невъзможно е въ единъ и сжщъ моментъ единъ момъкъ да обича две моми и да ги задоволи. Невъзможно е въ единъ и сжщъ моментъ човѣкъ да има двама приятели, две жени, две идеи и т. н. Невъзможно е въ единъ и сжщъ моментъ човѣкъ да извади и да събере две числа.

И тѣй, когато се натѣква на нѣкое отрицателно състояние, което се изразява чрезъ известно число, човѣкъ може да си помогне, само ако познава онзи законъ, споредъ който реалността на нѣщата се крие въ центъра на неговото съзнание. Разбира ли този за-

конъ, той ще разбере и своитѣ състояния, ще знае, какъ да се справя съ тѣхъ. Следователно, докато отрицателнитѣ мисли и желания на човѣка се намиратъ въ центъра на неговото съзнание, злото не е проявено. Обаче, излѣзатъ ли отъ този центъръ и отидатъ къмъ периферията, злото е вече проявено. Сжщото се отнася и до доброто. Докато добритѣ мисли и желания на човѣка се криятъ въ центъра на неговото съзнание, доброто въ него не е проявено. Щомъ излѣзатъ на периферията, доброто е проявено вече. Когато доброто и злото излѣзатъ на периферията на човѣшкото съзнание, човѣкъ се намира въ постоянна борба между тѣзи две сили въ себе си, но върви напредъ, развива се. Ако живѣе само въ центъра на своето съзнание, човѣкъ се намира въ покой, въ не проявено състояние. При това положение, той не може да се развива. Въ центъра на, човѣшкото съзнание нѣма никакво движение никакви противоречия. Щомъ нѣма противоречия, човѣкъ не може да расте, не може да се развива. Когато слугата иска да заеме мѣстото на господаря си, той да заповѣдва, а господарьтъ му да работи, между тѣхъ се явяватъ недоразумения, споръ, противоречия. Въ тѣзи противоречия, именно, се изясняватъ нѣщата. Следъ всѣка борба, която става въ човѣка, между едно отрицателно и едно положително чувство, между едно неприятно и едно приятно състояние, се ражда

вжтрешенъ миръ, вжтрешно равновесие. Това показва, че борбата е разрешена въ полза на положителното, на възходящото състояние въ човѣка. Човѣкъ не може да придобие вжтрешенъ миръ въ себе си, докато не съзнае, че злото, като козмическа сила, е толкова необходимо за него, колкото и доброто. Като знае това, човѣкъ не трѣбва да се бори съ злото, да мисли, че може да го унищожи. Искане ли по нѣкакъвъ начинъ да се справи съ злото, той трѣбва да му противопостави доброто.

Следователно, когато човѣкъ иска да се освободи отъ злото, което се е загнѣздило въ центъра на съзнанието му, той трѣбва да тури на негово мѣсто доброто. Щомъ доброто влѣзе въ центъра на човѣшкото съзнание, злото излиза на периферията. При това положение, човѣкъ вижда злото като външенъ неприятелъ и търси начинъ, какъ да се освободи отъ него. Когато две злини, които идатъ отъ две противоположни посоки, се нахвърлятъ върху човѣка, той трѣбва да постави доброто между тѣхъ, като клинъ. Въ дадения случай, доброто ще избави ума на човѣка отъ напрежението на дветѣ злини. Този законъ работи навсѣкжде въ живота. Представете си, че двама души се мразятъ. Умразата между тѣхъ се е породила, запримѣръ, за нѣкакъвъ дългъ. Единиятъ е взелъ отъ другия известна сума и не иска да я плати. Тѣ могатъ да се примирятъ, само ако единиятъ

има дъщеря, а другият — синъ, и решатъ да ги оженятъ. Като ги оженятъ, и единиятъ, и другиятъ ще дадатъ всичкия си имотъ на младитѣ. Синътъ и дъщерята представятъ доброто, което влиза като клинъ между родителитѣ и ги примирява.

Като окултни ученици, вие трѣбва да разбирате този законъ и да го прилагате. Не го ли прилагате, вие постоянно ще се натъквате на противоречия, недоволства и недоразумения. Какъвъ ученикъ е този, който не може да се справи съ една своя мжчнотия? Трѣбва ли да се оплаква човѣкъ, че нѣкой открадналъ сто хиляди лева отъ касата му? Сиромасътъ, който нѣма пари въ касата си, може да се оплаква, че му взели сто—двеста лева, но богатиятъ не трѣбва да се оплаква. Изобщо, богатъ или беденъ, човѣкъ трѣбва да се издигне надъ обикновенитѣ нѣща въ живота, да си създаде правилна философия. Дойде ли нѣкой да иска отъ васъ пари на заемъ, или да му станете поржчителъ, отворете първо касата си, вижте, колко пари имате. Ако намѣрите, че съ паритѣ, които имате, ще можете да посрещнете задължението на този, за когото поржчителствувате, услужете му. Нѣмате ли пари въ касата си, или не сте ли готови да платите вмѣсто него, не ставайте поржатели. По този начинъ вие ще се предпазите отъ горчивитѣ чувства, които можете да преживѣете.

Сега, като ви наричамъ ученици, азъ имамъ предъ видъ само ония, които сж способни да възприематъ истината. Учителъ може да бжде онзи, който е способенъ да предаде истината. Ученикъ е онзи, който е способенъ да възприеме истината. Обаче, въ единъ и сжщъ моментъ човѣкъ не може да бжде учителъ и ученикъ. Когато е способенъ да предаде Божествената истина, човѣкъ минава за учителъ. Когато възприема тази истина, той е ученикъ. Щомъ учителятъ види, че не е способенъ да предаде истината, той трѣбва да се постави въ положението на ученикъ, да възприема. Ако и като ученикъ не може да възприема истината, човѣкъ се намира въ центъра на квадрата, затворенъ и атакуванъ отъ всички страни: отъ жена си, отъ децата си, отъ приятелитѣ си, отъ познатитѣ си и т. н. Странитѣ на квадрата, които се пресичатъ въ върховетѣ на този квадратъ, не сж нищо друго освенъ сили, които го атакуватъ. Значи, докато живѣе съ много и разнообразни идеи, човѣкъ всѣкога се намира въ квадратъ, изложенъ на атакитѣ на тия идеи, които се блѣскатъ една въ друга и създаватъ въ него редъ стѣлкновения. Щомъ се натѣква на пресѣчнитѣ точки въ квадрата, човѣкъ започва да върши престѣпления.

Съ други думи казано: човѣкъ върши престѣпления, когато не може да предава истината, нито може да я възприема. Престѣпле-

нията, които той върши, се дължат на лъжата, на кражбата. Умътъ трѣбва да предава истината на сърдцето, а сърдцето да я възприема. Умъ, който не може да предаде истината на сърдцето и да го накара да живѣе правилно, не е на мѣстото си. Умътъ трѣбва да предава истината на сърдцето, което ще я възприеме и обработи. Докато умътъ не предаде истината на сърдцето, и докато сърдцето не я възприеме и преработи въ себе си, човѣкъ не трѣбва да яде. — Колко време не трѣбва да яде човѣкъ? — Единъ день; отъ изгрѣването на слънцето до залѣзването му. Това е времето, презъ което умътъ предава истината на сърдцето, а сърдцето я възприема. Щомъ се извърши този процесъ, човѣкъ има право да яде. Той се намира въ почивка. Всѣка почивка подразбира ядене. Да си почине човѣкъ, това значи, да яде. Яденето пѣкъ подразбира свършване на една велика работа: предаване и приемане на истината.

Защо трѣбва да яде човѣкъ? Нѣкои ще кажатъ, че яденето е необходимо за подѣржане на физическото тѣло на човѣка. — Яденето подразбира дълбокъ вътрешенъ процесъ на живота. Христосъ казва: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ, слѣзълъ отъ небето. Който яде плътта ми и пие кръвта ми, той има животъ въ себе си“. Въ този смисълъ, яденето подразбира вътрешенъ процесъ, който се ознаменува съ предаване и възприемане

на истината. Тя има отношение къмъ самия човѣкъ, къмъ неговия ближенъ и къмъ Бога. Да схване човѣкъ плана на своята работа и да я изпълни, това значи, да бжде въ хармония съ великата истина. Да придобие човѣкъ истината, това значи, да разполага съ положителната наука на живота. Докато не е дошълъ до таки наука, човѣкъ работи въ областта на относителната наука, на относителнитѣ понятия въ живота. Относителната наука създава редъ противоречия за човѣшкия умъ. При това положение, човѣкъ счита смъртта на своитѣ близки за голѣма загуба. Ако жена му, или нѣкое отъ децата му замине за онзи свѣтъ, той не може да го прежали. Той гледа на смъртта като на процесъ, при който е изгубилъ нѣщо безвъзвратно. Който може да предава и да приема истината, той не знае, какво нѣщо е загуба. За него загуба не съществува. Всички процеси въ него се уравняватъ. — Защо? — Защото разбира процеситѣ събиране и изваждане. Който не разбира тия процеси, той всѣкога се натъква на непонятни въпроси, които никога не може да разреши. Той се жени, безъ да разбира смисъла на женитбата. Впуска се въ една или въ друга работа, безъ да знае, защо прави това.

Сега, като ученици, вие трѣбва съзнателно да работите, да прилагате изваждането и събирането въ живота си. Ако разбира смисъла на тия процеси, ученикътъ мо-

же всѣкога да прави равностѣтка на своитѣ мисли, чувства и действия. Ученикътъ трѣбва да бжде изправенъ, както въ смѣтките си на физическия свѣтъ, така и въ тия на духовния свѣтъ. Ако по нѣкакъвъ начинъ се затрудни материално, той не трѣбва да проси оттукъ - оттамъ, нито да взима пари на заемъ. Той трѣбва да работи, и по този начинъ да се прехранва. Туй трѣбва да бжде правило въ неговия животъ. Не постѣпва ли споредъ това правило, той не може да се нарече окултенъ ученикъ. Просията огрубява човѣшкия характеръ, а работата го облагородява. Ще кажете, че Христосъ е поддържалъ мисълта „искайте и ще ви се даде“. Въ дадения случай думата „искайте“ може да се преведе съ думата „работете“. Може ли човѣкъ да иска жито отъ нивата си, ако нищо не е сѣлъ? Може ли да събира плодове отъ градината си, въ която нито едно плодно дърво не е посадилъ? Може ли да счита, че има право да тегли пари отъ банка, въ която нищо не е вложилъ? Да искате нѣщо отъ баща си, или отъ приятеля си, това подразбира да сте вложили нѣщо въ него. Да искате нѣщо отъ Бога, това подразбира да сте вложили нѣщо въ Него. Какво може да вложи човѣкъ въ Бога, това е въпросъ, но важно е, че Богъ е вложилъ много нѣщо въ човѣка, заради което последниятъ е свободенъ да иска отъ Него. Човѣкъ има право да иска отъ Бога добри усло-

вия, за да развива дарбитѣ и способноститѣ, които Той е вложилъ въ него. Важно е човѣкъ да знае, отъ кого да иска и какъ да иска. Ако отиде нѣкжде да учи нѣщо, но го изпждятъ навънъ, това показва, че невидимиятъ свѣтъ го намира за работоспособенъ и го заставя да работи.

Освенъ физически, човѣкъ трѣбва да работи и духовно надъ себе си. Като работи по този начинъ, човѣкъ осмисля живота си. Иначе, той всѣкога ще казва, че животътъ нѣма смисълъ. Като е дошълъ на земята, човѣкъ самъ трѣбва да намѣри смисъла на живота. Ако малкото пиленце, което току—що е излѣзло отъ яйцето, трѣгва следъ майка си да си търси храна, колко повече човѣкъ, който е училъ, свършилъ е университетъ, самъ може да изкарва прехраната си и да осмисли своя животъ.

Единъ младъ човѣкъ, който свършилъ университетъ, отишълъ въ едно министерство да търси служба. Следъ голѣми обещания отъ страна на министра, той не получилъ никаква служба, но не се отчаялъ. Взелъ едно точило, закачилъ диплома си на него и започналъ да точи ножове. Така той изкарвалъ повече, отколкото нѣкои чиновници. Човѣкъ съ висше образование да точи ножове, това е характеръ! Той предпочелъ честно да изкарва прехраната си, отколкото да очаква на милостъта и благоденнието на хората. Другъ младъ господинъ

искалъ да следва университетъ, но нѣмалъ срѣдства. Като мислилъ, отде да си достави срѣдства за учене, безъ да се отчайва, той станалъ ваксаджия. Съ собствени усилия, той свършилъ университетъ. Рѣдко се срѣщатъ такива хора, но като ги срещнете, вие трѣбва да се поучите отъ тѣхъ.

Следователно, когато човѣкъ дойде до положение да предава и да възприема истината, той трѣбва да бжде готовъ на всичко. Всѣки трѣбва да каже въ себе си: За истината съмъ готовъ на всички жертви. Започнете ли да се безпокоите, какво ще стане съ васъ, вие не можете нито да предадете, нито да възприемете истината. — Ами ако умремъ отъ гладъ, отъ лишения? — Въ смъртѣта нѣма нищо страшно. Важно е, какъ човѣкъ ще умре. Ако човѣкъ правилно е възприемалъ и предавалъ истината, ангелътъ на смъртѣта ще дойде, ще го вземе и ще го занесе на небето, дето му се готви тържественъ приемъ. Не е ли възприемалъ и предавалъ истината добре, ангелътъ не може да му помогне. Кредиторитѣ му ще го чакатъ предъ вратата и веднага ще го поематъ. Докато не изплати всичкитѣ си дългове, тѣ нѣма да го пуснатъ. Като знае това, човѣкъ не трѣбва да чака последния часъ, тогава да се разплаща. Приживе още той трѣбва да е разчистилъ смѣткитѣ си, да е изплатилъ всичкитѣ си полици. Щомъ изплати задълженията си, той трѣбва да чака своя женихъ, както

младата мома го очаква, за да отидатъ на вѣнчило. Вѣнчилото представя заминаване за онзи свѣтъ. Който е ликвидиралъ съ старитѣ си смѣтки, той спокойно заминава за онзи свѣтъ, сбогува се съ близкитѣ си, благодарни на майка си, на баща си, на братята, на сестритѣ си, че сж живѣли добре съ него, че е благувалъ между тѣхъ, и сега отива да работи, да служи на ближнитѣ си.

Когато напуща бащиния си домъ, младата мома мисли, че отива при своя възлюбенъ да благува. — Не, младата мома благува, докато е при майка си и при баща си. Напусне ли бащиния си домъ, и отиде при своя възлюбенъ, при господаря си, при дере-бея, тя започва да слугува. Сжщото се отнася и до младия момъкъ. И той мисли, че отива при своята възлюбена — дере-бейка да благува. Не, работа, служене го очаква тамъ. Шомъ дере-беятъ и дере-бейката се събератъ на едно мѣсто, между тѣхъ се поражда търкане. Дето има търкане между хората, тамъ всѣкога Божественото разбиране на нѣщата е изключено.

Съвременнитѣ хора сж недоволни отъ живота, отъ всичко, което имъ е дадено. Тѣ живѣятъ въ мислитѣ, въ чувствата, въ благата на Бога и пакъ сж недоволни. Богъ е вложилъ въ тѣхъ редъ дарби и способности и пакъ сж недоволни. Въпрѣки всичко това, тѣ търсятъ нѣкакъвъ щастливъ животъ, отвѣнъ нѣкъде. Това значи, да търсятъ

своя дере-бей, или своята дере-бейка. Като се срещнатъ дере-беятъ и дере-бейката, ще се хванатъ за коситѣ, и цѣлъ животъ ще се разправятъ. Това е неразбиране на живота. Когато напуска бащиния си домъ, момата трѣбва да благодари на майка си и на баща си за всичко, което е получила отъ тѣхъ, и да каже: Азъ отивамъ сега да слугувамъ на своя възлюбенъ. Като свърши работата си при него, пакъ ще се върна при васъ. Каквото придобия, ще го донеса въ вашия домъ. Бащата и майката ще благословятъ дъщеря си, ще я изпратятъ при нейния възлюбенъ да слугува и да учи. По сжщия начинъ трѣбва да постъпи и синътъ.

Човѣкъ слиза на земята да слугува на дере-бея или на дере-бейката. Като свърши работата си, както трѣбва, той ще се сбогува съ него и ще се върне при баща си и при майка си, отъ чийто домъ е излѣзълъ. Той трѣбва да е работилъ при господаря си добре, за да се раздѣли господарътъ му съ мжка, съ съжаление, че губи такъвъ добъръ слуга. Каквато работа и да вършите, вършете я съ любовъ, всички да съжбяляватъ, че сте ги напуснали. Съ душа и духъ трѣбва да работите. Който работи по този начинъ, той е истински ученикъ. Разуменъ трѣбва да бжде ученикътъ, да не си създава излишни страдания. Достатъчно сж на човѣка страданията, които Богъ му е опредѣлилъ. Само тия страдания носятъ благословение за него.

Вънъ отъ тѣхъ, всички страдания не сж на мѣстото си. Тѣ ожесточаватъ човѣка, но не го повдигатъ. Нѣма по-голѣмо престѣпление за човѣка отъ това, той самъ да си създава излишни страдания.

Сега, мислете върху идеята: малкитѣ желанія криятъ въ себе си голѣми блага. Силата на огъня е въ кибритената клечка. Отъ малкото пламъче се разгаря голѣмъ огънь. Малкитѣ мисли създаватъ велики работи. Малкитѣ чувства, малкитѣ потици, малкитѣ усилия, проникнати отъ разумността, развиватъ велика деятелность. Разумността работи съ малки величини. Какво прави неразумниятъ? Едва повѣрвалъ въ Бога, той веднага отива да преобразява свѣта. Дето отиде, все за името Господне говори. Отива при нѣкой банкеръ, иска да изтрѣгне отъ него нѣкаква сума въ името Господне. Банкерътъ му казва, че не вѣрва въ никакъвъ Господъ. — Ами въ човѣщината не вѣрвашъ ли? — Нито въ Господа вѣрвамъ, нито въ човѣщината. Иди да работишъ! Който истински вѣрва въ Бога и Го обича, той никога не излага Божието име, нито името на Христа. Затова казвамъ: Не излагайте името Божие, името Христово за нищо на свѣта. За предпочитане е човѣкъ да гладува, но да запази името Божие свето и неопетнено. Дойдете ли до Божието име, до Божествената чаука, тамъ се иска приложение, работа и трудъ. Тамъ никакви проповѣди не сж въ

състояние да обърнатъ сърдцето на човѣка. Ако нѣкой религиозенъ е изпадналъ материално, нека се помоли да му се даде нѣкаква работа, да направи нѣщо, да послужи на нѣкого, но въ никой случай да не петни името Божие. Името Божие не се проповѣдва съ пари. Имайте характера на апостолъ Павла, който е казвалъ за себе си, че проповѣда името Божие даромъ. Не изисквайте отъ хората това, което вие не сте имъ дали. Какъ ще искате хората да ви бждатъ братя, когато вие не сте показали никакво братство къмъ тѣхъ? Какъ ще искате отъ хората любовъ, когато вие никога не сте имали любовъ къмъ тѣхъ?

Като ученици, вие трѣбва да имате правилни отношения, правилни разбирания. Човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ, да не се самоизлѣгва, да не се ограничава. Всѣки човѣкъ разполага съ умъ, сърдце, воля, душа и духъ, съ редъ дарби и способности, които трѣбва да развива. Има ли тия нѣща въ себе си, той е богатъ. Отъ усилията, които ще направи за развиване на дарбитѣ и способноститѣ си, зависи неговото бждеше благо. Ще каже нѣкой, че е произлѣзълъ отъ богатъ, знатенъ родъ и не може да се прояви като простъ работникъ. — Да разсждава човѣкъ така, това е криворазбранъ аристократизъмъ. Стане ли въпросъ за името Божие, човѣкъ трѣбва да бжде готовъ да слѣзе до най-долното стѣпало и оттамъ да

започне да пѣпли. — Ама знаете ли, какъвъ бѣше моятъ баща? — Знаемъ. Споредъ теорията на Дарвина, своятъ баща, както и всички хора, сж произлѣзли отъ маймуна. Споредъ теорията на Дарвина, първоначално своятъ баща е билъ дивакъ, който е живѣлъ въ пещеритѣ и се е обличалъ въ кожи. Какво благородство е имало въ твоя баща? При това положение, своятъ баща е извършилъ хиляди престѣпления. Съ какво благородство ще се хвалите? Не се хвалете съ благородството на баща си, но хвалете се съ великото и благородно Божие име. Ако речете да се хвалите съ своитѣ дѣди и бащи, вие сте пропаднали. Не се хвалете съ своитѣ дѣди и прадѣди, нито съ своитѣ бащи, нито съ себе си. Откакъ е слѣзълъ на земята до сега, човѣкъ е вършилъ и не престава още да върши престѣпления. Той е убивалъ и убива хора, животни, говеда; той изяжда милиарди тонове жито, царевица, плодове и т. н. И следъ всичко това казва за себе си, че е създаденъ по образъ и подобие Божие. Кжде е този образъ, кжде е това подобие? Днесъ човѣкъ на човѣка, братъ на брата си създава редъ нещастия, страдания и мжнотии и, въпрѣки това, иска да се представи за мораленъ. Това, което днесъ виждаме въ живота, е обикновенъ моралъ. Това не е великиятъ Божественъ моралъ. Искате ли да заслужите името човѣкъ, работете върху себе си, да събудите божественото въ васъ.

Само Божественото прави отъ човѣка истински човѣкъ, създаденъ по образъ и подобие Божие.

Какво се иска днесъ отъ човѣка? — Съзнателна, разумна работа. Човѣкъ мисли идеално, обаче, не прилага идеално. Както мисли той, така трѣбва и да прилага. Каквото прави, човѣкъ предварително трѣбва да го обмисли. Колкото и да е малко онова, което човѣкъ е извършилъ, щомъ е добре обмислено, това го прави доволенъ. Щомъ човѣкъ е доволенъ отъ себе си, и Богъ, и окръжаващитѣ ще бждатъ доволни отъ него

Сега, като ви се говори по този начинъ нѣщо вжтре въ васъ ви казва: Лесно се говори, но мжно се изпълняватъ нѣщата. Пъкъ и не е нужно всичко да се направи точно, както ви се казва. Може би, друго нѣщо да се разбира. Човѣкъ не трѣбва да приема нѣщата абсолютно. — Не, всѣко нѣщо, което Богъ ви казва, е абсолютно. То не търпи никакво тълкуване. Срѣщате единъ човѣкъ, обремененъ, скърбенъ. Трѣбва ли да мислите, да му помогнете, или не? Трѣбва ли да се бавите въ даване на помощта си? Виждате, този човѣкъ преживява толкова голѣмо напрежение, че ако не му помогнете, струнитѣ му ще се скжсатъ. Помогнете му веднага и то по такъвъ начинъ, че да не уроните неговото достоинство. Като знаете, презъ кой пжтъ ще мине той, посадете нѣколко плодни дървета, да си откжсне нѣкол

ко сладки плодове и да продължи пътя си. Поставете на пътя, презъ който ще мине, една чешма, да пие, да утоли жаждата си. Никжде не поставяйте името си, но пишете: Пътниче, като минешъ покрай тази плодна градина, отъжсни си, колкото плодове искашъ, но не взимай никакъвъ запасъ въ торбата си. Пий вода, колкото искашъ, но не пълни манерката си, да имашъ въ запасъ. Чешмата е близо до тебе. Като ожъднѣешъ, иди при нея да се напиешъ. Това значи, да прави човѣкъ добро. Доброто представя градина съ зрѣли, сладки плодове. Доброто представя изворъ съ чиста, планинска вода. Дайте на уморения пътникъ отъ плодовѣтъ на тази градина и отъ водата на този изворъ, да уталожи глада и жаждата си. Да прави човѣкъ добро, това не значи още, че трѣбва да задоволи всички нужди на човѣка. Единъ великъ Учителъ може да възкръси мъртвия, да излѣкува болния, да даде знание на невежия, но никога не би могълъ да дава пари на заемъ, нито да създава условия на хората да забогатяватъ. Човѣкъ трѣбва да бжде готовъ да услужва на време и на мѣсто. Това значи, да бждете ученици. Да бжде човѣкъ изправенъ, да живѣе съобразно Божиитѣ закони, това не значи, че трѣбва да бжде светия. Не е лесно да стане човѣкъ светия. Сегашнитѣ църкви сж пълни съ светии, но това не сж светии, признати отъ небето. Христосъ казва: „Синъ Человѣчески не дойде

да Му послужатъ, но да послужи“. Христосъ дойде да послужи на човѣчеството, а Неговитѣ последователи казватъ, че не сж дошли на земята да слугуватъ. Това не сж истински Христови последователи. Последователитѣ на Христа, както и ученицитѣ Му, трѣбва да приличатъ на Учителя си. И тѣ трѣбва да кажатъ като Христа: „Не дойдохме да ни послужатъ, но да послужимъ“. Който не може да каже за себе си така, той не разбира Христовото учение.

Сега, като ученици, отъ васъ се иска работа, която облагородява сърдцето; трудъ, който укрепва ума и постоянство, което калява волята. При това положение, ученикътъ ще може да възприеме истината, която Учителътъ му преподава. Който не постъпва по този начинъ, той не може да възприеме истината. Щомъ не възприема истината, той се осакатява, става инвалидъ. Ние не подържаме учение, което прави хората инвалиди; ние не подържаме болницитѣ, защото свѣтътъ има грижа за тѣхъ; ние не подържаме бедни, защото благотворителнитѣ дружества ги подкрепватъ. Ние сме за онова учение, което носи новото — животътъ. Ние сме за онова учение, което възкръсява хората, което носи любовъ, мъдростъ, истина, знание и свобода. Ние сме за онова учение, което носи изкуство и музика. Безъ любовъ, животъ не съществува. Безъ мъдростъ нѣма знание, нѣма свѣтлина въ свѣта. Безъ истина нѣма

никаква свобода. Безъ тия добродетели нѣма растене, нѣма никаво развитие. Безъ тия добродетели никаква организация, никакво общество не може да сществува.

 Ученикътъ на новото учение може да възприема любовта и да я предава. Той може да възприема мъдростта и да я предава. Той може да възприема истината и да я предава. Той може да възприема добродетелта и да я предава. Той може да възприема правдата и да я предава. Това сж петтѣ добродетели — петтѣ скрижали за развитието на човѣшката душа. Който е придобилъ тѣзи велики добродетели въ себе си, той е силенъ човѣкъ. Каквато болестъ и да о нападне, той лесно се справя съ нея. Той е господарь на всички микроби, които причиняватъ различнитѣ болести. Микробитѣ сж малки сщества, които живѣятъ паразитно. Тѣ оставятъ нечистотиитѣ си въ човѣшката кръвь вследствие на което причиняватъ различни болести. Чрезъ мисълта си, човѣкъ може да забрани на тия паразити да се размножаватъ въ него и ги изпжда навънъ. Свѣтлата мисълъ може да преобрази човѣка, да го освободи отъ всички мжнотии. За да се справи съ болеститѣ, човѣкъ трѣбва да бжде още смѣлъ и безстрашенъ. Има ли тия качества въ себе си, той може да застави ангела на смъртта да се върне назадъ, безъ да вземе душата му. Страхливата майка може да стане причина да изгуби детето си.

Като види, че ангелътъ на смъртта обикаля леглото на детето ѝ, тя казва: Господи, Ти ми даде това дете, Ти можешъ да го вземешъ. Да бжде твоята воля! Като умре детето ѝ, тя плаче, страда, вика къмъ Господа: Господи, защо взе детето ми? Обаче, смѣлата и безстрашлива майка упорствува докрай. Тя не дава детето си и казва на ангела: Господъ е изпратилъ това дете при мене, да го възпитавамъ. Докато не го възпитавамъ, нѣма да го пусна. Богъ му е далъ условия да живѣе, а не да умира. Върни се на небето и кажи на Господа, че не давамъ детето си. Като види смѣлостта и безстрашието на майката, ангелътъ се връща на небето, безъ да вземе душата на това дете. Човѣкъ трѣбва да бжде готовъ да изпълни докрай задълженията си, да изплати всичките си дългове. Мнозина искатъ по-скоро да заминатъ за другия свѣтъ, да се освободятъ отъ дълговетъ си. Обаче, добриятъ, справедливиятъ човѣкъ иска по-дълго време да живѣе на земята, да изплати докрай дълговетъ си. Да изплати човѣкъ дълговотъ си, това е задачата на неговия животъ.

Сега, обръщамъ вниманието ви, будни да бждете. Казано е въ Писанието: „Будни бждете, за да не би, като дойде Духътъ, да ви намѣри заспали“. Като ученици, ще работите надъ себе си, да развивате положителното, благородното. Вие нѣма да постигнете всичко изведнѣжъ, но трѣбва да работите.

Съ плачъ нищо не се постига. Нѣкои плачатъ, че не успѣватъ да постигнатъ желания си. Има смисълъ да плаче човѣкъ, но когато е посѣлъ нѣщо. Ако земеделецътъ е разоралъ и посѣлъ нивата си, има смисълъ да плаче. Но ако не я разоралъ и посѣлъ, колкото и да плаче надъ коравата и необработена земя, нищо нѣма да постигне. Нѣкой плаче за изгубенитѣ си пари, за непостигнати желания, за нѣкаква обида, която му нанесли и т. н. Азъ съжалявамъ всѣки човѣкъ, който плаче за такива работи. Има смисълъ да плаче човѣкъ, когато е изгубилъ възможността да направи едно добро; да послужи на нѣкого. Това е истинска загуба. Всичко друго е освобождаване. Открадването на паритѣ е освобождаване на човѣка отъ излишенъ товаръ. Чрезъ болеститѣ и страданията човѣкъ се учи. Това сж уроци, които той трѣбва да научи. Отъ човѣка зависи да бжде здравъ или боленъ. Отъ човѣка се иска работа и учение.

Често хората не успѣватъ въ живота си, защото очакватъ, като богатитѣ, да дойде автомобилъ, да излѣзатъ нѣкъде да се разходятъ. — Не, като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да работи, да прави усилия, самъ да постигне своитѣ желания. Какъ сте живѣли досега, какво сте правили, за това нѣма да ви сждятъ. Това е животъ на вашето минало. Ако рекатъ да ви сждятъ за миналото, съ васъ заедно трѣбва да сждятъ

всички поколѣния, които сж живѣли преди васъ. Какъ е изгрѣвало слънцето въ миналия ви животъ, не е важно. Важно е, какъ днесъ изгрѣва слънцето. За васъ е важенъ сегашниятъ ви животъ. Той опредѣля вашето бъдеще. Нѣкой казва, че едно време е билъ по-добъръ. Той се лъже. Едно време той е билъ по-лошъ, отколкото сега. Днесъ той има по-голѣма свѣтлина, която му показва това, което по-рано не е виждалъ. Въ миналото той не е виждалъ това, което днесъ вижда, затова мисли, че е билъ по-добъръ. Ако и тогава е виждалъ толкова поне, колкото днесъ вижда, той щѣше да знае, че не е толкова добъръ, колкото си мислилъ. Въ бъдеще нѣкъ той ще е по-добъръ, отколкото днесъ. Като знаете това, използвайте днешния день, днешното разбиране, днешната свѣтлина. За миналото не мислете. Нѣкой седи на камъкъ, пролива сълзи, плаче и нарежда, че билъ неспособенъ. Казвамъ: Не чакай да те бутатъ съ остенъ. Стани, вдигни камъка, на който си седналъ. Нѣкога дѣдо ти е заровилъ подъ този камъкъ гърне съ злато. Извади оттамъ гърнето и го използвай въ живота си.

Всички на работа! Кой кждето е седналъ, подъ него има заровено голѣмо богатство. Стани, вдигни камъка, на който седишъ, и започни да копаяшъ. Извади оттамъ богатството и започни съзнателно да работишъ. Въ всѣки човѣкъ е скрито голѣмо богат-

ство — неговитѣ дарби и способности, които той трѣбва да разкопава и обработва. Не губете времето си! Всѣки на работа! Турете старитѣ методи настрана и приложете новитѣ. Старото учение сте опитали вече, знаете го. Опитайте новото учение, новитѣ методи и вървете напредъ!

Т. м.

*

9. Лекция отъ Учителя, държана на
17 октомврий, 1928 г. София.—Изгрѣвъ.

ВРЪЗКИ НА СЪРДЦЕТО И НА УМА.

Размишление.

Всички хора се стремятъ къмъ свобода. Всѣки иска да бжде свободенъ, но не знае, какъ да придобие свободата си. Само онзи човѣкъ може да бжде свободенъ, който знае, какъ да възприема истината. Който не може да възприема истината, той е робъ на условията. Този човѣкъ е осъденъ на вѣчни безпокойствия, на страхъ и на тревоги. За да придобие свободата си, човѣкъ трѣбва да даде пжтъ на Божественото начало въ себе си. Остане ли само съ човѣшкото, той може да се уподоби на парче изсѣхнала земя. Човѣшкото се отличава съ твърдостъ, съ коравина. Човѣшкото е лишено отъ пластичность отъ пѣргавина. Божественото придава на човѣка качества, подобни на водата — подвижностъ и пѣргавина. То е носителъ на живота. Следователно, когато човѣкъ пресѣче пжтя на Божественото въ себе си, т. е. когато връзката между Бога и душата му се прекъсне, той се лишава отъ живота. Тѣй щото, погрѣшкитѣ, които хората правятъ, се дължатъ на прекъсване на връзката между Първата Причина и тѣхнитѣ души. Щомъ тази връзка се прекъсне, страданията неизбежно следватъ човѣка. Нѣкои философи

обясняватъ страданията на хората съ съществуването на нѣкаква космическа, мирова скръбъ, на която тѣ се натъкватъ и започватъ да страдатъ. Наистина, има нѣкаква космическа скръбъ, но тя не е вънъ отъ човѣка. Тя е въ самия човѣкъ. Тя представя съвкупность на неговитѣ страдания, както и на тия на неговитѣ ближни. Само хората страдатъ, но не и Богъ. Въ Бога има само съжаление, милость къмъ страдащитѣ.

Сега, като говоря за връзката между Първата Причина на нѣщата и човѣшката душа, имамъ предъ видъ само ония хора, на които съзнанието е пробудено. Само тѣ могатъ да се справятъ съ мъжнотиитѣ и страданията въ живота си. Каквито пакости и да се причиняватъ на такъвъ човѣкъ, той никога не отмъщава. Представете си, че нѣкой счупи шишето ви, въ което държите водата си. Трѣбва ли да му отмъщавате? Трѣбва ли да му се сърдите? Колкото и да му се сърдите, той не може да изправи погрѣшката си, не може да върне шишето ви. Обаче, разумниятъ животъ е въ състояние да върне на човѣка не едно шише само, но много повече. — Кога? — Това е въпросъ на време. Ако вие не можете да получите помощта на Бога още днесъ, това не показва, че Той не иска да ви помогне. Богъ всѣкога е готовъ да помага на хората, обаче, условията, при които тѣ се намиратъ въ даденъ моментъ, не имъ благоприятствуватъ да

приематъ Неговата помощъ. Сжествува единъ законъ въ Битието, споредъ който не е позволено да се пилѣятъ великитѣ блага на живота. Всѣко благо трѣбва да се даде точно на време и на мѣсто. Когато дадена душа е готова да приеме известно благо, то ѝ се дава преизобилно. Това е истина, която всѣки моментъ можете да провѣрите. Ако човѣкъ би ималъ възможноститѣ на единъ ангелъ, да владѣе законитѣ на материята, да владѣе своитѣ мисли и чувства, да пжтува отъ една система въ друга, той би могълъ да седи предъ Божия престолъ, да се ползува направо отъ Неговата свѣтлина и знание, отъ Неговата любовъ и свобода.

Днесъ хората страдатъ, преживяватъ редъ горчевини, защото не разбиратъ великата истина на живота, нито могатъ да я възприематъ. Скърбитѣ и страданията, които човѣкъ преживява, се отпечатватъ върху неговото лице. Когато физиогномистътъ погледне човѣка, по чъртитѣ на лицето му той познава, страдалъ ли е много, или не. Възвишенитѣ мисли и благородни чувства сжщо така се отпечатватъ върху човѣшкото лице. Тѣ му придаватъ особена красота. Който може да чете по чъртитѣ на човѣшкото лице, той познава, дали даденъ човѣкъ е добъръ, благороденъ и т. н. Въ човѣшката глава пѣкъ е вложенъ Божествениятъ капиталъ, за обръщението на който е нужна цѣла вѣчностъ. Казано е въ Писанието: „Глава

на Твоето Слово е Истината“. Значи, истината е първичният капиталъ, който е вложенъ въ човѣшката душа. За да се развие този капиталъ е нужна цѣла вѣчностъ. Само частъ отъ този капиталъ е вложенъ въ обръщение. Той е въ човѣшкото лице. Всѣки капиталъ, който се туря въ обръщение, трѣбва да принася нѣкакъвъ приходъ, т. е. нѣкаква печалба. Тази печалба, именно, се изразява чрезъ човѣшкитѣ ржце. На ржката на човѣка е написана печалбата, която той е придобилъ отъ капитала си, вложенъ въ обръщение. Следователно, главата на човѣка представя основния, Божествения капиталъ; лицето е капиталътъ, вложенъ въ обръщение; ржцетѣ пъкъ представятъ това, което човѣкъ е изработилъ и придобилъ. По главата, по лицето и по ржцетѣ на човѣка може да познаете, какъ е живѣлъ въ миналото, отъ редъ поколѣния насамъ, какъ живѣе днесъ и какъ ще живѣе въ бждеще. Който вижда нѣщата, той може да чете по тѣхъ. Който е слѣпъ, той нищо не знае, защото не може да чете.

За изясняване на мисълта си ще приведа едно предание, което датира още отъ времето на християнската епоха. Единъ отъ окултнитѣ ученици по това време решилъ да се посвети на Бога, въ кратко време да стане светия. Споредъ разбиранията, които ималъ, той се уединилъ на една планина, дето прекаралъ цѣли 20 години въ молитва и размишление. Единъ день, като се раз-

хождалъ, една мечка излѣзла срещу него, хвърлила се отгоре му и започнала да го души. Той преживѣлъ голѣмъ страхъ. Когато мечката се отдалечила отъ него, той станалъ отъ земята, но отъ страхъ ослѣпѣлъ. Съ пипане едва успѣлъ да намѣри колибата си. Влѣзълъ вътре и започналъ да размишлява върху въпроса: Кой му е създалъ това изпитание — Богъ или сатаната? Ако Богъ му го е създалъ, каква целъ ималъ, какво искалъ отъ него? Ако пъкъ сатаната му е създалъ това изпитание, навѣрно той ималъ намѣрение да го унищожи, да не прѣска свѣтлина въ тъмния свѣтъ. Ако, наистина, сатаната му е устроилъ това премеждие, какъ той не е могълъ отдалечъ да забележи мечката и да я избѣгне. Значи, и въ него има нѣкаква вина. Дълго време размишлявалъ върху този въпросъ, искалъ самъ да си отговори, да знае, къде е истината.

Единъ день, като седѣлъ предъ колибата си, покрай него минало нѣкакво живо същество, човѣкъ, който му проговорилъ съ мекъ, кроткъ гласъ: Братко, защо не се движишъ? — Не мога да се отдалечавамъ отъ колибата си, защото съмъ слѣпъ. — Искашъ ли да прогледашъ? — Това е най-голѣмото щастие за мене. Непознатиятъ човѣкъ веднага турилъ ржцетѣ си на очитѣ му, и той прогледалъ. Какво било очудването му, когато видѣлъ предъ себе си млада, красива мома, като ангелъ. Сърдцето му трепнало, и

тъкмо искалъ да ѝ проговори, тя му казала: Сбогомъ, служи на Бога съ любовъ! Като се видѣлъ самъ, отшелникътъ отново се почувствувалъ нещастенъ и си казалъ: Какво стана съ мене? По-рано бѣхъ нещастенъ въ тъмнина, а сега съмъ нещастенъ въ свѣтлина. Кой изпрати тази мома, този ангелъ да ми отвори очитѣ? Кой допусна да се влюбя въ нея и да страдамъ? Защо не остана малко време при мене, поне да ѝ цѣлуна ржка и да ѝ благодаря, задето отвори очитѣ ми? Докато си задавалъ тѣзи въпроси, той се запиталъ: Защо искамъ да цѣлуна ржка на този ангелъ—отъ благодарностъ къмъ него, или по друга нѣкаква причина?

Сега, азъ оставямъ настрана противоречията, които възникнали въ душата на отшелника. Важно е, че когато е слѣпъ, човѣкъ се счита нещастенъ. Когато прогледа, пакъ се счита нещастенъ. И едното, и другото нещастие показватъ, че човѣкъ не разбира дълбокия смисълъ на живота. Но съ това преданието не се свършва. Единъ день сжщата мома се явила при отшелника и му казала: Идвамъ при тебе да ти стана ученичка. Ти ще ме учишъ, а азъ ще ти слугувамъ. Наистина, тя изпълнявала работата си много добре: мела, чистила кжщата му, готвила, но той страдалъ. По цѣли дни се молилъ на Господа и питалъ: Господи, защо ми изпрати това страдание? Защо ме постави на този огънь? Какъ мога да се справя съ него?

Какъ може човѣкъ да разреши това противоречие? — Докато не се откаже отъ себе си, докато не възлюби Господа съ всичката си душа и сила, съ всичкия си умъ, съ всичкото си сърдце, човѣкъ не може да разреши това противоречие. Щомъ възлюби Господа, той ще възлюби ближния си като себе си. Разреши ли това противоречие въ живота си, човѣкъ е придобилъ благага, къмъ които се стреми. Какво по-голѣмо благо можете да искате отъ това, всѣки день да виждате слънцето, да срѣщате хора, да си размѣняте по нѣколко сладки думи и мили погледи? Всѣки день носи въ себе си велики блага за човѣшката душа. Човѣкъ трѣбва да бжде буденъ, да ги използва правилно. Въ човѣка сж вложени всички възможности и условия да прояви своята доброта. Доброто е капиталъ, вложенъ въ човѣка отначало още, и той трѣбва само да го разработва, да го пуца въ обръщение. Затова се казва, че отъ човѣка зависи да бжде добъръ.

Следователно, отъ човѣка зависи да бжде добъръ, да възприема Божията Любовь. Богъ е Учителъ, а ние сме ученици. Той всѣки день иде да ни предаде истината. Ако не възприемаме истината, ние не сме Негови ученици. Мнозина казватъ, че Богъ, като Учителъ, живѣе въ хората, и тѣ не се нуждаятъ отъ външни учители. — Дали Богъ живѣе въ хората, се познава по свѣтлината, която тѣ иматъ. Когато вътрешниятъ Учителъ

предава истината на човѣка, той е въ рая. Съ него сж всички добри хора, всички ангели, всички светии. Тогава източниците на живота сж отворени за него. Щомъ този Учитель не му предава истината, той се намира въ ада, въ най-голѣмитѣ противоречия. Каквато философия и да има, нищо не може да постигне.

Следъ всичко това, онѣзи, които не познаватъ истината, залѣгатъ хората, че има еволюция въ свѣта. — Човѣкъ еволюира, само когато работи. Не работи ли, никаква еволюция не сжществува. Когато жената плете и взима брѣмка следъ брѣмка, има еволюция за нея. Щомъ не плете, никаква еволюция не сжществува. Ако всѣки день човѣкъ не може да изплита поне по една брѣмка, той не може да разчита на никаква еволюция. Брѣмките ли правятъ човѣка, или човѣкътъ — брѣмките? Брѣмките, които жената плете, усъвършенствуватъ нейното изкуство, но тя прави брѣмките, а не тѣ нея. Много брѣмки може да изплете човѣкъ въ живота си. Тѣй щото, като плете, като работи съзнателно върху себе си, човѣкъ се ползува съ кредита на разумнитѣ сжщества. Може ли при това положение той да фалира? Ако се ползува съ кредита на нѣкоя английска банка, човѣкъ нѣма да фалира. Обаче, ако се ползува съ кредита на нѣкоя обикновена банка, той непременно ще фалира.

Често нѣкои хора се хвалятъ съ земното си богатство. — Колко голѣмо е тѣхното богатство? Споредъ мене, богатъ човѣкъ може да се нарече само онзи, който има поне 125 милиона златни лева. Други пъкъ се хвалятъ съ любовта на добритѣ, на разумнитѣ сжщества къмъ тѣхъ. — Ако тия сжщества, наистина, ги обичатъ, тѣ трѣбва да бждатъ готови да имъ дадатъ всичко, каквото иматъ. Ако нищо не имъ даватъ, тѣ не ги обичатъ. Който ви обича, той има готовностъ всичко да ви даде. Онзи, който получава всичко, трѣбва да се пази, никога да не злоупотрѣбява съ любовта. Злоупотрѣби ли само единъ пжтъ, той изгубва разположението на хората къмъ себе си.

Човѣкъ трѣбва да знае, че отъ него зависи да се ползува отъ богатата на живота. Ако той е разуменъ и живѣе съобразно законитѣ на природата, богатата сами ще дойдатъ при него. Като живѣете по този начинъ, диамантитѣ сами ще дойдатъ при васъ. Като станете сутринъ, на прѣста си ще видите голѣмъ, красивъ диамантъ. — Възможно ли е това? — Въ разумния животъ всичко е възможно. Разумниятъ животъ е съзнателенъ, а не механически. Който ви обича, той самъ ще ви донесе диаманта. Работете за придобиване на разумността и не мислете за материалнитѣ блага. Материалнитѣ блага ще дойдатъ сами по себе си. Търсете добри приятели въ свѣта и не очаквай-

те никакви материални блага отъ тѣхъ! Стремете се да имате за приятели ангелитѣ, светиитѣ, добритѣ хора и за нищо друго не мислете. Щомъ имате добри приятели, работитѣ ви ще се наредятъ толкова добре, колкото никога не сте очаквали. Диамантътъ, който вашитѣ приятели ще турятъ на прѣста ви, показва, че вие сте разуменъ човѣкъ и може да се разчита на васъ.

Сега, като говоря за разумността, имамъ я предъ видъ като качество, което прави човѣка силенъ, външно и вътрешно. Разумността е качество на ума. Ако жената е разумна, а мъжътъ не е разуменъ, и отъ време на време бие жена си, трѣбва ли тя да се моли на Бога да я освободи отъ ржцетѣ на мъжа ѝ? — Не, тя трѣбва да го хване за краката и да го издигне нагоре, въ въздуха, да му покаже, че не може да си играе съ нея. Неразумниятъ мъжъ представя човѣшкия умъ. Разумната жена представя Божественото сърдце. Въ този случай, човѣшкиятъ умъ трѣбва да слуша Божественото сърдце, да му се подчинява. Когато казваме, че мъжътъ трѣбва да слуша жена си, подразбираме Божественото сърдце. И когато казваме, че жената трѣбва да слуша мъжа си, подразбираме Божествения умъ. Човѣкъ трѣбва да слуша Божественото и на него да се подчинява, а не на човѣшкото. Низшето трѣбва да се подчинява на висшето. Ученикътъ трѣбва да се подчинява на учителя

си, а не учителят на ученика. Нѣкои окултни ученици искатъ да подчинятъ учителя си, той да ги слуша, а тѣ да му заповѣдватъ. Това е невъзможно. Невъзможно е Божественото да се подчини на човѣшкото. Божественото туря мотиката на рамото на човѣшкото и го впрѣга на работа. Така и Богъ постѣпва съ всички хора. Той ги учи, впрѣга ги на работа. Влѣзете ли въ духовния свѣтъ, между напреднали сжщества, вие ще ги слушате и ще имъ се подчинявате.

Сжщиятъ законъ се прилага и на земята. Ако отидете въ една чужда държава, между по-напреднали и по-културни хора отъ васъ, вие ще ги слушате. Ако вие сте великъ музикантъ, ученъ или философъ, тѣ ще ви слушатъ. Обаче, ако единъ обикновенъ овчаръ влѣзе въ общество на културни хора, никой нѣма да му обърне внимание. На разумния човѣкъ всѣки обръща внимание, но на глупавия — никой. За да обърне внимание на хората, човѣкъ трѣбва да даде пжтъ на Божественото въ себе си. Казано е въ Писанието: „Богъ е възлюбилъ истината въ човѣка“. Истината е Божественото начало въ човѣка. Следователно, Богъ е възлюбилъ истината въ човѣшкия умъ, въ човѣшкото сърдце, въ човѣшкия духъ и въ човѣшката душа. Истината прави човѣка мощенъ и великъ. Поставете истината за основа на вашия животъ, за да бждете мощни и велики.

И тогава, каквато работа и да започнете, ще я свършите съ успѣхъ.

Пжтьтъ на истината е пжть, по който трѣбва да вървите. Вървете напредъ и не се колебайте. Дълъгъ е този пжть, но красивъ. Като вървите въ пжтя, вие можете да се молите, да учите, да пѣте, да свирите, да рисувате, да скачате, но всичко да бѣде за ваше добро и за добро на ближнитѣ ви. Всичко можете да ядете, но безъ да засѣгате месото на животнитѣ. Всѣкакви дрехи и обувца можете да носите, безъ да засѣгате кожата на животнитѣ.

Този е пжтьтъ, по който трѣбва да вървите. Това се иска отъ васъ. Като влѣзете въ този пжть, вие ще разберете стиха отъ Писанието, който казва: „Небето и земята ще преминатъ, но нито една рѣзка отъ Божия законъ нѣма да се отмѣни“. Никой не може да измѣни великия законъ на любовта. Любовта дава всичко и взима всичко. Когато дойде до положение всичко да дава и всичко да взима, човѣкъ е едно съ Бога и може вече правилно да работи. Докато не придобие любовта въ себе си, човѣкъ ще живѣе въ заблуждения, въ противоречия и ще мисли, че много знае. Като човѣкъ, той знае много, но не и като ангелъ. Като човѣкъ, той знае да си причинява страдания, но не знае, какъ да се справя съ тѣхъ, не знае, какъ да си създава радости. Съвременнитѣ хора знаятъ да отварятъ войни, да излагатъ

милиони хора на страдания, но не знаятъ, какъ да избѣгватъ тия страдания. Ученитѣ знаятъ да приготвятъ задушливи газове, да правятъ бомби, но не знаятъ, какво да правятъ, за да бждатъ щастливи. Хората искатъ да отидатъ направо на небето, да се спасятъ, безъ да сж се справили съ живота на земята. Тѣ искатъ да бждатъ учени, да се натоварятъ като камили, безъ да знаятъ, иматъ ли сила да носятъ този товаръ.

Следователно, за да реализиратъ желанията си, хората трѣбва да се стремятъ къмъ Божествената наука. Като изучаватъ небето, съ неговитѣ слънца и звезди, като изучаватъ живота, въ всичко тѣ трѣбва да виждатъ Божественото. Срещнете ли нѣкой човѣкъ, потърсете доброто въ него. Лошото е преходно, то само по себе си ще отпадне. Въ човѣка ще остане само Божественото, изразено въ любовта, мъдростта, истината, правдата и добродетельта. Стремете се къмъ това, именно, да виждате доброто въ човѣка. Това трѣбва да става по свобода. Нищо не може човѣкъ да постигне насила. Любовта, мъдростта, истината могатъ да се постигнатъ само при абсолютна свобода.

И тъй, вървете въ птя на любовта, мъдростта и истината. Тѣ осмислятъ всичко въ живота. При любовта всички нѣща придобиватъ смисълъ. Яденето се осмисля, когато ядешъ съ човѣкъ, когото обичашъ. **Кой** е този, когото обичашъ? — **Богъ.** Следовател-

но, обичате ли Бога, и яденето, и пиенето, и обличането, и ученето, и правенето на кжщи, е осмислено. Внѣтъ отъ любовта, нѣщата нѣматъ смисълъ. Какво виждаме въ свѣта? — Хората се срамуватъ отъ любовта. — Защо? — Считатъ я за глупаво нѣщо. — Не, въ любовта нѣма глупави нѣща. Глупости има извънъ любовта, а не въ любовта. Всичко, което се върши съ любовъ, е свещено. Каква любовъ е тази, при която днесъ хранишъ кокошка, а утре клѣцнешъ главата ѝ? Днесъ всички хора — учители, ученици, господари и слуги, майки и бащи, все глави кълцатъ. Дето има кълцане на глави, тамъ нѣма любовъ. Това е пжтътъ на лѣжата. Това не е Божественъ пжтъ.

Сега, като изучавамъ човѣшкия животъ, азъ се чудя на великото търпение на Бога. Хората грѣшатъ, а Той поправя погрѣшките имъ. Богъ поправя погрѣшките на хората, но последствията на погрѣшките оставя на тѣхния грѣбъ. Страданията на хората не сж нищо друго, освенъ последствия отъ тѣхните погрѣшки. Тѣй щото, човѣкъ трѣбва да знае, че не може да се освободи отъ последствията на своите погрѣшки. Това е неизбеженъ законъ. Който иска да се освободи отъ страданията, той трѣбва да живѣе разумно. Този законъ е общъ за всички хора. Истината, любовта, мъдростта, доброто сж еднакви и за учителя, и за ученика. Истината или любовта не може да бжде за мене една, а

за васъ друга. Единъ е великиятъ законъ въ Битието, и той трѣбва да се прилага отъ всички еднакво. За да разберете този великъ законъ и да го приложите, вие трѣбва да имате отношения къмъ Бога. Щомъ имате отношения къмъ Бога, вие ще бждете въ състояние да изправите живота си и да поставите любовта за основа на този животъ. Щомъ поставите любовта за основа на своя животъ, съ нея заедно ще дойдатъ мъдростъта, истината, доброто и справедливостъта. Бждете готови да приемете това благо, както посѣтото семе въ почвата е готово да приеме свѣтлината, топлината, дъжда, като велики благословения на живота.

Сега, желая ви да бждете бодри, весели, засмѣни, да пѣте и да хвалите Бога. Това е вѣчното благо на живота, това е Вѣчниятъ животъ.

Богъ е 'Любовь. Божията Любовь носи щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мъдрость. Божията Любовь и Божията Мъдрость носятъ пълното щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мъдрость. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мъдрость и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

*

10 Лекция отъ Учителя, държана на

НАКЖДЕ ?

Размишление.

Чете се резюме на миналата лекция.

Когато нѣкоя канара се тѣркаля по известенъ наклонъ, прави ли изборъ, отде да мине? Канарата не прави никакъвъ изборъ въ своя пжтъ. Ако нѣкой човѣкъ се изпрѣчи срещу канарата, може ли да спре движението ѝ, или да я отбие на една или на друга страна? — Не може. Канарата върви по своя пжтъ, безъ да се интересува, кой е застаналъ на пжтя ѝ. Нѣкои вѣрващи мислятъ, че като се помолятъ на Бога, земята даже ще спре движението си заради тѣхъ. Тѣ се лъжатъ. Тѣ си даватъ голѣма тежестъ, като мислятъ, че земята може да спре движението си заради тѣхъ. Това е невъзможно. Направете опитъ и ще видите, че не можете да помѣстите земята на единъ милиметъръ отъ нейния пжтъ. Защо трѣбва да правите такива голѣми опити? Като заболѣте, направете опитъ, да видите, доколко Богъ слуша молитвитѣ ви. Помолете се на Бога, да видите, доколко молитвата ви е силна. Силната молитва е въ състояние да премахне всѣкакви болки на човѣка. Да мисли човѣкъ, че може да спре движението на земята, или изгрѣването на слънцето, това показва, до каква

степенъ той е гордъ и щеславенъ. — Не, никой човѣкъ не е въ състояние да измѣни законитѣ, които Богъ е поставилъ.

Като е дошълъ на земята, задачата на човѣка не седи въ това, да измѣня законитѣ на Битието, но да се учи. Той има право да запитва, защо слънцето изгрѣва и залѣзва, защо земята се движи около себе си и около слънцето, защо човѣкъ трѣбва да еволюира, да минава презъ хиляди форми и т. н. Като си задава тия въпроси, същевременно той наблюдава процеситѣ въ природата и ги изучава. Човѣкъ не трѣбва да бжде повърхностенъ. Той трѣбва да си дава отчетъ за всичко, което става около него. Щомъ си зададе нѣкакъвъ въпросъ, човѣкъ трѣбва да си отговори. Като отговаря на зададенитѣ въпроси, той трѣбва добре да ги изучава, да не оставя никакви междини. Не е достатъчно човѣкъ да си каже, че е добъръ или лошъ. Той трѣбва да знае причинитѣ, защо нѣкога е лошъ, а нѣкога добъръ. Като знае причинитѣ на своитѣ прояви, той може да се справя съ себе си. Човѣкъ трѣбва да се познава, да знае, какъ реагиратъ върху него външнитѣ условия, и доколко издържа на тѣхъ. Нѣкой казва, че е самостоятеленъ, че нищо не може да му влияе. Това се отнася за нормалнитѣ условия на живота. Обаче, ако външната температура се увеличи или намали много, той веднага се подава на нейното влияние. При голѣмата горещина той

пъшка, мъчи се, не може да издържа. При голѣмия студъ започва да трепери, да се свива. И при двата случая той не може да работи, подава се на влиянието на температурата и казва: Не зная, какво става съ мене, не мога да си намѣря мѣсто.

Следователно, самостоятеленъ човѣкъ е онзи, който, при всички изпитания, при всички случаи въ живота си, запазва своето първоначално състояние, не се разколебава, не се обезвѣрява, нито се обезсърдчава. Да бжде човѣкъ самостоятеленъ, това значи, да е придобилъ самообладание. Запримѣръ, върви единъ човѣкъ по пѣтя доволенъ, спокоенъ, защото знае, че има сто златни английски лири въ джоба си. Съ този се разговаря, съ онзи се разговаря, но разчита на паритѣ въ себе си. Обаче, единъ апашъ успѣва да вземе 99 лири и му оставя само една. Какво ще бжде положението на този човѣкъ? Сега, именно, ще се познае, доколко той може да се владѣе. Ако разположението му се измѣни, и започне да се смущава, той не е ималъ никакво самообладание. Обаче, ако запази присѣтствието на духа си и каже, че нищо особено не е станало, освенъ смѣна на числата, вмѣсто сто лири е останала само една, това е човѣкъ, който има самообладание. Стремете се да гледате на паритѣ като на математически числа, а не като на условия, безъ които не можете да живѣете. Вмѣсто да се ужасявате, че сте изгубили 99 лири, кажете си,

че числото сто се е превърнало въ единица. И следъ това продължете пжтя си, безъ никакво смущение.

Едно се иска отъ човѣка: всичко, което става въ неговото съзнание, въ неговия умъ или въ неговото сърдце да се предава точно. Точноѣстта на нѣщата, точноѣстта на речѣта води човѣка къмъ правиленъ животъ. Той трѣбва да каже, че числото сто се е смѣнило съ числото едно, а да не казва, че е изгубилъ 99 лири. — Защо? — Защото нищо въ природата не се губи. Нѣкой казва, че вижда трима души, които идатъ срещу него. Какви сж тия трима души? — Мжжъ, жена и дете. Могатъ ли тия разнородни величини да се събератъ? — Не могатъ. Разнородни величини не могатъ да се събиратъ. При това, тия трима души сж на кола, не вървятъ пешъ. Тѣй щото, когато говори, човѣкъ трѣбва да предава мисълта си точно, безъ никакво двусмислие. Всѣка дума, всѣка мисълъ, всѣко чувство трѣбва да се изказва съ думи, които точно отговарятъ на съдържанието имъ. Всѣка мисълъ, всѣко чувство трѣбва да изразяватъ точно това, което съдържатъ. Само при това положение, тѣ могатъ да произведатъ нужния ефектъ.

Сега, като се вглеждате въ живота на материалиститѣ, ще видите, че тѣ се стремятъ къмъ нови нѣща, за да опрѣснятъ живота си, но въпрѣки това не успѣватъ. — Защо? — Защото не мислятъ правилно.

Тѣ се стремятъ къмъ разнообразие, а самитѣ имъ мисли и чувства сж еднообразни. Като не могатъ да придобиятъ вътрешно разнообразие, тѣ се стремятъ къмъ външно разнообразие. Обаче, външното разнообразие убива човѣка. Задачата на новата философия на шестата раса е насочена, именно, къмъ това, да внесе вътрешно разнообразие въ човѣка. Това се постига чрезъ исправяне на неговитѣ мисли, чувства и желания. Мислитѣ, чувствата и желанията на съвременния човѣкъ сж подобни на бури и виелици, които изкореняватъ красивото въ човѣка. Както буритѣ и ураганитѣ въ природата изкореняватъ вѣковни дървета, така и мислитѣ и желанията на съвременния материалистъ изкореняватъ отъ него това, което първоначално е било вложено въ душата му. Тѣ задушаватъ красивото, благородното въ човѣка, както плевелитѣ задушаватъ цвѣтията, не имъ позволяватъ свободно да растатъ.

Днесъ всички живи същества — хора, животни и растения страдатъ. Хората се запитватъ, какво представятъ страданията и защо трѣбва да страдатъ. Страданията представятъ езика на човѣчеството. Страданията сж първиятъ, класическиятъ езикъ, на който хората сж говорили въ миналото, говорятъ и днесъ. Радоститѣ пъкъ представятъ езика, на който ангелитѣ говорятъ. Като страда, човѣкъ се учи. Той поумнява чрезъ страданията. Ученитѣ, великитѣ хора страдатъ,

както и обикновенитѣ, но тѣ изучаватъ смисъла на страданията. Тѣ изучаватъ страданията като езикъ и дохождатъ до положение да разбиратъ, какво носятъ страданията за човѣка. Следъ всѣко страдание тѣ знаятъ положително, какво предстои да дойде. Както въ езицитѣ има правила, които трѣбва да се спазватъ, така и при страданията има правила, които неизбѣжно трѣбва да се спазватъ. Не се ли спазватъ, идатъ лоши послѣдствия. Запримѣръ, въ български езикъ, правилно е да се каже „азъ ходя“, а не „ходя азъ“. Всѣко страдание е послѣдствие на нѣщо. Като знае това, човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ, да върви отъ послѣдствията на нѣщата къмъ тѣхната причина. Щомъ намѣри причината на страданията, той ще може да ги избѣгне. Който не разбира този законъ, той казва: Да си поживѣя сега, както разбирамъ, че за послѣдствията не мисля. — Не е така. Ще дойде день, когато страданията му ще се увеличатъ толкова много, че той ще започне да мисли за причината на тия страдания. Докато не разбиратъ законитѣ на живота, хората казватъ, че не се страхуватъ отъ огъня въ задгробния свѣтъ. Тѣ казватъ, че не е страшенъ този огънь, съ който ги плашатъ. Материалистътъ казва, че щомъ умре, съ него всичко се свършва. Следователно, идеята, че душата на човѣка се подлага на вѣченъ огънь, е неосно-

вателна и нѣма защо да се страхува отъ този огънь.

За да разбере човѣкъ положението, въ което може да изпадне въ другия свѣтъ, азъ изнасямъ следния примѣръ. Представете си, че нѣкой човѣкъ изгуби съзнание и временно се пренесе въ другия свѣтъ. Като не могатъ да го свѣстятъ, погребватъ го. Въ това време той чувствува всичко, което става съ него, но не може да се обади, не може да каже, че е живъ. Заровенъ въ земята, той преживява всички ужасъ на положението, въ което се намира, но е принуденъ да търпи. Като изнасямъ този фактъ предъ хората, тѣ веднага разбиратъ положението на този човѣкъ и намиратъ, че е много страшно. Като имъ се говори за вѣчния огънь, на който се подлагатъ грѣшнитѣ хора, тѣ не го разбиратъ. Обаче, като имъ се представи положението на човѣкъ, живъ заровенъ, тѣ го разбиратъ и се ужасяватъ. Тѣ не подозиратъ, че тъкмо такова е положението на всѣки умрѣлъ човѣкъ, който отива неподготвенъ на онзи свѣтъ. Той запазва съзнанието си, а всички негови низки желания и страсти се подлагатъ на огънь. Понеже съзнанието му не изчезва, той следи всички перипетии, презъ които минава, и преживява голѣми страдания. Какъвъ по-голѣмъ огънь отъ този можете да си представите? Следователно, за да разбере пѣтя на развитието си, както на земята, така и въ невидимия

свѣтъ, човѣкъ трѣбва да се занимава съ новата философия на живота, да си изяснява всички въпроси.

За да дойде до новата философия, човѣкъ трѣбва да работи съзнателно върху самовъзпитанието си. Само чрезъ новото самовъзпитание той ще може правилно да се развива — да развива своитѣ дарби и способности. Да се развива човѣкъ правилно, това значи, съ малко енергия да постигне голѣми резултати. Природата не позволява да се изразходватъ силитѣ ѝ напразно. Хората се спиратъ повече върху външната страна на нѣщата, вследствие на което вадятъ криви заключения. Като разглеждатъ написаното отъ нѣкой човѣкъ и намѣрятъ нѣколко правописни грѣшки, тѣ веднага се произнасятъ, че този човѣкъ не е културенъ, не е ученъ. Не бързайте да се произнасяте за нѣщата отъ тѣхния външенъ видъ. Вижете първо, има ли нѣкаква идея въ написаното. Ако има нѣкаква идея, турете нея на първо мѣсто, а после правописа. Добре е и правописътъ да бжде спазенъ, но той е на второ мѣсто. И природата има свой правописъ, свои препинателни знакове, които трѣбва да се спазватъ. Тамъ, дето природата е турила точка, ти трѣбва да спрешъ и да си отдъхнешъ. Тамъ, дето е турила удивителенъ и въпросителенъ знакъ, ти трѣбва да се спрешъ, да се запитаешъ върху това, на което тя обръща вниманието ти и да си отговоришъ.

Добре е човѣкъ да има възвишени идеи, но добре е да познава правописа, добре е и да пише красиво. Всѣка буква трѣбва така да бжде написана, че да изразява точно това, което е вложено въ нея като символъ. Да пише човѣкъ правилно и красиво, това значи, да работи върху самовъзпитанието си, върху създаване на характеръ. Въ български езикъ буквата „Д“ се пише по два начина — горно „Ѣ“ и долно „д“. Кое отъ двете е по-практично? Ще кажете, че това зависи отъ навика на човѣка. Навикътъ е създаденъ отъ човѣка. Той не е законъ. За да улеснятъ работитѣ си, хората си създаватъ известни навици, отъ които после трѣбва да се отвикватъ.

Когато искатъ да се оправдаятъ за нѣкои свои слабости, хората казватъ: Така съмъ навикналъ, или така съмъ роденъ. Какво означаватъ думитѣ „така съмъ роденъ“? Да бждешъ така роденъ, това подразбира добритѣ или лошитѣ условия, при които си роденъ. Нѣкой е роденъ при добри условия, отъ здрави и богати родители. Той има възможность да учи, да се развива добре. Другъ нѣкой е роденъ при лоши условия, родителитѣ му били прости хора. Благодарение на тѣзи условия, той не е могълъ да учи, да развива своитѣ дарби. Като сравнява своето положение съ това на първия, роденъ при добри условия, той обвинява Бога—търси вината въ външнитѣ условия. Този чо-

вѣкъ не разсждава право. Човѣкъ може да се развива извънъ университета. Има хора, които свършватъ университета, но нищо не сж постигнали. Има и такива, които безъ университета сж постигнали много работи. Следователно, не е достатъчно да се каже, че нѣкой човѣкъ е роденъ при добри условия, а другъ — при лоши условия. Тази мисль трѣбва да се обясни добре. Който е роденъ при добри условия, той минава съ по-малко страдания, съ по-малко работа. Родениятъ при лоши условия е осжденъ на по-голѣми страдания, на по-голѣмъ трудъ и повече работа върху себе си. Страда ли човѣкъ повече, трѣбва да работи повече. Той трѣбва да мисли повече, да търси начинъ за преодоляване на условията.

Въ свѣта има хора, на които, каквото и да се говори, тѣ мислятъ, че много знаятъ. Шомъ знаятъ много, нека кажатъ, каква е сжществената разлика между единъ жителъ на небето—ангелъ — и единъ жителъ на ада — дяволъ. Тѣ ще кажатъ, че ангелътъ е свѣтълъ, а дяволътъ — тъменъ. Това не е истинско опредѣление. Преди всичко, тѣ не сж виждали нито ангелъ, нито дяволъ. Сжществената разлика между дявола и ангела е тази, че дяволътъ винаги напада, а ангелътъ се брани, защитава се. Дяволътъ живѣе за себе си, ангелътъ — за другитѣ. По своя инициатива ангелътъ никога не напада. Следователно, който напада, той е на кривата

страна; който се защитава, той е на правата страна. Казано е въ Писанието: „Защищавайте се, но не нападайте“. Ако нѣкой те нападне, ти трѣбва да се защищавашъ, безъ да му отмъщавашъ. Ще бждешъ сръченъ, ще вземешъ оржието му, ще го счупишъ и ще го хвърлишъ настрана. Или ще го съборишъ на земята, ще го натиснешъ по главата и по краката, безъ да го убивашъ. Или ще го вържешъ. Който напада, той винаги има за цель да убива. Който се защитава, той мисли, търси начинъ да обезоружи нападателя, безъ да го убива. Престжпленията и погрѣшкитѣ се криятъ въ нападението. Човѣкъ напада кокошкитѣ, коли ги, и по този начинъ върши престжпления. Въ яденето всѣкога има нападение. Казватъ, че който напада, той е силенъ човѣкъ. — Не е така. Който се защитава и се справя съ нападателя, безъ да го убие, той е силенъ човѣкъ. Той е тихъ и спокоенъ и само се брани.

Двама души трѣгватъ отъ единъ центъръ. Кой отъ тѣхъ е на правата страна: който върви направо, или който криволичи? Човѣкъ може да криволичи въ пжтя си, и пакъ да върви по права линия. Той може да върви все направо и пакъ да е на кривата страна. Криволиченето е неизбежно въ живота. Колкото и да иска човѣкъ да върви все въ правъ пжтъ, това е невъзможно. Той все ще изкриви нѣкжде пжтя си. Това изкривяване не е връщане назадъ. То е съзнателно,

вѣкъ не разсждава право. Човѣкъ може да се развива извънъ университета. Има хора, които свършватъ университета, но нищо не сж постигнали. Има и такива, които безъ университета сж постигнали много работи. Следователно, не е достатъчно да се каже, че нѣкой човѣкъ е роденъ при добри условия, а другъ — при лоши условия. Тази мисълъ трѣбва да се обясни добре. Който е роденъ при добри условия, той минава съ по-малко страдания, съ по-малко работа. Родениятъ при лоши условия е осжденъ на по-голѣми страдания, на по-голѣмъ трудъ и повече работа върху себе си. Страда ли човѣкъ повече, трѣбва да работи повече. Той трѣбва да мисли повече, да търси начинъ за преодоляване на условията.

Въ свѣта има хора, на които, каквото и да се говори, тѣ мислятъ, че много знаятъ. Щомъ знаятъ много, нека кажатъ, каква е сжществената разлика между единъ жителъ на небето—ангелъ — и единъ жителъ на ада — дяволъ. Тѣ ще кажатъ, че ангелътъ е свѣтълъ, а дяволътъ — тъменъ. Това не е истинско опредѣление. Преди всичко, тѣ не сж виждали нито ангелъ. нито дяволъ. Сжществената разлика между дявола и ангела е тази, че дяволътъ винаги напада, а ангелътъ се брани, защитава се. Дяволътъ живѣе за себе си, ангелътъ — за другитѣ. По своя инициатива ангелътъ никога не напада. Следователно, който напада, той е на кривата

страна; който се защитава, той е на правата страна. Казано е въ Писанието: „Защищавайте се, но не нападайте“. Ако нѣкой те нападне, ти трѣбва да се защищавашъ, безъ да му отмѣщавашъ. Ще бждешъ сръченъ, ще вземешъ оржието му, ще го счупишъ и ще го хвърлишъ настрана. Или ще го съборишъ на земята, ще го натиснешъ по главата и по краката, безъ да го убивашъ. Или ще го вържешъ. Който напада, той винаги има за цель да убива. Който се защитава, той мисли, търси начинъ да обезоржи нападателя, безъ да го убива. Престѣпленията и погрѣшките се криятъ въ нападението. Човѣкъ напада кокошките, коли ги, и по този начинъ върши престѣпления. Въ яденето всѣкога има нападение. Казвате, че който напада, той е силенъ човѣкъ. — Не е така. Който се защитава и се справя съ нападателя, безъ да го убие, той е силенъ човѣкъ. Той е тихъ и спокоенъ и само се брани.

Двама души трѣгватъ отъ единъ центъръ. Кой отъ тѣхъ е на правата страна: който върви направо, или който криволичи? Човѣкъ може да криволичи въ пѣтя си, и пакъ да върви по права линия. Той може да върви все направо и пакъ да е на кривата страна. Криволиченето е неизбѣжно въ живота. Колкото и да иска човѣкъ да върви все въ правъ пѣтъ, това е невъзможно. Той все ще изкриви нѣкъде пѣтя си. Това изкривяване не е връщане назадъ. То е съзнателно,

стратегическо избиране на този път, същел да се изразходва по-малко енергия. Въ даденъ моментъ мисълта на човѣка върви по права посока, а въ следния моментъ тя взима друга посока, т. е. прави известно отклоняване. — Защо? — Среещнала е нѣкакво съпротивление на пътя си. Нѣкой човѣкъ говори плавно, отмѣрено, красиво. Изведнѣжъ речта му се отклонява, взима крива посока. — Защо? — Това става по две причини: или въ него е станала нѣкаква промѣна, или се е явило нѣкакво външно влияние. Изобщо, правитѣ и кривитѣ посоки въ живота на човѣка се преплитатъ. Въ това кръстосване, именно, той расте и се развива. Защо дохождате сутринъ въ класъ? Защо ставате сутринъ рано? Защо ядете? Който обича истината, той е готовъ всѣкога да си даде правиленъ отчетъ за всѣко нѣщо, което прави. Ще кажете, че ядете по навикъ. — Не, яденето не е навикъ. То е свещенъ актъ. Ставането отъ сънъ подразбира възкресение. Заспиването означава смъртъ. Когато спи, човѣкъ отива на онзи свѣтъ. И като го питатъ, какво е видѣлъ тамъ, той казва, че е сънувалъ нѣщо, но не помни, какъвъ е билъ сънътъ му. Когато хората се връщатъ отъ онзи свѣтъ, съзнанието имъ за този свѣтъ се прекъсва, и тѣ нищо не помнятъ. Това прекъсване на съзнанието се дължи на факта, че свѣтлината имъ не е достатѣчна. Колкото по-голѣма е свѣтлината на човѣшкото съзнание, толкова и

памятьта на човѣка е по-силна. Колкото по-силна е памятьта на човѣка, толкова повече енергия изразходва той. Който иска да има силна память, той трѣбва да се стреми къмъ увеличаване свѣтлината на съзнанието си.

Съвременнитѣ хора се занимаватъ съ високи идеи, съ голѣми работи, а на дребнитѣ не се спиратъ. Щомъ се отнася до редъ, порядъкъ, чистота, тѣ считатъ тия нѣща за маловажни. Обаче, природата изисква отъ човѣка, именно, тия нѣща: чистота, редъ и порядъкъ. Тя иска всѣко нѣщо да се поставя на мѣстото си. Тя иска всѣка дума да се поставя на своето мѣсто и да изразява точно това, което съдържа въ себе си. Когато момъкътъ каже на момата, че много я обича, това означава, че той има намѣрение да я изяде. Коя домакиня не обича кокошкитѣ си? Тя ги обича много, защото има предъ видъ да ги заколи и изяде. Като заколи кокошката си, тя ще я изчисти, ще я опече съ цель да я сложи на трапезата предъ гоститѣ си, да се похвалятъ съ това, което е отгледала. — Това не е обичъ. Да те обичатъ по човѣшки, това значи, да те изядатъ. За предпочитане е по-малко да те обичатъ, за да не те изядатъ. Въ обичъта си човѣкъ започва добре, свършва зле. Само вѣчнитѣ нѣща могатъ да се обичатъ, а не временнитѣ. Като обичате вѣчнитѣ нѣща, вие се сливате съ тѣхъ, ставате едно цѣло. Когато две сжщества на небето се обичатъ, тѣ се вливатъ едно въ дру-

го и ставатъ едно цѣло. Тѣхнитѣ мисли, чувства и желанія се сливатъ въ едно, вследствие на което силата имъ се увеличава. И на земята обичѣта трѣбва да бжде такава. Ако две сжщества могатъ по мисли, чувства, и желанія да се слѣятъ въ едно, тѣ истински се обичатъ. Ще кажете, че тази обичъ е достояние само на ангелитѣ. — Че и ангелитѣ нѣкога сж били като васъ. Нима сегашнитѣ изследователи, сегашнитѣ велики хора нѣкога не сж били малки, немошни деца?

Човѣкъ трѣбва да разсждава правилно, да си дава отчетъ за всичко, което става вътре и вънъ отъ него. Той трѣбва да знае, че всички хора сж излѣзли отъ Бога. Ако не помните, кога сте излѣзли, това е другъ въпросъ. Важно е, че всички хора като души сж живѣли въ Бога и сж излѣзли отъ Него. Съ излизането си отъ Бога, тѣ сж прекжснали връзката си съ Него, вследствие на което сж изгубили свободата си. — На какво се дължи изгубването на човѣшката свобода? — Човѣкъ е изгубилъ свободата си, понеже сж го вързали нѣкжде: било съ желаніята му, било съ слабоститѣ му било съ неговитѣ навици. — Какво трѣбва да прави той, за да не го вързватъ? — Ако иска да бжде свободенъ, никой да не го вързва, човѣкъ не трѣбва да се спира на мѣсто, отдето минаватъ крадци и разбойници. Спре ли се на такова мѣсто, непременно апаши и разбойници ще минатъ покрай него, ще го

обератъ и ще го вържатъ. Щомъ го вържатъ, това показва, че той не е уменъ човѣкъ. За да бжде свободенъ, човѣкъ трѣбва да се откаже отъ своитѣ временни желанія, отъ всички лоши навици. Запримѣръ, върви нѣкой по улицата и налѣво, и надѣсно плюе. — Не, той нѣма право да плюе по улицитѣ. Щомъ го уловятъ, че е нарушилъ това хигиенично правило, веднага ще го глобятъ. Въ това отношение, човѣкъ трѣбва да има правилна обхода, да спазва поне елементарнитѣ хигиенически правила.

Днесъ всички хора говорятъ за хигиена, за запазване на здравето, но малко правятъ въ това отношение. Когато е неразположенъ, човѣкъ трѣбва да прави редъ упражнения, да се разположи, да придобие добро състояние. Въ такива случаи той трѣбва да издърпва прѣститѣ си. Ще държите ржцетѣ си свободно и съ дѣсната ржка ще дърпате прѣститѣ на лѣвата. После, съ лѣвата ржка ще дърпате прѣститѣ на дѣсната. Като направите това упражнение два — три пѣти, ще почувствувате известно облекчение. Изтеглявайте не само прѣститѣ, но всички стави по тѣлото си, да става прииждане на кръвь. По този начинъ могатъ да се лѣкуватъ всички болести — Нѣмаме време за тия упражнения. — Чудни сж хората, когато нѣматъ време за малки работи. Ако природата ги тури на легло и ги застави по цѣли месеци да служатъ на известна болесъ,

тогава ще намърятъ време. А така, доброволно да употребяватъ всѣки день по 10 — 15 минути за упражнения и размишления, нѣматъ време. Всѣка сутринь, като ставате отъ сънь, употребявайте по 5—10—15 минути за размишление върху нѣкакъвъ философски или религиозенъ въпросъ. Каквото неразположение и да имате, ще го смѣните въ добро. Като размишлявате, изправете главата си нагоре, вложете въ сърдцето си миръ и спокойствие, благодарете на Бога за всичко, което ви е дадено, и вие незабелязано ще придобиете абсолютна свобода на душата си.

Сега, като ученици, вис трѣбва да отдѣляте всѣки день поне по половинъ часъ за размишление и молитва. Ще кажете, че нѣмате време за това. Единъ отъ виднитѣ американски проповѣдници, Муди, всѣки день се е молѣлъ по два часа. Силата на неговата речъ и проповѣдь се дължи, именно, на молитвата и размишлението, които той правилъ всѣки день. Ще кажете, че трѣбва да учите различни науки, за което ви е нужно време. — По-велика наука отъ науката на живота, т. е. отъ Божествената наука, не съществува. Тази наука развива човѣшкото естество изцѣло, когато всички останали науки развиватъ нѣкои специални центрове. И тѣ сж полезни, но като спомагателни срѣдства къмъ Божествената наука. Който се занимава съ тази наука, той се вглѣбява въ себе си, въ нѣщата и не обръща внимание на външния

свѣтъ. Всѣкаква критика е изключена за него. Той прилича на онзи човѣкъ, който билъ осъденъ на смъртъ, но по царска милостъ и по царско решение той ще може да се освободи отъ смъртното наказание ако се наеме цѣль день да разнася пълно гърне съ млѣко на главата си, безъ да разѣе капка отъ него. Знаете ли какво концентриране, какво вглѣбвяване въ себе си се иска отъ човѣка, за да изпълни тази задача? Правилното изпълнение на задачата ще опредѣли, ще живѣе ли този човѣкъ или ще умре.

Следователно, като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да бжде съсрѣдоточенъ, вглѣбенъ въ себе си. Всѣки моментъ могатъ да го извикатъ на ауденция въ невидимия свѣтъ. Тази ауденция може да трае дълго или кратко време — това не е важно. Човѣкъ трѣбва да бжде готовъ за ауденция, а колко време ще трае тя, не зависи отъ него. — Какво нѣщо с Господъ? — Като ви повикатъ при Него, ще Го видите. Който веднѣжъ само е отишълъ на такава ауденция, той никога нѣма да я забрави. Тази ауденция коренно преобразява човѣка. За да бждете готови за ауденция, вие трѣбва всѣка сутринъ да размишлявате. Безъ размишление за великитѣ и красиви нѣща, вие не можете да се повдигнете нито на единъ милиметъръ. — Защо? — Вие сте мочурлива, или пѣсчлива почва, върху която нищо не расте. За да расте посѣтото върху нея, тя трѣбва да се наторява съ го-

дини, за да се измѣни нейния съставъ. Това е възможно само при разуменъ животъ. Когато човѣкъ каже за себе си, че отъ него нищо не може да излѣзе, той разсждава криво, той вади криви заключения. Докато има криви разбирания за живота, човѣкъ, наистина, не може да се повдигне. Обаче, измѣни ли разбиранията си, той може да се повдигне, отъ него човѣкъ може да стане.

Питамъ: Какво ще придобие единъ обикновенъ религиозенъ човѣкъ, който по цѣли часове чете, моли се, пали свѣщи? Гледате го, току отваря Библията и я затваря, новсе бърза, по-скоро да свърши тази работа. — Не, бързото четене нищо не допринася. Човѣкъ може да прочете само една страница, но бавно, съ размишление. На всѣка мисль той трѣбва да се спира и да размишлява. Човѣкъ трѣбва бавно да чете, бързо да мисли. Въ умствения свѣтъ човѣкъ трѣбва да бжде бързъ, подвиженъ, съ свѣткавична мисль. Дойде ли до физическия свѣтъ, тамъ се изисква бавностъ, понеже този свѣтъ не е напълно организиранъ, и човѣкъ може да влѣзе въ стълкновение съ него. Може ли една кола да се движи свободно, дето иска, въ единъ населенъ градъ? — Не може. Коларътъ трѣбва да бжде внимателенъ, да обикаля, да се движи бавно, защото конетѣ могатъ да стѣпчатъ нѣкого. Ако коларътъ кара безразборно, веднага стражарътъ ще се изпрѣ-

чи предъ него, ще го спре и ще го застави да плати глоба. — Човѣкъ трѣбва да бжде бавенъ на думи, бързъ въ мисълта си. Бжди бързъ въ мисълта си, бавенъ въ говора си.

Като ученици на окултна школа, отъ васъ се иска будно съзнание. Щомъ влѣзете въ класъ, вие трѣбва да знаете, какво ще ви се говори. Ще кажете, че това е невъзможно. Какъ е възможно това за ученицитѣ на обикновенитѣ училища? Когато отива на училище, ученикътъ предварително знае, какво ще говори учителятъ му. Той има програма, по която се води, и знае, запримѣръ, че днесъ първия часъ има български езикъ, втория — математика, третия — естествена история, четвъртия — пѣние. Той знае програмата си за всѣки день и по нея се води. Вие знаете ли вашата програма? Не знаете, а трѣбва да я знаете. Ако днесъ имате рисуване, утре ще имате пѣние, после — астрология, хиромантия и т. н. Ученикътъ трѣбва да знае програмата на училището и на класа, който посещава.

За следния пжтъ, опитайте се да нарисувате единъ гължбъ. Като рисувате, ще видите, колко мжно се подаватъ нѣщата. Лесно се говори, лесно се критикува, но мжно се правятъ нѣщата. Лесно е да кажешъ, че една картина не ти харесва, но опитай се да я нарисувашъ, тогава ще видишъ, колко мжно се рисува. Когато художникътъ рисува една

картина отъ природата, той срѣща голѣми трудности, защото природата всѣки моментъ се мѣни. Щомъ природата се мѣни, заедно съ нея и ние се мѣнимъ, а това е добре. Не е добре да остава човѣкъ дълго време съ едни и сѣщи мисли, чувства и желанія. Старото трѣбва да се замѣства съ ново. Затова, именно, човѣкъ трѣбва да учи, да развива своитѣ дарби и способности. Така той ще познае себе си, ще познае и своитѣ ближни. Като се запознава съ себе си и съ хората, човѣкъ вижда, кой къде е силенъ. Нѣкой е силенъ въ математиката, другъ — въ музиката, трети — въ речта, четвърти — има силна паметъ. Казватъ за нѣкого, че много говори. — Богатъ е човѣкътъ. Да говори човѣкъ много, но на мѣсто, това е благословение. Ако е философъ, той ще има избрани мисли; ако е богатъ по сърдце, той ще изразява чувствата си красиво; ако е поетъ, стихътъ му ще бже цвѣтистъ. Вжтрешното и външното богатство опредѣлятъ мѣстото на човѣка. Колкото по-богатъ е човѣкъ външно и вжтрешно, толкова повече се стреми къмъ последното мѣсто. Рече ли да седне на първо мѣсто, той се излага на голѣма опасностъ. Физическиятъ свѣтъ е отражение на Божествения, затова нѣщата въ него сж точно обратни на Божествения. Който е заемалъ първо мѣсто на физическия свѣтъ, той ще бже на последно мѣсто въ Божествения. И обратно, ако на физическия свѣтъ е билъ на

последно мѣсто, въ Божествения ще бжде на първо мѣсто. Кждето и да е, на земята или на небето, първото мѣсто е свързано съ голѣми отговорности и задължения.

И тъй, изучавайте себе си, изучавайте и хората около васъ. Човѣкъ трѣбва да познава чъртитѣ на своето лице и да следи промѣнитѣ, които ставатъ съ него. Така той ще види, какъ природата рисува върху него. Като изучавате човѣшкото лице, ще видите, че има главно три форми лица: валчести, овални (продълговати) и крушообразни. Колкото по-широка е брадата, долната частъ на човѣшкото лице, толкова по-силно е застѣпенъ физическия свѣтъ въ него. Когато брадата е по-тѣсна, умствениятъ свѣтъ е по-добре застѣпенъ въ човѣка. Формата на животнитѣ, на растенията сж букви, символи, по които може да се чете, какво е вложила природата въ тѣхъ. Като изучава проявитѣ на своето сърдце, както и тия на своя умъ, човѣкъ може да разбере, какви сжщества сж взели участие въ създаване на неговото сърдце, на неговия мозъкъ и отгамъ, да работи усилено върху себе си, да измѣни условията си, срѣдата, въ която е поставенъ, и да се свърже съ разумни, съ възвишени сжщества. Това може да се постигне, само когато човѣкъ се свърже съ Бога. Когато човѣкъ се свърже съ Първата Причина на нѣщата, работитѣ му се нареждатъ добре, не изведнѣжъ, но постепенно. Той измѣня условията

и срѣдата на своя животъ, свързва се съ добри, съ възвишени възпитатели, които му помагатъ при всички мжчнотии и страдания. Тѣ му посочватъ правия пѣтъ на живота, отъ който може да излѣзе на свобода. Ако иска да разреши правилно задачитѣ на своя животъ, човѣкъ трѣбва да се проникне отъ желанието да изпълнява волята Божия.

Представете си, че на нѣкого отъ васъ се даде задачата да отидете въ дома на една болна вдовица, съ малко детенце, да ѝ помогнете. Какво ще направите? Всѣки ще каже, че е чиновникъ, или професоръ, или студентъ и не може да изпълни тази задача. Тази задача е дадена отъ Бога, тя представя Неговата воля. Какво ще направите? Споредъ мене, щомъ става въпросъ до волята Божия, на каквато работа и да сте, вие ще поискате отпускъ за три—четири часа, по нѣкаква важна работа. Щомъ ви се даде отпускъ, ще отидете при болната жена, ще донесете вода, ще накладете огънь, ще пригответе топла храна, ще окжпете детето, ще изчистите кжщата ѝ и следъ това ще се върнете на работа, доволенъ, пълненъ съ сили за нова работа. — Какво ще стане съ насъ, ако всѣки день ни се даватъ такива задачи? — Бждете увѣрени, че такава задача може да се даде само единъ пѣтъ въ живота ви. Така ще провѣрите, че свѣтътъ се ръководи отъ разумни сили. Който изпълнява волята Божия,

той никога нѣма да се натѣква на непри-
ятности.

Желая ви да бждете толкова интели-
гентни, чувствителни и досѣтливи, да може-
те правилно да възприемате волята Божия и
разумно да я изпълнявате. Нѣмате ли тѣзи
условия въ себе си, вие можете правилно да
мислите и да чувствувате, но да не постѣп-
вате правилно. Значи, въ пѣтя на вашето
движение е поставено нѣкакво препятствие,
което пречупва вашата мисълъ, и вмѣсто да
нарисувате гълъбче, както сте желали, нари-
сували сте пѣтле. Докато става това, човѣкъ
ще знае, че не е господарь още на своитѣ
мисли и чувства. Той трѣбва да работи вър-
ху себе си, да стане господарь на мислитѣ
и на чувствата си. Това значи, да живѣе чо-
вѣкъ по новъ начинъ, да е измѣнилъ вече
срѣдата и условията на своя животъ.

Богъ е Любовь. Божията Лю-
бовъ носи щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мж-
дрость. Божията Любовь и Божия-
та Мждрость носятъ пълното ща-
стие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мж-
дрость. Богъ е Истина. Божията
Любовъ, Божията Мждрость и Бо-
жията Истина носятъ пълното ща-
стие.

11. Лекция отъ Учителя, държана на
31 октомврий, 1928 г. София. — Изгрѣвъ.

ДАДЕНО ПО НЪЩО.

Размишление.

Има нѣща въ живота, които всички хора, млади и стари, сж опитали. Запримѣръ, всички хора познаватъ жаждата. Всички хора познаватъ глада. И затова, когато кажатъ на нѣкой човѣкъ, че трѣбва да пости или да гладува десетъ дня, той протестира. — Защо? — Защото познава глада и не иска да се мжчи. Кажете ли му, че трѣбва да яде по три пжти на день, той нѣма да протестира. — Защо? — Защото и безъ това яде по три пжти на день. Значи, има заповѣди, които човѣкъ не иска да изпълни. Има ли смисълъ да заповѣдате на човѣка да не яде цѣла година? Нѣма смисълъ. Да се даде такава заповѣдь, това значи, да се обърне цѣло течение на природата въ обратна посока. Злото не се крие въ яденето. Напротивъ, яденето подържа живота, а неяденето води къмъ смъртъта. Който дълго време не яде, той е осъденъ на смъртъ. Можете ли да заповѣдате на човѣка да чувствува или да не чувствува? И безъ да му заповѣдате да не чувствува, той пакъ ще чувствува. Нѣкой се оплаква, че е станалъ много чувствителенъ. Какво по-добро може да се иска отъ чувствителността? Колкото по-чувствителенъ е из-

вестенъ инструментъ и може да схваща най-деликатнитѣ вибрации, толкова по-цененъ е той. Колкото единъ камъкъ по-добре пречупва слънчевата свѣтлина, толкова по-цененъ е той. Колкото една душа по-добре пречупва Божествената мисълъ, толкова по-ценна е тя. Следователно, споредъ степенъта на пречупването на Божественитѣ мисли, нѣкои души сж подобни на скъпоценни камъни, а други—на прости, обикновени камъни и стъкла.

Като ученици, вие трѣбва да напуснете стария начинъ на разсжждане и да разсжждате по новъ начинъ. Като разсжждате по новъ начинъ, вие ще дойдете до заключението, че всички живи сжщества, малки или голѣми, мислятъ и чувствуватъ. Разбира се, че най-добриятъ образъ на мисълъта е човѣшката. Човѣкъ се отличава отъ животнитѣ по красотата на своята мисълъ. Ако разглеждате човѣшката мисълъ съ око̀то на ясновидеца, ще забележите, че тя е съставена отъ множество малки свѣщици. Свѣтлината на човѣшката мисълъ е силна, мека и приятна. На нея може да се чете. Човѣшката мисълъ е подобна на запалена свѣщъ. Колкото по-добре свѣти тази свѣщъ, толкова човѣкъ е по-добъръ, по-интелигентенъ и по-право мисли. Колкото повече мисълъта, чувствата и желанията на човѣка се усилватъ, толкова по-добре за него. Щомъ мислитѣ, чувствата и желанията на човѣка се подпушватъ, той се натѣква на голѣми нещасия.

Злото се заключава въ подпушването. Когато човѣшкитѣ мисли, чувства и желания срѣщатъ нѣкакво противодействие, човѣкъ се подпушва. Като послѣдствие на подпушването въ човѣка, раждатъ се редъ нещастия и страдания. Като знаете това, не поставяйте съзнателно никакви прегради на човѣшкитѣ мисли и желания. Тѣ не сж негови. Тѣ идатъ отъ другъ източникъ, по-високъ отъ самия него. Въ човѣка става само пречупване на мисълта, но не и създаване. Човѣкъ не създава мислитѣ. Той само ги възприема и предава.

Мисълта на хората не е създадена отъ тѣхъ. Мислитѣ, които минаватъ презъ човѣшкия умъ, идатъ отъ разумни същества на умствения свѣтъ. Тѣхнитѣ мисли изпълватъ цѣлото пространство. Всѣки човѣкъ възприема такива мисли, които вибриратъ еднакво съ неговия умственъ апаратъ. Значи, всѣки човѣкъ е отзвукъ на разумната деятелностъ на природата. Тази деятелностъ е разнообразна. Въ природата престѣпления не съществуватъ. Който живѣе съобразно законитѣ на разумната природа, той не върши престѣпления. Наруши ли се единъ отъ нейнитѣ закони, престѣплението вече иде. Запримѣръ, ако едно 4—5 годишно дете влѣзе въ кухнята, съ намѣрение да вземе една чиния отъ полицата, въ това нѣма нѣкакво престѣпление. Понеже е малко и не стига до полицата, то взима единъ бастонъ

съ закривенъ край и се опитва да свали съ него една чиния. Щомъ бутне съ бастона, чинията пада на земята и се счупва. Детето продължава да сваля чиниитѣ една следъ друга и ги чупи. Като влѣзе майката въ кухнята и види, какво е направило детето, тя му дава добъръ урокъ, да знае, че е направило престѣпление, защото е сваляло чиниитѣ безъ нейно позволение. За да го прости, детето започва да плаче. То разбира, че само плачътъ е въ състояние да смекчи наказанието му. Сжщевременно, детето започва да мисли. То вижда, че е нарушило нѣкакъвъ законъ, нѣкакво правило въ дома. Въ този случай, майката е капелмайсторъ, а детето — музикантъ. Докато майката вдига и слага прѣчицата и дава тактъ, никой нѣма право да се мѣси въ работата ѝ.

Възъ основа на сжщия законъ, ние казваме: Когато човѣкъ, като това дете, нарушава законитѣ на разумната природа, или на Божествения свѣтъ, той върши престѣпление. За всѣко престѣпление той получава по единъ добъръ урокъ отъ своята велика майка. Хората наричатъ този урокъ наказание, изпитание. Когато тази велика майка — природата, вдига и слага прѣчицата си, трѣбва ли нѣкой отвѣнъ да ѝ се противопоставя? — Никой нѣма право да се мѣси въ нейнитѣ работи. Тя е капелмайсторъ, учи своитѣ музиканти да свирятъ правилно. Като сгрѣшатъ нѣкъде, тя ги изправя. Плачътъ

на детето е музикално упражнение. По отношение на задачитѣ, дадени на човѣка, той е подобенъ на дете. Той знае, че му трѣбва чиния отъ полицата на природата. Какво ще стане съ нея, първоначално той не мисли и не иска да знае. Обаче, като счупи нѣколко чинии и като заиграе пръчицата на капелмайстора върху гърба му, той започва да мисли и вижда, че е нарушилъ нѣщо въ великия порядъкъ на живота. Всѣко нарушаване на този порядъкъ води следъ себе си страдания, нещастия.

Като не разбира причината на страданията, които го сполетяватъ, човѣкъ казва: Не струва да се живѣе между хората. — Това отчасти само е вѣрно. Ако това заключение е вѣрно, ще излѣзе, че безъ хора може да се живѣе. — Не, едно е вѣрно, а именно: мъчно се живѣе съ неразумни хора; добре и леко се живѣе съ разумни хора. Обаче, безъ хора никакъ не може да се живѣе. Кое е по-добре: да имашъ сърдце и да страдашъ, или да нѣмашъ сърдце и да не страдашъ? За предпочитане е човѣкъ да има сърдце и да страда, отколкото да нѣма сърдце. За предпочитане е човѣкъ да има умъ, макаръ и да грѣши понякога, отколкото да нѣма умъ и да не грѣши. Ако отнематъ ума, сърдцето и волята на човѣка, той ще бжде абсолютно свободенъ отъ грѣха, но нищо не може да придобие. Безъ умъ, безъ сърдце и безъ воля, човѣкъ нищо не може

да постигне. Щомъ има умъ, сърдце и воля, той ще грѣши и ще се изправя, ще пада и ще слава, ще върви напредъ — ще се развива.

И тъй, човѣкъ се нуждае отъ свобода. Той трѣбва да има свобода да мисли, да чувствува и да постѣпва споредъ своитѣ разбирания. Докато дойде до положение да хармонизира своитѣ мисли, чувства и постѣпки съ Божиитѣ мисли, чувства и постѣпки, той неизбежно ще грѣши, ще прави погрѣшки. Обаче, като има свобода да грѣши, той ще бѣде свободенъ самъ да изправя погрѣшкитѣ си. За да грѣши човѣкъ, причината не е само въ него. Много фактори има въ свѣта, които сж причина за грѣшкитѣ и престѣпленията на хората. Запримѣръ, за да счупи детето нѣколко чинии, вината не е само въ него. До известна степенъ и майката е виновна за грѣшката на детето. Тя трѣбва да заключи кухнята, да не влиза детето вжтре. — Защо майката е оставила кухнята отключена? — За да може, като огладнѣе детето, свободно да влѣзе и да си вземе хлѣбъ. Майката не е предполагала, че детето ще вземе бастонъ и ще се мжчи да сваля чинии съ него. Ако тя бѣше заключила кухнята, детето щѣше да бѣде гладно. Кое е разумното, което трѣбваше да се направи въ случая: кухнята да бѣде затворена, детето да не влиза да чупи чинии и да седи гладно, или кухнята да е отворена, детето да влиза и излиза свободно навънъ, безъ да бута чиниитѣ?

Най-разумно е, детето да бжде така възпитано, че и да намѣри кухнята отворена, свободно да влиза и да излиза, безъ да прави пакости.

Сега, като ученици, вие трѣбва да се самовъзпитавате. Влѣзете ли въ кухнята на природата, вземете си парче хлѣбъ, което тя е турила наблизо до васъ, да не гладувате, но чиниитѣ, които е турила на високо мѣсто, не бутайте. Ако ви трѣбва една чиния, почакайте малко, докато дойде майка ви и свали тази чиния отъ полицата. Грѣшкитѣ и престѣпленията на хората се дължатъ на факта, че тѣ искатъ да реализиратъ своитѣ идеали безъ позволение на майката и въ нейно отсъствие. Сжщо така, когато човѣкъ реши да реализира една своя идея въ отсъствие на Бога и безъ Негово позволение, всѣкога се ражда злото, престѣплението въ свѣта.—Не може ли човѣкъ свободно да мисли, да чувствува и да желае? Човѣкъ може да бжде свободенъ, но той трѣбва да има търпение, да почака малко, докато майка му дойде, и тя* да вземе участие въ реализиране на неговитѣ мисли и желания. Като влѣзете въ лабораторията на природата, ще видите, че всички прибори, съ които тя си служи — чинии, чаши, шишета, сж изпочупени. Отъ хиляди години насамъ нейнитѣ непослушни деца влизатъ безъ позволение въ лабораторията ѝ и пипатъ, дето имъ попадне.

Като се вглеждате въ живота на съвременния човѣкъ, ще видите, че много отъ неговитѣ мисли, чувства и желанія сж сжщо така изпочупени и напукани, както приборитѣ на природата, вследствие на което не можете да си служите съ тѣхъ. Запримѣрь, думата „любовъ“, съ която съвременниятъ човѣкъ иска да изрази нѣщо велико, представля една счупена чиния. Каквото съдържание и да налѣете въ тази чиния, то изтича навънъ, не се задържа. Думитѣ „трѣбва да се живѣе идейно“, представятъ друга счупена чиния, която нищо не задържа въ себе си. „Логично трѣбва да се говори“ — това е третата счупена чиния. — Защо? — Защото хората говорятъ едно, вършатъ друго. Тѣ говорятъ логично, а не живѣятъ споредъ своята логика. Каква логика ще приложишъ, като те срещне мечка? — Ще бѣгашъ безъ никаква логика — нищо повече. Като мине опасността, тогава ще прилагашъ логиката си. Истинската логика е въ самия човѣкъ. Тя му дава възможность още въ първия моментъ да съобрази, какъ най-правилно да постѣпи.

Стремете се къмъ онази наука, споредъ която да знаете точно времето и начина, по който да правите нѣщата. Духовниятъ свѣтъ, въ който искате да влѣзете, се отличава съ редъ и порядъкъ. Той е свѣтъ на свобода. Тамъ вие сте свободни да правите, каквото искате, но сжщевременно ще носите последствията на най-малкото нарушаване на зако-

нитѣ. За престѣпленията, които правите тамъ, никой нищо нѣма да ви каже, но щомъ се обърнете, ще видите, че вратата за този свѣтъ е затворена вече, и вие се намирате вънъ отъ неговата градина. Ето, отъ осемъ хиляди години насамъ вратата на райската градина е затворена за хората. Ева първа се осмѣли да откъсне безъ позволение единъ плодъ отъ „дървото на доброто и на злото“, но и до днесъ още не може да се върне въ райската градина. Всички мъже и жени стоятъ вънъ отъ райската градина, чакатъ да се отвори по нѣкакъвъ начинъ, да влѣзатъ въгре. Никакви молитви, никакви плачове не могатъ да имъ помогнатъ да влѣзатъ въ рая. — Защо? — Защото не е позволено да се ядатъ плодоветѣ на дървото за познаване на доброто и злото. Хората и днесъ още не сж се възпитали, не сж се дисциплинирали да се подчиняватъ на Божиитѣ заповѣди. Ако днесъ ги пуснатъ въ рая, тѣ ще направятъ сжщата погрѣшка, каквато Адамъ и Ева направиха.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ вътрешно възпитание, отъ вътрешна дисциплина, да могатъ разумно да се ползватъ отъ свободата, която имъ е дадена. Щомъ придобие тази дисциплина и възпитание, човѣкъ е готовъ вече да изпълнява всѣка заповѣдь, която Богъ му дава. Нѣма ли нужната дисциплина и възпитание въ себе си, при всѣки неустой и при всѣко неизпълнение на

дадената заповѣдь, той започва да се извинява. Както и да се извинява, нищо не е въ състояние да го оправдае. Човѣкъ е пжтникъ, екскурзиантъ и, ако иска на време да стигне на опредѣленото мѣсто, той трѣбва точно да изпълнява заповѣдитѣ на ржководителитѣ. Десетина души трѣгватъ на екскурзия. Преди да сж трѣгнали още, тѣ разпредѣлятъ работата си, кой какво трѣбва да направи. По-здравитѣ и бързходци отиватъ напредъ, да накладатъ огънь, да турятъ вода да ври. Други носятъ храна, трети — дрехи и т. н. Който е билъ натоваренъ съ наклаждането на огъня, той не трѣбва да се извинява, че билъ уморенъ, че трѣбвало да си почива. Тукъ никакво извинение не помага. Той трѣбва да познава силитѣ си и, като се наеме съ една работа, да я свърши на време. Ако човѣкъ не може да изпълни изискванията на единъ обикновенъ свѣтъ, какъ ще изпълни изискванията на свѣтъ съ високъ моралъ, съ необикновенъ редъ и порядъкъ? Ако човѣкъ не може да работи добре съ числата отъ 1—10, какъ ще работи съ числата отъ 10—100, отъ 100—1000, отъ 1000 — 10,000, отъ 10,000 — 100,000, до 1,000,000 и т. н.? Колкото по-нагоре се качва, толкова повече нѣщата се усложняватъ. Ако човѣкъ не може да свърши обикновенитѣ работи, както трѣбва, какъ ще свърши по-сложнитѣ, по-сериознитѣ?

Казвате, че нѣкой човѣкъ е много ученъ и много нѣща знае. Запримѣрь, той познава, какво ще бжде времето, чете по звездитѣ и т. н. — Възможно е това. Има хора, които познаватъ, кога ще се развали или поправи времето. Накарайте, обаче, такъвъ човѣкъ да направи единъ календаръ за една година само, да опредѣли за всѣки день, какво ще бжде времето, вие ще видите, докжде отива знанието му. Има нѣща, по които хората сж специалисти, но не по всичко. Запримѣрь, днесъ има много добри майстори и архитекти за правене на кжщи, но накарайте тия специалисти на друга работа, нищо нѣма да направятъ.

На всѣки човѣкъ е дадена една работа, която той самъ трѣбва да свърши. При каквито условия и да се намира, той трѣбва да свърши своята работа. — Може ли човѣкъ да работи при лоши условия? — Може. Това се вижда най-добре въ живота на гължба. Отъ хиляди години насамъ гължбѣтъ не е измѣнилъ на вегетарианството. И при най-лошитѣ условия на живота, той е останалъ вегетарианецъ. ■ до днесъ той се храни само съ зрънца. При каквито трудни условия за хранене да се е намиралъ, той е издържалъ на своята идея. Ако гължбѣтъ може да издържа на неблагоприятни условия на живота, колко повече човѣкъ може да издържа. Въ това отношение, гължбѣтъ е символъ, който, приложенъ въ живота, показва,

че за разумния човѣкъ не съществуватъ неблагоприятни, лоши условия. При всички условия на живота, той може да издържи своя изпитъ.

Съвременнитѣ хора, както и животнитѣ, се дѣлятъ на вегетарианци и на месоядци, споредъ храната, която употребяватъ. Да говоришъ лошо за хората, това е месоядство; да говоришъ добро за хората, това е вегетарианство. Значи, има вегетарианство и месоядство въ тѣсенъ и въ широкъ смисълъ на думата. Човѣкъ трѣбва да знае, че като говори лошо за нѣкого, има възможность и той да попадне при сѣщитѣ условия, да се прояви като лошъ човѣкъ. Чувате, че слугата на вашия приятелъ обралъ господаря си. Вие веднага се произнасяте за него, че е лошъ човѣкъ. Не се минава дълго време, и вие постѣлвате като този слуга: виждате касата на приятеля си отворена и взимате известна сума, безъ негово позволение. Щомъ се отнася до васъ, вие не казвате, че сте лошъ човѣкъ, или че сте постѣпили лошо. Вие започвате да се оправдавате и да осжждате приятеля си, че като богатъ човѣкъ никога не се е сѣтилъ да ви помогне материално. Вие намирате даже, че по този начинъ ще му дадете добъръ урокъ, да стане щедъръ, да се вглежда въ нуждитѣ на ближнитѣ си. Обаче, какво щѣхте да кажете за слугата си, за приятеля си, ако вие бѣхте богатъ човѣкъ, а тѣ ви обератъ? Тогава

щѣхте да кажете, че никой нѣма право да бърка въ касата ви, безъ ваше позволение. — Не, човѣкъ трѣбва да бжде справедливъ. При всички случаи на живота си, той трѣбва да отсжда справедливо. Дали въ неговата каса бъркатъ или въ чужда, той трѣбва да има едно мнение, което да почива на абсолютната правда. Наистина, Богъ дава възможность на човѣка да мисли, да чувствува и да постѣпва свободно, но и при това положение, той трѣбва да се запитва въ себе си, дали неговитѣ мисли, чувства и постѣпки сж съгласни съ великитѣ закони на Битието. При това положение само човѣкъ може да решава задачитѣ си правилно.

Като е дошълъ на земята да се учи, човѣкъ трѣбва строго да спазва Божественитѣ закони, които сж вѣчни и неизмѣняеми. Човѣшкитѣ закони сж временни. Тѣ важатъ за день, два, месецъ, година — бързо се смѣнятъ. Запримѣръ, единъ човѣкъ има голѣма овощна градина, насадена съ най-доброкачествени плодове. Той издава заповѣдь на слугитѣ си, никой отъ тѣхъ да не влиза въ градината му безъ негово позволение и да кжса отъ плодоветѣ на дърветата. Тази заповѣдь е човѣшка, тя е валидна за единъ день — отъ изгрѣването до залѣзването на слънцето. За другия день господарьтъ ще издаде друга заповѣдь. Случва се, че дъщерята на господаря се влюбва въ единъ отъ слугитѣ — младъ, красивъ, интелигентенъ момъкъ и

съобщава това на баща си. Щомъ разбере тази работа, бащата измѣня вчерашната си заповѣдь, но само по отношение на единъ отъ слугитѣ си. На този слуга той позволява свободно да влиза въ градината и да си кжса, каквито плодове иска. Слугата се чуди на вниманието на господаря си, не знае, какъ да си обясни причината на тази внезапна промѣна къмъ него. Значи, вчерашниятъ законъ на господаря се измѣня само по отношение на единъ отъ слугитѣ.

Коя е причината, задето господарьтъ отмѣня заповѣдта си? Докато разумното начало не влѣзе въ живота на човѣка, той всѣкога е готовъ да дава заповѣди, съ които да ограничава, както себе си, така и своитѣ ближни. Любовта, която е посетила дъщерята, представя разумното начало въ човѣшкия животъ. Щомъ любовта посети дома на човѣка, той е готовъ вече на всѣкакви жертви. Значи, докато разумността не влѣзе въ човѣка, той е подложенъ на редъ ограничавания отъ природата. Той иска да стане поетъ, художникъ, музикантъ, ученъ, философъ, богатъ човѣкъ, но навсѣкжде срѣща спънки и противодействия. Природата сама го ограничава. Щомъ разумността влѣзе въ него, природата щедро отваря вратитѣ си и му дава всички блага, които той е желалъ.

Разумниятъ човѣкъ може да постигне всички свои желания. Докато не е въ състояние да постигне своитѣ желания, чо-

вѣкъ не е разуменъ, не разбира условията на живота и не познава хората, между които живѣе. Като изучавате живота на съвременнитѣ хора, виждате, че тѣ сж изложени на страдания: болести, гладъ, ограничавания и т. н. Свѣтътъ е пѣленъ съ болници, затвори, бесилки. Това показва, че хората сж лишени отъ онази разумность, която внася хармония и съгласие между тѣхъ. Войнитѣ, затворитѣ, неразбиранията между хората нѣма да изчезнатъ, докато разумността не влѣзъ между тѣхъ. Въ процеса на самовъзпитанието си, човѣкъ трѣбва да се вглежда въ отношенията, които сжществуватъ между възвишенитѣ сжщества и да имъ подражава. Силниятъ, добриятъ, любещиятъ, учениятъ човѣкъ ще носи на гърба си слабия, лошия, невежия. Това виждаме навсѣкжде въ живота. Голѣмата сестра и голѣмиятъ братъ носятъ малкото братче на гърба си. Тѣ му сипватъ ядене, а то чака да му се даде на готово. Малкото дете не е въ сила само да задоволи своитѣ нужди. То очаква на услугитѣ на голѣмитѣ. Въ това отношение, високитѣ планински върхове представятъ голѣмитѣ братя и сестри, по гърбоветѣ на които се качватъ малкитѣ сжщества, хора и животни.

И тѣй, помнете закона: силниятъ да носи слабия, учениятъ—невежия, добриятъ—лошия и т. н. — Другояче не може ли? — Не може. Човѣкъ може да ходи само по повърх-

ността на плоскостъ, която е закрепена отъ дветѣ страни добре и поставена въ въздуха. На долната частъ на плоскостъта, обаче, той не може да ходи. Мухата може да ходи отгоре и отдолу на плоскостъта, но човѣкъ може да ходи само на горната и частъ. Законътъ на природата е такъвъ. Рече ли да наруши този законъ, човѣкъ е счупилъ вече една отъ чиниитѣ на природата. Шомъ счупи една отъ чиниитѣ на природата, нищо друго не му остава, освенъ да изправи погрѣшката си. Кажешъ ли една обидна дума на нѣкого, ти вече си счупилъ една отъ чиниитѣ на природата. Нѣкога е лесно човѣкъ да изправи погрѣшката си, но нѣкога е мжно. Докато сж на земята, хората лесно изправятъ погрѣшкитѣ си. Обаче, ако обидите единъ човѣкъ, и той замине за другия свѣтъ, мжно можете да изправите грѣшката си. Не се поправятъ лесно такива погрѣшки.

Двама светии живѣли дълго време заедно и добре се подвизавали. Споредъ отношенията, които сжществували помежду имъ, никой нѣмалъ право да направи нѣкаква забележка на другия. Всѣка забележка, направена отъ страна на кого и да е отъ двамата, водѣла къмъ разривъ на отношенията имъ. Единиятъ отъ тѣхъ излѣзълъ единъ день по работа нѣкжде, а другиятъ останалъ въ къщи да готви. Той турилъ бобъ на огъня, но увлѣченъ въ размишление и молитва, забравилъ да тури соль. Като започнали да

обѣдватъ, първиятъ светия казалъ на другаря си: Защо забрави да туришъ соль въ боба? Кжде бѣше умътъ ти? Тази забележка се отразила на светията толкова зле, че той трѣбвало да заmine за другия свѣтъ. Заминаването му за онзи свѣтъ се отразило силно на първия светия. Той съ години плакалъ, страдалъ, не могълъ да си прости за направената погрѣшка. Вмѣсто да прави забележка на другаря си, светията трѣбваше самъ да тури соль въ яденето. А така, като обидилъ другаря си, това показва неразбиране на нѣщата.

Питамъ: Кой отъ съвременнитѣ хора не е казалъ на приятеля си една дума, която да го обиди? Кой не е направилъ бележка на другаря си, защо не е турилъ соль въ яденето? Днесъ има хора, особѣно вегетарианци, които не употребяватъ много соль. Нѣкои даже съвсемъ избѣгватъ употребата на сольта. Българитѣ обикновено употребяватъ повече соль. Тѣ съзнателно употребяватъ повече соль, за да могатъ по този начинъ да предизвикатъ жажда въ себе си. Като се яви жажда въ тѣхъ, тѣ пиятъ повече вода, която е нужна за здравословното имъ състояние. Водата е проводникъ на жизненни сили, необходими за организъма на човѣка. Понеже българинътъ страда отъ сухота, чрезъ водата той внася въ организъма си необходимото количество влага. Да се стреми човѣкъ къмъ солено ядене, съ цель да

предизвика жажда, която да го застави да пие повече вода, това е изкуственъ начинъ за внасяне влага въ организъма. Вкусътъ на яденето, изобщо, не седи въ голѣмото количество соль. Напротивъ, за предпочитане е да се туря по-малко соль въ яденето, а който се нуждае отъ повече соль, той самъ ще си добавя нужното количество. Водата е носителка на живота, но не и сольта. Какво е предназначението на сольта въ природата? Мислете по този въпросъ, сами да си отговорите. Защо въ природата сжществуватъ солени морета и езера, както и сладководни води? Има причини за сжществването на тия води. Какво може да се каже за чистия животъ: соленъ ли е, или безсоленъ? Чистата мисль солена ли е, или безсолна? Химицитѣ иматъ думата по този въпросъ. Тѣ могатъ да правятъ анализа на всички сладки плодове, да видятъ, какъвъ процентъ соль съдържатъ въ себе си.

Едно се иска отъ съвременнитѣ хора: новъ начинъ на разсжждаване, нова мисль, нова философия. Само новата мисль, новата философия е въ състояние да съблѣче старата дреха на науката и да я облѣче въ нова. Както човѣкъ се нуждае отъ ново облѣкло, така и науката се нуждае отъ нова дреха, т. е. отъ нови хипотези и теории. Като проследяваме пжтя на развитието на наукитѣ, ние виждаме, че тѣ постоянно прогресиратъ. Въ областъта на наукитѣ, всѣ-

ки день се създаватъ все по-нови и нови теории, които я водятъ къмъ абсолютната истина. Както науката се обновява всѣки день съ нови теории и хипотези, така и религията трѣбва да се обновява. Както науката, така и религията, трѣбва да се мѣнятъ, безъ да се измѣнятъ.

Сега, като ученици, вие трѣбва всѣки моментъ да се опрѣснявате, да внасяте въ себе си нови мисли и желанія. Като направите една погрѣшка, не се спирайте. Изправете погрѣшката си и вървете напредъ. Направите едно добро дѣло. Не се спирайте върху това добро. Всѣки день правете добрини и вървете напредъ. Кажете ли, че днешното добро е по-ценно отъ вчерашното, вие сте на кривъ пѣтъ. Всѣко добро дѣло, направено на време, е на мѣстото си. Трѣбва ли основитѣ на кжщата да спорятъ съ постройката надъ тѣхъ, че тѣ сж на първо мѣсто въ цѣлата кжща? Всѣко нѣщо е ценно, когато е поставено на мѣстото си. Дали мжжътъ или жената трѣбва да заеме първо мѣсто въ живота, това е въпросъ, който нищо нѣма да допринесе на човѣчеството. За мжжа и за жената е важно, всѣки да разреши правилно въпроситѣ на живота. Докато не ги е разрешилъ, човѣкъ се намира въ покой, въ състояние на бездействие, въ каквото се намиратъ нѣкои индуски факири. Тѣ сѣдатъ на земята, кръстосватъ краката си и прекарватъ въ това положение съ часове. Въ сжщностъ, това не е

състояние на почивка, защото презъ това време, именно, сърдцето, умътъ и волята сж чрезмѣрно активни. Външно тѣ могатъ да почиватъ, но не и вътрешно. Понѣкога духътъ и душата могатъ да почиватъ, но що се отнася до ума, сърдцето и волята на човѣка, тѣ трѣбва да бждатъ въ постоянно движение, напълно активни. Ако човѣкъ внесе пълненъ покой въ вътрешния си животъ, той ще се превърне въ мумия. Изобщо, ако презъ известенъ периодъ въ живота си, човѣкъ е външно активенъ, той трѣбва да намали малко вътрешната си активностъ. Ако пъкъ вътрешно е силно активенъ, той трѣбва да намали външната си активностъ. Не може ли да компенсира енергиитѣ си по този начинъ, той ще бжде едновременно и външно, и вътрешно активенъ. Това състояние ще го измори, ще го разстрои.

Една американка, жена на професоръ, отишла единъ день да слуша лекция върху електричеството. Лекцията била придружена съ опити, които ѝ направили силно впечатление. Вечеръта, като легнала да спи, презъ ума ѝ започнали да се преповтарятъ всички опити, които видѣла презъ деня. Това я довело до силна възбуда. Въ съня си тя чула, че нѣкаква кола се движи по улицитѣ, и това събудило отново впечатленията ѝ, които получила презъ деня, и започнала да вика: Гръмъ. искра, свѣтлина! Мжжътъ ѝ чулъ тия вико- ве и станалъ да види, какво иска жена му.

Тя започнала да му вика: Стой, не мърдай отъ мѣстото си, защото гвоздеитѣ на обувката ти ще залепнатъ на земята. Той стои на едно мѣсто, чака заповѣди. — Хайде, върви сега свободно, но пази се отъ искритѣ. Той започва да се движи, но тя пакъ го спира. Стой, ще те убиятъ, грѣмъ се чува. Той сѣда на столъ. — Не сѣдай тукъ! Столтѣ има гвоздеи, които ще се привлѣкатъ отъ електричеството. Така тя разкарвала мжжа си цѣлъ часъ, не му давала спокойствие. Най-после той отворилъ прозореца и казалъ на жена си: Вижъ, вѣнъ е тихо и спокойно. Небето е ясно, нѣма никакво електричество. Жената погледнала навѣнъ и се успокоила.

Следователно, когато се наруши вътрешната хармония въ човѣка, той започва да се страхува и изпада въ положението на тази американка, която слушала лекция по електричество. Съвременнитѣ хора сж наплашени, вследствие на което най-малката причина може да ги изкара отъ равновесие. Нѣкой пипне пулса на сърдцето си и вижда, че се е намалилъ. Той започва вече да се страхува. — Нѣма нищо страшно въ намаляване или усилване на пулса. Животѣтъ не седи въ пулса на сърдцето. Достатъчно е сърдцето единъ пжтъ само да бие, за да има животъ въ човѣка. И при това положение той може да се спаси. Увеличаването и намаляването на пулса на сърдцето се дължи на отливитѣ и приливитѣ, които ставатъ

въ човѣка. Ако пулсътъ се намали до единъ ударъ, пакъ има възможностъ за спасяване на човѣка. Той може да прекара цѣли три дѣня съ такъвъ слабъ пулсъ. Ако мисълта на близкитѣ на този човѣкъ е отрицателна, тѣ могатъ да го уморятъ. Държатъ ли положителна мисълъ, пулсътъ му постепенно ще се ускори, ще започне да бие 2, 3, 4, 5 пжти, докато стигне до 72 удара. Когато близкитѣ на болния се молятъ за него, подържатъ положителна мисълъ, тѣ ще го спасятъ. Тѣй щото, не се страхувайте за сърдцето си. И при единица пулсъ, пакъ има надежда за спасяване.

Всичко въ природата пулсира, не само сърдцето. Този общъ пулсъ може да се увеличи, може и да се намали. Разумниятъ човѣкъ разбира законитѣ за увеличаване и намаляване на пулса и не се страхува. Неразумниятъ, обаче, не ги разбира и често преживява кризи: физически, сърдечни и умствени. Когато богатството на човѣка се намали, дойде до единица, той започва да се отчайва. — Не, има възможностъ този пулсъ да се увеличи, да стигне до 72. Когато учениятъ изгуби паметта си, той се отчайва, пулсътъ му е дошълъ до единица. Щомъ държи положителни мисли въ себе си, той ще възстанови паметта си, и учеността му ще дойде до 72 удари. Докато сте на земята, вие ще слизате и ще се качвате, ще падате и ще ставате. Това е животътъ. Само Богъ

е извънъ тѣзи закони. Всичко, което става съ човѣка, е за негово добро. Той трѣбва да го използва за самовъзпитанието си.

Тѣй щото, работете съзнателно за самовъзпитанието си. По-голѣмата сестра, или по-голѣмиятъ братъ трѣбва да носи на гърба си своитѣ малки братчета и сестричета. Малкитѣ пѣкъ трѣбва да имъ се подчиняватъ и да ги слушатъ. Голѣмата сестра ще сипва ядене на братчето си, а то ще я слуша. Ако тя не изпълнява задълженията си къмъ него, както трѣбва, и то нѣма да я слуша. Каквито сж отношенията между голѣмата сестра и малкото братче, такива трѣбва да бждатъ и между силния и слабия. Силниятъ ще заповѣдва и помага на слабия, а слабиятъ ще слуша и изпълнява заповѣдитѣ му.

Желая ви сега, всички да се облѣчете въ нови дрехи, отъ главата до петитѣ: нова шапка, новъ костюмъ, ново палто, нови обувца. Облѣчете се въ новото, външно и вътрешно. Облѣчете се въ новото физически, сърдечно и умствено. Тази е новата философия на живота, къмъ която всѣки се стреми.

Богъ е Любовь. Божията Любовь носи щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Божията Любовь и Божията Мждрость носятъ пълното щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждрость и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

※

12. Лекция отъ Учителя, държана на
7 ноемврий, 1928 г. София.—Изгрѣвъ.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е.

	стр.
1. Ключът на живота	3
2. Ограничаване и освобождаване. .	54
3. Планински върхове	81
4. Много знания	113
5. Разумни наредби.	148
6. Акустика на съзнанието. . . .	172
7. Безъ прегради	196
8. Какво сж разбрали	228
9. Възприемане и предаване . . .	247
10. Връзки на сърдцето и на ума .	274
11. На кжде	289
12. Дадено по нѣщо	312